

НИКИ ПЕЛЕГРИНО

ИТАЛИАНСКО ИЗКУШЕНИЕ

Превод от английски: Дора Радева, 2013

chitanka.info

ЧАСТ ПЪРВА

1.

Сан Джулио, Италия

1964 г.

В градчето Сан Джулио неделните вечери бяха времето за малко романтика. Романтика в италиански стил.

Тъкмо по тази причина Мария Доменика Кароца вървеше по главната улица и държеше едната ръка на майка си Пепина, а на другата ръка неохотно висеше по-малката ѝ сестра Росария.

Вечерта бе приятно топла и Пепина не бързаше. Тя използваше това време, за да изложи на показ дъщерите си. Преминаха бавно и спокойно покрай високите тесни сгради с цвят на мокър пясък, а после се спуснаха по топлите каменни стъпала пред църквата в дъното на калдъръмения площад.

— Мамо — изхленчи Росария и бутна майка си със своите леко изцапани пръсти, — уморена съм. Може ли да си ходим вкъщи? Моля те.

— *Basta*, Росария — изсъска Пепина, без изобщо да наруши ритмичното чаткане на най-хубавите си обувки по калдъръма. — Все още е твърде рано. Ще си вземем нещо за пиене в кафенето, *bellissima figlia*.

И широко усмихната поведе двете си тъмнокоси и тъмнооки дъщери към блестящите светлини на *Il Caffè dei Fratelli Angeli*^[1], където сладкишите бяха разнообразни и пухкави, кафето — силно, а масите — винаги заети с приятели, съседи и... кой знае, може би там седеше някой подходящ съпруг за едно от нейните хубави момичета.

От незапомнени времена кафене „Анджели“ стоеше на пост в края на централния площад на Сан Джулио — прашно старо градче, което се открояваше сред пустите равнини на Кампаня. Нямаше хълмове или долини, сред които Сан Джулио да се сгуши, нито пък можеше да се скрие зад високи каменни стени. То лежеше върху огромна равна шир, която се простираше чак до Средиземно море.

Но макар че градчето изглеждаше открито и беззащитно, жителите му някак си бяха съумели да държат външния свят на

разстояние. Както повечето хора, родени в плодородните земи около Неапол, така и тук се придържаха твърдо към старите традиции. Младите жени се омъжваха рано, а възрастните започваха да се обличат в черно от деня, в който загубеха първата си любов. Рита Павоне напяваше успокоително от единствения в града джубокс. Единствено мама можеше да знае кое е най-доброто за нейните деца.

За шестнадесетгодишната Мария Доменика „най-доброто“ означаваше живот между четирите стени на майчината кухня, с изключение на неделните вечери, когато успяваше да открадне няколко часа, за да направи своята *la passeggiata* по улиците на Сан Джулио.

Когато я накараха да напусне училище на тринадесетгодишна възраст, и през ум не ѝ мина да попита защо. В края на краищата тя бе най-възрастната от шест деца. Все някой трябваше да изпече хляба, да нахрани пилетата, да изкъпе децата, а Пепина не можеше да върши всичко това сама. Баща ѝ Ерминио бе зает да кара камиона си, натоварен с праскови и сливи, из цялата страна. Да гледа бебета ли? Това е женска работа и за Мария Доменика беше най-добре да го научи отрано. Така щеше да е готова за отглеждането на собствените си деца, когато се появят на бял свят след няколко години.

Пепина се зае да намери достатъчно добри мъже, които да се оженят за дъщерите ѝ. Неделя след неделя тя решително обикаляше прашната главна улица и малкия обикновен фонтан на площада, показвайки на градчето онова, което можеше да предложи: приятни момичета, облечени в най-хубавите си дрехи, добри момичета, които ще имат прекрасни бебета и в чиито тигани ще се готвят всякакви вкусоти.

— Мамо — повтори Росария и настоятелно я бутна с рамо, — може ли да си взема кока-кола? Моля те, мамо, жадна съм.

Пепина знаеше, че четиринадесетгодишната Росария е твърде малка, за да се показва из градчето в неделните вечери, но беше по-добре да излага на показ две, а не една дъщеря, особено когато вкъщи имаше още три, които растяха твърде бързо. Шест деца, а само един син — *porca miseria*. Къде бе сгрешила?

— Мамо, кока-кола?

— Добре, добре, Росария.

В пълното кафене Пепина забеляза Елена Манцони и ѝ махна с ръка. Елена имаше хубав син, Марко, на възраст горе-долу колкото

Мария Доменика. Добро момче, един ден щеше да наследи семейната ферма и Пепина и Ерминьо бяха на мнение, че най-голямата им дъщеря няма да сбърка с него.

Мария Доменика покорно се остави майка ѝ да я провере на зигзаг между пълните маси на кафенето. Тя не беше красива в общоприетия смисъл на думата. Краката ѝ бяха твърде дълги, кожата — твърде луничава, очите — твърде дълбоки, а носът твърде дълъг за една истинска красавица. Но все пак имаше дълга черна коса, падаща на гърба ѝ като водопад, и усмивка, която караше по-възрастните мъже да ѝ се усмихват в отговор.

Бърза целувка по двете страни за Елена и нейния син. Марко не я погледна в очите. Погледът му мина над рамото ѝ и се прикова в Росария, с нейните бузи като ябълки и мек корем, която вече жадно смучеше през сламката своята кока-кола.

Пепина смушка с лакът по-голямата си дъщеря.

— Марко, ела и ми помогни да избира някоя песен от джубокса — предложи Мария Доменика и мушна ръка в джоба си, където подрънкваха дребни монети. — Кой ти харесва? Рита Павоне? Литъл Тони? Може би са получили нещо ново тази седмица.

Докато неохотно го избутваше от орбитата на по-малката си сестра, Мария Доменика искаше да му каже онова, което в действителност се въртеше в ума ѝ. „Аз не си падам по теб, Марко. Ти си точно за Росария. Вземи си я, отведи я веднага. Писна ми да слушам хленченето ѝ, да я гледам как се тъпче. Тя ще стане стара и дебела до пръсване, и през следващите четиридесет години ще те дразни, но ако я искаш, Марко, *per favore*, вземи си я.“

Вместо да изрече всичко това, тя мълчаливо застана до момчето, което майка ѝ бе избрала за нея. Не знаеше как точно да се държи. Пълните и меки устни на Марко се отпуснаха.

— *Merda!* В града никой не слуша тия глупости. В Рим и в Неапол няма да си дадат парите за разни боклуци.

— И какво като там не слушат тази музика — възрази тя, показвайки известна смелост. — Това не означава, че тук, в Сан Джулио, не можем да я харесваме.

— В Сан Джулио — извика той горчиво. — Няма да си загубя живота на такова място. Следващата седмица вече няма да ме видиш тук да пия кока-кола с разни старици и деца.

— Да не би да имаш някакви планове?

— Може би.

— Каж ми, Марко, къде ще ходиш?

— В големия град, разбира се, къде мислиш, че ще ходя!?

— И какво ще правиш там?

Взирайки се неодобрително в джубокса, Марко не каза нищо.

— Марко, какво ще правиш в големия град? — повтори Мария с по-висок глас.

— Млъкни — изсъска той. — Да не искаш всички да разберат? Ще ти кажа, ако просто млъкнеш за минута.

Оказа се, че Марко има братовчед, който живее в Рим, работи в месарница, държи стая под наем на Трастевере и има доказано успешен метод за преследване на туристи от женски пол, жадни за *la dolce vita* на Виа Венето. Всичко, от което Марко се нуждаел, било билет за влака.

— Не може ли да дойда с теб до Рим? — Очите на Мария Доменика се разшириха, когато за пръв път я осени идеята за бягство.

— Хайде де, ти си момиче! — отговори Марко, а намръщените му устни се разтегнаха развеселено. — Ти си просто едно момиче и няма да ходиш никъде.

В помещението няколко чифта очи наблюдаваха как Марко и Мария Доменика си разменят реплики. Обнадеждени, майките и на двамата сезираха в тях, жадни за най-малкия знак, издаващ романтично чувство. Погледът на Росария беше тъп и унил. Тя непрестанно чукаше по масата с празната вече бутилка от кока-кола и се мръщеше. Защо майка ѝ изобщо си правеше труда да сватосва тия двамата? Не беше ли очевидно кого иска Марко? Ако зависеше от нея, той щеше да задоволи желанието си, преди да изтече годината.

Зад кафе машината, чийто звук наподобяваше музикален инструмент, Франко Анджели също наблюдаваше младата двойка. Чудеше се от колко време слуша все същите оплаквания. Няма песни на Бийтълс. Няма поп музика. Ами! Той възмутено хлопна каната с разпенено мляко върху бара.

Изад високите стени Франко много пъти се беше взирал със същия неодобрителен поглед в подобни двойки. Когато преди доста години отвориха кафенето, той и брат му Дженаро дадоха воля на страстта си към италианското изкуство. Наеха талантлив млад

художник, който прекара много месеци, балансирайки несигурно върху скелето, докато покриваше стените и тавана с репродукции на обичаните от братята картини. В най-добрите ренесансови традиции лицата на шефовете успяваха да се появят навсякъде.

И така, от тавана гледаше един изненадан Франко Анджели, почти докосващ пръста на брадатия Господ в „Сътворяването на Адам“ на Микеланджело, а на стената възхитеният Дженаро Анджели наблюдаваше Венера на Ботичели, която излизаше от раковината. Зад бара двойка херувими на Рафаело имаха нещо повече от случайна прилика с фотографиите на младите братя.

Местните жители вече рядко вдигаха очи към тази красота. Повечето от младежите едва ли изобщо някога бяха забелязали присъствието ѝ. По тих и незабележим начин това разбиваше сърцето на Франко, докато той обслужваше масите.

— Ей, Марко! — Мария Доменика се засмя и вдигна очи към тавана. — Ако ходиш в Рим, можеш да отидеш и до истинската Сикстинска капела и да я сравниш с нашето кафене.

Марко завъртя очи. Красотата бе в онова, което той всяка сутрин виждаше в огледалото, а не някакви стари стенописи.

— Когато отида в Рим, изобщо няма да си губя времето — зарече се той. — Ще си намеря работа и щом веднъж започна да печеля пари ще си купя „Веспа“^[2] като братовчеда Антонио. И тогава ще се позабавляваме.

— Ще се върнеш ли някога?

— След десет години може би. Предполагам, че дотогава ти ще си омъжена и ще имаш деца. Въпреки това обаче аз ще намина да те видя, както и сестра ти Росария. Ще ви взема и двете, за да ви повозя на моето ферари. — Той се засмя и се отдалечи от нея и от джубокса, който толкова го бе разочаровал. — Ще се видим след десет години, нали, Мария Доменика? Ще чакам с нетърпение.

Ако някой в този момент бе наблюдавал Мария Доменика, за миг щеше да види изражение, което никога не се бе мяркало върху лицето ѝ през шестнадесетте години като покорна и съзнателна най-голяма дъщеря. Изражение, което предвещаваше проблеми.

---

[1] „Кафенето на братя Анджели“. — Б.ред. ↑

[2] Първият в света модел скутери, създадени през 1946 г. —
Б.пр. ↑

2.

Пепина изпитваше ужас от възможността хлябът вкъщи да свърши. Рафтовете на големия дървен бюфет постоянно стеноха под тежестта на грубите самуни, готови да счупят зъбите на всеки непривикнал с твърдите им кори. При все това Мария Доменика трябваше да става рано всяка сутрин, за да прави още и още.

— Докато има хляб на тези рафтове, стомасите ни няма да останат празни. — Пепина непременно казваше това всеки ден, докато развързваха големия чувал с брашното и палеха пещта. Изобщо не забелязваше, ако най-голямата ѝ дъщеря въздъхнеше демонстративно или завъртеше очи към самуните, които бяха изпекли едва предния ден.

Работеха една до друга на дългата кухненска маса, докато слънцето изгриваше и пилетата кудкудякаха около краката им. Превиваха гърбове и месеха твърдото жълто тесто със силните си пръсти. Разговаряха, докато вършеха работата си. Е, всъщност точно тази сутрин говореше само Пепина, а Мария Доменика се бе потопила в мечти за един друг живот, вън от познатите олющени стени.

Кухнята бе мястото, в което майката и дъщерята прекарваха повечето от дните си. В помещението доминираше масата, изработена от борово дърво — цели десетилетия жените от семейство Кароца се бяха трудили върху нея и това съвсем я бе загладило. Кухненските прозорци гледаха към зеленчуковата леха, която прекопаваха и плевяха всяка сутрин по хладно и в късния следобед, и към овощната градина с прасковени дървета, простираща се от всички страни.

Това бе най-старата част от едноетажната къща, чиито стени бяха солидни, а подът — с каменна настилка. Зад вратата към спалнята обаче всичко изглеждаше разкривено и хаотично. Рамката на вратата бе отмъкната за порутените нагоре по пътя постройки. Первазът на прозореца се състоеше от няколко стари парчета дърво, които бащата на Ерминио бе сковал с гвоздеи. Стените се накланяха навътре, таваните течаха и Пепина се страхуваше какво би могло да се случи, ако има земетресение. От стената над всяко легло висяха разпятие и

икона на Богородица — откакто се помнеше Пепина се молеше и на двамата да удържат скърцащите стени.

Спалните, пристроявани при раждането на всяко следващо дете, служеха единствено за преспиване. През времето, което не прекарваха в сън, семейният живот течеше около кухнята, където денят започваше неизменно с печенето на хляба.

Задача на Мария Доменика беше приготвянето на смес от захар и мая с топла вода, която оставяше да престои, докато започнеше да се пени. След като кръглите плоски самуни, оформени от майка ѝ, бяха поставени в горещата пещ, тя трябваше да ги напръсква с вода, така че кората да е достатъчно твърда за няколко дни. Тази работа не можеше да бъде зарязана и често половината от предобеда си отиваше, преди майката и дъщерята да изпитат удовлетворение от гледката на започващия да изстива хляб, подреден върху теления рафт над готварската печка.

Ръцете на Пепина бяха станали твърди и мазолести от годините усилен труд, раменете ѝ — приведени вследствие на часовете, прекарани над кухненската маса, но въпреки това тя не изглеждаше нещастна от съдбата си. Всяка сутрин поздравяваше дъщеря си с усмивка, клюкарстваше и се смееше по време на работа през целия дълъг ден.

— Не ме разбирай погрешно, ще ми липсваш тук — говореше в момента тя, замесвайки тестото. — Ти си добър помощник, Мария Доменика. Винаги си била добро момиче. Но когато си отидеш, Росария може да поеме работата ти. Време е това момиче да се научи на малко дисциплина.

Думите на майката разтърсиха Мария Доменика и я върнаха в действителността.

— Да си отида, мамо? Че къде ще вървя? Никога не съм казвала, че ще ходя някъде.

— *Scema*. Изобщо чу ли една моя дума? — Пепина тръшна своето тесто на слънчево място, зави го с влажно платно и го остави да се надигне. — Сега си на шестнадесет. На твоята възраст вече бях сгодена за баща ти. А Марко Манцони е добро момче. Може би малко суетен, но изглежда, че днес всички млади мислят само за дрехи и прически. Елена и аз смятаме, че заедно ще ви е добре. Ти и Марко.

— Но, мамо, аз не искам Марко Манцони. — Пръстите на Мария Доменика застинаха и потънаха в посипаното с брашно тесто. — И той не ме иска. Мисля, че има други планове.

— О, планове. Сигурна съм, че има много планове. Умно момче е този Марко. Впрочем никой не казва, че трябва да бързате. Просто отделете малко време, за да се опознаете. Елена помоли да обядваш с тяхното семейство през някой от идващите дни. Чух обаче, че не е голяма готвачка, така че може би ще трябва да хапнеш малко хляб и сирене, преди да отидеш. Знаеш ли какво, Мария Доменика, наистина мисля, че трябва да изпечем още хляб. Никак не ми харесва, когато свършва.

Мария Доменика хвърли отчаян поглед към вече пълните рафтове и изсипа поредната купчина брашно върху масата, оформи вдлъбнатина в средата и я запълни с пенеца се вода. Докато започваше да ги смесва, Росария със сънени очи бутна вратата на кухнята. Черната ѝ коса беше разрошена, а кожата толкова мокра от пот, че нощницата прилепваше към извивките на пищното младо тяло.

— Ох, толкова е горещо днес! — прозя се тя. — Мамо, може ли да отида на плажа следобед?

Всяко лято сестрата на Пепина, Лучия, наемаше малко бунгало на най-близкия участък от плажа, известен като Ла Сабиа Д'Оро, и през най-задушните дни на юли и август тя и двете ѝ дъщери свършваха сутринта досадните домакински задължения и прекарваха следобедите в разхлаждане и усърдно се грижеха за тена си. Семейството на Лучия обаче живееше в малък апартамент в центъра на градчето. Чистенето и пазаруването не им отнемаха никакво време. Тук обаче, в отдалечената селска къща извън границите на Сан Джулио, имаше цял списък със задачи, които трябваше да бъдат свършени. Редки бяха дните, през които момичетата приключваха навреме, за да се присъединят към братовчедките си на пясъка.

— На плажа ли? Днес — не, Росария. Би могла да помогнеш на сестра си за приготвянето на хляба. След това искам да направиш *gnocchi*^[1] за баща си, ако той се върне вкъщи тази вечер.

— Да, но...

— И след като свършиш това, има един куп мръсно пране.

— Но, мамо, тази година семейство Манцони са наели бунгало на Ла Сабиа Д'Оро. Днес и те ще бъдат там. — Росария хвърли

съзаклятнически поглед към сестра си. — Казах на Марко, че аз и Мария Доменика ще направим голяма тава с канелони^[2] и ще му я занесем за обяд. Обещах му.

— Е, ако ще правиш сносни канелони, трябваше да станеш още преди час, мързеливо момиче. — Пепина вече хлопаше по съдовете, опитвайки се да изрови тава, достойна да поеме специалитета, обещан на Марко. — Побързай. Обличай се и започваме.

Триумфът за кратко проблесна в малките черни очички на Росария. Обикновено тя не получаваше своето толкова бързо и лесно. Тези дни обаче мама бе готова да се съгласи почти на всичко, което би подхвърлило голямата ѝ дъщеря на Марко. В края на краищата се очертаваше денят да е хубав: следобед на плажа и мамините канелони за обяд. А кой знае, може би Марко наистина щеше да бъде там?

Мария Доменика обичаше морето точно толкова, колкото мразеше светския живот на плажа. Братовчедките ѝ познаваха всеки на Ла Сабиа Д'Оро. Ходеха там от деца. Сега бяха самоуверени тийнейджърки с бронзов тен. Докато се хилеха и разменяха клюки и вкусни хапки с приятелите си, Мария Доменика трябваше да протяга слабото си, невидяло слънце тяло на пясъка и да се опитва да не изглежда чак такъв аутсайдер, какъвто се чувстваше.

Росария имаше право. Времето беше горещо, убийствено горещо. За секунда Мария Доменика се изкуши да изрови избелелия си бански костюм и да отиде на плажа. Но други, по-големи планове се оформяха в главата ѝ и ако изиграеше картите си правилно, в този ден можеше да започне осъществяването им. Първо трябваше да отстрани от пътя си мама и останалите за няколко часа. Достатъчно дълго бе наблюдавала сестра си Росария през годините, за да знае как трябва да се манипулира тяхната майка.

— Мамо, защо и ти не дойдеш на плажа — извика тя с достатъчно силен глас, който да достигне зеленчуковата леха, където Пепина късаше узрели домати за соса на своите канелони, и достатъчно гръмък, за да отекне по коридора и да стигне до спалните, където брат ѝ и сестрите ѝ вече се събуждаха. — Можем да вземем децата и да прекараме деня навън. Какво мислиш?

Желаният ефект беше постигнат. След секунди ято шумни хлапета наобиколиха майката. Кучетата лаеха, Росария се смееше, а малките гласчета настоятелно скандираха „Плаж, плаж, плаж!“.

Мария Доменика изчака, докато майка ѝ бе напълно заета с пълнене на тавите с храна и натъпкването на децата в колата, за да изрече първата истинска лъжа в своя живот. Разтривайки корема си, тя започна:

— Мамо, имам спазми. Мисля, че ми идва. Ще възразиш ли, ако не дойда на плажа?

— Но, Мария Доменика, целият смисъл... всъщност наистина изглеждаш бледа.

— Не ми е добре, честно.

Минути по-късно, докато наблюдаваше облаците прах, надигнали се след колата по пътя към плажа, Мария Доменика наистина почувства нещо. Но това нещо не беше спазъм. Беше лек трепет от вълнение.

---

[1] Вид ястие от задушени картофи и др. — Б.пр. ↑

[2] Вид тестено изделие с пълнеж от месо, риба, сирене или зеленчуци, приготвени в сос. — Б.пр. ↑

3.

Франко Анджели прекарваше един спокоен ден. Сякаш жегата беше прогонила цялото градче на плажа. Франко би могъл да затвори и да последва останалите, но понякога тези спокойни мигове се оказваха най-приятното време в неговото малко кафене. Тананикаше си доволно, докато търкаше до блясък масивната желязна кафе машина „Гаджия“ с лакирани дървени дръжки. Толкова беше потънал в мислите си, че не забеляза как най-голямата дъщеря на Пепина Кароца се вмъкна предпазливо в помещението. Когато най-сетне вдигна поглед, тя бе застанала тихо и се взираше в трите грации на Ботичели, танцуващи върху неговата стена.

— Бил ли си в Рим, за да видиш истинската картина? — попита най-накрая момичето.

— Точно тази не е в Рим, а във Флоренция. Да, виждал съм я. Нарича се „Пролет“ и е много красива.

Тя посочи с глава към тавана.

— Ами тази? Тя не е ли в Рим, в Сикстинската капела. Помня, че учихме за нея в училище. Виждал ли си я?

— Да, виждал съм ги всичките. Всяка от тях е невероятна. Може би и ти ще ги видиш някой ден.

Мария Доменика се взря твърдо в него. Канеше се да изрече втората лъжа в живота си.

— Ами затова дойдох да говоря с теб — започна тя, докато се качваше на стола и отпускате лактите си върху льснатия бар. — Баща ми Ерминио... знаеш го, кара камиона с плодове. — Той е пътувал из цяла Италия и е видял всичко. А майка ми не е стъпвала по-далеч от Неапол. Така че аз тайно планирам да спестя малко пари и да я заведа на екскурзия до Рим, за да види Сикстинската капела.

— Ами това е чудесно, но защо ми го казваш?

— За да спечеля пари, трябва да си намеря работа. Чудех се дали не мога да ти помагам в кафенето. Работя упорито и съм добра готвачка. Мога да чистя, да обслужвам клиентите. Каквото поискаш.

След като помисли, Франко реши, че идеята не е лоша. Нещата в кафенето леко позападнаха, след като жена му почина, а брат му Джено се премести на север. Имаше само един син, Джовани, но той беше зает с уроците си и твърде малък, за да бъде от полза.

— Добре, но да работиш, а не да висиш до масите и да говориш с приятелите си — предупреди я Франко.

— Да.

— Очаквам да работиш така, както Джено, преди да се премести в Милано.

— Добре.

— Освен това понякога ще ми трябваш и вечерно време — какво ще кажат родителите ти за това?

— Няма да възразят... Само не бива да им казваш защо ми трябва парите — припомни му тя. — Изненада е.

— Изненада — дребното лице на Франко се изви в усмивка, очите му затанцуваха зад кръглите очила със сребърна рамка. — Получавах работата.

— О, благодаря ти, Франко — Мария Доменика затъркаля думите от благодарност, — благодаря, благодаря!

— Моля — отговори той, а неговата Гаджия със свистене напълни две чаши кафе, над които се виеше пара. — Нека да полеем споразумението.

Докато чашата на Мария Доменика се чукна в неговата, той стана по-сериозен.

— Знаеш, че ще си първият работник тук, който не е част от семейство Анджели. Първият външен човек. Надявам се, че няма да ми дадеш причина да съжалявам.

Дълбоко в стомаха на Мария Доменика червейчето на вината се загнезди редом до пеперудата на въодушевляването. Две лъжи, изречени само за един ден, а й оставаше още една.

Третата лъжа беше най-трудната. Тя дойде по-късно, вкъщи, докато другите от семейството се изсипаха от малката кола на мама с изгорели от слънцето кожи, с пясък по ръцете и краката и с доволни усмивки по лицата.

— Пропусна страхотен ден на плажа — каза нейният малък брат Салваторе, докато подскачаше нагоре-надолу, явно въодушевен от всичко случило се. — Ядохме сладолед.

— Морето беше толкова топло! Изкарахме си супер — мързеливо се усмихна Росария. — Но странно, че Марко го нямаше.

— О, къде ли е тогава?

— Никой не знае — сви рамене Пепина и измъкна излъсканите до блясък тави от багажника на колата. — Все пак имаше достатъчно желаещи да си хапнат. Нищо не отиде на вятъра, нали, Росария?

Долавяйки полъх от лук, задушаваш се в зехтин, Пепина се втурна през кухненската врата, около която се виеше асмата.

— О, ти си толкова добро момиче, Мария Доменика, започнала си да приготвяш вечерята. Как се чувстваш, спазмите отминаха ли?

— Е, вече не ми е толкова зле.

Мария Доменика с ужас разбра, че се е превърнала в изпечен лъжец.

— Преди татко да се прибере има нещо, за което искам да те помоля, мамо — продължи тя бързо. — Говорих с Франко Анджели предния път, когато бяхме в кафенето, и той ме попита дали бих могла да помагам там няколко вечери. Откакто брат му Дженаро се премести в Милано заедно с жена си, бедният човек съвсем се е изтощил. Трябват му още един чифт ръце.

Пепина се намръщи.

— Да разбирам, че ще работиш там, така ли? Не знам какво ще каже баща ти.

— Е, това е повече услуга, отколкото работа. Но все пак ще ми плаща. Мисля, че бих могла да спестя малко пари за в бъдеще, когато ще... ще бъда омъжена.

Смяташе, че ако успее да убеди майка си, баща ѝ нямаше да се съпротивява твърде много.

— Виж, мамо, аз просто ще стоя в кафенето. Ти и Росария можете да идвате при мен, когато ви харесва — тя очерта гладка спирала от пресовани домати в лепкавата купчина лук, — а сутрин пак ще си бъда тук и ще ти помагам да приготвиш хляба.

— Ами не знам — Пепина беше сварена неподготвена.

Росария също не бе очаквала нещо подобно от обикновено толкова скучната си по-голяма сестра, но вече предвиждаше откриващите се възможности.

— Представи си клюките, които Мария Доменика ще чува всеки ден — изкикоти се тя. — Всички ходят там и тя няма да пропусне

нищо.

— Тя ще работи, няма да клюкарства. — Пепина леко шляпна втората си дъщеря с кърпата за подсушаване на съдове. — И твоята работа, *figlia*, ще бъде двойно повече, когато сестра ти е заета в кафенето всеки ден.

Тя хвърли кърпата на Росария.

— Най-добре започвай веднага.

Така Мария Доменика се озова от другата страна на бара в кафене „Анджели“, облечена в официална бяла престилка. Винаги спокойният Франко Анджели ѝ разкри тайните на понякога своенравната Гаджия. Скоро тя вече можеше майсторски да върти дървените дръжки и да слага идеално *crema* във всяка чаша еспreso. През нощта, когато изтощена лягаше в леглото си, а дългата ѝ черна коса продължаваше да мирише на изпечено кафе, тя мислеше за растящата купчина монети, натъпкани в дюшека ѝ. Нейните спестявания — за нейното бъдеще.

4.

Росария се оказа права за едно нещо: от местенцето си зад кафе машината Мария Доменика чуваше всички клюки в градчето. Хората говореха и тя слушаше.

— Чухте ли новината? — Джина Роси се разположи върху един от червените кожени столове покрай бара. — Марко Манцони е изчезнал. Излязъл рано в понеделник сутринта и оттогава никой не го е виждал.

След време се появи леля Лучия.

— Чух, че и дрехите му ги няма. И грамофонните плочи. Майка му Елена не е получавала вест от него.

На следващия ден:

— Бедната Елена, ограбили са я — сподели Глория Фереро, съпругата на месаря. — Онези осветени медальони, които навсякъде разнасяше в чантата си за съхранение — изчезнали са! Тя отказва да повярва, че Марко ги е взел, но кой друг?

След една седмица:

— Чухте ли, че Елена Манцони най-накрая е получила писмо от калпавия си син? В Рим е, както изглежда. Живее с един от братовчедите си. Бас хващам, че постоянно се забърква в разни проблеми.

Най-накрая самата Елена с трепереща брадичка съобщи високо на всички:

— Моят Марко е такова работливо момче! В Рим е само от седмица-две, а вече работи в месарницата заедно с братовчед си. Далече ще стигне той! — След това потупа Мария Доменика по ръката. — Не тъжи, *cara*. Знам, че имаше надежди, но в града ни все ще се намери някое добро момче и за теб.

Докато сервираше малките чаши със силно черно еспресо на седящите около бара редовни клиенти, Мария Доменика улавяше съчувствените им погледи. Предполагаше, че Елена — или пък собствената ѝ майка — се е разприказвала. Е, нека си мислят, че е с разбито сърце заради Марко. За нея нямаше значение. Единственото,

което не можеше да понесе, е Франко Анджели да вярва в лъжата за нейното увлечение по Марко.

— Значи гаджето ти офейка от града — закачи я той по време на едно кратко затишие през иначе натоварения с безкрайна върволица от клиенти следобед.

— Той не ми е гадже. Майките ни правеха всичко възможно да ни сватосат. Заклевам ти се обаче, че аз самата изобщо не се интересувах от него. Не искам гадже, така съм си най-добре.

— Всяко младо момиче иска да има гадже. — Сега Франко ѝ се усмихваше. — Искаш да се омъжиш и да имаш бебета, нали?

— Би ли ми казал къде точно е написано, че абсолютно всички момичета трябва да се оженят, да имат бебета и през целия си живот да робуват в кухнята като майка ми?

Двама от постоянните клиенти в ъгъла вдигнаха поглед от чашите си с кампари и сода, изненадани от нейния порив.

— Никъде не е писано — отговори Франко разумно. — Повечето просто искат да се омъжат, това е. Същото се отнася и за момчетата, макар често да се преструват, че не е така. Денят на сватбата ми беше най-щастливият в моя живот, а най-горд се почувствах, когато се роди Джовани.

Мария Доменика се ядоса на Франко, а веднага след това усети вина. Не беше негова грешката, че не я разбира, и тя самата разбираше себе си едва наполовина. Взря се в кръжащата зад джубокса Венера.

— Е, не всички са еднакви, нали? Има хора, които искат различни неща в живота си.

Франко спря да бърше кафе машината и насочи към момичето цялото си внимание.

— А ти какво искаш от живота, Мария Доменика, ако не брак и бебета?

Тя сви вежди. Как най-добре да го обясни? От дълго време знаеше, че фермата, където израсна, е твърде малка за нея. Още като дете, след като приключеше с дневните си задачи, обичаше да захвърля престилката си и да лежи между прасковените дървета, да съзерцава ивицата синьо небе над клоните и да си представя, че е някъде другаде.

Желанието да избяга бе станало още по-силно, особено след като изглеждаше, че Марко успя толкова лесно. Макар и за кратко, искаше

да заживее някъде, където никой не познава нея и семейството ѝ, не я помни като бебе, не е седял до нея в училище или не са играли заедно на Ла Сабиа Д'Оро. Само тогава тя би могла да е такава, каквато иска да бъде. Съвсем различна личност. Как обаче да обясни това на Франко?

— Не че не искам съпруг и семейство — успя да каже най-накрая, — просто не сега. Първо искам да стана някой.

— Ти вече си някой. — Франко отново се засмя и хвърли парцала към нея. — Тук можеш да си някой, който да свърши тази работа например. Ще изтичам отсреща за вестник и искам няколко минути тишина и спокойствие, за да го прочета, преди отново да сме се затрупали с работа.

Понякога синът на Франко, Джовани, зарязваше уроците си и идваше да помогне за час или два. Той беше мършаво сериозно момче, което я следваше из цялото кафене като вярно кученце и винаги се изчервяваше до корените на късо подстриганата тъмна коса, щом му кажеше дори една дума. Макар че само се опитваше да помогне, все успяваше да застане точно там, където трябваше да е Мария Доменика. Изпускаше разни неща и объркваше поръчките, но все пак беше единственото дете на Франко и тя бе мила с него.

Друг път идваше Росария и седнаше на някой от високите столове до бара. Никога не говореше много — просто изглеждаше доволна да похапне и да ги гледа как работят. Апетитът ѝ към тортите с крем и сладките газирани напитки изумяваше дори Франко.

— Харесвам момичета, които знаят как да изпразнят чинията — рече той, бутайки свежите мидообразни сладкиши с пълнеж от рикота, ванилия и захаросани портокалови кори към спокойно дъвчещата Росария. — Опитай след това една от тези *sfogliatelle*, вкусни са. *Buon appetito*.

Франко беше толкова мекосърдечен, че не искаше никакви пари за половината сладкишени угощения на Росария. Изглежда обаче тя винаги разполагаше с няколко монети в джоба, за да предложи заплащане. Един или два пъти Мария Доменика се опита да хвърли въпросителен поглед към сестра си, докато тя подаваше монетите, но получи твърдо и враждебно втрещване в отговор. Вероятно, когато Пепина обърнеше гръб, Росария претършуваше чекмеджетата на скрина ѝ или обираше оставеното върху масата дребно ресто при

първа възможност. Мария Доменика знаеше, че е длъжна да каже или да направи нещо, но се ужасяваше от драмата, която щеше да последва. По-лесно беше да запази мълчание и да гледа как Росария преживя.

Сигурна беше, че откакто Марко замина, дрехите на сестра ѝ са станали с един, а може би и с два номера по-големи. Сякаш пълнееше за часове.

— Още една кока-кола, моля — думите на Росария заглъхнаха след огромния сладкиш, който натъпка в устата си.

— За бога. Франко, вземи ѝ чинията, защото ще изяде и нея.

— Не вдигай такава врява, Мария Доменика. Просто съм гладна. Почти нищо не съм хапнала през целия ден, само малко от маминия хляб и горещ шоколад тази сутрин. През целия ден — само работа, работа, работа. От седмици не съм почивала. Знаеш ли, че изобщо не съм доближавала плажа от деня, в който ти искаше да отидеш и да потърсиш Марко, а след това си промени намерението.

— Ти искаше да потърсиш Марко, не аз.

— И не го намерих, нали? — Росария преглътна сладкиша и отпи огромна глътка кока-кола. — Чудя се какво ли прави сега?

— Кой знае?

— Може би ще отида до Рим и ще го намеря.

— Да, бе! Ти си на четиринадесет години, Росария. Сигурно полицията ще те хване и ще те върне вкъщи, за да си получиш порцията здрав пердах от мама.

Заядлив отговор:

— Ти просто ревнуваш. Той винаги ме е харесвал повече от теб.

— Не, той просто харесваше себе си повече от коя да е от нас.

Франко се намеси:

— Момичета, момичета, не се карайте. Мария Доменика, там има няколко маси, които трябва да почистиш. А на теб, Росария, мога ли да предложа нещо друго?

Докато бършеше масите, а по-малката ѝ сестра ядеше, Мария Доменика почувства странно задоволство. Струваше ѝ се, че напоследък в малкото задимено кафене прекарва най-щастливите си мигове. Харесваше гледката, която се откриваше от мястото ѝ зад бара — червените кожени вградени скамейки, разположени по дължината на едната стена, дървените маси и столове, които бършеше всеки ден,

светещия в ъгъла джубокс и широкото огледало с позлатена рамка върху най-отдалечената стена, отразяващо цялата обстановка. Имаше моменти, в които чувстваше, че никога не би искала да напусне това място, но само трябваше да вдигне поглед към рисунките, покриващи другите стени и тавана, за да си спомни, че навън я чака цял един свят. Сигурно не беше чак толкова грешно желанието ѝ да отиде и види една малка частица от него.

5.

Бащата на Мария Доменика най-после си дойде вкъщи. Големият камион задръстваше прашната алея към къщата. Грамадното тяло на Ерминио се извисяваше над кухненската маса.

Всеки, който се чудеше откъде Росария е взела любовта към яденето, трябваше само да види как Ерминио се завръща у дома с половин дузина печени пилета, сготвени на някаква крайпътна лавка. Лицето му се озаряваше от възторг, докато разрязваше свежа биволска моцарела или разсичаше на две сочна червена диня. С наслаждение пощипваше бузите на децата си, а набезите му към запасите от хляб причиняваха сериозни тревоги на Пепина.

— Ах, колко е хубаво да си у дома! — въздъхваше той и вдишваше парата от огромната купа със спагети *con le vongole*.

Фермата беше различна, когато Ерминио беше там. Кучетата лаеха по-малко, децата играеха тихо и дори Росария без нито едно оплакване ставаше рано всяка сутрин, за да пече хляб заедно със сестра си.

Салваторе, единственият син на Ерминио, естествено беше негов любимец. Все още твърде малък, той имаше правото да се катери по коленете на бащата и да слага тъмната си главица върху заобления му корем, който започваше да подскача винаги, щом се чуеше нещо смешно. Но за Мария Доменика, първородната, също имаше специално място в сърцето на Ерминио. Когато чу, че си е намерила работа, усмивката угасна върху голямото му смеещо се лице.

— Работа? Защо ти е да работиш? Аз не те ли издържам? — Той беше ядосан и обиден. — Не се ли трепя достатъчно заради всички вас?

— Не става дума за това, татко.

— Така ли? И за какво става дума тогава?

— Помагам на Франко Анджели да се справи с кафенето.

— Ако на Франко Анджели му трябва помощ, нека се огледа в своето собствено семейство, а моето да остави на мира.

— Но точно там е проблемът. Той изобщо няма семейство. — Мария Доменика се почувства напълно отчаяна. — Жена му е мъртва, брат му се премести в Милано, а синът му все още ходи на училище.

Мария Доменика го умоляваше през целия следобед, докато хапваха около дългата дървена маса — по време на макароните, месото и зеленчуците, докато баща ѝ ликвидираше пържените змиорки в чинията си и избираше най-вкусните парчета от салатата. Най-накрая, когато майка ѝ постави сирене *pecorino* и малко от скъпоценния си златист хляб на масата, Ерминио омекна.

— Добре, добре. Печелиш, Мария Доменика, но само този път. Можеш да останеш на работа. Никога преди жена от моето семейство не се е наемала на работа. — Той замислено дъвчеше хляба. — Нито една от лелите ти. Баба ти — определено не.

Съперничеството с бандата за всяка следваща хапка бе принудило Росария да мълчи, но сега тя се обади:

— Ами аз, татко? Може ли и аз да си намеря работа?

Той се засмя и побутна купчината мръсни чинии към нея.

— Ти вече си имаш работа, *cara*. И е по-добре да започнеш веднага.

Росария миеше съдовете, Мария Доменика ги подсушаваше. Сякаш грамадата от мазни тигани и изцапани с домати чинии никога нямаше да намалее.

Мария Доменика огледа своето семейство. Баща ѝ въртеше копчето на радиото в отчаян опит да намери нещо, което става за слушане. Майка ѝ, с полузатворени очи и пълен стомах, се старееше да остане будна. По-малките ѝ сестри и братчето си играеха тихо, надявайки се никой да не си спомни, че са там, и да ги изпрати в леглото. И накрая Росария — намръщена над мивката, пълна със съдове, чиято мръсотия изтъркваше едва наполовина. Обичаше ги всичките, но понякога се чувстваше като аутсайдер. Изрече мислите си на глас:

— Няма ли нещо друго, за което си струва да се живее?

Росария подочу думите ѝ и я погледна косо.

— Какво каза току-що?

Мария Доменика въздъхна и започна:

— Никога ли не си искала да пътуваш, Росария? Да видиш света? Да се махнеш отгук?

Росария сви рамене.

— Дъщерята на Франческа Маджио ходи за две нощи до Капри по време на медения си месец. Каза, че било красиво. Няма да възразя, ако отидем там, когато се омъжа.

— Да, но аз имам предвид някъде по-далеч от Капри, дори извън Италия.

Росария отново сви рамене.

— И защо ще искам да правя това?

Мария Доменика нямаше лесен отговор и не каза нищо повече. Вместо това взе тенджерата за спагети, изплакна пяната и внимателно я избърса.

— Ох, преядох! — изпъшка Росария. — Беше истински празник. Защо обаче мама трябва да прави такава ужасна бъркотия? В тази къща всеки оставя хаос след себе си и аз съм единствената, която трябва да го оправя.

6.

Когато слуховете се разпространят в Сан Джулио, рано или късно проникват и в кафене „Анджели“. Затова, макар и рядко да се присъединяваше към клюкарстващите, Мария Доменика би трябвало да свали ръцете си от дървените дръжки на кафе машината и да запуши ушите си, за да не ги слуша.

— Никога няма да отгатнете какво е станало! Никога няма да отгатнете какво е станало! — Леля Лучия беше развълнувана и останала почти без дъх. Очевидно бе дотичала отнякъде, златните ѝ бижута дрънчаха, а топлият бриз беше разрошил изрусената ѝ коса, докато бързаше да бъде първата, разнесла новините. — Някакво момиче в Рим е забременяло от Марко Манцони.

— Какво?

Чашите за кафе се удариха в чинийките си и постоянните клиенти на кафенето застинаха в очакване да чуят всичко.

— Ами... — Лучия се настани върху една от червените кожени скамейки, лицето ѝ сияеше от удоволствие заради тайната, която знаеше и бе на път да довери. — Май е англичанка, живее в Рим, учителка, детегледачка или нещо такова. — Лучия побърза да стигне до най-важната и драматична част: — Марко ще трябва да се ожени за нея или тя ще бъде съсипана.

Момичетата в Сан Джулио не забременяваха, освен ако не бяха омъжени. Дори ако все пак надуха корема, можеха да са сигурни, че тутакси ще се озоват пред свещеника, за да изглеждат порядъчни в сватбената си рокля.

Цяла седмица скандалът оживяваше кафенето.

— Елена ще ходи в Рим, за да се срещне с момичето — подшушна един клиент.

— Чух, че ще се оженят в Рим и тя няма да се върне в Сан Джулио, преди бебето да се роди — разкри втори посетител.

— То както го е подкарал в Рим, Марко би трябвало да се радва, че няма една дузина момичета с бебета в коремите — изсъска скандализирана Лучия.

И най-накрая самата Елена:

— Моят Марко е толкова добро момче. Наистина искаше да се ожени за момичето, да направи от нея честна жена. Обаче баща ѝ, англичанинът, казал, че не иска да има дъщеря, женена за мазен италианец. Мазен, казал той, мазен — гласът ѝ се извиси до възмущение и после се снижи до шепот. — Между нас казано, тя е една развратница, прелъстила е моя Марко. Мога само да благодаря на Бога, че той не се върза с такава жена до края на живота си. Размина му се.

Мария Доменика най-накрая наруши мълчанието си.

— Ами бебето? То ще е твое внуче — отбеляза тя логично. — Няма ли все пак да искаш да го видиш?

— О, не, не, не! — главата на Елена се разтресе от кратки, бързи и нервни движения. — Мисля, че е най-добре да не го виждам. Сигурна съм, че ще имам други внуци, когато синът ми се установи с някое добро момиче. Тази — тя ще бъде в Англия, все едно че не съществува. Детето няма да е мое внуче. Не, не.

Като свещеници в изповедалня Франко и Мария Доменика слушаха историите, които всеки ден се разкриваха в малкото кафене, промърморвайки тук-там коментари, ако се налагаше. Не си позволяваха да вземат страна, когато избухнеше спор. Обиденият посетител можеше да не се върне повече, а Франко имаше нужда от своя бизнес.

Понякога обаче, след като пуснеха табелката „Затворено“ на голямата стъклена врата и Франко започнеше да струпва дървените столове върху масите, а Мария Доменика миеше пода, те си разменяха мнения.

— Не мога да повярвам, че Елена не иска да види детето на Марко. Направо не го вярвам. Тя просто се прави на храбра — заяви Мария Доменика тази вечер.

— Мисля, че си права. — Франко не беше изненадан от нейната проникателност. За седмиците, през които работеха един до друг, той бе започнал да разбира, че тя много често разпознава истината. — Тъжно е за Елена да загуби член от семейството си по такъв начин. Ако детето бе от моя син, аз нямаше да го оставя толкова лесно.

— Щеше ли да го накараш да се ожени за момичето въпреки всичко?

Франко се замисли.

— Зависи.

— От какво?

— От ситуацията. Знаеш ли, бракът не е лесно нещо. Трябва да има истинска любов, преди да изречеш клетвите. В противен случай се осъждаш на доживотно нещастие.

— Ами позорът да имаш дете, без да имаш съпруг?

— Нещастие или позор — сви рамене Франко. — Аз знам с кое бих предпочел да живея. Но аз съм мъж и предполагам, че за нас, мъжете, е различно.

Мария Доменика прекара бърсалката под малките кръгли маси, за да изчисти натрупалата се през деня мръсотия.

— Да, предполагам, че е различно. Не трябва да е така, но е. Аз не знам какво бих предпочела. Въпреки че — добави със смях — съвсем сигурна съм, че не бих искала да се омъжа за Марко. Онзи човек е бил прав — Марко си е мазен.

Когато се прибра вкъщи, семейството ѝ вече знаеше новината. Колкото баща ѝ бе ужасен, толкова сестра ѝ Росария ликуваше.

— Кретен! — Ерминио бучеше като готвещия се да избухне Везувий. — Неблагодарник! Трябвало е да го принудят да се ожени за бедното момиче. Животът ѝ е съсипан. Кой ще се ожени за нея сега? Тя ще донесе позор на цялото си семейство. Истинска трагедия.

За децата си Ерминио изглеждаше гневен. Само той и жена му знаеха, че истинското име на обзелото го чувство е страх. Момичетата си навличаха проблеми, те забременяваха. Те имаха нужда от постоянен контрол, железен юмрук и колкото е възможно по-бързо венчило. А Ерминио имаше цели пет дъщери.

— Благодарна съм само, че не позволих някоя от вас да се забърка с Марко. — Пепина драматично поклати глава към най-голямата си дъщеря. — Никога не съм го харесвала. Елена Манцони беше толкова настоятелна — Марко и Мария Доменика, казваше тя, са такава хубава двойка. Но аз знаех, че има нещо гнило в това момче, лошо е до мозъка на костите.

Ерминио изфуча:

Нито една моя дъщеря няма да го доближава, чувате ли ме — очите му прекосиха стаята, местейки се от Мария Доменика към Росария, задържаха се за миг върху Сандра, след това — върху

Джована и най-накрая — върху Клаудия, която, на своите четири години нямаше никаква представа за какво е всичко това, но определено усещаше, че шансовете да получи приказка за лека нощ стават все по-малки с всяка изминала минута.

— Нито една моя дъщеря няма вече да говори с него. — Лицето на Ерминио бе съвсем почервеняло и брадичката му трепереше от негодувание. — Никога. Никога.

— Но, татко! — Росария не можеше да повярва на ушите си. — Той е предложил да се ожени за нея, нали? Какво друго е могъл да стори? Вината не е негова. Не е честно да го обвиняваме.

— Не!

— Но...

— Не!

Докато Росария се отправяше към вече пълната с още една грамада мръсни съдове мивка, едва доловимо мърмореше:

— Не е честно.

Бащиният отговор изгърмя зад гърба ѝ:

— Животът не е честен, Росария, животът не е честен.

7.

Седмиците се нижеха и Франко разбра, че не може да си представи кафенето без Мария Доменика. Тя стана част от това място. Всъщност една мисъл го бе спходила веднъж или два пъти... Не, все още не бе съвсем готов, все още бе твърде рано. Хубава идея, но...

Днес кафенето бе спокойно. Франко бързо пъхна няколко монети в джубокса и гласът на Джани Моранди се надигна:

— *No chuiso le finestre* — страстно пееше той.

Мария Доменика се изкикоти.

— На какво се смееш — учтиво попита Франко.

— Ами не се ли сецаш?

— Не се сецам.

— На музиката, Франко. Защо нямаш плочи с английска музика? Или с американски песни?

— Само не и ти! От теб очаквах нещо повече. — Очите на Франко артистично се завъртяха, но тя усети, че наистина ѝ е малко ядосан.

Въпреки всичко продължи:

— Само една-две песни. Франко, това няма да те убие.

— О, не — отговори той, — не и докато аз отговарям за кафене „Анджели“.

— Но всички младежи се смеят на тази музика!

— Нека се смеят. Тук е Италия и ще слушаме италианска музика.

— Франко беше непоколебим.

Мария Доменика никога не бе обичала някого извън семейството си, но неочаквано разбра, че е привързана към Франко. Обичаше сериозното му лице с черти на горски дух, искрите в очите му; начинът, по който внимателно почистваше с кърпа своята Гаджия отново и отново. Обичаше и бръчките, които смехът бе оставил около очите му, и най-вече обичаше миговете, когато табелката „Затворено“ увисваше върху голямата стъклена врата и можеше да поговори с него така, както с никой друг.

Импулсивно Мария Доменика докосна рамото му и бързо докосна с устни бузата му.

— Това пък за какво беше? — Франко леко порозовя.

— Целувка за теб. — Тя му се усмихна глуповато.

— И какво съм направил, за да си заслужи най-хубавата целувка от най-красивото момиче?

— Ти ми даде тази работа, Франко, и на мен много ми харесва да бъда тук, наистина.

— И на мен ми харесва, че работиш тук. — Тя усещаше, че е искрен. — Вече трябва да имаш достатъчно спестени пари, за да заведеш майка си да види Сикстинската капела.

— Да — тя замълча и го погледна. За миг Франко бе сигурен, че Мария Доменика се кани да му довери нещо важно. След това очите ѝ вече не го гледаха в лицето. — Да, почти събрах парите, така е.

— Е, ти работи упорито за тях. Само се надявам майка ти да оцени и теб, и Микеланджело — засмя се той.

Мария Доменика го гледеше как се извръща, за да се заеме с някоя от малките си задачи. Щеше да бъде толкова лесно да остане тук и да се отпусне в ритъма на живота в кафенето. Защо изобщо се бе захванала с тази щура идея за бягство от Сан Джулио? Копнежът ѝ наистина ли бе толкова силен, колкото преди няколко месеца, когато започна да работи тук несръчно, опитвайки се да склони кафе машината да ѝ съдейства?

— Синът ми Джовани иска да помага малко повече в кафенето — безгрижно каза Франко, докато бързите му ръце подреждаха чиниите в спретнати колони.

— Така ли? — посърна Мария Доменика.

— Не се натъжавай толкова, това не е лошо — окуражи я Франко.

Джовани бе все още на дванадесет години, но растеше бързо. Скоро щеше да поиска работа зад бара на кафенето. Мария Доменика разбра, че е дошло време и тя да направи своята крачка. Дошло бе времето да измъкне спестяванията от дюшека, да опакова малкото си вещи и да избяга от Сан Джулио, преди да се е задушила. Ако искаше, можеше да го стори още тази нощ. Нямахше нищо, което да я спре.

Идеята беше опияняваща... и плашеща. Тя отново докосна Франко по рамото, след това отдръпна ръката си и започна да гризе кожата около пръста си.

— Не се тревожи, *cara*. — Понякога изглеждаше, че Франко може да чете мислите ѝ. — Джовани няма да заеме мястото ти. За теб винаги ще има работа в кафене „Анджели“ — докогато поискаш.

8.

Росария отвори очи и примигна срещу светлината. Мили боже, вече се е зазорило! Чувстваше се изтощена. Умът ѝ бавно пресметна колко часове трябва да убие, преди отново да се пъхне между чаршафите.

Леглото на Мария Доменика беше празно. Одејалата бяха плътно опънати и изгладени, ръбовете — спретнати като в болница. Сякаш изобщо не беше спала тук.

Ненормалната ѝ сестра отново бе станала с първите петли, помисли си Росария, отвори прозореца и се наведе през него, за да запали първата си цигара за деня. Внимаваше димът да не проникне в стаята — майка ѝ щеше да я убие, ако видеше, че пуши, особено след като я бе хванала само преди месец. Но все пак животът трябваше да предлага и някакви удоволствия, нали?

Огледалото най-сетне бе посочило онова, което сестра ѝ се опитваше да ѝ каже от няколко месеца — Росария беше станала твърде дебела. Решена да сложи под контрол щедрите си форми, тя се отказа от сладкишите и тортите, които обичаше толкова много, и престана да си реже филии от твърдия златист хляб всеки път, когато минеше покрай рафта с наредени самуни в кухнята.

Пушенето не ѝ харесваше чак толкова много, но поне създаваше работа на устата ѝ по времето, когато обикновено дъвчеше нещо. Какво зло можеха да причинят няколко цигари в края на краищата? Щом мама не знаеше за нещо, то не би могло да я засегне.

Росария размаха ръка, за да прогони всяко случайно кълбо дим, и надникна иззад вратата на спалнята си. Странно. Къде е мирисът на топъл квас? Той обикновено беше първото нещо, което сутрин удряше ноздрите ѝ. Босите ѝ крака залъкатушиха по тъмния тесен коридор. Вратата на кухнята се отвори със скърцане — помещението беше празно, върху масата нямаше брашно, а пещта стоеше незапалена.

— Мария Доменика — извика Росария. — Къде си?

Някакво пиле под масата шумно изкудкудака в отговор.

— Излизай оттам! Къш! Къш! — Росария отвори вратата и прогони навън горкото създание. Хорово кучешко лаене отвърна на неговото пищене.

Къде, по дяволите, беше Мария Доменика? Не можеше да е отишла на работа толкова рано, нали? Би я убила, ако можеше. Предстоеше печенето на целия онзи хляб, след минута децата щяха да се събудят и да поискат закуската си и какво щеше да прави, ако Салваторе отново е подмокрил леглото?

— Страхотно, просто страхотно! — Росария вдигна чувала с брашното на кухненската маса и неохотно се зае с ежедневната работа.

Труди се цели петнадесет минути, преди да чуе тътренето на майка си по коридора.

— Мамо — извика тя възмутено. — Мария Доменика вече е отишла в кафенето и ме е оставила да върша всичко сама. Не е честно!

Изтощеното лице на Пепина беше сиво като утринното небе.

— Отишла е на работа по това време? Не би могла. — Тя се прозя и тежко се стовари върху един от големите червени столове. — Направи ми кафе, Росария, това ми трябва.

След като тръшна каната за кафе върху печката, Росария се извърна и се провикна в коридора:

— Сандра, Сандра, ставай веднага, чуваш ли ме? Тук е нужен още един чифт ръце.

Ако Мария Доменика смяташе, че ще ѝ излезе с този номер още веднъж, то жестоко се лъжеше. Росария щеше да отиде направо в кафенето, за да ѝ го каже.

След четири часа усилен труд войнствено настроената Росария сложи забрадка на главата си и закрачи по дългия прав път през пустите поля към централния площад на Сан Джулио. При нахлуването ѝ в кафенето Франко вдигна погледа си от вестника, който преглеждаше.

— Казвай къде е — изгърси Росария.

— Сестра ти ли? Не съм я виждал и не я очаквам през следващите няколко часа.

— Е, след като не е тук, къде е отишла? — агресивно продължи момичето.

— Ами не бих могъл да знам, нали? Да не е на пазар?

Неочаквано вниманието на Росария беше отвлечено. Малките ѝ черни очи бяха привлечени от подноса, отрупан с възможно най-великолепния подбор от тортички и пасти.

— Мога ли да те заинтересувам с нещо малко тази сутрин — усмихна ѝ се Франко. — Имам от любимите ти сладки тук, виж!

Росария въздъхна.

— Може би само една малка пастичка — тя намести пищния си задник на един стол. — Имах ужасна сутрин и мисля, че заслужавам.

Когато отново вдигна поглед към часовника, вече беше време за обяд, орляк трошици украсяваха масата пред нея, а от сестра ѝ все още нямаше никакъв знак.

— Не мога да седя тук цял ден — реши тя накрая. — Когато видиш Мария Доменика, кажи ѝ, че ще си има проблеми с мама... и с мен.

Но Франко не видя Мария Доменика. През целия ден той работи сам. Обзе го несигурност, когато мълчаливо затвори вратата зад гърба на последния си клиент. Такова нещо не бе обичайно за нея. Откакто я нае, не бе пропуснала нито един работен ден. Какво ставаше?

В къщата на Пепина също започнаха да се безпокоят. Навън се смрачаваше, а през целия ден никой не бе виждал Мария Доменика.

— Бих искала баща ви да си беше тук. — Пепина нервно крачеше из кухнята. — Просто не знам какво да правя.

Дори Росария изглеждаше притеснена.

— За бога, мамо, седни! — Тя измъкна пакет цигари от джоба на престилката си. — Ето, да запалим по една. Имаме нужда, положението е критично.

Седяха заедно, задушавани от напрежение и цигарен дим, докато първите проблясъци сива светлина започнаха да се промъкват от нощното небе.

— Виж кое време е! — Росария вдигна торбата с брашното върху масата и неохотно се обърна към дневните задължения. — Скоро децата ще се събудят и ще поискат закуската си.

Чак след три дни откриха бележката. Тя беше пхната под един огромен самун на най-горния рафт на дървения бюфет. Там пишеше:

Съжалявам, ако сте се тревожили за мен. Няма нужда. Просто отивам в Рим като Марко. Обещавам, че ще ви се обадя, когато си намеря работа и квартира.

Мария Доменика

Пепина изпищя:

— Отишла е да намери Марко Манцони в Рим. През цялото време не се е отказала от надеждите си за него. Не мога да повярвам! Тя ще се съсипе.

С побеляло лице и бясна Росария едва наполовина дочу думите на майка си. Тя винаги бе смятала, че щом Марко се пресити от това, което можеше да му предложи Рим, ще се върне и тогава ще дойде нейният ред. Дали собствената ѝ сестра не бе побързала, за да я изпревари? В такъв случай никога нямаше да ѝ прости.

А в центъра на града, зад тежката червена завеса от кадифе, разделяща общодостъпната част на кафенето от неговия личен свят, Франко блъскаше главата си над едно друго писмо и го препрочиташе за пореден път:

Скъпи Франко,

Съжалявам, че те напускам без предупреждение, но скоро Джовани ще бъде достатъчно голям и ще ти помага в кафенето. Надявам се дотогава да се справиш и сам.

Много съжалявам за още едно нещо — излъгах те за причината да поискам тази работа. Никога не съм възнамерявала да водя майка си на екскурзия, както ти казах.

Когато четеш това писмо, аз вече ще съм във влака за Рим. Толкова съм развълнувана! Обещавам ти, че много скоро ще видя Сикстинската капела и ще предам поздравите ти на Микеланджело.

Моля те, не се ядосвай много. Ти и кафенето много, много ще ми липсват. Знам обаче, че постъпвам правилно. Сигурна съм.

Твоя приятелка,

Мария Доменика Кароца

9.

Животът в малкия градец Сан Джулио продължаваше да тече. Печаха хляб и поднасяха кафе. Вдигаха сватби и раждаха бебета. Прасковите зад къщата на Пепина напъпиха, разцъфтяха и родиха плод. Никой обаче нито чу, нито видя Мария Доменика Кароца. От нея се получиха само няколко набързо написани пощенски картички, в които уверяваше всички, че е много добре.

Съсипаният Ерминио кръжеше с огромния си камион по улиците на Рим и оглеждаше лицата на минавачите. Надяваше се и се молеше да зърне познатите черти на най-голямата си дъщеря. От нея обаче нямаше и следа. Когато му казаха, че е избягала, той загуби разсъдък от гняв.

— Тя вече не ми е дъщеря! — изтрещя той, но никой не му повярва и по-късно Пепина видя сълзите в очите му.

Ерминио все още не се предаваше, продължаваше да я търси и да прибавя допълнителни часове към пътуването си винаги, когато камионът му минеше през Рим, така че да претърси надлъж и нашир града, скрил неговата Мария Доменика.

Докато съпругът ѝ търсеше дъщеря им, Пепина плачеше и децата, заразени от тъгата ѝ, също плачеха. Само очите и бузите на Росария оставаха сухи. Тя мълчаливо проклинаше по-голямата си сестра. Мария Доменика не просто избяга, за да открадне мъжа, който по право ѝ принадлежеше. Откакто замина, родителите ѝ предприеха строги мерки за ограничаване на малкото свобода, на която някога се беше радвала. Като начало се свърши със самотните ѝ посещения в града. Вече нямаше отскоци до плажа, за да се присъедини към братовчедките си, дори я спряха от училище.

— Не мога да върша всичко тук сама — каза ѝ Пепина. — Сестра ти я няма, така че ти трябва да се заемеш с нещата, които тя вършеше.

След тези думи отново заплака.

Животът в кафене „Анджели“ също продължаваше. Синът на Франко — Джовани — съкрати часовете, които прекарваше над уроците си, и смъкна малко товара, който баща му носеше на плещите

си. Това даде възможност на Франко да мечтае и да замисля друга рисунка, която да покрие един от малкото останали свободни участъци на прекрасните стени.

Понякога клиентите лениво питаха дали е чул някакви новини за Мария Доменика. Обикновено той изсумтяваше и се преструваше на твърде зает, за да си губи времето в разговори. Ако го притиснеха, изваждаше пощенската картичка, която криеше зад бара. На гърба ѝ бе написано съвсем кратко: „Невероятно е — повече, отколкото си представях и в най-смелите си мечти. Сега трябва да отида до Флоренция, за да видя Ботичели“.

Доста трудно му беше да обясни на Джовани защо толкова се е привързал към момичето. Франко беше човек, който не обичаше да говори за чувства. Стените на кафенето му изразяваха цялата негова душа, увлечение и индивидуалност. Думите, излезли от устата му, не съдържаха нюанси.

— Тя ми беше като дъщеря — успя да каже най-накрая. — Разговаряхме много, наистина можех да разговарям с нея.

— Какво ли прави сега? — попита синът му.

Франко се намръщи.

— Не знам, страхувам се за нея. Не мога да разбера защо трябваше да бяга. Родителите ѝ не са чудовища. Ако беше поговорила с тях, да им обясни, че бракът и бебетата не са онова, което иска... Сигурен съм, че нямаше да я принуждават за нищо. Бягството не е нещо разумно, а тя винаги е изглеждала толкова здравомислеща.

— Здравомислещите хора не се забъркват в проблеми — отговори Джовани раздразнено.

Енергично търкайки едно и също място върху бара, Франко изрече мислите си на висок глас:

— О, има толкова каши, които може да забърка в град като Рим! Надявам се само да си намери работа в някое малко кафене при хора, които да се държат добре с нея.

Клюкарите най-сетне се умориха да обсъждат какво може или какво не може да се е случило с момичето на семейство Кароца. Нямаше новини, които да подхранват огъня. Дори Елена не им каза нищо — кълнеше се, че синът ѝ Марко изобщо не е виждал Мария Доменика в Рим. Скоро се появиха нови скандали и тя почти бе забравена.

Затова, когато след една година автобусът зави на малкия градски площад, а спирачките му изпищяха, никой не погледна два пъти момичето с износен куфар, тромаво проправящо си път към вратата.

Франко можеше лесно да я забележи от мястото си зад бара, но беше зает с клиентите в пълното кафене. Джовани изтича да донесе вестник, забеляза я и за секунда застина на място. Тя изглеждаше толкова смачкана и изтощена, докато вдигаше чантата си, че той почти щеше да ѝ предложи помощ. Имаше нещо в очите ѝ обаче, което не приветстваше никаква близост, и той я остави да си тръгне, без да каже нито дума. Големият ѝ корем изпъкваше, докато тя несигурно крачеше по улицата.

Мария Доменика Кароца най-сетне се завърна у дома.

10.

С мъка пристъпвайки по прашните улици, Мария Доменика правеше опит да не поглежда нито наляво, нито надясно. Бавно премина покрай единствената църква в Сан Джулио, без да вдигне очи към олющената бяла фасада, покрай лавката за лимонада в ъгъла на площада, но не забеляза изуменото лице на Джина Роси, надничачо зад лимоновите венци. Ускори крачка, когато я достигна ароматът на сладкиши от близката *pasticceria*, а после острата миризма от месарницата удари ноздрите ѝ. Погледът ѝ беше прикован в напуканата улична настилка, тъмната коса падаше над лицето ѝ, мършавите ѝ рамене бяха приведени.

Една и съща прошепната дума я преследваше по всяка тясна улица: „Бременна, бременна, бременна“.

След това един познат глас извика:

— Мария Доменика!

Тя не промени хода си.

— Мария Доменика, почакай. Аз съм, леля Лучия. Спри и почакай да те настигна.

Високите токове на лелята настоятелно затропаха по паважа. Неохотно Мария Доменика се извърна.

— *Ciao*, Лучия — твърдо каза тя, а след това поздрави вървящата три крачки назад своя братовчедка, ококорила очи като понички. — *Ciao*, Габриела.

— Така... — Лучия я изгледа от горе до долу, а подредените ѝ руси къдрици се поклащаха от вълнение. — Така, я да те видя.

— Вече съм в деветия месец — поясни Мария Доменика.

— Това го виждам — вдигна вежди Лучия.

— Да, хубаво е да те видим отново в Сан Джулио, нали, мамо — усмивката на Габриела беше многозначителна. — Къде е съпругът ти впрочем? Той не дойде ли с теб?

— Нямам съпруг, Габриела. Сама съм. — Мария Доменика потупа издутия си корем. — И това.

— Къде отиваш сега? — попита Лучия. — Не можеш да си отидеш вкъщи просто така. Баща ти ще полудее. Ще разбиеш сърцето на майка си. Мария Доменика, какво смяташ да правиш?

Градчето се разбръмча. Облечени в черно жени, чиито здрави ръце държаха пазарски кошници, пристъпваха бавно към тях, бързайки да не изпуснат нещо. Старият Лучано, градският идиот, се клатеше лудешки на ръждясалия си велосипед. Управляваше возилото с една ръка, докато с другата държеше кочан царевица, който гризеше.

— *Puttana* — високо извика той и обсипа Мария Доменика с град от зърна и салвия.

Лучия я сграбчи за рамото.

— Това е абсурдно! Хайде да те махнем от улицата. Качи се до апартамента, там ще седнем и ще си поговорим. Габриела, вземи й куфара. Хайде, побързай.

Мария Доменика се опита да спори, но от месеци картината с тъжното лице на нейния баща бе заседнала в мозъка ѝ и ставаше все по-ярка с всяка изминала секунда. Затова тя позволи на леля си да я изтласка от улицата към спокойното фоайе, а после задушният малък асансьор ги отведе до апартамента на четвъртия етаж. Вътре всичко светеше. Майката на Мария Доменика винаги се шегуваше, че Лучия следва гостите си с бърсалка и изтрива отпечатъците от пръстите им от месинговата дръжка на вратата. Всъщност шегата не бе далеч от истината.

Жилището беше истински палат с блестящ мраморен под и прекрасни стъклени полилеи, светещи от високия таван. Носеше се мирис на нафталин и на лак, с който Лучия всеки ден грижливо почистваше масивните си дъбови мебели. Тя се бе задомила добре — за мъж, който работеше в градския съвет и държеше да бъде заобиколен само с най-хубавите вещи.

Бутайки Мария Доменика с ръка с изряден маникюр, Лучия я насочи към кухнята — беше по-тясна от онази във фермата и обзаведена с най-модерни уреди. Тласна я да седне на един стол и се наведе пред нея. Взе лицето на племенницата си между гладките си ръце и меко попита:

— Кой е бащата?

Тишина.

— Трябва да ми кажеш, *cara*. Кой е той? — Гласът ѝ се надигна.
— Марко ли беше?

Горчив смях.

— Е?

— Не, не е Марко. Разбира се, че не е Марко. Видях го два пъти в Рим и той едва ми проговори. Баща на детето ми е просто едно момче, с което се запознах, Лучия, а не някой, когото познаваш. Той си отиде и не знам къде е сега.

— Всеки може да бъде намерен — каза ѝ Лучия. — Искаш ли да го намериш?

— От това няма да излезе нищо добро.

— Обичаше ли го?

— Да, разбира се.

— Той обичаше ли те?

— Очевидно не.

Прекъсна ги почукване на входната врата. Габриела с неохота се откъсна от тях, за да отвори. Върна се с чаша мътна домашна лимонада в ръце.

— Джина Роси е изпратила това. Помислила си е, че изглеждаш уморена, когато си минала покрай лавката ѝ.

Мария Доменика пое чашата с благодарност и отпи от горчивото питие.

— Хубаво е — каза тя на Габриела. — Благодаря ти.

На голямата дървена врата обаче отново се почука и Габриела отново се отдалечи. Завърна се този път с малък книжен плик, пълен с *biscotti*.

— Стефано от пекарната си помислил, че може би трябва да хапнеш нещо — обясни тя. — Всички се тревожат за теб.

Третото почукване на вратата не донесе поредния знак за загриженост. Беше Росария. Една по-слаба, по-чиста и по-нахакана Росария от онази, която бе оставила преди дванадесет месеца. Една ядосана Росария.

— Ако е момче, ще го кръстиш ли Марко? — изфуча тя.

— Как разбра, че съм тук? — попита Мария Доменика.

— От телефона. Не спря да звъни, откакто си слязла от автобуса.

— Имате телефон?

— Животът не спря само защото ти ни напусна, Мария Доменика. Ние се развиваме и нещата се променят.

— Мама знае ли, че... — Очите ѝ паднаха върху издутия корем.

— Мама ме изпрати. — Росария я изгледа презрително. — Каза да не си даваш труда да идваш вкъщи, не и преди да доведеш съпруг със себе си.

— Не мога да си дойда у дома?

— Не, не можеш.

— Ами татко?

— Той не е там.

— А знае ли?

— Всички знаят, Мария Доменика, целият град знае.

Росария леко се извърна на пета и излезе. Мария Доменика чу затръшването на външната врата, но не се опита да я извика. Какъв смисъл имаше?

Думите на Лучия бяха по-мили. Въпреки дръзките избелели къдрици, планините от злато по ръцете и ушите, и пластовете спирала по миглите тя имаше добро сърце и щедра природа. Каза, че временно Мария Доменика може да остане при нея. Щяло да се наложи да дели легло с братовчедка си, което не било проблем за седмица-две, но след това трябвало да се търси друго разрешение.

— Имаш ли някакви пари? — попита Лучия.

— Не, всъщност, не. Работех като келнерка в един ресторант, близо до площад „Испания“. Уволниха ме, когато бременността ми започна да личи. Оттогава живея от спестяванията си и не ми е останало много. Затова си дойдох. Нямахме къде другаде да отида. Не знаех какво да правя.

Лучия я помилва по косата.

— Тогава имаш само един избор — тихо каза тя.

— Какъв? — в гласа на Мария Доменика прозвуча надежда.

— Ще трябва да отидеш при монахините. Те ще се погрижат за теб, докато родиш, а след това ще намерят дом за детето.

— Не!

— Има добри семейства, които не могат да имат собствени деца, ти ще им донесеш радост. След това ще бъдеш свободна да продължиш живота си. Може би в Неапол или Рим, но не тук. Тук мълвата ще те убие.

— Няма да изоставя детето си.

— Не разполагаш с никакъв избор, Мария Доменика. Аз наистина не виждам друга възможност.

Входната врата отново се тръшна и Росария се появи в кухнята. Сега лицето ѝ беше злобно.

— Нали питаше за татко — каза тя и предизвикателно запали цигара. — Е, той не е в Сан Джулио. Когато чу новината, не каза нищо, просто се качи на камиона и замина. Мама каза, че е отишъл в Рим. Ще доведе Марко със себе си и ще направите сватба.

Разговаряха до късно през нощта и обикаляха в кръг. Сега, когато Марко бе на път за дома, Мария Доменика разбра, че всъщност има избор. Можеше да се откаже от бебето и да запази свободата си. Можеше да запази бебето и да се откаже от свободата си.

— Не мога да сторя нито едното — отчаяно каза тя на леля си. — Не мога да се омъжа за Марко. Аз не го харесвам и той ще ме намрази, защото съм го впримчила в тази женитба без детето да е негово.

Лучия въздъхна. Дъщерите и съпругът ѝ си бяха легнали преди часове. Главата я болеше и тя копнееше да я положи върху възглавницата. Това можеше да продължи цяла нощ, а търпението ѝ вече се изчерпваше.

— Просто спри за момент и помисли — каза тя на племенницата си. — Никой няма да повярва на Марко, когато каже, че не е бащата. Поне още едно момиче забременя от него, нали? Той е диво момче и с този брак ти ще му направиш услуга, защото ще се наложи да се укроти, нали така? И майка му ще се радва. Тя не си признава, но направо се е поболяла от тревоги през цялото това време и ще го държи вкъщи изкъсо, след като се ожените. Плюс това ще има и внуче, което да дундурка.

— Аз не го обичам.

— Ти си обичала другия, нали, и това не ти е донесло нищо добро. Ако искаш да задържиш детето си, ще трябва да му намериш баща. Заспивай сега, Мария Доменика. На сутринта нещата може да се избистрят.

Мария Доменика не успя да заспи. Седеше в малката кухничка на Лучия, положила глава върху хладната маса, и усещаше здравите ритници на бебето в нея. Когато слънцето отново изгря, тя бе взела решение. Росария беше права. Щеше да има сватба.

11.

— Бебето не е мое. Тази кучка! Тя ли ви го каза? С пръст не съм я докоснал. Триста дяволи, няма да се ожения за нея!

Никой не вярваше на Марковите опровержения. Колкото побурно говореше, толкова по-виновно звучеше. Докато майка му се опитваше меко да го убеди, баща му направо го притисна до стената. Марко имал наследство, за което да мисли, процъфтяваща ферма и добра земя. Един ден те щели да бъдат негови. Искан ли да рискува и да загуби всичко?

Най-накрая бащата на Мария Доменика извади най-силното оръжие — чековата си книжка — и бавно изписа една цифра. Ако Марко реши да се ожени, ще са му нужни пари в брой. Сумата е в банката, иска ли я или не?

Марко беше инатливо момче и отне известно време, докато заплахите и подкупите сломят съпротивата му. Все пак най-накрая протегна ръка и прие чека на Ерминио.

— Кога е сватбата? — попита той уморено.

— Скоро, скоро — усмихна се за пръв път от много дни Ерминио. — Твоето малко бамбино се очаква всяка минута. Няма нито миг за губене.

Нямаше нито бяла рокля, нито цветя. Нямаше празненство, нито дори традиционните семейни снимки на каменното стълбище пред божия храм. Вместо това, с подут от жегата колене Мария Доменика беше избутана през страничната врата на църквата, където я очакваха свещеникът и Марко. В странно студения въздух се носеше тежкия и сладникав мирис на тамян.

Тя забеляза, че Марко не бе успял да устои на няколко дребни щриха. Реверът на най-хубавото му сако беше закичен с цвете, копринена кърпичка се подаваше от горния джоб и косата, която носеше на кичури, беше плътно загладена назад.

— Хайде да започваме — каза той на свещеника — преди да сме променили намеренията си.

Мария Доменика глухо повтори клетвите. Нищо не ѝ изглеждаше истинско. Дори когато тънката и студена брачна халка се плъзна на пръста ѝ и гласът на свещеника ги обяви за мъж и жена, все още ѝ беше трудно да повярва. Реши, че по всяка вероятност е в шок. Зад себе си чуваше тихо хлипане, но не можеше да каже дали то идва от майка ѝ или от Росария. В църквата цареше сивота, дори не си бяха дали труд да запалят всички лампи.

После тя леко се извърна и погледна към мястото, където седеше баща ѝ с наведена глава от разочарование и срам. До него русите къдрици на Лучия проблясваха в сумрака. Лелята леко размърда пръсти в тих поздрав и окуражително ѝ се усмихна.

По-късно Мария Доменика легна на своето старо легло и остави останалите да обядват заедно. През дебелия каменен зид до ушите ѝ стигаше приглушеният звук от техните гласове. Росария беше покрила стените на някога общата им спалня с плакати на кинозвезди. Дрехите ѝ лежаха захвърлени на пода заедно с обувките и списанията. Сега стаята принадлежеше единствено на нея, но за Мария Доменика това нямаше значение, защото тази нощ така или иначе нямаше да спи тук.

В имението на семейство Манцони имаше напълно обзаведена къщичка за Марко и Мария Доменика. Работниците бяха отнесли там големи, абсолютно несъчетаеми една с друга части от стара мебелировка, която никой не искаше: олющена кухненска маса, бюфет от борово дърво, събирал паяжини в плевнята, две изтърбушени плесенявали кресла и двойно легло, покрито с чист бял чаршаф, очакващо първата брачна нощ на младоженците.

Мария Доменика не можеше да си представи как ще лежи до стройното тяло на Марко или красивото му меко лице, положено на възглавницата до нейното. Помисли си, че може би ще ѝ разрешат да остане тук, в бащината къща. Заслуша се в гласовете, които ставаха все по-високи с всяка изпразнена бутилка вино. Току-що полученото име на Марко несъмнено щеше да ѝ купи малко уважение. Той можеше да се настани в къщичката, а тя да остане в тясното единично легло, в което от ранно детство намираше сигурност. Ако почистеше малко боклуците на Росария, до леглото щеше да се намери място дори за

бебешко креватче. Успокоена от близостта на родния си дом, Мария Доменика затвори очи и се остави на съня.

В кухнята Марко настървено пресушаваше чашата си, от алкохола лицето му почервеняваше. Ставаше по-весел с всяка минута. Може би този брак все пак нямаше да се окаже толкова лош. Честно казано, беше му писнало от Рим. Часовете в месарницата бяха дълги, а шефът — истински експлоататор. Намрази миризмата от закланите животни, защото тя отказваше да го напусне независимо колко време търкаше кожата си под душа. Нищо чудно, че момичетата никога не се задържаха с него за дълго. Тъпи малки приходящи кучки!

Мария Доменика не беше жената, която би избрал за своя съпруга. Харесваше момичета с меки секси тела и висок дух, момичета като Росария, чиито пищни задни части в този момент се притиснаха подканващо в него, докато тя се навеждаше да търси захаросаните бадеми в шкафа. Много приятно, наистина много приятно. Трябваше ли да изпусне такова момиче само защото имаше съпруга и копеле у дома? Все още можеше да вземе своето. Дори баща му бе споменал нещо подобно.

— Само бъди дискретен, Марко, стой далеч от местните момичета или ще си имаш ядове — предупреди го той.

Мария Доменика ставаше за други неща — готвене, чистене, отглеждане на деца. Веднага след като родеше копелето, щеше да напълни корема ѝ с истински Манцони. Вдигна чашата си, за да я долеят със силното, почти черно вино на Пепина, и отпи голяма глътка. Животът не беше толкова лош. Може би нещата щяха да се обърнат за добро.

Марко упорито се напиваше, а Ерминио го изучаваше. Не беше очарован от новия си зет. Такъв мъж не би избрал за съпруг на най-голямата си дъщеря. Че то всъщност не беше и мъж, а момче. Почти на двадесет години, а бузите му са толкова меки, като че ли не са помирисвали бръснач. В задния си джоб носи гребен. И миглите му са твърде дълги.

Няма и капчица смелост. Почти припадна, когато отвори вратата на квартирата си в Рим и видя баща си и Ерминио, изправени на стълбището. Изобщо не се възпротиви, когато го натъпкаха в кабината на камиона. Дори не се наложи Ерминио да измъкне винтовката, която

беше пъхнал зад седалката — в случай че се наложи да подсили заплахите си.

Мария Доменика можеше да намери нещо по-добро за себе си. Но какъв избор му бе оставила, след като вече белята бе сторена? По-добре съпруг като Марко, отколкото никакъв съпруг. Една сълза бавно потече по лявата буза на Ерминио и той нетърпеливо я избърса с голямата си груба ръка. Никой не забеляза. Дори Пепина беше заета с раздигането на празните чинии от масата и заменянето им с подноси със сирене, хляб и плодове. Ерминио нежно се вгледа в жената, споделяла живота му през всичките тези години. Тъмната ѝ коса, посипана със сиви нишки, бе плътно опъната назад и откриваше кръглото лице, върху което все още почти нямаше бръчки. С годините тялото ѝ заякваше все повече и опъваше шевове на най-хубавата ѝ неделна премяна. Тя беше чудесна жена. Може би след време дъщеря му и Марко ще открият онова тихо щастие, което той и Пепина имаха. Не би могъл да иска нещо повече.

12.

Франко Анджели седеше в личната си стаичка, хладно и сумрачно местенце зад дебелината червена завеса, отделяща го от оживеното кафене. Предната нощ спа лошо и се чувстваше уморен. Синът му каза да си почине преди обедния прилив на клиенти.

— Аз ще се погрижа за нещата тук. Върви и затвори очи за час-два — нареди някак внезапно възмъжалото момче. Затова Франко послушно затвори очи, но сънят не идваше.

Слушаше свистенето на кафе машината, разпеняща млякото за поредния поднос с капучино, тракането на чашите и шумния смях на Глория Фереро от масата в ъгъла. Внезапно разговорите секнаха и настъпи тишина.

— Татко — извика отвън Джовани и Франко долови вълнение в гласа му. — Имаш посетител. Не, не идвай — тя ще дойде при теб.

Червената завеса се отдръпна и се появи коремът на Мария Доменика, покрит с голяма рокля на цветя. Франко обаче не виждаше корема, а изучаваше лицето ѝ. Изглеждаше му същата; може би малко остаряла и уморена, но си беше същата.

— Преди не ми беше разрешено да влизам тук — каза тя, оглеждайки любопитно тясното тъмно местенце, почти изцяло запълнено от нея.

— Не — съгласи се Франко, — не ти беше разрешено. Но след като вече си тук, по-добре седни.

Мария Доменика се настани на креслото срещу него и леко въздъхна.

— Тези мои крака просто ще ме убият. Бременността си е тежка работа, вярвай ми. — Тя му се усмихна. — Не трябва нищо да ти обяснявам, нали? Вече всичко си чул.

— Ти определено разлая кучетата. Хората продължават да приказват, а си тук близо три седмици.

— Утре стават три седмици.

— Защо се забави толкова, преди да дойдеш при мен, *cara!* През цялото време те чаках. — Франко изглеждаше наранен.

— Срамувах се и се чувствах виновна, задето те излъгах — призна тя. — Чувствах се глупаво, че те забърках в тази каша. Мислех, че съм те разочаровала.

— Ти направи грешка — каза ѝ Франко. — Всеки греша.

— Всъщност мисля, че сторих поредица от грешки, като се започне с напускането на това място. Трябваше просто да остана тук, бях щастлива.

— Е, но тогава никога нямаше да видиш нещата, които видя, и да направиш нещата, които си направила. Би ли заменила всичко това само за да останеш тук и да живееш постарому? Не мисля.

— Аз и сега живея стария си живот — отбеляза Мария Доменика горчиво. — Само че в по-лош вариант.

— Марко груб ли е с теб? — В гласа на Франко прозвуча нотка на безпокойство.

Тя бързо отвърна:

— Не, не, изобщо не е груб. Добре се държи за момче, принудено да вземе жена, бременна с дете на друг мъж. През по-голямата част от времето просто не ми обръща внимание. Работи с баща си по цял ден, връща се вкъщи, аз сервирам вечерята, а след това той излиза да пие с приятели. Заради това тук — тя поглади корема си — не се налага да... ти знаеш.

— А след като детето се роди, тогава какво?

Мария Доменика се намръщи. Франко видя първата лека гънка, която един ден щеше да разсича лицето ѝ.

— Предполагам, че ще продължаваме по същия начин, повече или по-малко — каза тя. — Нямам никакъв друг избор.

— Колко време ще мине, преди да се върнеш на работа? — попита небрежно той.

— Да се върна на работа? В кафенето? — Тя не можеше да скрие надеждата в гласа си. — Това няма да е възможно. Какво ще правя с бебето?

Франко сви рамене и огледа тясното помещение зад червената завеса, което беше натъпкало с непотребни мебели и стари семейни снимки.

— Ще променя малко нещата и ще сложим тук бебешкото креватче — реши накрая. — Мога например да се отърва от стола, на който седиш. Бизнесът ни е семеен, Мария Доменика. Винаги ще се

намери място за едно бебе. Единственият въпрос е дали съпругът ти ще разреши.

Тя се замисли за миг.

— Не мисля, че го е грижа — казаното прозвуча колебливо. — Изглежда няма особено значение какво правя, стига къщата да е чиста и той нахранен. Може дори да се зарадва, че сама печеля пари, след като непрекъснато повтаря колко скъпо ще му излезе издръжката на мен и бебето. Не, не мисля, че изобщо ще възрази. О, Франко, благодаря ти. Не можеш дори да си представиш колко щастлива ме направи.

— Недей да ми благодариш все още — смъмри я той. — Първо трябва да се разбереш с Марко. Той е твой съпруг и не е правилно да вземаш такова решение, без да го питаш.

Дори това предупреждение не изтри усмивката от лицето на Мария Доменика. Изглежда толкова хубава, когато се усмихне, помисли си Франко. Надяваше се само бебето да не пици много, в противен случай плачът му можеше да прогони клиентите.

Джовани също се усмихна щастливо, когато чу новината, че Мария Доменика ще се върне на работа. Страховете, че момчето може да се почувства изместено след нейното завръщане, отлетяха, когато той сграбчи ръцете ѝ, целуна я по двете бузи и я задържа секунда-две повече, отколкото бе необходимо.

Джовани се беше променил през изминалата година. Тя го наблюдаваше, докато се извърна, за да обслужи поредния клиент. Беше станал по-висок и по-пълен, движеше се из кафенето с увереност, която преди му липсваше.

Момчето почувства очите ѝ, погледна я и отново се усмихна.

— Побързай да родиш това бебе. Татко и аз имаме нужда от теб тук. Виж само колко сме заети.

Мария Доменика вървеше под сянката на палмите на площада към грозната стара църква. Чувстваше се различно — ако не щастлива, то поне успокоена. Вярваше, че би могла да се справи с всичко. Съвсем скоро щеше да даде живот на бебето си и макар да я чакаха болки, бе сигурна, че ще издържи. Разполагаше с извинение да не спи с Марко, както се полага на една съпруга, за цял месец, но и това можеше да се

окаже не чак толкова ужасно. Рано или късно щеше да се наложи да износи децата му, но в този миг дори тази мисъл не я тормозеше. Ритъмът на кафенето щеше да ѝ даде сили да посрещне всичко.

Чу, че някой извика името ѝ. Зад щанда си Джина Роси ѝ махаше с ръка и се опитваше да привлече вниманието ѝ.

— *Cara*, ела насам. Не искаш ли да си купиш чаша хубава студена лимонада? Ще е добре за теб и твоето бамбино.

Мария Доменика се усмихна и подаде няколко монети на любопитната стара улична търговка. Отпивайки от горчивата напитка, тя зададе онзи въпрос, на който Джина би се радвала да отговаря през целия ден, всеки ден:

— Е, какво ново?

— Ами... — Джина заговорнически се наведе напред. — Не си ли чула? Глория Фереро имаше люта битка със съпруга си. Гони го из цялата улица с големия нож. Бедният човек беше още по пижама и с огромна дупка точно тук — тя се потупа отзад и се разкикоти. — Всички видяхме дебелия му стар задник, беше като свински бут.

Мария Доменика се присъедини към смеха ѝ. Поне имаше нещо ново, за което хората да клюкарстват. Скоро нямаше да я гледат така вторачено, когато минаваше по улицата, или да шепнат по толкова противен начин. Тя самата беше на път да се превърне в стара песен. Вече бе омъжена, почти майка. Хората нямаше да забравят, тук никога нищо не се забравяше. Но все пак нямаше да има ежедневни анализи на нейното състояние, които да тръгват от пекарната и да свършат в месарницата. Пресушавайки чашата си, тя се усмихна на Джина:

— Накрая Глория хвана ли съпруга си?

— Не — старата дама все още се задъхваше от смях. — Нямаше как. Кой да знае, че старият негодник умее да тича толкова бързо. Струва ми се, че и той самият не е подозирал за възможностите си.

13.

Росария ядосано тропаше с тиганите в паянтовата кухня на сестра си. Водите на Мария Доменика бяха изтекли тази сутрин и от тогава тя бе изолирана в съседната стая с майка им и акушерката. От време на време надаваше писък, но не изглеждаше, че се кани да роди скоро. Затова Росария бе дошла да се справи с другите неща. Марко трябваше да се нахрани, като се върне от полето, и нямаше кой друг да сготви. В купата киснеше боб и на масата имаше китка целина. Явно сестра й възнамеряваше да приготви *pasta e fagioli*. За Росария това бе добре дошло. Щеше да има време за няколко цигари и лъскави списания, докато бобът заври.

Огледа малката къща с презрение. Мария Доменика наистина не полагаше достатъчно старания. Макар да й признаваше, че беше чисто, липсваха завеси на прозорците и изобщо не бе направила опит да покрие износените стари кресла с одеяло или с нещо друго, или да сложи картини на голите бели стени.

— Ако тази къща беше моя, щях да направя така, че да изглежда приятна, като истински дом — мърмореше Росария, докато хвърляше магданоз и чесън във врящия боб. — Марко заслужава нещо повече от това бунище.

Изад съседната врата сестра й отново изпищя. Виковете бяха станали по-чести, което означаваше, че бебето нямаше да се бави още дълго.

Росария хвърли поглед на целината. Имаше малко пръст, прилепнала в долния край на стъблото, но трябваше ли да я мие? Малко почва няма да стори лошо никому, реши тя, и грубо я нарязва. Въздъхвайки тежко, започна да пържи в зехтин прецизно нарязания лук. След това добави целината, листата и всичко останало, както и малко ситно нарязан морков в тигана. Откри парченца пилешко месо в хладилника и ги хвърли в ароматно цвъртящата смес заедно с неизменните пресовани домати. Щипка захар, малко сол, едно-две завъртания на мелничката с черен пипер, след това постави капака и можеше да отдъхне, докато бобът омекне и бъде прибавен в купа.

Когато Марко се появи на вратата, писъците на Мария Доменика бяха станали много по-чести, отколкото май би трябвало, а Росария самодоволно седеше до соса, бълбукащ върху готварската печка.

— Ммм, мирише добре — ухили се Марко, вдигна капака и вдъхна парата. Шляпна Росария по задника, когато тя скочи да разчупи спагетите и да ги изсипе в тиган с разпенена солена вода. — Знаеш как да зарадваш един мъж, нали?

Точно в този момент Мария Доменика нададе нов ужасяващ писък, последван от поток думи, които благовъзпитаните момичета не изричат. Сега мама ще ѝ даде да разбере, злорадо си помисли Росария, но вместо това дочу как гласът на Пепина окуражава сестра ѝ:

— Почти успя, почти успя.

Лицето на Марко изгуби цвета си и той определено изглеждаше отвратен.

— През целия ден ли вдига този шум? — попита той.

— Е, не съвсем. Мисля, че сега ѝ е най-зле и след малко ще свърши. — Росария спокойно разбърка спагетите, за да не залепнат, и сложи капака да заврат отново.

Яденето не бе съвсем готово, когато Росария усети, че писъците на сестра ѝ са секнали и вместо това се чува слабо писукане от новородено дете.

— Приключиха — каза тя на Марко. — А аз трябва да настържа малко пармиджано, защото ти след малко ще вечеряш.

Зад вратата на съседната стая Мария Доменика лежеше изтощена, но щастлива, люлеейки дъщеря си на ръце. Никога не бе вярвала, че ще срещне нещо толкова мъничко, толкова безпомощно и толкова прекрасно.

— Казва се Киара — каза тя на майка си.

— Не мислиш ли, че трябва да почакаш и да видиш какво ще каже Марко за името — попита Пепина. — Мисля, че го чух да се прибира преди няколко минути. Ще го извикам.

— Извикай го, ако искаш. — Черните очи на Мария Доменика срещнаха майчините със спокоен сигурен поглед. — Но името на детето ми е Киара.

Трябваше да се признае, че Марко направи своя опит. Подържа бебето в ръце и я обяви за красавица, преди отново да избяга в кухнята

към купата с *pasta e fagioli*. Любезността на Росария бе далеч по-малка. Тя хвърли на бебето поглед на зла орисница и каза:

— Да, да. Толкова са смачкани като новородени, нали?

Мария Доменика не си даде труд да отговори. Личицето на нейното дете изпълваше целия ѝ свят и всичко останало почти не съществуваше.

Прекара следващите няколко дни в мъглявина от щастие. През деветте месеца, когато я носеше, не беше сигурна как ще се чувства с дете, което изобщо не бе възнамерявала да има. Затова бе удивена от дълбочината на своята любов. Не можеше да понесе бебето да е далеч от ръцете ѝ. Дори собствената ѝ майка трябваше да я моли за позволение да го полюее.

Марко стоеше далеч от нея. През нощта спеше върху две стари кресла, които бе съединил, а през деня мушваше глава през вратата или ѝ подаваше чиния с хляб, парченца плодове или късчета сирене. Но след онзи първи път не пожела отново да подържи бебето, не показва и най-малък интерес към името, дрехите, навиците към хранене и спане, или изобщо към някое от хилядите дребни неща, които Мария Доменика намираще толкова очарователни.

За цели четири необичайни и пълни с магия дни тя остана затворена в спалнята си. Събуждаше се, когато Киара се разплачеше за храна, и спеше заедно с бебето. Чувстваше, че животът ѝ трябва да бъде точно такъв. На петия ден Пепина започна да я гълчи.

— Ставай и се обличай. Имаш съпруг, за когото трябва да сготвиш. Можеш да оставиш бебето си за пет минути, нищо няма да му стане.

Мария Доменика стори каквото ѝ бе наредено. Прекарваше дните насаме с бебето си, но щом приближеше време Марко да се прибере у дома, отиваше в кухнята и лющеше грах или печеше хляб по старата рецепта на майка си. Чак когато Киара навърши един месец, Мария Доменика зададе на съпруга си въпроса, който се въртеше в ума ѝ.

— Марко, ще възразиш ли, ако се върна на старата си работа в кафенето — гласът ѝ бе възможно най-покорен. — Няма да е необходимо да стоя там дълги часове и Франко каза, че мога да взема бебето с мен. Мисля, че парите ще са от полза за допълнителните разходи.

Марко се вгледа в чинията си, пълна с гъста супа, и намусено попита:

— Ами аз? Кой ще ми готви, когато ти започнеш да обслужваш клиентите в кафенето?

— О, обядът ти винаги ще е готов и винаги ще се връщам навреме, за да сготвя за вечеря — увери го Мария Доменика, мразейки умолителната нотка в гласа си. — Ти винаги ще си на първо място, не се притеснявай.

Марко бавно се усмихна.

— Е, щом искаш да тръгнеш на работа, значи се чувстваш съвсем възстановена.

— Да, така се чувствам.

Той хвърли поглед на двете кресла, все още поставени едно до друго.

— Тогава няма да се наложи да спя там тази нощ, нали? Ти най-накрая си готова да бъдеш истинска съпруга.

Тази нощ голото тяло на съпруга ѝ се пъкна в леглото до нейното. Дори тежката земеделска работа не му бе донесла някой и друг мускул. Върху гърдите му нямаше косми, тялото му бе нежно като на момиче. Сега щеше да бъде толкова различно от онзи последен път в Рим.

Марко легна отгоре ѝ, а крехката му структура сякаш бе почти безтегловна. Държеше очите си плътно затворени, докато тънкият му бял penis се движеше в нея и удоволствието от оргазма караше неговото красиво лице да се свива.

— Ще събудиш бебето — изсъска тя, докато той пъшкаше и стенеше.

Марко се изгърколи от нея и изтри penisа си с края на белия чаршаф с монограм на семейство Манцони.

— Малко такава гимнастика всяка нощ и скоро пак ще бъдеш бременна. Само че следващото бебе наистина ще заслужава името ми. — Той хвърли поглед към креватчето в ъгъла, където за щастие дъщеря ѝ продължаваше кротко да спи. — Я кажи, каква всъщност трябва да е истинската ѝ фамилия?

Мария Доменика не каза нищо.

— Кой е истинският татко на Киара? Кой е човекът, който всъщност трябваше да се ожени за теб?

— Има ли някакво значение? Сега съм омъжена за теб — отговори тя, опитвайки се да попречи на гнева да се прокрадне в гласа ѝ.

— Точно така, сега си омъжена за мен. — Ръката му обхвана тила ѝ и решително я изтика надолу — така че защо не започнеш да се държиш така, както се полага на една съпруга?

Сърцето ѝ се сви и за миг Мария Доменика обмисляше дали да не се скара с него, но рискът не си заслужаваше. Ако тази нощ направеше онова, което Марко искаше от нея, на сутринта щеше да е зад бара на кафенето. На своето място. Щеше да облече бялата престилка и да прави великолепно кафе през целия ден. Плътено затваряйки очи, тя пое покорно с устни меката му плът.

14.

Мария Доменика буташе Киара в купената на старо детска количка по прашните улици на Сан Джулио, покрай домовете на по-заможните хора, построени в техните частни дворове, и модерния жилищен блок, където живееше Лучия. Помота се малко на главната улица, огледа витрините на магазините, а докато минаваше покрай църквата, в която бе принудена да се омъжи, ускори крачка. Прекоси площада с грозния малък фонтан и изящни палми. Докато крачеше, имаше чувството, че всички очи в града следят посоката на движението ѝ. Днес щеше да е добър ден за бизнеса на Франко, реши тя. Веднага след като проумееха накъде се е запътила нямаше да устоят на изкушението да се пъхнат в кафенето и да огледат нея и бебето.

Франко бе издокарал смъкнатото от тавана старо дървено креватче на Джовани. Мария Доменика го съзря зад червената завеса, застлано с чисти бели постелки и нетърпеливо чакащо своето бебе.

— Нямаше нужда да правиш това, Киара може да стои и в детската си количка — обърна се тя към Франко.

— Кажи само едно „благодаря“, Мария Доменика.

— Благодаря ти, благодаря ти и още веднъж благодаря — тя бързо го целуна по двете бузи, а след това още веднъж — за късмет.

Всъщност този ден Киара не стоя много в креватчето, нали беше твърде известна. Както Мария Доменика предвиждаше, половината град премина през кафенето и почти всеки настояваше да ѝ хвърли един поглед.

— Дай я тук, дай я тук. Нека да я полюлея — умоляваше Лучия.

— Аз съм следващата — кикотеше се Габриела.

— Първо загасете цигарите — нареди Елена Манцони. — Да не искате да пушите над главата на малката? Не е здравословно. Я ми я дайте, тя ще бъде на сигурно място с баба си. О, подушете върха на главичката ѝ — не е ли божествено? Толкова прилича на баща си, когато той беше на тази възраст. Същата е като моя Марко.

Мария Доменика завъртя очи към Франко. Помисли си, че свекърва ѝ сигурно е една от най-глупавите жени в целия свят.

По обяд пристигна Росария, влачеща след себе си Пепина.

— Дойдохме само за едно-две парчета пица — заяви сестра ѝ. — Може и малко сладкиши.

— И да видим дали слухът, че работиш тук, е истина — призна Пепина. — Проклетият телефон звъня цяла сутрин. Иска ми се изобщо да не се бяхме товарили с него.

— Живеем през шестдесетте години, мамо, а не през тъмните векове — сопна се Росария. — В днешно време само селяните нямат телефон.

Но Пепина не я слушаше. Беше забелязала, че на масата в ъгъла Глория Фереро с едната ръка пуши и надига чашата с кафе, а с другата дундурка нейната внучка.

— Хей, дай ми я — изсъска и грабна Киара.

С въздишка Пепина постави бебето на една от масите и спокойно започна да разповива зацапаните пелени. Франко пребледня.

— Не тук, мамо — изплаши се дори Мария Доменика. — Тук не е мястото за това. Ела с мен.

— Ами кафенето изобщо не е място за бебета — оплака се Пепина, докато дъщеря ѝ я избутваше зад червената кадифена завеса. — Иначе Господ щеше да направи така, че да ги кърмим с кафе, а не с мляко. Ти би трябвало да си стоиш вкъщи с малката, а не да се връщаш на работа тук и да гледаш тези езически рисунки по стените.

— Шшт, мамо — помоли Мария Доменика и положи бебето в креватчето, за да я повие сръчно с чиста пелена. — Радвам се на работата, радвам се и на парите. Същото се отнася и за Марко.

— Е, добре, щом Марко е доволен... — започна Пепина, след което очарованието на Киара победи и баба ѝ нежно я щипна по пълната малка буза. — Тя е прекрасно малко същество. Същата като теб, когато беше бебе.

Мария Доменика не можеше да повярва, че някога е изглеждала точно толкова красива. Дъщеря ѝ имаше тъмна като лъскав шлем коса, тъмноморави клепачи и най-смешното сериозно изражение на лицето. Изглежда вече знаеше, че трябва да се държи добре и разбираше, че мама не е достатъчно силна, за да се справи с безсънните нощи и пищящо бебе със зачервено лице. Плачеше, когато беше гладна, а през останалото време доволно гукаше на себе си или спеше.

— Тя е един малък ангел — затаи дъх Пепина.

— На нейната възраст и аз ли бях ангел? — закачи я Мария Доменика.

— О, да, да. Такава беше. — Пепина отново потъна в мекотата на единственото останало за Франко кресло. — Баща ти се постара да забременея с теб скоро след като се оженихме. Каза, че не искал да скучая. Никога няма да забравя израза на лицето му, когато те видя за пръв път — неговата дъщеря, неговото малко момиченце. Ти беше такова весело малко същество, почти никога не плачеше — не като Росария, която през първите си три години изобщо не спря да пици. Наложих се да наема дъщерята на Франческа Маджио, за да я разхожда всеки ден. Крясъците ѝ ставаха по-тихи, когато момичето избуташе детската количка надалеч, и по-силни, когато след половин час я върнеше вкъщи. Ти обаче беше различна.

Пепина се наведе напред и погали лъскавата коса на Киара.

— Ти беше като тази тук, изобщо не създаваше грижи. Дори когато започна да пълзиш и да ходиш, изобщо не се налагаше твърде много да се тревожа.

— Толкова съжالياвам, мамо.

— За какво съжالياваш, *cara*? — Пепина вдигна очи.

— За това, че ти създадох толкова много тревоги през последната година. За това, че избягах в Рим, върнах се бременна и накарах целия град да ме одумва — сълзите силно напиреха в черните очи на Мария Доменика. — Всеки ден се разкайвам за онова, което сторих на теб и татко. Трябваш да съм била луда.

Майка ѝ се натъжи.

— Няма да се преструвам, че не бяхме наранени. Ти разби сърцето на баща си и мисля, че той все още не се е възстановил напълно. Толкова се страхуваме — щом най-добрата ни дъщеря стори това, какво ли ни очаква с останалите. Виж се обаче сега — с прекрасно бебе, красив съпруг, с добри перспективи. Накрая всичко свърши добре. — Пепина надигна пищния си ханш. — Както и да е, не мога да седя тук цял ден. Имам работа за вършене вкъщи. В неделя ви очаквам за обяд, теб и Марко. Цяла седмица правих спагети, а Фабрицио Маджио ми донесе една тава живи змиорки, така че ще има истински пир. На баща ти ще му хареса отново да събере семейството около масата.

Пепина обхвана лицето на Мария Доменика в ръце и за момент изглеждаше, че ще я целуне.

— Не ни напускай отново, само това ми обещавай — каза тихо тя.
— Остани тук. Това е твоето място.

15.

Мария Доменика изриваше добре разложената, натрупана на могила тор и я разпръсваше с лопата. Работата беше тежка и уморителна. Внимателното боравене с лопатата бе абсолютно необходимо, за да не нарани твърде много от дебелите розови червеи, промушващи се под нея.

— Хубаво е да имаш много червеи в градината — одобрително се провикна Елена от стария брезентов шезлонг, разположен под сянката на едно дърво. — Разравят почвата и помагат на зеленчуците да дишат, така че стават по-вкусни.

Не за пръв път Мария Доменика се питаше как цял живот ще търпи безумните съждения на тази жена. Усмихна се, но не промълви нищо в отговор. Вдигна мотиката и започна да прекопава твърдата глинеста земя. Марко беше решил, че иска зеленчукова градина като тази, която майка му имаше до голямата къща.

— Искам домати, босилек и магданоз — нареди той. — И може би малко фасул, и салата. Ето тук, от вратата на кухнята нататък, така че да са свежи, когато приготвяш храната ми.

Обхванат от неочакван ентузиазъм, с рядко усърдие той прекара цял час в прекопаване на един правоъгълен равен участък земя, насичайки го на големи груби буци.

— Ето, давам ти начален старт — каза накрая и се отдръпна, за да се възхити на работата си.

Затова сега, когато прохладата на ранната неделна сутрин постепенно преливаше в пладнешка горещина, Мария Доменика свършваше работата с търпеливото прекопаване на земята парче по парче и внимателното ѝ смесване с черна изгнила тор. След като приключеше с това, тя трябваше да засади отзад боба с поддържащите бамбукови колове, доматиите в средата, а подправките и салатата — най-отпред.

— Разбира се, вече е твърде късно за садене — провикна се Елена. Кръглото ѝ дебело лице леко започваше да се изпотява с нарастването на горещината. — Трябваше да свършиш всичко това

още преди няколко седмици. Припомни си да започнеш по-рано следващата година.

Мария Доменика спря за секунда и задържа погледа си върху бивола, който кротко пасеше в ливадата до къщата.

— Следващата година ли? — попита тя.

— Ами да, трябва да разхвърляш тора поне месец преди да започнеш саденето и да посееш семената, когато вали, но земята е топла. Така ще постигнеш най-добър растеж.

— Ясно.

— Босилекът трябва да се засади между доматиите, а не отстрани в отделна леха — заради насекомите.

— Ясно.

— Отглеждам зеленчуци от ранно детство, Мария Доменика, и знам за какво говоря. Вие младите не си давате труд да слушате съветите на възрастните, разбирам това, но понякога си струва да държиш ушите си отворени. Помня, че когато бях на твоята възраст...

Тя задърдори отново и отново като радио, като някоя от онези досадни станции, които говорят твърде много и пускат твърде малко музика.

— Както и да е, скъпа. — Кръглите ѝ бузи подскачаха, а късите пръсти бяха вдигнати заповеднически във въздуха. — Радвам се, че правиш зеленчукова леха. Продължавай да трупаш тор и когато дойде време бащата на Марко и аз да се преместим тук, почвата ще е станала идеална.

— Какво? — Мария Доменика се обърка. — Защо да се местите тук?

— О, говоря за бъдещето, след години. Тогава ти и Марко ще имате още деца и ще ви е тясно в тази малка къща. — Елена се облегна назад в шезлонга и самодоволно протегна кафявите си космати крака. — Такъв е планът: да си сменим къщите. А след това, когато ние си отидем от тоя свят и вашите деца пораснат и създадат свои семейства, вие ще се върнете тук и ще им оставите голямата къща. Така стават нещата в семейство Манцони, такава е традицията. Мисля, че е хубаво бъдещето ти да е предначертано, така няма изненади.

— Изненадите лошо нещо ли са?

— Е, напоследък имахме доста в семейството, нали? — Елена хвърли поглед към Киара, която кротко спеше до нея в бебешката си

количка. — Мисля, че спокойно можем да минем без повече сюрпризи през следващите петдесет години и отгоре.

Докато покорно прекопаваше твърдата глинеста почва, за миг Мария Доменика си представи какво би било да бъдеш заровен до шията в нея — без да можеш да се движиш, целият живот — предначертан, без никакви промени, без изненади...

— Ами ако си принуден да се промениш — попита тя напрегнато. — Принуден от обстоятелствата.

— Какви обстоятелства? — Широкото чело на Елена се сбръчка от объркване. — Тук никога нищо не се нуждае от промяна. Хората винаги ще искат да си хапват моцарела, затова винаги ще гледаме биволи. Не, нищо в живота ни не се нуждае от изменение. Можем да останем тук, в нашата ферма, и да вършим това, което винаги сме вършили, докато ни изнесат в ковчег с краката напред. След това ще дойде ред на децата да поемат нашите задължения. Така стоят нещата. Винаги е било така.

— Не можеш да надникнеш в бъдещето. — Мария Доменика обилно се потеше, докато яростно разсичаше почвата.

Елена присви очи срещу слънцето.

— Е, поне в най-близкото бъдеще мога да надникна — отговори доволно тя. — Мога да отгатна, че заради теб и двете ще закъснеем за неделния обяд на майка ти, ако не се прибереш в къщата и не се измиеш час по-скоро.

По изключение Мария Доменика не започна да спори. Струпа инструментите върху ламаринения навес, прилепен за грозната стара къща, и се опита да бъде по-благоразположена към свекърва си. Не беше лесно, тази жена беше направо вбесяваща. Тя бе провалила Марко, наистина тя бе виновна. Ясно се виждаше защо се е превърнал в суетния мързелив малък некадърник, който беше днес. Елена не само бе прекарала живота си в готвене заради него, а миеше косата и режеше ноктите на ръцете и краката му. Сега той очакваше същото от съпругата си. Първия път, когато й връчи ножичката за нокти и тикна крака си в скута ѝ, тя не повярва на очите си.

— Изрежи ги напречно — инструктира я той. — След това вземи пилата и изглади краищата.

Мария Доменика не разбираше как може човек, който всеки ден върши земеделска работа, да бъде толкова дребнав по отношение на

външния си вид. Докато се изгърбваше над легена в малката баня, измивайки със сапун потта и калта, тя се усмихна. Надяваше се биволът и прасетата да оценят по достойнство прекрасния педикюр на съпруга ѝ.

По коридора отекна гласът на Елена, приканващ снаха си да побърза. Тя оправи косата си и се пъкна в безформения червен парцал на цветя, който напоследък минаваше за най-хубавата ѝ дреха.

— Почакай една минута — извика в отговор.

Лучия ѝ бе казала, че трябва да започне да се гримира. Само малко червило и туш за мигли, беше предупредила лелята, придай си малко цвят. Гримът обаче изглеждаше чужд на лицето ѝ. Прекара мокри пръсти през косата си, за да я заглади, и реши, че това е достатъчно.

Слава богу, пътуването до дома на родителите ѝ беше кратко. Седеше натъпкана до Елена в малкия фиат и от това я полазваха тръпки. През цялото време свекърва ѝ сменяше скоростта, дебелият ръка докосваше нейното коляно. Когато Елена завъртя волана, острият ѝ лакът неочаквано я ръгна в ребрата. Не можеше да понесе всичко това. Марко е излязъл от утробата на тази жена, помисли си тя с отвращение, притискайки се към вратата на автомобила. Той ме докосва... тя ме докосва... сякаш съм тяхна собственост.

Притисна по-плътнo Киара, когато колата избуксува в прахта, защото Елена взе завоя твърде бързо. Не е далеч, само след мръсния камион пред дома на Франческа Маджио, после прекосяваме оживения главен път и сме у дома.

Докато се придвижваха по алеята, Мария Доменика видя семейството си, вече събрано около дългата дървена маса, изнесена навън под лимоновото дърво. Ерминио бе заел централното място и възхитено се взираше в подноса с лазаня пред себе си. До него седяха Марко и баща му Джино, който идваше направо от незаконните сутрешни игри на карти в града. Мария Доменика забеляза, че чашата на Марко вече е наполовина празна и лицето му е започнало да порозовява.

По-малките ѝ сестри се бяха струпали върху високата пейка в далечния край на масата, между тях се крепеше Салваторе. Сбрали главите си с дълги черни коси, те се кикотеха и тихо разговаряха за нещата, които интересуват малките момичета. Росария не се виждаше

никъде, но ядното тропане на тиганите в кухнята означаваше мястото, където може да бъде намерена.

Ерминио огледа най-голямата си дъщеря и в меките му очи имаше обич. Той потупа стола до себе си и извика:

— Ела и седни до мен. Покажи ми бебето си, искам да видя колко е пораснала.

Мария Доменика въздъхна.

— Може би трябва да проверя дали бих могла да помогна там — каза му тя и кимна към кухнята.

— Не, не. Сестра ти държи всичко под контрол. Днес няма да работиш, а ще почиваш. Сега донеси твоята бамбина, за да я целуна.

Мария Доменика внимателно се отдръпна от свекърва си и потъна в стария опърпан стол до своя баща.

— Хубаво е да си дойда вкъщи — каза му тя.

— Хубаво е да те видим отново вкъщи — отговори той, протегна ръка и нежно щипна с палеца и показалеца си меката буза на Киара.

— Не е ли красавица? Моята малка внучка, най-хубавото бебе в целия свят.

Невероятно силен трясък откъм кухнята, последван от възгласа *merda* почти удави думите му. Този път Росария беше счупила нещо.

Стресната, Елена почти се изправи от мястото си, но изглежда никой друг не отбеляза, че има нещо нередно. Само малките момиченца се разсмяха по-силно и Пепина, зачервена и изпотена от печенето на чушките, няколко пъти завъртя очи.

Най-накрая Росария излезе от кухнята, залитайки под тежестта на цяла камара паници.

— Тъкмо навреме. Лазанята вече изстива и тук всички умираме от глад — каза ѝ благо Ерминио и пъкна палец в твърде стегнатия колан на панталона си. — Виж как дрехите ми стават по-големи с всяка изминала секунда.

Росария изглеждаше притеснена и неприветлива, докато раздаваше чиниите като тесте карти. Ерминио не забеляза. Беше прекалено зает да се любува на огромния поднос със спагети, домати, моцарела и млечен сос бешамел, положен пред него.

— Кой е гладен? — попита той и внимателно разряза лазанята. — Помнете, че това е само първото ястие. Освен това ще има кардон, *melanzane alla parmigiana*^[1], *pollo alla cacciatora*^[2] и печени змиорки.

Ще ядем най-хубавото солено *pecorino* и *prosciutto*^[3] от нашите собствени прасета и разбира се, достатъчно от прекрасния хляб на жена ми. Най-накрая, за десерт, аз лично приготвих праскови, напоени в червено вино, много са вкусни.

Ерминио целуна върха на пръстите си и хвърли скъперническа усмивка към масата.

Докато Росария мъкнеше пълни и празни подноси от кухнята, баща ѝ здраво ядеше. Първо изпразни собствената си чиния, а след това помогна и на Мария Доменика. Между хапките я подложи на внимателен разпит.

— Щастлива ли си?

— Не съм нещастна.

— Марко добре ли се държи с теб?

— Не се държи лошо.

— Работата в кафенето не ти ли идва в повече?

— Не, Франко не ме товари много.

— Липсва ли ти Рим?

— Да, малко.

— Какво ти липсва?

— О, някои места... някои хора.

— Какво вършеше там през цялото време?

Колко странно? За пръв път някой показваше толкова голям интерес към онова, което ѝ се е случило в Рим, с изключение на въпроса кой е бащата на бебето ѝ. Всички се интересуваха само от последното — без Франко, разбира се, но той самият беше твърде затворен, за да си пъха носа в работата на другите. Сега обаче баща ѝ бе решил да зададе въпроса. Какво можеше да му отговори? Колко можеше да му разкрие?

— Ами първото нещо, което направих, беше да си намеря работа. Спрях се на едно малко кафене, близо до Испанския площад. То беше много по-различно от нашето — пълно с туристи, с лица, които се сменят всеки ден. Хората бърбореха на най-различни странни езици, имаше много англичани...

— И?

— Отначало собствениците се държаха добре. Дадох ми стая на последния етаж от същата сграда... стълбите бяха толкова много.

Понякога, когато в кафенето имаше много клиенти, едва намирах сили да ги изкача.

— Даваха ли ти почивни дни? — Ерминио набучи парче пилешко месо от нейната чиния и го излапа.

— О, да. Даваха ми два почивни дни през седмицата и те бяха прекрасни. През повечето време се разхождах из града и разглеждах сградите. Когато си в Рим, ти се струва, че зад всеки ъгъл те чака някой прекрасен фонтан или площадче, изникнало точно пред теб. Нямах карта на града, просто се разхождах и разучавах. Понякога правех опити да открия картините, които помнех от кафенето. Всеки път, когато видех някоя от тях, се чувствах малко по-близо до дома.

— Много ли от тях видях?

— Няколко. Повечето обаче не са в Рим, а във Флоренция, а аз не успях да стигна дотам. Може би някой ден ще отида, кой знае... — Думите на Мария Доменика заглъхнаха. Тя усети, че Марко се взира в нея, и се запита откога я е слушал.

Ерминио откъсна очи от блюдата с пилешко, домати, лук и розмарин и стрелна с поглед зет си.

— Марко — нареди той, — иди в кухнята и виж какво прави Росария с това *prosciutto*. Кажй й, че го искам нарязано на тънки резенчета. Може би й трябва помощ.

Марко покорно се отдалечи и Ерминио отново се обърна към най-голямата си дъщеря.

— Може би някой ден ще посетиш за кратко Флоренция — съгласи се той. — Няма причина да не го направиш. Но ще останеш малко и след това ще се върнеш отново в Сан Джулио. Тук е твоето място.

Мария Доменика кимна с глава.

— Тук е домът ти, *figlia*.

— Да, тук е моят дом, татко, но не онази бърлога в стопанството на семейство Манцони. Моля те, нека се върна, Марко няма да го е грижа. Няма да му липсвам, а тук има нужда от мен. — Тя многозначително погледна към кухнята. — Росария не се справя. Мама изглежда уморена. Нека да се върна вкъщи и да съм от полза. Моля те.

— Росария ще се справи — непреклонно каза баща й. — Време е да си заслужи хляба в тази къща. Не се тревожи за нея. А майка ти...

Може би е малко уморена, но не би искала да се върнеш тук. Тя знае, че сега твоето място е до съпруга ти. Всички мислим така.

— Тук ще бъда по-щастлива.

Ерминио въздъхна.

— Просто си дай малко време. Знам, че може да ти се струва странно, но те не са чак толкова лоши. — Той хвърли поглед към Елена, която придирчиво отстраняваше някаква въображаема тлъстина от месото си, и лъщящата плешива глава на Джино, сведена над чинията, докато той лакомо тъпчеше храна в устата си. — Те искат най-доброто за вас. Може би не правят някои неща като нас, но... просто ще трябва да свикнеш.

След това той тежко се надигна от стола и потупа големия си заоблен корем.

— Премадох. По-добре да отида и да освободя малко място, иначе няма да има къде да сложа следващото ядене.

---

[1] Ястие с патладжан, яйце, чушки и др. — Б.пр. ↑

[2] Вид ястие с пилешко месо. — Б.пр. ↑

[3] Вид шунка. — Б.пр. ↑

16.

Мария Доменика не можеше да се сдържа повече. Представяше си Росария в кухнята сама, заобиколена от люлееща се камара мръсни чинии, които ще трябва да мие и подсушава до късно през нощта. Пъхна спящата Киара в успокояващите ръце на Пепина, намери една от старите си престилки и предложи да помогне.

— Оправям се — намръщено ѝ каза Росария.

— Ти ще миеш, аз ще подсушавам — отговори Мария Доменика, оглеждайки познатата кухня, която изглеждаше странно празна без голямата маса.

— Струва ми се казах, че се оправям.

— Искам да помогна.

— А ти получаваш всичко, което искаш, нали! — Гласът на Росария беше горчив като лимонадата на Джина Роси.

— Какво имаш предвид? — попита Мария Доменика, макар прекрасно да знаеше отговора.

— Е, ти успя да получиш всичко — продължи да се заяжда Росария. Беше приключила с миенето на чашите и оставяше мръсната вода да се оттече, така че отново да напълни мивката и да се залови с чиниите. — Получи мъжа, къщата, работата и бебето, но продължаваш да се въртиш тук цял ден злочеста като самия грях.

— Може би нещата не са така идеални, както ти се струва — подхвърли Мария Доменика.

Росария се разсмя.

— Бих могла да те убия — каза тя с нисък глас, докато търкаше образувалата се коричка от разтопена моцарела и домати по една от чиниите със спагети. — Мразя те. Защо трябваше да взимаш Марко? Не можа ли да откриеш друг мъж за себе си?

— Росария, повярвай ми, аз...

Мария Доменика се спря. Как би могла да каже на сестра си, че не иска Марко и никога не го е искала. Нямаше смисъл да ѝ припомня многото му недостатъци, защото Росария нямаше да ги види. Марко бе нейното безумно увлечение по причини, които оставаха абсолютно

неразбираеми. Тя ще го преодолее, реши Мария Доменика, но дотогава пребиваването около нея ще е истински ад.

— Не искам да се карам с теб, а само да ти помогна с чиниите. Затова ми подай онази кана за чай или ще работиш тук с часове.

На фона на шума от разговора около голямата маса отвън двете сестри мълчаливо миеха, подсушаваха и подреждаха съдовете. Мария Доменика пъкна остатъците в хладилника, за да може баща ѝ да похапне след час или два. Росария почисти печката и цялата кухня.

Слънчевият следобед беше заменен от топла вечер, малките момиченца изморено се пъкнаха най-накрая в леглото и гласовете на възрастните станаха по-шумни. Мария Доменика разпознаваше гласа на Марко, с една-две октави по-висок от този на баща ѝ — явно се перчеше с нещо: може би със стопанството или как майсторски се оправя с биволите. Тя се опита да не слуша.

Малко след това дочу друг звук — Киара плачеше. Захвърли престилката си и бързо изтича навън.

— Трябва да я нахраня, мамо. Дай я тук.

Пепина не помръдна.

— Остави я да плаче. Не можеш да я кърмиш всеки път, когато заплаче. Трябва да установиш някакъв режим.

— Мамо, тя е мое бебе и аз ще реша кога да я храня. Дай ми я.

Пепина присви очи.

— Отгледала съм пет дъщери и един син. Мисля, че знам какво трябва да се направи. Остави я.

За изненада на Мария Доменика свекърва ѝ беше тази, която се намеси.

— Е, не, Пепина. Става късно. Нека нахрани бебето и след това ще се прибираме. Мразя да шофирам по тези пътечки, когато е тъмно. И между другото, искам да поканя младоженците на едно *digestive* с мен преди лягане. Само едно малко питие и се пъкхаме в леглото.

Връщането с раздрънкания фиат на Елена беше направо инфарктно. При завоите колата се накланяше настрани и не един път Мария Доменика си помисли, че ще се озоват в някоя канавка.

— Какъв хубав обяд, истинска гощавка! — бърбореше Елена. — В твоето семейство са страхотни готвачки. И каква очарователна къщичка си имат. Не мога да повярвам, че всички сте отгледани в

такъв малък дом. Сега разбирам колко сме се разглезили ние с Джино в нашата двуетажна къща и големи стаи.

Внезапно Елена натисна спирачката, колата поднесе на завой и забоксува в прахта.

— Опа! — разкикоти се тя.

Мария Доменика хвърли поглед към свекърва си. Бузите ѝ бяха зачервени. Колко ли вино бе изпила?

— Може би трябва да намалиш скоростта — предложи нервно тя. — Става доста тъмно.

— Никога в живота си не съм имала инциденти — изхълца Елена, а колата поднесе при поредния завой.

Когато пристигнаха и Елена спря колата под твърде странен ъгъл, Мария Доменика вече цялата трепереше. Нямахше сили да спори и Елена лесно я натика в къщата за *digestive*.

— Едно последно питие преди лягане. Ще ви помогне да заспите — така ѝ беше казано.

В задушната тъмна кухня Мария Доменика наблюдаваше как свекърва ѝ разлива лепкавия ликьор в две чаши за вино и директно започна да отпива.

— Ммм, хубаво е — усмихна се по-възрастната жена. — Момчетата не се занимават с такова питие, твърдят, че било твърде сладко. За тях е по-добре да отворя бутилка с вино, ще дойдат след минута.

— Вкъщи никога не прием много — подхвърли Мария Доменика, разглеждайки задръстената от мебели кухня. От едната стена чернееше огромен тъмен дървен бюфет, покрай другата се кипреше някакъв интересен диван, а близо до вратата беше захвърлено нещо, наподобяващо дървена ракла с крака.

Елена улови погледа ѝ и повдигна капака на раклата, за да покаже на снаха си скрития там апарат.

— Това е радиограмофон. Джино ми го купи миналата година. Не е ли страхотен? — Тя отпи още една глътка от чашата си и продължи да разнищва произхода на всяка част от излъсканата си мебелировка. Прокара пръсти по повърхността на бюфета, върху която не се забелязваше пращинка, и обясни: — Той е сватбен подарък. Диванът пък е от баба ми. Старата дъбова кухненска маса се предава от поколения в семейство Манцони. Порцеланът — Елена посочи

остъкленото шкафче, пълно с купи и чинии — е събиран от всички жени в рода. Сигурна съм, че някои от съдовете са доста ценни.

Потръпвайки, Мария Доменика си представи как остарява, заобиколена от цял музей с огромни мебели, как ги почиства от праха до последния си дъх. Сякаш прочела мислите ѝ, Елена щедро се усмихна.

— Един ден, *cara*, всичко ще бъде твое и на Марко, разбира се.

Отвън се чу звук от хлопване вратата на кола и резкия глас на Джино.

— Ставай, *cretino*, ставай. — Следващите шумове бяха от сборичкване и пронизително кикотене, а после Джино мушна дебелата си плешива глава през вратата и се ухили. — Трябва да ми помогнете да го приберем вкъщи. Не знам какво му става на това момче, трябва да е пил чаша лошо вино.

На големи промеждутъци с носене и влачене, те успяха да се доберат до къщичката и да го стоварят на леглото. Мария Доменика каза „лека нощ“ на свекъра и свекървата, след това съблече дрехите от слабото тяло на своя съпруг и го покри с един от ленените чаршафи с монограм.

— Вода, трябва ми чаша вода — каза ѝ Марко, когато видя, че тя се кани да излезе от стаята.

— Добре, ще дойда само след минута. Трябва да видя бебето.

— Побързай, жаден съм.

Когато се върна и подаде на Марко чашата с вода, Мария Доменика почувства как ръката му се плъзга по крака ѝ. Стисна я изненадващо силно.

— Ела в леглото — нареди той.

— Да, ще дойда само след малко.

— Не, ела в леглото веднага.

Той я дръпна върху себе си, чашата се изплъзна от ръката ѝ и се счупи в масичката, поставена до леглото.

— Не, махни се от мен! — Тя се опита да се бори с него, юмруците ѝ удряха кокалестото му рамо, но той лесно я преобърна по гръб и я затисна с тяло.

— Млъкни!

— Марко, не сега. Не искам сега.

— От толкоз сестри Кароца да ми се падне фригидната — каза той горчиво, сграбчи я за дългата черна коса и дръпна силно. — Обзалагам се, че твоята малка сестричка Росария няма да скимти „не сега“, когато съпругът ѝ иска да прави любов с нея.

Устните на Мария Доменика се опитаха да сподавят едно ридание.

— Това не е любов, Марко — каза тя.

Той обаче не слушаше. Вдигна полите на роклята на цветя и скъса практичното ѝ бельо. Едната му ръка грубо сграбчи нейната, той нахлу в нея и бързо се задвижи. Топлият му дъх, станал остър от киселия мирис на старо вино, я удари в лицето. Потта от топлото му чело падаше върху кожата ѝ.

С широко отворени очи Мария Доменика чакаше влажното лице на Марко да се присвие от удоволствието, което оргазмът щеше да му донесе. Чакането сякаш продължи цяла нощ. Все пак най-накрая очите му леко се изцъклиха, след това той ги притвори, стисна устни и изстена. Беше свършил. Претърколи се върху чаршафа и се изтри с края на нейната дреха.

— По дяволите, утре ще имам махмурлук! Виното на майка ти е ужасно силно.

— Ще ти донеса друга чаша с вода — отговори тя. — Онази се счупи.

17.

Когато на следващата сутрин Мария Доменика пристигна рано, за да отвори кафенето, някакъв непознат вече чакаше отпред — висок мъж със сплъстена черна коса и изцапани с боя дрехи. Държеше подвижна стълба.

— Франко ме очаква — каза ѝ с някакъв чужд акцент. — Той знае, че идвам.

— Идвате да декорирате ли?

— Да рисувам — отговори кратко той.

Мария Доменика се опитваше да запази равновесие, докато държеше Киара в едната си ръка, а с другата отключваше голямата стъклена врата. До нея непознатият мързеливо свиваше цигара. Изглежда не бързаше да започне работа. Наслаждавайки се на пушенето, той обиколи помещението, разгледа фреските на Франко, избра си някаква балада от джубокса. С кимване на глава и повдигане на вежди даде знак, че ще благоволи да приеме чаша кафе. Докато придумваше кафе машината да проработи, Мария Доменика наблюдаваше непознатия. Цигарата, която сам си беше свил, нямаше филтър, така че всеки път, когато тя докоснеше устните му, там оставаше кръгче златистокафяв тютюн. Това би трябвало да изглежда отблъскващо, но някак си не беше.

— Имаш ли си име? — попита тя най-накрая.

— Винченцо. — Той се установи около джубокса, отпивайки от кафето си.

— Добре, Винченцо, аз съм Мария Доменика и ако има нещо, от което се нуждаеш, за да започнеш да рисуваш, само ми кажи. Аз ще бъда в кухнята и ще организирам приготвянето на храната.

Той кимна, прехвърли празната чаша през бара и бавно ѝ се усмихна.

— Още едно еспreso? — попита тя.

Той отново кимна.

Мария Доменика се намръщи и протегна ръка към зърната кафе. Надяваше се работата, която Франко бе поръчал на този човек, да не е

голяма, иначе той щеше да остане с месеци, да пуши, да пие кафето си и да я кара да се чувства някак несигурно с неговите черни къдрици, силно тяло и безмълвно присъствие.

Докато се суетеше зад бара, тя тайно го наблюдаваше с любопитство. Един час мина, после още един, а той все още не вършеше нищо. Вместо това невъзмутимо седна на един от високите дървени столове и се взираше в празното пространство на стената. То беше доста голямо и се простираше между копието на „Раждането на Венера“ от Ботичели и копието на друга картина от същия художник, със замечтано облегалите се Марс и Венера, заобиколени от немирни сатири. Винченцо определено намираше всичко това очарователно.

През тази тиха сутрин имаше само няколко посетители, но Винченцо беше заредил джубокса с монети и кафенето се изпълваше със звуците на любовните песни, избрани от него. Не че той наистина ги слушаше, беше другаде, в построен от него самия свят. Дори когато селският идиот Лучано се спъна и ликуващо изкрещя *Cretino, puttana*, Винченцо не отдели поглед от празното пространство на стената.

Най-накрая той се изправи, събра бурканчетата с боите и подвижната стълба и започна да ги складира зад червената кадифена завеса в личното пространство на Франко.

— Не можеш да оставиш тези неща тук — заяви Мария Доменика.

В отговор той само се усмихна отново.

— Ще се върна след няколко дни — бе единственото, което каза, преди да се измъкне през вратата.

Що за нахалство, помисли си тя, докато тропаше с приборите за сервиране и порцелановите съдове. Вероятно очаква от нея да се размърда и да премести всичките му изцапани художнически приспособления на по-приемливо място. Не виждаше причина да го прави.

Когато Франко забеляза стълбата и нахвърляните бурканчета, само се усмихна.

— Значи Винченцо е бил тук — отбеляза той и върза зад гърба си връзките на своята бяла престилка.

— Не свърши много работа — оплака се тя. — Какво всъщност би трябвало да прави тук?

— О, само няколко подобрения — отговори Франко. — Малко да изтипоса тази стара дупка.

Нямаше време да каже нещо повече. Сутрешната глъчка ги връхлетя и жадните посетители задръстиха малкото кафене. Чак когато чу слабото любезно оплакване, Мария се сети, че е пренебрегнала дъщеря си. Дръпна червената завеса и между бурканчетата с бои побърза да стигне до детската количка. Киара беше гладна, а пелените ѝ — за смяна. Първо ще я нахраня, реши Мария Доменика и разкопча блузата си. Докато бебето настървено сучеше, майката ровеше в чантата си. По дяволите, нямаше пелени. Сигурна беше, че е опаковала няколко от чистите хавлиени пешкири, но явно докато бързаше за работа рано сутринта, ги бе забравила, прилежно сгънати на стола в кухнята. По дяволите, по дяволите!

Мария Доменика обмисли възможностите. Вероятно би могла да купи няколко пелени от магазина в другия край на площада. Това обаче беше твърде разточително — вкъщи имаше цял куп. Дали да не заеме две-три от някого наблизо? Само че наистина ли би искала да повие дъщеря си в пелените на някое непознато дете? Мария Доменика направи гримаса — кой знае дали са ги изпрали добре! Имаше само едно разрешение — да отскочи до дома, за да вземе няколко от идеално изпраните и изгладени платнени пелени. Отиването и връщането щеше да ѝ отнеме един час. Прокле собствената си сутрешна припряност.

— Проблем ли има? — Франко промуши главата си зад червената завеса.

— Ох, забравила съм пелените вкъщи, а тя е ужасно мръсна и трябва да я преоблека.

— Ами прибирай се тогава — каза ѝ той. — Всъщност давам ти цял свободен ден. Тази сутрин всичко тук е така добре организирано, че за мен едва ли ще остане нещо за вършене.

— Не, не. Обедният пик предстои, не мога да те оставя сам. Ще тичам до къщи колкото е възможно по-бързо и веднага се връщам.

— Не е необходимо да тичаш — отбеляза Франко. — Ще накарам Джовани да изкара колата и да те хвърли до дома.

— Той не се ли занимава с уроците си? — Синът на Франко се бе заровил в книгите, откакто бе решил, че иска да влезе в университет. — Не искам да го прекъсвам.

— Глупости! Откакто го научих да шофира, почти не слиза от старата ми кола. Както и да е, вярвам, че може да ни отдели няколко минути.

Мария Доменика се усмихна с благодарност. Красивата ѝ малка дъщеричка плачеше тихо, но ядосано и от пълните ѝ гащички идваше мирис, който не можеше да се сбърка с нищо друго.

Тази сутрин и Росария се бе събудила рано, изпълнена с решимост и ясни намерения. Днес беше големият ден, нейният ден. С колебанията беше свършено.

Измъкна се от спалнята си по чорапи и потърси в сумрака на кухнята ключовете от фиата на Пепина. Над главата ѝ рафтовете на бюфета пъшкаха под тежестта на самуните, посипани с брашно. Тази сутрин обаче нямаше да има печене на пресен хляб. Росария смяташе да върши по-хубави неща, а не да меси тесто и да попълва запасите на лудата си майка.

Лесно запали малката кола, защото хиляди пъти бе наблюдавала как Пепина завърта ключа. Бързо откри обаче, че работата с педалите в краката ѝ не беше толкова лесна. На излизане колата се разхълца и скоростите хъркаха така, че можеха да събудят цялата околност. Въздъхна с облекчение, когато успя да пресече главното шосе и се спусна по тихите прашни пътища към фермата на семейство Манцони. В края на краищата шофирането не се оказа чак толкова трудно. Реши, че любимата ѝ скорост е третата. Когато беше на трета скорост, колата сякаш сама се управляваше. Ако намалеше малко, автомобилът започваше да хълца, така че по време на цялото пътуване тя твърдо държеше крака си върху педала.

Отпрати благодарствена молитва, когато къщата на Мария Доменика се появи пред погледа ѝ, и успя да спре встрани от пътя. Заради малкото объркване между спирачката и съединителя не съумя да стопира колата толкова бързо, колкото възнамеряваше, но дори паркирането в средата на разлистил се шубрак не беше чак толкова лошо изпълнение. Поне ѝ осигуряваше добро прикритие.

Започна да следи знаците за живот в къщата. Първо се появи сестра ѝ. Буташе количката на Киара, а една огромна чанта се поклащаше на рамото ѝ. Докато тръгваше, Мария Доменика се извърна

и извика няколко думи през вратата. От мястото си в храсталака Росария не успя да чуе какви точно са те, но все пак съдържаха важно съобщение, което стигна до нея: Марко все още си беше вкъщи, не беше тръгнал към полето. Изчака малко, докато загуби от поглед гърба на сестра си. Проправи си път през клоните и излезе на открито. Пое дълбоко дъх и почисти от листа и клонки своята дълга черна коса и най-хубавата си лазурносиня рокля. Нейното време най-сетне бе дошло.

Вратата на къщата не беше заключена и Росария влезе направо. Марко, навъсен и облегнат на кухненската мивка, пиеше кафе с мляко и изненадано вдигна поглед.

— Росария, какво правиш тук?

Тя се взря в него, но не каза нищо.

— Сестра ти току-що тръгна — продължи той. — Изпусна я за секунди.

С няколко бързи и целенасочени крачки тя прекоси кухнята, докато застанаха лице в лице. Сграбчи раменете му със силните си загорели ръце и го притисна към кухненската мивка. Решително впи устни в неговите и грубо го целуна. Хареса ѝ. Извади езика си и започна да изследва топлата му уста с дъх на мляко. За един момент той не стори нищо и след това започна да я целува в отговор. Росария почувства как желанието облива цялото ѝ тяло.

— Отведи ме в спалнята. — Гласът ѝ бе дрезгав и настоятелен. — Отведи ме в леглото.

— Не мога. — Гласът на Марко трепереше. — Не мога, Росария.

Тялото му обаче казваше друго. Росария чувстваше колко силно бе то, докато ритмично се отъркваше нагоре-надолу в него.

— Замълчи. Знаеш, че го искаш.

Марко плътно стисна очи и позволи на ръцете си да изследват тялото ѝ. Чувстваше колко е сочна и мека. През ума му пробягаха думите на баща му: „Прави каквото искаш, но стой далеч от местните момичета, или ще си имаш ядове“. Знаеше, че съветът е добър.

— Не мога, Росария, не мога — повтори той.

Тя здраво го сграбчи за ръката и го избута към отворената врата на спалнята. Блъсна го върху леглото, без да обръща внимание на слабите му протести, и се излегна отгоре му.

— Не мога, не мога — стенеше Марко и все пак ръцете му разтвориха роклята ѝ, докоснаха гърдите и заципаха зърната, които се втвърдиха. Тя се преобърна по гръб и разтвори крака, предлагайки му всичко.

— Не, не... ние не трябва — изплака Марко, но на свой ред бе върху нея и не можеше да спре. С единствен див тласък отне нейната девственост и вече нямаше връщане назад. Продължаваше слабо да повтаря „не, не“, докато потъваше в пищното ѝ топло тяло.

— Господи, толкова е хубаво! Толкова е хубаво! — стенеше тя. — Не спирай, Марко, не спирай.

Сега не би могъл да спре дори да искаше. Надигаше се като побеснял кон, а слабите му хълбоци чезнеха между меките хълмове на бедрата ѝ отново и отново. Той беше загубен.

Под него Росария извиваше гърба си и мятеше главата си върху възглавницата, а косата ѝ красиво се разпиля. Един или два пъти се опита да отговори на тласъците му, но той се движеше толкова диво, че бе невъзможно ритъмът му да бъде уловен. Затова тя се предаде и просто лежеше като морска звезда под него, наслаждавайки се на странните нови усещания, които бяха обхванали тялото ѝ. Ако това беше сексът, тя харесваше вкуса му и искаше още и още.

— Свършвам, свършвам — задъха се Марко и изригна. След това останаха да лежат със сплетени тела на почти смъкнатите чаршафи, докато потта засъхваше върху телата им.

Росария прекара устни по редките руси косми по гърдите на Марко. Той затвори очи и тя се възхити на начинът, по който дългите му клепачи се спуснаха към меките като праскови бузи. Пресегна се и докосна с пръст синята бенка под десния ъгъл на устните му.

— Господи, баща ми ще ме убие! — изпъшка той. — Закъснявам за работа.

— Не отивай, остани с мен. Биволите няма да заплачат от мъка, ако не те зърнат днес. Можеш да кажеш на баща си, че си болен.

Марко си спомни за своя махмурлук — за бумтенето в главата, за горчивия и неприятен вкус на глътките кафе, които отпиваше, подпрян на кухненската мивка. Сякаш беше преди цяла вечност. Сега се чувстваше много по-добре.

— Росария, баща ми не го е грижа за моите обяснения. Това е ферма, ще каже, има работа за вършене.

— Не предпочиташ ли да останеш тук с мен — примами го тя.

— Да, но...

Росария го спря с целувка. Започна да гали тялото му. Позволи на късите си силни пръсти да потънат в твърдите косми между краката му, преди да ги прекара по гладкия ханш и слабия гръб. Скоро клепачите му отново се спуснаха надолу и той тихо започна да хърка. Росария облегна глава на него, така че да вдишва мириса на тялото му, и също заспа.

Двамата изобщо не бяха помръднали, когато колата на Джовани пристигна пред къщата. Не чува рева на мотора, свистенето на спирачките или подвикването на Мария Доменика към момчето зад волана:

— Ще се върна след минута.

Външната врата на къщата се отвори, а Марко и Росария продължаваха да спят.

Мария Доменика сграбчи купчината пелени и бе на път да затвори външната врата, когато чу звук, който не можеше да сбърка — хъркането на съпруга ѝ: Не можа да повярва, че той е все още в леглото. Удиви се и затова надзърна в спалнята. Беше почти тъмно и със спуснати завеси, но тя успя да различи формите на две тела в леглото. Едното със сигурност принадлежеше на Марко, но другото? Тя се приближи. Едро момиче, с големи гърди и дълга черна коса, разпиляна върху бялата памучна възглавница — сестра ѝ Росария.

За миг Мария Доменика остана като прикована, дишаше учестено. Не каза нищо. Бавно се извърна и излезе от спалнята, притискайки малката купчина пелени към гърдите си. След секунди беше вън от къщата и седна в колата на Джовани.

— Всичко наред ли е? — попита той.

Тя кимна и му показа пелените. Все още не можеше да се довери на гласа си.

Докато Джовани караше по обратния път, Мария Доменика се опита да разбере какво чувства. Нямаше нито гняв, нито ревност. Нито дори разочарование.

Вече достигаха покрайнините на Сан Джулио и порутените бараки, в които живееха бедняците, когато Мария Доменика разбра, че

освен шока изпитва тъга и може би малко съжаление към сестра си Росария. Какво щеше да ѝ донесе това, ако не нещастие. Нещастие и позор.

Пепина беше бясна. От Росария нямаше никакъв знак, кухнята — празна, ежедневната работа — зарязана. Уморено огледа помещението, което почти никога не напускаше. Тази нейна дъщеря беше напълно безполезна. Колко по-лесни бяха нещата, когато Мария Доменика все още живееше с тях.

Обмисли предстоящите задачи за деня. Къщата беше мръсна и тя не можеше да си позволи по-нататъшно губене на време, преди да я почисти както трябва. Градината бе обрасла с бурени и трябваше да пригответи толкова много храна. Хвърли един поглед към кухненската маса и видя, че по-малките деца се гощават с мляко и бисквити за закуска, но трябваше да пригответи още две яденета, преди отново да отпусне изтощеното си тяло.

— Толкова съм уморена, че чак зъбите ме болят — промърмори тя на себе си. — Може би се разболявам.

Дочу как Ерминио се запрепъва в коридора и из кухнята. Голям бял пешкир се беше провесил около издутия му корем и краищата на посивяващата му коса стърчаха.

— Умирам от глад — избоботи той и мушна глава в хладилника. — Какво има за закуска?

— Нищо — категорично отговори Пепина.

Ерминио я погледна изненадано.

— Какво става с прекрасната ми съпруга? — попита той, обхващайки с огромните си ръце нейното сънливо лице.

— О, не знам. Просто не се чувствам добре днес, това е всичко.

— Почакай тук — каза ѝ той. Знам как да те накарам да се почувстваш по-добре. Набързо ще се облека и веднага идвам.

Съпругът ѝ действително се върна след минута, облечен в абсолютно неподходящи си риза и панталони.

— Ела с мен! Бързо — пришпори я той.

Докато я избутваше през вратата и зад ъгъла на къщата, тя чу гласовете на децата, които дразнеха прасетата. Направи опит да се

освободи от мъжа си и да спаси бедните квичаци създания, обаче той я бе уловил нежно, но твърдо.

— Къде отиваме? — попита тя, противодействайки с цялата тежест на тялото си.

— Да берем праскови, свежи праскови за закуска — отговори той, дърпайки я по-нататък.

Когато достигнаха плетеницата от плодни дръвчета, той я накара да седне на твърдата, спечена от слънцето земя и се тръсна до нея. Целуна я — отначало като приятел, а после — по-страстно. Докато се надигаше над нея, тя се опита да го отблъсне:

— Не сега, махни се от мен. Знаеш ли колко работа имам? Ами прасковите?

— Ммм — той я целуна още веднъж и разкопча панталоните си.

— Ерминио Кароца, ако забременея още веднъж, заклевам ти се, че ще те напусна и ще отида в манастир — прошепна му тя. — Не искам повече дъщери.

— Ммм — той изобщо не обърна внимание на думите ѝ.

— Някой ще ни види — отправи му предупреждение, — ей така, на открито.

Съпругът ѝ обаче не го бе грижа. Тежестта на тялото му я тласна към неподатливата земя и тя усети познатите милувки на ръцете му.

— Пепина, *amore mio* — измърка той.

Тя завъртя очи и разтвори краката си. Сигурно бе изминала седмица и нещо от последното ѝ кръвотечение. Не би могла да забременее точно сега, нали? Опита се да си спомни какво бе казал свещеникът последния път, когато бе съгрешила.

Ерминио вече се движеше в нея и за притеснения бе твърде късно. Оставаше само надеждата, че ще ѝ се размине. Тя се изправи, за да посрещне желанието му, и за няколко щастливи мига се почувства като онова страстно момиче, което беше някога.

След като свършиха, Ерминио плътно я прегърна.

— Лицето ти е изцапано — каза ѝ той.

— О, само лицето ми ли! — засмя се сега тя. — Целият ми живот е пълен с нещо изцапано, което трябва да почистя.

Изправи се на крака с усилие.

— Сам си набери прасковите. Аз съм в кухнята. Ще се видим там.

18.

Марко отвори очи. Запита се колко ли е часът. Чувстваше как горещината го обгръща като топло и влажно одеяло и разбра, че е дошло време за обяд. Твърде късно беше да се тревожи за баща си или за бивола. Твърде късно да съжالياва, че е преспал с момичето, чието меко тяло все още се притискаше до неговото. Имаше главоболие. Какво изобщо правеше в леглото с Росария? Какви ги е мислил? Не можеше да позволи това да се повтори.

Протегна ръка и докосна меките заоблености по тялото ѝ. Гърди като хълмове, задник — планина, а коремчето — като малка могила.

— *Cara* — промълви той въпреки всичко и очите ѝ се отвориха.

— Марко — отговори тя щастливо и зарови лице в гърдите му.

— Какво направихме!

— Как така какво сме направили — отвърна тя. Гласът ѝ заглъхваше в тялото му.

— Ще ни убият, ако ни видят. Твоите родители, моите родители, Мария Доменика.

— Да, ама не могат да ни видят — сега Росария бе напълно будна и очите ѝ проблясваха. — Всичко, което правим, Марко, е да получим малко щастие. Заслужаваме го. Ще сме големи глупаци, ако се откажем. Ние с теб си принадлежим.

— Това втори път не трябва да се случва — възрази той.

— О, не, ще се случи — Росария освирепя. — Ще се случи пак, и пак, и пак — колкото пъти поискаме. Никой не може да ни спре.

— Ами ако ни разкрият? — Марко се изплаши.

— Аз няма да им кажа. — Тя наведе брадичка към него. — А ти?

— Не.

— Обичам те.

— Ти си просто твърде млада — каза ѝ раздражено.

— Знам какво искам — не му остана дължна тя и след като отново го целуна, попита: — А ти знаеш ли какво искаш?

Марко се страхуваше да признае, но тялото му отново заговори вместо него. Почувства как от близостта ѝ членът му се втвърдява.

— Някога получавала ли си оргазъм? — попита я с изследователски тон.

Тя поклати глава.

— Не, не мисля.

— А преди малко?

— Не. Беше ми хубаво, но мисля, че не получих оргазъм?

Внезапно той се почувства много силен.

— Е, може би този път ще получиш. — Устата му се разтегли в усмивка, той ѝ помогна да го възседне и обеща: — Този път ще бъде невероятно, Росария, ще бъде невероятно.

Бузите на Мария Доменика поруменияха, докато хлопваше пълни блюда пред гладни клиенти и отнасяше празните чинии.

— Как е бебето ти? — питаха едни.

— Как е съпругът ти? — питаха други.

Мария Доменика просто се усмихваше и продължаваше да работи. За щастие беше твърде заета, за да разговаря, но не можеше да забрави онова, което бе видяла. Можеше да почисти масата от трохи, но не и ума си от картината със съпруга и сестра ѝ, вплели тела в леглото ѝ.

— Значи Винченцо не ти хареса — закачливият глас на Франко нахлу в мислите ѝ.

— Какво?

— Моят приятел Винченцо, художникът. Май не го харесваш — повтори Франко.

Мария Доменика сбръчка нос.

— Ами той не свърши нищо тук, нали? Остави само една голяма каша.

— Да, но още не е започнал. Ще се върне.

— Така каза и той.

— Сигурен съм, че тогава ще те впечатли.

— Франко! — в гласа на Мария Доменика се прокраднаха твърди нотки.

— Да?

— Глория Фереро иска еспресо и съпругът ѝ пита дали имаш неизползвано тесте карти зад бара, защото е забравил своите.

Работата се точеше през целия ден. Когато Франко я изпрати към къщи, тя беше уморена до изнемога. Здрачът падаше, Мария Доменика буташе бебешката количка през облаците от комари, които се бяха завъдили по прашните сухи улици на Сан Джулио. Пътят към дома ѝ се струваше страшно дълъг. Когато пристигна, Марко вече седеше на кухненската маса и я очакваше.

— Закъсна — укори я той. — Умирам от глад.

— Ще бъда готова след минута — увери го тя и побърза да настани Киара в нейното креватче. — Франко ми даде малко студено пиле. Трябва само да направя салатата.

Докато приготвяше вечерята, Мария Доменика крадешком поглеждаше съпруга си. Изглеждаше същият и миришеше свежо, сякаш току-що бе излязъл от банята. Нямахте нищо, което да издаде факта, че е прекарал целия ден сред чаршафите на семейство Манцони заедно с лакомата ѝ малка сестричка.

Все пак едно нещо се бе променило. Тази нощ, докато заедно лежаха в леглото, Марко не я потърси. Нямахте ръка, която да я опипва в мрака, нямахте някое от ужасните подигравки и притискания, които тя мразеше. Вместо това той легна с гръб към нея и изтощено ѝ каза „лека нощ“.

— Ако бебето ти не се разпищи по никое време, бих могъл да поспя като хората — промърмори той. — Господ ми е свидетел, че имам нужда от това.

19.

По изключение Марко се събуди преди изгрев. Мария Доменика чу как навлича панталоните и работната си риза в тъмнината и промърморва нещо под нос.

— Рано си станал — отбеляза тя сънливо, надявайки се, че шумът няма да събуди Киара.

— Да, ами... имам много работа, нали? Баща ми все повтаря, че земеделието не е за хора, търсеци работа на половин работен ден.

Мария Доменика си позволи една усмивка. Марко много добре знаеше, че ще си има проблеми, задето вчера цял ден не се появи на работа. Явно не искаше да дава на Джино допълнителни основания за негодуване.

— Ако беше истинска съпруга, щеше да станеш и да ми направиш закуска — сгълча я Марко, но тя се престори на заспала. Той тръшна вратата след себе си.

Трясъкът събуди Киара и Мария Доменика чу мекия ѝ плач. Стана и вдигна дъщеря си от количката. Това бе любимото ѝ време от деня — когато преживяваше първия миг на събуждането, когато си припомняше, че е майка, и вземаше в ръцете си топлото малко вързопче. Нямахше значение какво се бе случило с нея самата и колко впримчена се чувстваше в капана на собствения си живот — никога не би могла да пренебрегне Киара.

Хранеше бебето в кухнята, когато долови шума от нечии стъпки отвън. Реши, че Марко се връща, побеснял от глад, за да поиска пропуснатата си закуска. Изненада се, когато чу тихо, учтиво почукване на вратата.

— Кой е там? — извика Мария Доменика.

През вратата се показа една руса глава.

— Лельо Лучия! — в гласа на Мария Доменика прозвуча радост. — Радвам се да те видя. Какво те води тук толкова рано? Влизай, влизай.

Леля ѝ носеше поднос с тортички, обвит със златистобяла хартия.

— В нашата *pastticeria* щяха да получат удар, когато им се появих в този час — изкикоти се тя. — Исках обаче да ти донеса малко *baba*. Ммм, толкова са свежи, почти топли.

Тя разкъса хартията, измъкна един от златистите, напоени с ром куполовидни сладкиши и отхапа с удоволствие.

— Такъв разкош върви с кафе — измърмори тя с пълна уста. — Не, ти стой тук. Аз ще го приготвя.

Лучия обичаше силно кафе. Тя смели по-голямо количество зърна и оформи нестабилна пирамида, която изсипа в каната, а после включи печката. Мария Доменика объркано я наблюдаваше.

— Наистина е хубаво, че те виждам, лельо Лучия, но...

— Защо съм тук ли?

— Ами да.

Лучия сви устни и огледа малката кухня, голите стени и нещастното подобие на мебелировка.

— Това място е ужасно — кратко каза тя.

— Е, не е чак толкова лошо.

Лучия кимна с глава по посока на голямата къща.

— Тя разполага с онова огромно място, пълно с мебели, които изобщо не използва. Сигурно разбираш, че ти е подхвърлила огризки. Жените Манцони са много стиснати. Винаги са били такива.

— Не ме интересува — увери я Мария Доменика. — Не искам нищо от нея. Имаме всичко необходимо. Впрочем аз не се застоявам много тук. Опитвам се да прекарвам колкото е възможно повече време в кафенето.

— Знам — кимна леля й. — Затова съм тук толкова рано, само сега имам възможност да поговоря с теб насаме.

— За какво?

— Тревожа се за теб. След всичко, което се случи аз... ами просто исках да съм сигурна, че си щастлива.

Мария Доменика не каза нищо, просто гледаше подозрително леля си.

— Или поне не твърде нещастна — бързо добави Лучия.

— И какво, ако съм нещастна? Какво ще направиш?

— Да направя? Не съм сигурна, че мога да направя нещо, Мария Доменика. Мина времето, когато нещо можеше да бъде направено. Ти си тук. Омъжена си и нищо няма да промени това. Искам само да

знаеш, че можеш да говориш с мен — да ми кажеш нещо, за които не искаш да тревожиш майка си.

Мария Доменика кимна, но остана мълчалива. Леля ѝ отново огледа кухнята и голата спалня, която се виждаше през отворената врата.

— Мога единствено да ти помогна да освежиш това място, да донеса няколко украшения — една-две картини например. Можем да нагласим завеси по прозорците. Провери дали херцогинята от другата къща ще благоволи да ти даде малко от нейния порцелан.

Мария Доменика поклати глава.

— Благодаря ти, но нямам нужда от това.

— А от какво имаш нужда?

Мария Доменика замълча, погледна успокоеното бебе и внезапно каза:

— Бих искала той да я беше видял. Сигурна съм, че ако я беше зърнал един-единствен път, нямаше да ни напусне.

— Имаш предвид баща ѝ, нали?

Мария Доменика кимна. Каната с кафето клокочеше, изпълвайки кухнята с острия му мирис.

— Все още ли мислиш за него? — нежно попита Лучия.

— През цялото време. Мисля за него всеки ден, всяка минута.

— Как изглеждаше той?

Мария Доменика се усмихна. Много ѝ се искаше да запази тайните си, но като говореше за него, сякаш го съживяваше, затова започна:

— Имаше руса коса и силни ръце. Беше толкова умен, художник, харесваше ми да съм с него. Времето, което прекарахме заедно, беше твърде кратко. Той избяга от мен точно както аз избягах от Сан Джулио.

— Много ли го обичаше?

— Обичах го и бях абсолютно сигурна, че и той ме обича. Усещането беше прекрасно. Не мога да си представя как ще преживея всеки ден от остатъка на живота си, без да изпитам отново същото чувство.

— Може би ще заобичаш Марко.

Мария Доменика цъкна с език.

— Знай, че любовта, която изпитваш, тази луда любов не продължава цял живот — заяви Лучия, наля кафе в две малки нащърбени чаши и взе още *baba*. — Годиците отминават и я отнасят със себе си. Жените като мен, омъжените от дълго време, намират удоволствието в домовете си, в децата и някой ден, надявам се, във внуците. Е, обичаме и съпрузите си, разбира се, грижим се за тях, но не горим от страст. — Лучия се засмя. — Не, не горим от страст.

Мария Доменика погледна в очите на леля си, грижливо гримирани с очна линия и туш дори в този ранен час на деня, и каза с тих, но решителен глас.

— Аз не искам това. Не искам животът ми да бъде такъв. Аз ще бъда различна.

Лучия въздъхна.

— Ти си като баба си.

— Никой не ми го е казвал преди.

— Не мога да кажа, че съм го забелязала и преди, но е истина. Тя беше толкова страстна и особена, толкова красива и находчива. Понякога се чудя как изобщо е дала живот на майка ти и мен. — Лучия замислено отпи от кафето си.

— В какъв смисъл особена?

— О, не знам. Мисля, че носеше в себе си прекалено много любов, която искаше да даде някому, а баща ми... ами той никога не разбра как да я вземе от нея. Накрая тя разпиляваше енергията си в правене на разни неща. Знаеш онези красиво избродирани рокли за кръщение, които аз и майка ти имаме, нали? Тя ги избродира. Всъщност тя направи толкова много, че преди да умре вероятно е напълнила чекмеджетата на всички млади майки в околността.

— И мислиш, че аз съм като нея? Че нося твърде много любов в себе си?

Лучия кимна.

— В известен смисъл — да.

Мария Доменика се изправи и сложи Киара в детската количка. Внимателно обви с хартия подноса със сладкишите и го постави на масата пред леля си.

— Ето, вземи това и го отнеси на твоето семейство. Тук никой няма да хапне от тях — каза тя.

— Ядосах ли те?

— Не ме ядоса, но не съм съгласна с теб. Не мисля, че е възможно да обичаш прекалено много. Виж баща ми и майка ми — те все още са луди един за друг. — Тя подви едно леко одеяло около Киара и бързо я целуна по меката буза. — Както и да е, ти имаш право. Сега това е моят живот и аз не мога нищо да променя. Всъщност не е чак толкова лошо. Имам детето си и мога да му дам цялата си любов.

Тя обърна детската количка към вратата.

— Благодаря ти за посещението, Лучия. Наистина го оценявам — каза тя учтиво. — Но сега трябва да отида в кафенето. Франко и Джовани ме чакат.

20.

Росария беше разкъсвана от сладка болка. Меките ѝ части бяха натъртени от ударите на Марковите бедра и всеки път щом седнеше, болките ѝ напомняха, че е вече жена.

Искаше да се усмихва през целия ден, но не можеше. Трябваше да внимава нищо да не излезе наяве. Никой не трябваше да знае, че тя и Марко са любовници. Но нещо, на което не можеше да устои, притегли Росария към кафе „Анджели“. Тя влезе вътре, полюшвайки бедра, кацна на един стол до бара и с размах запали цигара.

— Искам да ям — обяви тя. — Ще взема картофени крокети, панирана шунка и сандвич със сирене. А за завършек — нещо сладко и вкусно.

— Ще дойда при теб след минута, само да свърша с това кафе. — Мария Доменика изглеждаше раздражена. — Между другото, какво правиш тук? Нямах ли работа вкъщи?

Росария сви рамене и се направи, че е погълната от списанието. Макар обаче пръстите ѝ да потропваха по страниците, очите ѝ не се фокусираха върху София Лорен и Джина Лолобриджида. Вместо това тя се взираше в по-голямата си сестра през полуспуснатите си клепачи.

Остър нос, отсъди Росария, свински очи и мършава навсякъде. Косата ѝ изглежда толкова противно опъната назад и луничките по носа ѝ изпъкват повече от всякога, благодарение на дългите часове работа без шапка в градината. Тя наистина не можеше да ѝ бъде никаква конкуренция. Росария беше убедена, че ако сестра ѝ не бе хванала толкова умно Марко в капана си, изобщо нямаше да се намери мъж, който да се ожени за нея.

— Какъв ти е проблемът? — Мария Доменика беше забелязала втренчения ѝ поглед.

— А?

— Защо ме гледаш така? Искаш ли да ми кажеш нещо?

Кръглите бузи на Росария порозовяха.

— Не, не. Нищо — тя грабна чинията с вкусотиите от бара, пъкна под мишница списанието и се запъти към масата в далечния

ъгъл на кафенето, след като промърмори: — Ще те оставя да си вършиш работата.

Мария Доменика едва се беше отървала от сестра си, когато долови взирането на втори чифт очи. Художникът Винченцо се беше завърнал и днес изглежда бе решил да оглежда нея, вместо празната стена. Той седеше на съседната маса до Росария и лактите му се облягаха върху купчина книги. Мария Доменика вдигна очи към него и той не отмести погледа си.

Винченцо беше завладян от дългите грациозни пръсти, от начинът, по който дългата лъскава коса падаше на гърба ѝ, и от богатите златисти тонове на нейната кожа. Възхищаваше се на дълбоките очи с форма на бадем и спокойния, почти въздушен начин, по който се придвижваше между масите. Взирането му беше много смущаващо и тя започна да обърква поръчките.

— Какво ти става днес? — В гласа на Франко се прокрадваха нотки на веселие. — Не ти приляга да оплескаш така нещата.

— Е — изсумтя в отговор тя, — да не мислиш, че е лесно да си работеща майка. Понякога в главата ми всичко е объркано.

— Значи така, главата ти е объркана. — Той продължи да се забавлява.

— Франко, не сега. Не съм в настроение. — Мария Доменика хвърли убийствен поглед към Винченцо, който все още внимателно я наблюдаваше. Суровото му красиво лице беше празно и не можеше да се отгатне какво мисли.

Най-накрая любопитството я победи. Трябваше да почисти съседна на неговата маса, пълна с празни чаши и купи, и ѝ се отдаде възможност да хвърли поглед към една от книгите под неговия лакът. Окото ѝ беше грабнато от корица с репродукция на „Раждането на Венера“ от Ботичели. Изображението изглеждаше далеч не толкова крещящо като онази Венера от стената, точно зад джубокса. Богинята бе красива жена с правилни черти на лицето, високо чело и широко отворени очи. Дълги филизи златиста коса изскачаха от панделките и се появяваха от вятъра. Над изображението с получен шрифт и на английски език бяха изписани думите „Изкуството на Ренесансова Италия“. Мария Доменика благоговейно протегна ръка и докосна книгата. Винченцо я побутна към нея.

— Заповядай — каза ѝ той и белите му зъби заблестяха в усмивка.

Тя не чака втора покана. Разположи се на стола до него и потъна в дълбоките лъскави страници. Франко ѝ донесе чаша кока-кола, но тя не я докосна, докато отпиваше страница след страница красиви изображения и хипнотизиращи разкази за художниците и тяхната работа.

— Мария Доменика — натрапи се гласът на Франко.

— Мда?

— Ти да не би да четеш?

— О! — тя виновно вдигна поглед. — Съжалявам, връщам се на работа.

— Не, не ти го казвам заради това. — Физиономията по лицето на Франко беше лукава. — Питам те дали четеш тази книга.

— Какво имаш предвид?

— Е, тя е написана на английски език, струва ми се — той вдигна вежди, — а ти не говориш този език. Не си го учила в училище, нали напусна на тринадесет.

— Ами... — Мария Доменика смутено се завъртя на стола си. С крайчеца на окото си видя, че от далечната маса сестра ѝ Росария е зарязала списанието си и нагло подслушва.

Франко и Винченцо продължаваха да очакват отговора ѝ.

— Просто разглеждах картините — започна тя, след това сведе поглед към книгата и видя, че на страницата, върху която се бе задържала няколко минути, изобщо липсваха изображения и само една огромна маса от английски думи разказваха историята на художника Мазачо^[1] и създаването на неговата картина за изгонването на Адам и Ева от рая.

Франко отново повдигна вежди.

— Ами... Предполагам, че се зачехтох малко — призна си Мария Доменика. — Понаучих малко английски в Рим. Кафенето, в което работех, беше винаги пълно с английски туристи. Много от тях бяха студенти по изкуствата, аз разговарях с някои от тях и... разбирате, схванах малко от езика. Обаче не го говоря много добре, само колкото да схвана същността на нещата.

— Кажми нещо на английски тогава. — Росария не успя да устои и се промъкна напред.

— Не.

— Е, хайде де.

— Сега не мога да си спомня нито дума. — Лицето на Мария Доменика пламна, тя пусна книгата и хукна да търси сигурност зад огромната Гаджия, като усилено започна да я търка. Винченцо обаче я последва.

— Кога си била в Рим? — попита я той.

— Ох — тя раздражено поклати глава, — миналата година.

— И в кое кафене си работила?

Мария Доменика въздъхна. Не виждаше ли колко много я притеснява? Тя обаче беше твърде учтива, за да му откаже отговор.

— Просто в едно малко заведение, близо до Испанския площад — започна тя. — Пълно с английски туристи, които обичаха да пият чай с лимон.

— Мисля, че го знам — замисли се той, след това кимна с глава и се усмихна. — Знаеш ли, още като те видях ми се стори позната, но не можех да се сетя откъде.

— Е, аз пък не те помня. — Гласът ѝ бе по-студен дори от ледената кока-кола.

— Няма как да ме помниш — белите зъби на Винченцо отново проблеснаха. — Когато не сервираше чай с лимон, ти беше погълната от онова високо русо момче, дето навсякъде мъкнеше скициник.

— О, така ли! — Росария протегна врат, твърдо решена да участва в разговора. — Какво русо момче?

Мария Доменика тресна чашата с кафето върху бара и свирепо погледна Винченцо, който по чудо разбра.

— Е, не можем да висим тук цял ден — бързо каза той и се извърна. — Ще оставя книгите, чувствай се свободна да ги четеш, ако искаш.

Вратата зад него хлопна. Росария се опита да подхване въпроса:

— Високо момче, значи — настоятелно каза тя.

— Нали каза, че искаш нещо сладко за десерт, Росария? — намеси се Франко. — Днес имам специално *cornetto*, наистина трябва да го опиташ. Направо е божествено.

— *Cornetto*? — Росария рязко вдигна поглед. — Има ли шоколад в него? Цял ден си мечтая за шоколад.

Вниманието на малката сестричка бе отвлечено, тя напълни чинията си и Мария Доменика с облекчение извърна лице. Нямаше нищо против Росария да открадне съпруга ѝ, но не искаше да посяга на спомените ѝ за русото момче от кафенето до площад „Испания“.

---

[1] Мазачо — с истинско име Томазо ди Джовани ди Симоне Касай (1401–1428). Италиански ранно ренесансов живописец, представител на Флорентинската школа. — Б.пр. ↑

21.

Винченцо я караше да се смее и знаеше толкова неща за картините, които тя обичаше — много повече от Франко. През дните, в които не идваше в кафенето, тя с изненада откриваше, че остро усеща липсата му.

Той беше нещо повече от декоратор, както бързо бе разбрала, и изглежда имаше амбициозни планове за голите стени в кафенето. Въпреки това до този момент не беше свършил много. Стената не носеше и намек за рисунка, а бурканчетата и четките необезпокоявано си стояха зад червената завеса.

Ден след ден Винченцо правеше скици. Десетки листове хартия лежаха върху масата, която бе обявил за своя, някои смачкани в миг на гняв, а други — прилежно струпани на купчина.

— Ах, това е Мадоната с младенеца! — възкликна Мария Доменика, надвеси се над масата му и огледа фигурата, която той очертаваше отново и отново. — Това ли ще рисуваш? Мадоната с младенеца?

— Ами това е идеята. — Винченцо прокара своите големи квадратни ръце през рошавите си черни къдрици. — Но изглежда не постигам правилната форма.

— Това ли ще копираш? — Мария Доменика кимна към изображението, което беше откъснато от книга. То показваше определено солидната, съвсем обикновена Мадона, придържаща дебело, здраво на вид бебе върху голямото си коляно.

— Да, това е Мадоната с младенеца на Мазачо. Франко иска да я изтипосам на стената.

— Но това, което си начертал тук, не е правилно — каза му Мария Доменика. — Мадоната на Мазачо прилича на някоя върла почитателка на макарони, а твоята е твърде слаба.

Винченцо се засмя.

— Ами моята Мадона е на крак по цял ден и няма никакъв шанс да надебелее.

— И какво ще стане, след като свършиш със скицирането? Каква е следващата стъпка към рисуването на фрески? — попита тя очарована.

— Самият процес е малко дълъг — започна Винченцо. — Не става бързо, затова сигурно ще се наложи да повися тук известно време.

— Защо ли това не ме изненадва — закачи го Мария Доменика.

— Не, не. Говоря сериозно. Трябва да се направи добре. Едно време е било още по-трудно да се направят фрески. Използвали са мокър хоросан и няколко души са работели едновременно без прекъсване. Пълен ад.

— Е, ние не искаме това.

— Определено не. — Винченцо прелисти страницата и откъсна празен лист от скицника си. Подаде ѝ го заедно с дебел мек молив. — Нарисувай нещо.

— Какво?

— Виждам, че изкуството те привлича, но бих искал да преценя дали имаш някакъв талант. Нарисувай нещо.

— Не мога, на работа съм.

— Кафенето е почти празно. Спри да си търсиш извинения.

— Но какво да рисувам?

— Каквото пожелаеш — той махна с ръка във въздуха. — Има хиляди неща, които можеш да рисуваеш, ако искаш. Нарисувай мен, ако не можеш да се сетиш за нещо по-добро.

Мария Доменика стисна молива в ръка и се вгледа в празния лист хартия. Почувства се глупава, недодялана, притеснена. Не знаеше откъде да започне.

— Наложително е да ме погледнеш, ако смяташ да рисуваеш мен.

Мария Доменика се изчерви, но въпреки това вдигна очи и срещна неговия поглед.

— Не знам дали бих понесла да рисувам нещо толкова грозно — каза му нахакано.

Винченцо отметна глава назад и се засмя.

— Стегни се, това е съветът ми. Понякога най-грозните са най-добрите обекти за рисуване.

Докато Рита Павоне напяваше от джубокса, Мария Доменика изучаваше мъжа пред себе си. Лицето му беше започнало да се

сбръчква и ако човек се вгледаше по-внимателно, щеше да забележи, че в черната му коса се прокрадват сиви нишки. Носът му бе прав и остър, устните — пълни, а кафявите очи — опасни. Изглеждаше като човек, който лесно може да надебелее. Имаше зачатъци на двойна гуша и леки торбички около очите, които издаваха склонността му към хубавите неща в живота. Нещо в него ѝ се струваше неудържимо притегателно.

Изглежда Винченцо не възразяваше да го оглеждат. С наведена глава той продължаваше работата си върху своята Мадона. Мария Доменика забеляза, че не се двоуми — скицираше свободно и леко, моливът му просто летеше върху белия лист.

— Рисувай — пришпори я художникът, без изобщо да вдигне поглед от скицника си.

— Рисувам де, рисувам. Просто изучавам обекта си.

— Не, не рисуваш. Мотаеш се. Недей да търсиш детайлите — инструктира я той, — защото накрая всичко ще се окаже погрешно. Скицирай формата грубо и след това се задълбочавай в подробностите.

И тя започна — отначало нервно — да очертава формата на главата, силните рамене и ръцете му.

— Не се притеснявай, ако стане грешка. Имам достатъчно хартия — каза ѝ Винченцо.

Носът му беше труден за рисуване, толкова прав и изваян, че да го представиш като естествен върху хартия бе почти невъзможно. Косата му също създаваше затруднения, да не говорим за дългите и извити буйни вежди, които дръзко се открояваха на лицето му.

Докато рисуваше, Джовани мина зад нейния стол и надникна през рамото ѝ.

— Фантастично, направо невероятно! — каза възхитено той, но тя бе твърде концентрирана, за да му каже дори една дума, и след няколко секунди мълчание той разочарован си отиде.

Накрая не беше твърде недоволна от изобразеното. Не беше чак толкова лошо като за пръв опит, макар че относно формата на неговия нос все още имаше какво да се желае и бе невъзможно да се улови смехът в очите му. Мъжът от нейната рисунка изглеждаше демонстративно секси. Можеш да си паднеш по него, но не и да му се довериш напълно. И наистина би следвало да направи нещо за лудите си вежди.

Винченцо разгледа скицата и я оцени.

— Виждаш ли, не е чак толкова трудно, след като започнеш веднъж, нали?

Тя чакаше да ѝ каже нещо повече, но той се върна към собствената си работа.

— Все пак харесва ли ти? — попита го. — Мислиш ли, че прилича на теб? Имам ли талант?

Той остави молива върху масата, облегна се назад и се усмихна.

— А ти какво мислиш? Доволна ли си?

— Ами... — тя се подвоуми. — Не мисля, че прилича точно на теб, но наистина смятам, че съм уловила твоята същност — духа ти.

Той кимна.

— Няма ли да ми кажеш какво мислиш?

Той се усмихна и поклати глава. Протегна ръка към голямата си черна платнена чанта и измъкна нов скицник и връзка моливи.

— За теб са — каза той и ги набута в ръцете ѝ.

— Не мога да ги приема. Сигурно са твърде скъпи. — Тя се опита да му ги върне.

Винченцо задържа ръцете ѝ.

— Те са подарък. Приеми ги в онзи дух, в който са ти дадени. Ще те помоля само за едно — използвай ги. Не се замисляй твърде много, просто рисувай. Нарисувай майка си, бебето, дебелия малка сестричка. Нарисувай как Франко сервира кафето, как Джовани търка бара и как старците играят карти. Изпълни от край до край страниците.

— Но защо? Аз никога няма да стана истински художник като теб. Нали трябва да уча, да изкарам някакъв курс в университета, а за това изобщо няма надежда.

— Много хора изкарват тези курсове. Накрая излизат с диплома, и се самопровъзгласяват за художници. Няма значение дипломата, работата показва кой е добър художник.

— Но как ще се науча да рисувам картини?

Винченцо се засмя.

— Ти току-що взе за пръв път молив в ръката си и вече искаш да рисуваш картини. Всяко нещо с времето си, Мария Доменика. — Той размахна нейната скица. — В замяна на хартията и моливите искам твоята първа творба. Обещавам, че ще си я закача на някоя стена. Ако наистина това е твоята първа творба, разбира се. Ти нищо ли не

правеше в Рим? Твоето русо англичанче не те ли окуражи да скицираш?

— Не. — Тя прехапа устни. — Обичаше да ми показва своите работи, много от тях бяха хубави, но никога не е предлагал аз самата да рисувам.

— Вероятно се е страхувал, че ще му бъдеш твърде голяма конкуренция.

Лицето на Мария Доменика сякаш се сви, но тя се засмя.

— Не се самоподценявай — сериозно ѝ каза Винченцо и започна да подрежда купчината хартия в черната си платнена чанта. — Способна си на повече, отколкото мислиш.

Насърчена от думите му, през целия остатък от деня Мария Доменика се движеше между масите с едва потиснато вълнение. Главата ѝ бе пълна с идеи за неща, които би могла да нарисува и как да ги нарисува. Хвърли поглед към гологлаво момче, което профуча отвън със своя скутер „Веспа“ и приятелката му, седнала зад него. Зачуди се как би могла да предаде вятъра в косите им. Пет минути по-късно някакъв фермер изтрополи с разхлопаната си дървена каруца, теглена от двойка бели биволи. Познаваше тази сцена, може би беше виждала стария човек с каруцата хиляди пъти, но сега изгаряше от желание да грабне скицника и да рисува. Учуди се как така всичките ѝ мисли са обзети от нещо, което тази сутрин ѝ се е струвало толкова маловажно.

Когато Франко ѝ каза да се прибира вкъщи, тя не се забави, за да си побъбрят, както обикновено, и не предложи да помогне при почистването. Пъкна Киара в количката, а скицника и моливите — до нея. По пътя към дома Мария Доменика почти тичаше.

Втурна се през външната врата на грозната стара къща и откри мотаещия се в кухнята Марко, който търсеше нещо за ядене.

— Бързо, бързо! Сядай на стола — каза му тя, останала без дъх.

— Какво?

— На стола. Седни, вземи бебето и не мърдай повече.

— Какво правиш, по дяволите?

Мария Доменика извади скицника и моливите и издърпа стол до кухненската маса.

— Ще рисувам теб и Киара.

Марко изглеждаше объркан, но не и неблагоприятно разположен.

— Колко време ще отнеме? Мога ли да помръдвам или трябва да стоя абсолютно неподвижен? И какво ще стане, ако бебето заплаче или напълни гащите?

Но Мария Доменика не слушаше, а само го наблюдаваше съсредоточено. Моливът ѝ започна да танцува върху белия лист, а самата тя сякаш се намираше в състояние на транс.

— Ръцете започнаха да ме болят. Бебето натежава — каза Марко в тишината.

Пет минути по-късно:

— Мария Доменика, трябва ли да седя тук цяла нощ? И какво става с моята вечеря?

След двадесет минути краят още не се виждаше.

— Отегчавам се и ще взема да се махна.

— Не, не. Почти свърших — Мария Доменика вдигна рисунката. — Виждаш ли, все още не е довършена, но аз мога да добавя няколко щриха и по-късно.

Марко остави бебето и се приближи да погледне по-отблизо. Нарисуваното го очарова.

— Наистина прилича на мен — каза той и в гласа му прозвуча изненада. — Може би само очите ми са малко по-големи в действителност, но това са подробности.

Бързо съблече ризата си.

— Нарисувай ме отново, *cara* — каза той, изтегна се на пода и се освободи от панталоните си. — Но този път ме нарисуй гол.

Докато започваше да рисува, Мария Доменика осъзна, че всъщност никога преди не е поглеждала съпруга си — черните му мигли, правилното лице и кожата, гладка като яйце. Носеше шапка с широка периферия през целия ден, за да не почернее, но при всички тези дълги часове на полето слънцето винаги успяваше да го намери и бе придало на кожата му оттенък на блед карамел. Някога бе направил опит да си пусне дълга коса и да я връзва отзад на опашка, но от това врътят му се изпотяваше и най-накрая я отрязва. Сега поддържаше хубавата си коса късо подстригана и плътно зализана. Докато се опитваше да придаде същността на неговия дух върху хартията така, както някак си бе успяла да стори с Винченцо, тя бавно започна да разбира какво намират момичетата като сестра ѝ в Марко.

— Не съм ли по-хубав от тази страна — сериозно попита той и завъртя брадичката си наляво, а после надясно. — Или пък от тази?

— Чертите ти са много правилни — похвали го тя. — Изглеждаш добре от всяка страна.

Когато огладня съвсем, Марко не пожела съпругата му да захвърли молива и да сложи престилката. Вместо това уви един чаршаф около себе си като тога и претършува хладилника, при което напълни догоре цял поднос със сирене, салам, маслини, хляб, градински домати и аншоа. Постави я не върху кухненската маса, а на пода и се изви около нея, подпирайки се на две незнаещи годините си възглавници. В тази поза — легнал, обвит с чаршафа и похапващ с пръсти от храната си — той изглеждаше самодоволен и горд със себе си като римски император. Мария Доменика отгърна нова страница и започна да го рисува отново.

Дори когато стана късно и Марко си легна, тя все още не можеше да се отдели от скицника. Под силната светлина на една-единствена лампа Мария Доменика запълваше празните бели страници, които нейният нов приятел ѝ бе дал.

Най-накрая се сви уморено на креслото и заспа, но само за час-два. Стори ѝ се, че току-що е затворила очи, когато тихият плач на Киара я събуди. Разпръсна скиците от предната нощ върху кухненската маса, така че да може да ги прегледа. Онази, на която Марко ядеше грозде, беше добра, но първата — с Марко и Киара на креслото — изобщо не се бе получила. Малкото момиченце изглеждаше вдървено и изкуствено като китайска кукла. Как можеш да уловиш образа на едно бебе, чудеше се Мария Доменика.

Остави рисунките разпръснати заради съпруга си, който със сигурност щеше да иска да ги види. Тя обаче не можеше да чака, докато той се събуди. Все още имаше няколко празни страници и знаеше, че ако пристигне в градчето рано заранта, ще успее да ги запълни: Джовани — все още момче, но почти мъж, отправил към нея пълен с обожание поглед; Джина Роси украсява с гирлянди от лимони щанда си; Франко отваря кафенето; свещеникът, който като черна врана грачи и се суети до рушащата се бяла църква, където бе принудена да се омъжи. С вътрешното си око виждаше всяка картина и не можеше да чака повече, искаше да ги пресъздаде върху хартия.

Веднага след като нахрани сладкото си послушно бебе и го настани в количката, тя потегли пеша по дългия прав път към Сан Джулио.

Росария също крачеше ядно по пътя. Нейните яки крака риташа прахта и я вдигаха на облаци, след което един златист слой покриваше ходилата ѝ. Не можеше да повярва, че майка ѝ постъпи така с нея. Само един път бе взела назаем колата и сега Пепина смяташе, че трябва да крие ключовете си.

Тази сутрин бе претърсила цялата полуосветена кухня. Опипа най-високите рафтове, под тежките самуни хляб, дори пребърка тиганите и тенджерите. Нищо. Така бе принудена да ходи пеша до дома на Марко. Пътят пред нея сякаш никога нямаше да свърши. Тя се тътреше по него, плувнала в пот. Когато пристигнеше, Марко вече щеше да е тръгнал за полето.

Вдигна някакъв клон и започна да шиба сухите храсти и бурени, при което вдигаше още повече прах. Помисли си, че тайната любовна връзка е хубава само на теория. На практика обаче това означаваше дълги скучни часове, през които се преструваш, че всичко е нормално, и няколко откраднати, много редки секунди удоволствие. Тя искаше повече.

Сестра ѝ лежеше до Марко цяла нощ, горчиво си помисли тя. Той я докосва, диша до нея и вероятно понякога правят любов. За последното никога не се беше осмелила да попита. Ревността се надигна и я сграбчи за гърлото, а стомахът ѝ натежа точно както в оня ден, когато настоя да изяде едно парче риба, престояло четири дни в хладилника. Тогава се почувства много зле, а днес — дори още повече.

Гневът я направи дръзка. Изобщо не си даде труд да спре пред къщата и да се скрие в храстите, докато се убеди, че Мария Доменика е отишла на работа. Кой го бе грижа дали сестра ѝ е вътре? Винаги можеше да измисли някакво извинение за появата си на тяхната врата в този ранен час.

Къщата обаче беше тиха, кухнята — празна и разхвърляна. Росария се почуди какви са тези хартии, разпилени наоколо. Вдигна един лист и започна да го изучава отблизо. Очите ѝ светкавично разпознаха изображението. То бе на Марко, отпуснат върху черно-белите кухненски плочки и съвсем, ама съвсем гол. Захвърли скицата и вдигна друга, а после — още една. Риданието я стисна за гърлото, от очите ѝ потекоха сълзи и тя бързо подсмръкна.

— Грип ли си пипнала, Росария? — Гласът на Марко беше сънен, а той самият — гол, когато се появи на вратата. — Не искам вируси тук, не искам да се разболея.

Тя скри своето насълзено лице зад дебелата завеса на косите си и измърмори:

— Не, не, нямам грип. Добре съм. Няма за какво да се тревожиш.

— А, намерила си рисунките на Мария Доменика. — Той застана до нея и започна да разглежда плеядата Марковци върху кухненската маса, достатъчни за цяла малка галерия. — Не е лошо, а?

Стоеше толкова близо, че би могла да се протегне и да го докосне, но не го направи. Вместо това държеше скръстените пред себе си ръце неподвижно, а лицето ѝ оставаше скрито зад косите.

— Мисля, че тази ми харесва най-много. — Той вдигна рисунката, върху която се изживяваше като римски император. — Кой да знае, че Мария Доменика ще излезе истински художник!

Росария изпусна лека въздишка.

— Е, признай, че изобщо не са лоши — настоя той. — Този тук наистина прилича на мен. Знаеш ли, изобщо нямах представа, че може да рисува.

— Е, мен това не ме изненадва — ядно каза Росария.

— Когато бяхте деца, тя рисуваше ли?

— Не.

— А ти откъде знаеш, че умее да го прави?

Росария сви рамене.

— Е, в такава компания се движи, нали?

Марко изглеждаше раздразнен.

— Спри да говориш с недомлъвки. Изплюй това, което искаш да кажеш — никога преди не беше използвал такъв категоричен тон с нея.

— Онзи художник, който постоянно виси в кафенето. Името му е Винченцо някой си. Двамата са толкова близки, главите им постоянно са една до друга. По цял ден си шепнат някакви тайни. Мисля, че се познават от Рим или нещо подобно.

— Какво намекваш, Росария? — попита Марко внимателно.

— Нищо не намеквам — отвърна тя отбранително. — Не я обвинявам в нищо. Знам само, че той постоянно я зяпа. Чух го да споменава, че я помни от Рим... това е всичко, което знам.

Марко вдигна слабата си ръка и с едно-единствено движение помете рисунките от масата.

— Няма да ме правят на глупак — каза той с променен тон. — От самото начало не исках да се женя за мръсното малко лайно. Сега ти ми казваш, че се показва пред целия град с друг мъж.

— Не, не казах това. — Росария се изплаши, че е отишла твърде далеч. — Казах само...

Вече беше твърде късно. Марко коленичи върху купчината листи, които помете от масата, и започна да ги къса на парчета.

— Махай се! — изкрещя той с червено лице и кървясали очи. — Писна ми от цялото ви семейство. Животът ми си беше наред, преди вие да дойдете и да го съсипете. Казах ти да се махаш! Махай се от дома ми! Махай се!

— Марко, моля те, преувеличаваш. Казах само...

— Махай се!

Той скочи на крака и тръгна към нея. Китката на ръката му беше отворена и по всичко личеше, че се кани да я удари. Тя заднешком изскочи от къщата и сред облак жълтеникав прах побягна към дома.

Искаше да заплаче, но сълзите не идваха. Докато тичаше, тялото ѝ потръпваше от силни сухи ридания. Сега любимият ѝ я мразеше. Сама развали всичко със своята глупава ревност. След това обаче си представи как Марко лежи гол върху карирания под, докато Мария Доменика го рисува отново и отново. Завистта, която я обля, беше толкова силна, че Росария усети метален вкус в устата си.

Мария Доменика изгаряше от вълнение, когато откри Винченцо пред кафенето. Облегнат на ниската стена и запалил една от мръсните си ръчно свити цигари, той я чакаше да отключи голямата стъклена врата и да го пусне вътре.

— Ще се радваш ли, ако ти кажа, че днес спирам да се размотавам — каза ѝ художникът и докато говореше, от устните му падаха частици тютюн. — Направих достатъчно скици. Ако сега не съм постигнал моята Мадона, значи никога няма да го направя. Започвам да работя върху стената. Може би ще причиня малко безредие, но ще гледам да не ти се пречкам.

Мария Доменика не се тревожеше за нещо толкова тривиално като безредието. Нежно отмести пълничкото краче на Киара, издърпа изпълнения с рисунки скицник от детската количка и започна да тършува за моливите.

— Рисувах цяла нощ — бързо каза тя. — Не можех да спра. Ако имаш време, бих искала да направим само още една рисунка, преди да се върнем към работата. Искам отново да те нарисувам, да видя дали бих могла да те хвана по-добре, отколкото вчера.

— Добре, добре. — Винченцо се остави да го избута заднешком към стола. — Само ми донеси кафе и после можеш да правиш с мен каквото поискаш.

Днес всичко изглеждаше по-лесно. Дългият нос, щурите вежди, гънките под брадичката — за молива на Мария Доменика нищо не се оказа трудно. Докато рисуваше, тя потръпваше от неподправена радост.

Обичайната сутрешна работа в кафето започна без нея. Франко завърза престилката около кръста си и застана зад безценната Гаджия. Редовните клиенти минаха да изпият по едно еспресо на бара, преди да се заловят с дневните си задължения. Мария Доменика беше толкова съсредоточена върху скицника, че рядко долавяше шума от отварянето и затварянето на голямата стъклена врата. Произнасянето на името на съпруга ѝ обаче рязко я върна в действителността.

— А, Марко, добро утро! — поздрави Франко. — Не си се мяркал напоследък. Какво да ти сипя?

— Еспресо — беше късият отговор. Погледът на Марко не се отклоняваше от седналата на масата в ъгъла негова съпруга, която скицираше тъмнокос непознат.

— Марко! — Мария Доменика вдигна все още замаян поглед. — Какво правиш тук? Видя ли рисунките, които ти оставих върху кухненската маса?

Той кимна и след това отсечено нареди на Франко:

— И уиски.

Отпивайки от скоча и кафето си, Марко се завъртя около джубокса. С играещи по бутоните пръсти и презрително отпуснати устни той избра няколко песни. Моливът на Мария Доменика забави ход. Тя се почувства несигурна. Нещо не беше наред, но не разбираше какво.

Марко изпи второ кафе, а после второ уиски.

— Не е ли малко рано — меко попита Франко, но Марко само изсумтя в отговор.

Приведен над джубокса, Марко се взираше в съпругата си и в непознатия, от когото тя изглеждаше толкова погълната. С присвити очи наблюдаваше как Винченцо свива още една цигара и най-накрая приближи към тях.

— Ей, как ти е името? — попита грубо.

— Аз съм Винченцо — отговори художникът и протегна ръка, но тя остана празна.

Марко се поколеба, а дланите му останаха отпуснати, но въпреки всичко каза:

— Приятно ми е, ще ми свиеш ли една — кимна към захвърлените цигари.

— Разбира се, няма проблем. — Винченцо измъкна още една хартия за цигари, постави малко тютюн на нея, облиза я, зави я и подавайки я дружелюбно, попита: — Искате ли огънче?

Марко измъкна един стол, седна на него и се наклони към запаления кибрит.

— Мерси — беше всичко, което каза.

— Рисувам още, виждаш ли? Направих няколко скици на Винченцо. — Мария Доменика се чувстваше необяснимо притеснена и знаеше, че говори нервно.

Марко кимна, отпи от чашата си и запуши.

Тишината между тях беше нарушавана само от колебливото скърцане на молива. Най-накрая тя хвърли скицника и се изправи.

— Достатъчно за днес — заяви тя. — Имам работа за вършене.

Съпругът ѝ и Винченцо я гледаха, докато се скри зад кафе машината. Все още не казваха нищо. Пушеха заедно и изтръскваха пепелта в единствения малък пепелник.

Мария Доменика искаше Марко просто да стане и да си върви. Обикновено той изобщо не доближаваше кафенето. През деня предпочиташе да я избягва и тя не разбираше защо днес е дошъл.

Най-накрая Бог отговори на молитвите ѝ. Марко загаси цигарата, допи уискито си, бутна стола назад и излезе, без да каже нито дума.

— Това пък какво беше? — попита я Франко.

— Само Господ знае. — Мария Доменика отхвърли мисълта за съпруга си с едно поклащане на глава.

— Всичко наред ли е с вас двамата? — загрижеността на Франко бе във война с естествената му склонност да гледа само своите работи.

— Както винаги, предполагам.

— Ако има нещо, което мога да направя за теб — колебливо продължи той — знаеш, че трябва само да ми кажеш.

— Знам. — Мария Доменика леко докосна ръката му. — Наистина знам.

Винченцо бе извърнал поглед от тях и гледаше празния участък от стената. Мария Доменика кипна млякото, с което правеше капучино. Марчело Бруни намери косъм в пастата си. Зад червената завеса Киара се разхленчи. Най-накрая Мария Доменика с облекчение пхна бебето в количката и се запъти към дома. Лицето на Франко издаваше тревогата му, когато тя затвори вратата след себе си.

— Внимавай — промълви той през стъклото, а Мария Доменика кратко му махна с ръка и потегли.

Притесняваше се какво я чака вкъщи. Ядосан ли беше Марко или просто не му се говореше? Или още по-лошо — дали не искаше да я хвърли в леглото и там да пороботят върху неговата неудовлетвореност. Забави стъпка, защото не бързаше да получи отговора.

Докато изкачваше пътя към фермата на Манцони, всичко изглеждаше мирно и тихо. Биволите в полето пасяха жълтата рядка трева и хвърляха дебели сенки под вечерното слънце. Видя узрели домати в своята зеленчукова леха, които натежаваха на стеблата и трябваше да бъдат откъснати, босилекът също.

Къщата беше празна, вратата — плътно затворена.

— Марко — извика колебливо тя, докато влизаше в задушната полутъмна кухня.

Нещо в цялото помещение ѝ се струваше не в ред, но отначало не можеше да определи какво. След това забеляза купчинките снежнобяла хартия върху кухненския под. Вдигна най-близкото парченце и разпозна работата на молива си. Марко бе скъсал всичко, до последната рисунка. Падайки на колене между останките, тя се почувства безпомощна и тежка като камък. Щеше да ѝ олекне, ако заплачеше, но сълзите не идваха. Не знаеше колко дълго остана

коленичила, вперила поглед в онова, което бе останало от кратките ѝ мигове щастие.

Усети Марко, преди да го е видяла или чула. Усети как свитият му юмрук я удари по главата. Извика от болка и Киара изпищя в отговор.

— Марко, недей! — Тя се опита да се измъкне, пълзейки заднешком по плочките, и вдигна ръце пред лицето си, за да се предпази, но юмруците му я намираха отново и отново.

— За бога, недей! — Молеше, докато свитите му ръце, на които дългите тънки пръсти придаваха женствен вид, целенасочено я удряха с цялата си мъжка сила.

Ушите ѝ бучаха, устата ѝ беше пълна с кръв, а тя продължаваше да моли:

— Марко, моля те, спри. Не го прави, моля те.

Изглежда гласът ѝ го разяряваше още повече. Той вдигна една стиска нахъсана хартия, насила отвори устата ѝ и се опита да я натика вътре. Мария Доменика усети, че се задушава, започна да плюе и направи опит да се освободи.

Плачът на Киара беше по-силен, телцето ѝ се зачерви.

— Млъкни, млъкни, млъкни! — изкрещя Марко на пищящото бебе.

Неподправен ужас преряза болката. Не наранявай детето ми. Моля те, не наранявай детето ми, помисли си Мария Доменика, но не се осмели да изрече на глас дори една дума.

Вбесеният Марко разтвори юмрука си и я удари през лицето с цяла длан. Нави дългата ѝ черна коса с пръстите на другата си ръка и сякаш искаше да я откъсне с корените.

— Защо? Какво съм направила? — избъбри Мария Доменика, задавена с парче хартия. — Марко, моля те, спри. Каж ми къде съм сгрешила.

— Ти знаеш, кучко. — Дъхът му силно миришеше на уиски. Вероятно през целия ден се беше наливал.

— Не, не знам. Не разбирам — сега сълзите лесно се ронеха и се смесваха с топлата кръв, капеща от устните.

Марко се стовари на земята до нея и сграбчи лицето ѝ, задържайки го на сантиметри от своето. Тя се опита да се отдръпне от задушавания му дъх, но той я дръпна бързо и силно.

— Виж как ще бъде от сега нататък — заговори ѝ и тя усети как сърцето му започна да тупти по-бавно, докато той правеше опит да се успокои. — Ти си моя съпруга и ще си стоиш вкъщи, ясно ли е?

Тя само премигна в отговор.

— Можеш да забравиш кафенето. Не искам да се връщаш там. Никога. Утре сутринта ще отида при Франко и ще му кажа, че напускаш работа. Няма да говориш с него. И с твоя приятел художника, и с него няма да говориш. Вече няма да ме посрамваш пред целия град. Няма да излизаш сама от фермата. Ако се наложи да пазаруваш в града, майка ми ще бъде винаги с теб. А иначе ще си стоиш тук и няма да създаваш проблеми.

Тя знаеше, че е по-добре да не спори с него, докато е в такова настроение, но не беше честно, той сигурно го разбираше. Опита се да обясни:

— Марко, не знам какво си мислиш, но грешиш...

С почервеняло лице и съскащ от ярост той я сграбчи за раменете и здраво я разтърси.

— Не ми казвай, че греша. За какъв глупак ме мислиш? Смяташ, че можеш да направиш друго бебе с оня *cretino*, художника, и да го домъкнеш под моя покрив, така ли?

След това той се изправи. Със свито сърце Мария Доменика го гледаше как сграбчва дръжката на бебешката количка.

— Прилича на баща си — той се наведе и отровният му дъх облъхна бебето. — И без съмнение скоро ще има нужда от шамар в лицето като майка си.

След тези думи Марко затръшна вратата на къщата след себе си и тя чу рева на двигателя, докато подкарваше колата по прашния път.

Най-накрая продължителността и дълбочината на тишината ѝ дадоха да разбере, че съпругът ѝ поне засега няма да се върне. Мария Доменика тежко се изправи на крака. Письците на Киара бяха утихнали и меката топлина, която чувстваше върху бузите си, беше от кръв, а не от сълзи. С леки докосвания се опита да изтрие лицето си, като в същото време здраво прегръщаше бебето.

Навън се стъмваше, но Мария Доменика не запали лампите. Настани се върху креслото, а тялото ѝ отбранително се сви около малкото. Потъна в мисли, но най-накрая очите ѝ се затвориха и сънят изтри всичко.

22.

Киара плачеше от глад и Мария Доменика се събуди. Тялото ѝ се беше схванало. Раздвижи се трудно и примигна срещу утринната слънчева светлина. Всичко я болеше. Споменът за случилото се предната нощ нахлу в мозъка ѝ и тя докосна лицето си. Около ъгъла на устата ѝ се образуваше коричка, мястото около лявото ѝ око бе подуто, при допир бузите я боляха. Знаеше, че когато се погледне в малкото квадратно огледало в банята, ще види натъртванията, причинени от юмрука на съпруга ѝ. Силата на болката бе съизмерима само със силата на чувствата, които изпитваше — празнота и безпомощност.

Тази сутрин всяко нещо ѝ отнемаше повече време. Къпането, храненето и преобличането на Киара, приготвянето на кана силно кафе за себе си, отхапването на парче от твърдия двойно препечен хляб, накиснат първо във вода, а после в зехтин и консервиран в нарязани домати — всичко сякаш траеше с часове. Когато хвърли поглед към будилника до леглото си, установи, че е почти обяд. Не че имаше значение. Нямахше къде да отиде или какво да прави, след като почистеше пода от все още разпръснатите върху него късчета хартия.

Мария Доменика седна до покритата с белези кухненска маса. Дъвчеше кожата около ноктите си и гледаше пусто в празните бели стени, тук-там зацапани с червеникавокафяви петна от пълните с кръв комари, които ръката на Марко бе смазала. През летните месеци насекомите, хранещи се от неговите глезени, бяха истинско мъчение, а те обичаха вкуса му.

Мария Доменика се запита къде ли е бил през нощта. Предположи, че е отишъл при родителите си в голямата къща. При всяко положение Елена е вдигнала шум до небето около своето момченце, измила е пръстите му, навехнати, докато е удрял съпругата си, и го е уверявала, че е постъпил правилно. Марко е напълнил главите им с глупости и лъжи — вероятно вече са готови да повярват и в най-лошото за нея. Когато най-накрая се успокои, те щяха да го напътят обратно към дома, но сигурно би могла да се надява на ден-два спокойствие.

В средата на следобеда горещината сякаш бе изпила целия кислород от притихналата малка къща. Мария Доменика сложи шапка на дъщеря си и нежно я постави в количката. Не се осмеляваше да отиде в града, но трябваше да раздвижи схванатите си крака.

Слабите колела на количката не бяха предназначени за тежките неравни селски пътища и Киара се тресеше и подскачаше, но тя изглежда нямаше никакви възражения. Разглеждаше наоколо със сериозни очи и Мария Доменика бе убедена, че колкото и да е малка, нейната рожба възприема всичко. Струваше ѝ се, че оглежда къщичката и господарския дом зад нея, които изчезнаха в далечината, докато майка ѝ буташе количката през сухите поля. Лицето ѝ определено се озаряваше от усмивка, когато виждаше как черните биволи кротко пасат на слънце в мочурището. Расте твърде бързо, помисли си тъжно Мария Доменика. Скоро ще се превърне в малко момиче и фермата на Манцони ще бъде целият ѝ свят.

Останала без дъх, тя буташе количката към върха на лекия склон и се извърна да огледа наоколо. Празното синьо небе и равните жълтеещи се поля сякаш се простираха до самата безкрайност, но Мария Доменика продължаваше да се чувства като хваната в капан. Зад полята се виждаше пътят към Сан Джулио, след това към Рим и Флоренция, а много по-нататък — чужди страни с чужди хора.

— Швейцария, Франция, Германия, Англия — Мария Доменика изрече думите на глас, опитвайки вкуса им с езика си. За нея те бяха само имена, изречени пред черната дъска в училище, и езици, които бе чула в малкото кафене до Испанския площад.

Остана на това място, седнала тихо до дъщеря си, и почувства как кожата ѝ започва да изгаря на следобедното слънце. С въздишка освободи спирачката на детската количка и я задържаеше здраво, докато возилото се тресеше по неравния път към къщичката. Някой, вероятно Елена, вече бе минал оттам, и бе оставил на сянка до вратата малък пакет, завит с кафява хартия. Никога не заключваше, така че ако желаше, Елена би могла да влезе вътре. Мария Доменика разбра, че свекърва ѝ не иска да я вижда. Осъдена бе да остане сама.

В пакета имаше свежа моцарела и тънки резенчета *prosciutto*, както и подписана от Елена бележка, в която пишеше: „Марко отиде с баща си за няколко дни в града. Ти трябва да стоиш тук. Ще те наглеждам“.

Мария Доменика нарязва моцарелата и обви всяко парче с лента от шунката. Съпругът или баща ѝ нямаше да нарекат това истинска храна, но вършеше работа. Зъбите ѝ разкъсаха тлъстата сурова шунка и потънаха в мекото сирене. Яденето я успокои и тя се опита да избистри ума си. Разбра, че е позволила на депресията да я победи, беше се почувствала натикана в ъгъла от Марко. Сега обаче, докато настървено дъвчеше, тя си спомни, че има хора, към които би могла да се обърне.

Имаше Лучия, макар че тя можеше да ѝ предложи само кафе и съчувствие. После идваше ред на Франко — той със сигурност щеше да ѝ помогне. Дори в момента сигурно се тревожеше за нея и се питаше какво е станало. Но все пак по-добре би било да стои настрана от кафенето. Не искаше да докара на приятелите си повече проблеми, отколкото вече бе създала. Не, щеше да отиде при родителите си. Когато видеше какво бе направил Марко с нейното лице, баща ѝ трудно щеше да се сдържи да не го убие.

Незабавното бягство беше изкушаваща идея. Изкушаваща, но не твърде умна. От прозореца над кухненската мивка Елена имаше ясен поглед към къщичката. Мария Доменика знаеше това, защото самата тя бе стояла там след неделния обяд и докато миеше чиниите, гледаше към сивата малка сграда, която трябваше да нарича свой дом. В момента Елена вероятно бе там, вирайки се право в нея. Свекърва ѝ рядко използваше официалната дневна стая с твърди легла и многократно лакирани мебели. Въпросното помещение беше само за специални гости, каквито не идваха често.

Не, Елена щеше да стои в кухнята, да слуша радио, да лъска и без това чистите повърхности на мебелите и от време на време да хвърля поглед през прозореца, наглеждайки снаха си, точно както бе обещала.

За да бъде сигурна, Мария Доменика изчака да се стъмни и се измъкна като крадец от къщичката. Скърцането на количката ѝ се струваше оглушително. Сигурна беше, че звукът се носи надалеч в застиналата нощ, и се молеше свекърва ѝ да го помисли за писукане на птица или скимтене на животно.

Колкото е възможно по-бързо Мария Доменика увеличаваше разстоянието между себе си и фермата на Манцони. С едната ръка буташе количката, а в другата държеше малка чанта с най-

необходимите неща. Не смяташе никога да се връща на това място, където беше толкова нещастна. Отиваше си вкъщи.

— Може би татко ще пристрои друга стая за теб и ще ме остави да живея там — каза тя на заспалата си дъщеря. Не че имаше значение къде ще спят. Ако трябва, би легнала на плочата под кухненската маса, само и само да не се налага да върне детето си в онова ужасно място.

Разходката на лунна светлина беше дълга. Чантата и бебето бяха твърде тежък товар за Мария Доменика. Стори ѝ се цяла вечност, докато стигне главния път. Пресече внимателно, оглеждайки се на всички страни за светлина от фарове на приближаващи автомобили.

Не искаше да я заловят, не и сега, когато бе толкова близо до дома.

Изпита облекчение, когато разпозна ниските тъмни очертания на бащиния си дом. Надяваше се не всички да са легнали и заспали.

— Мамо, татко — извика тя отвън, но отговор не последва.

Все пак имаше някой буден в къщата. Мария Доменика успя да забележи светлина през процепите на прозорците. Отвори вратата на кухнята и подуши въздуха. Имаше толкова много ухания — на печен хляб, на тигани с врящи домати сосове и настърган пармезан — уханията на хиляди вкусни гозби, които майка ѝ бе сготвила, за да нахрани семейството си. Това бе достатъчно, за да се почувства отново гладна.

— *Madonna mia*, я се погледни. — Майка ѝ бе до нея, грижлива и разтревожена.

Мария Доменика почувства как облекчението я залива и потъна в познатите меки и успокояващи ръце на Пепина.

— Марко ме удари — прошепна тя и най-накрая сълзите започнаха да се стичат по натъртените ѝ бузи. Не беше в състояние да спре, цялото ѝ тяло се тресеше от ридания. Парещите солени сълзи миеха раните по лицето ѝ. Можеше само глупаво да повтаря: — Марко ме удари.

Пепина изучаваше лицето на дъщеря си, след това сведе очи.

— Знам — тежко отговори тя. — Знам всичко.

— Какво ви каза той?

Пепина я погали по косата и започна леко да докосва разраненото ѝ лице с една от старите кърпи на Ерминио.

— Мамо! — Риданията на Мария Доменика бяха стихнали. Очите ѝ се разшириха от възмущение. — Какво ви каза, че съм направила? Не трябва да му вярвате. Каквото и да е казал, не е истина.

Раменете на Пепина се отпуснаха. Тя все още не можеше да срещне очите на дъщеря си.

— Трябва да си призная, че не очаквах да изглеждаш толкова зле. Каза, че ти е зашлевил няколко шамара и че ти си ги заслужавала.

— Какво?

— Успокой се, Мария Доменика. Не си първата съпруга, получила един-два шамара от мъжа си — каза Пепина тихо.

— Татко никога не те е удрял. Нито веднъж.

— Не, но и аз никога не съм му давала причина да ме удари. Не съм припкала сама нагоре-надолу из градчето и не съм работила в кафене, където по цял ден да разговарям с разни мъже. Никога не съм посрамвала съпруга си с някакъв дългокос художник. — Сега Пепина надигаше глас. — Какво си мислела? Каква реакция си очаквала от мъжа си?

Обяснението бе на върха на езика ѝ, но Мария Доменика преглътна думите и вместо това попита по-спокойно:

— Къде е татко?

— Замина.

— Закъде замина?

— Марко и баща му дойдоха да го вземат. Отидоха до града да разменят няколко думи с онзи Винченцо, но той бил изчезнал. Сестра ти Росария смяташе, че могат да го намерят в Рим, така че потеглиха след него.

Мария Доменика не можеше да възприеме напълно онова, което чуваше.

— Как може татко да вярва на Марко, а не на мен! Не ми ли вярва?

— Всъщност не. Той ти вярваше, но ти избяга, помниш ли? Върна се бременна и загуби неговото доверие. За всичко обвинявам само себе си. Но какво можеш да сторя? Имам толкова много дъщери, които трябва да наблюдавам — горещи сълзи започнаха да набраздяват лицето на Пепина. Тя посочи с глава чантата, която Мария Доменика беше сложила на земята до количката на Киара. — Това твоите неща ли са? Съжалявам, *cara*, но не можеш да останеш тук. Баща ти каза, че

трябва да си стоиш у дома и да чакаш съпруга си. Не бива да носиш повече срам на нашето семейство.

— Не, мамо. Моля те, нека да остана тук. Не ме карай да се връщам. Моля те!

Двете жени се прегърнаха и заплакаха. Мария Доменика почувства как коремът на Пепина се тресе от ридания и мокрите бузи докосват врата ѝ.

— Съжалявам, *figlia*. Толкова съжалявам. — Пепина вече я избутваше от кухнята към пращия двор. Бутна чантата в ръката ѝ и обърна количката на Киара по посока на фермата на Манцони. — Не смея да се противя на баща ти. Длъжна си да се върнеш вкъщи. Все пак аз или Росария ще те наглеждаме всеки ден. Няма да позволим на Марко отново да те удари, обещавам ти.

Мария Доменика почувства как ръката на майка ѝ я стисна за последен път. Докато вратата се затваряше пред лицето ѝ, тя пое последното вдишване от ароматния въздух на топлата кухня. После се извърна и бавно тръгна през захладяващата ясна есенна нощ. Дори не каза „сбогом“.

ЧАСТ ВТОРА

1.

Ню Брайтън, Англия
1968 г.

Водният комплекс в Ню Брайтън беше разположен до мътните сиви води на река Мърси точно там, където тя се вливаше в Ирландско море. Дългата и ниска сграда в стил арт деко беше построена по времето, когато градът се развиваше като оживено крайморско селище, пълно с работници надничари. Тогава откритият плувен басейн беше невероятна атракция и семействата се тълпяха там през горещите летни дни. Децата играеха около дълбокия широк басейн и фонтаните, спускаха се по пързалките и мечтаеха за деня, в който ще са достатъчно големи, за да се изкачат до високия трамплин и да се гмурнат с главата надолу в тъмния запълнен с вода правоъгълник.

Сега обаче някога големият крайморски град западаше, отдавна загубил славата си. Все още имаше луна парк с нещо като виенско колело, детски колички и въртележки и най-важното — блъскащи се крещящо оцветени колички, в които пъпчиви младежи завъртаха най-хубавите момичета от околността, докато те не спрат да пицят или започнат да повръщат — което дойдеше първо.

Комплексът все още заемаше същото място на брега, но беше доста порутен. През топлите месеци местните семейства продължаваха да идват и да простират хавлиените си кърпи на терасата от дървени пейки, да си трошат зъбите с карамелизирани ябълки и да оставят бледата си английска кожа така да почервенеет, че с дни наред да пощят от гърбовете си люспите мъртва кожа.

Там имаше малко кафене и през лятото бизнесът му кипеше. Кафенето имаше два входа. Единият беше откъм улицата, така че облечените от глава до пети хора, разхождащи се по крайбрежието, да имат възможност за кратка почивка на чаша чай. Другата врата водеше директно към басейна. През целия ден мокри деца се бутаха навън и навътре, унищожавайки запасите от газирани напитки, цели облаци розов захарен памук, сладоледа и сандвичите с яйца и крес^[1]. През средата на помещението минаваше дървена решетка — тя предпазваше

двата типа клиенти един от друг и предотвратяваше използването на басейна от тийнейджъри, винаги готови да се промъкнат през кафенето, а не да минат през въртележката на официалния вход, където трябваше да платят такса.

Кафенето миришеше на мокри бански костюми и чай. Зад бара стоеше слабо момиче с черни очи и златиста кожа, което мажеше с масло кифлите и филиите бял хляб. Може би носът ѝ бе малко остър, а очите — твърде дълбоки за една истинска красавица, но лъскавата ѝ коса падаше като водопад, а движенията ѝ бяха грациозни, почти въздушни. Това я отличаваше от яките, загорели от слънцето момичета с бански костюми, чието шумно говорене звучеше в кафенето и извън него.

— Искате ли малко захар, мила — попита тъмнокосото момиче, докато подаваше поднос с кифли и чай на възрастна дама, която въпреки горещия ден бе навлякла палто и шапка.

— Какво, какво? Какво каза? — възрастната дама извърна ухо и се наведе към момичето. — Не мога да разбера нито една дума.

Мария Доменика въздъхна. След тригодишен престой на това място нейният английски бе достатъчно добър, но не харесваше как ниските северни гласни заразяват силния ѝ акцент. По тази причина понякога не беше лесно да се разбере какво точно казва. Почти напъхано под бара седеше малко момиченце, което нямаше такива проблеми. С по-бледа кожа и по-светла коса от майка си, заровила глава в книжката с картинки, тихо и незабележимо Киара си играеше съвсем сама и чакаше да ѝ кажат, че е време да се раздвижи.

Тук те бяха аутсайдери, тя и майка ѝ, италианките, макар че повечето хора бяха приятелски настроени. С малко усилия почти правилно произнасяха името „Киара“ със странните си мелодични гласове. Мария Доменика обаче се беше отказала да ги учи как да произнасят нейното собствено име.

— Мария... после какво, скъпа? Ама че трудна дума! — оплакваха се те.

Най-накрая започна да ги наставлява:

— Казвайте ми Мария, по-просто е.

Отне ѝ известно време да стигне дотук, но никога не бе изпитвала съмнения, че ще се справи. Когато майка ѝ я отпрати в онази ужасна нощ, тя отиде направо при Франко, за да го помоли за помощ

— не в кафенето, вече бе затворено, а в дома му, който беше наблизно. Никога преди не го бе търсила там.

Домът му се намираше в една от по-старите сгради, скрити зад високи стени и построени около малък павиран вътрешен двор. Франко беше оставил вратата полуотворена и през осветения прозорец Мария Доменика успя да види сина му Джовани, седнал на кухненската маса. Пред него имаше купчина книги, явно бе останал да учи до късно през нощта. Момчето растеше, върху лицето му личаха меките пухкави зачатъци на брада, но все още беше твърде млад, твърде млад, за да чуе историята, която Мария Доменика носеше със себе си.

Тогавя се поколеба. Стъпките ѝ застинаха на прага и тя се запита какво да направи. Достатъчно бе обаче едно-единствено докосване с пръсти на ранените си и подути от побоя бузи, един-единствен поглед към спящото дете, които да я тласнат да прекоси двора и да почука на вратата.

Когато зърна обезобразеното ѝ лице, Джовани протегна ръце и я притисна плътно към себе си.

— Какво е станало? Какво е станало? — попита шепнешком.

Тя се освободи от прегръдката му. Бутна Джовани върху стола и седна до него, позволявайки му да държи ръката ѝ.

— Марко ме удари — меко каза тя. — Той полудя напълно, но аз все още не съм сигурна защо. Мисля, че вероятно ревнува от Винченцо. Въобразил си е, че между нас става нещо.

Очите на Джовани срещнаха нейните.

— А така ли е?

— Не говори безумия, та аз почти не го познавам.

— Съжалявам, Мария Доменика, съжалявам. — Той стисна ръката ѝ още по-здраво и мълчаливо изслуша как майка ѝ я е изгонила и изпратила обратно при Марко.

— Не мога да се върна. Страхувам се, че той отново ще ме нарани или още по-лошо — ще нарани Киара.

— Какво смяташ да правиш?

Мария Доменика поклати глава, раменете ѝ пораженчески се отпуснаха.

— Аз знам. — Храбростта накара гласа му да звучи по-силно и по-дълбоко. — Ще отида да намеря Марко. Ще му кажа какво мисля за

мъжете, които бият съпругите си. И ако се налага, лично ще пребия копелето.

— Не, не. Не можеш да направиш това.

— Мога — настоя Джовани, — силен съм колкото него и съм почти толкова висок.

— Но аз не искам това. То няма да помогне.

— Добре, а какво ще помогне?

— Не съм сигурна. Знам обаче, че не искам ти да правиш нищо, което ще донесе проблеми на теб и на Франко. Имате бизнес, за който да мислите. Не можете да си позволите да се замесвате.

— Не се тревожи за нас. Ние можем да се грижим за себе си.

— И аз мога да се грижа за себе си, Джовани. Правих го цяла година в Рим и пак ще го направя, ако се налага.

— Не бягай отново! Моля те, Мария Доменика — сега гласът му звучеше отчаяно.

— Мисля, че трябва. Със сигурност ще бъде най-добре за всички, ако ме няма, ако изобщо не съществувам.

— Не ни напускай!

— Какъв друг избор имам?

Джовани погледна все още кротко спящата в количката си Киара. Помълча, след това се изправи и затършува в голямата плетена кошница, пълна с пощенски пликосе, писалки и монети. Измъкна малък бронзов ключ и отвори най-горното чекмедже на полираното дървено бюро.

Мария Доменика се опита да отдръпне ръката си, когато той натика дебела пачка банкноти в нея.

— Вземи ги — настоя той. — Баща ми би искал това.

Целуна я по бузата, обви ръцете си около раменете ѝ и я притисна към себе си.

— Ще те видя ли някога?

— Може би не.

— Къде ще отидеш?

За миг тя се поколеба. Как можеше за втори път да изостави семейството си? Родителите ѝ я обичаха и мислеха, че онова, което правят, е най-доброто за нея. Но нямаше да има друга възможност — сега или никога.

— Мисля, че този път ще отида по-далеч от Рим, Джовани. Моля те, кажи на баща ми да не прави опити да ме намери. Кажи и на Франко, че съжалявам.

Веднага щом се развидели, тя хвана ранния автобус за Неапол, а след това се качи на влака към Северна Италия. Купетата бяха препълнени, но едно семейство от Салерно ѝ направи място. Хората седнаха по-близо един до друг, докато се освободи половин седалка, където тя успя да се вмъкне. Освен това те разделиха храната си с нея — корав хляб, солено сирене и розова тлъста мортадела. За да им се отблагодари, тя пееше песни на децата и им разказваше приказки.

В Рим смени влака и постепенно пейзажът, който се откриваше през прозореца, започна да ѝ става непознат; полетата бяха по-зелени и върху хълмовете тук-там растяха кипариси. Въздухът, нахлуващ през отворените прозорци, ѝ се струваше по-свеж.

Стигнаха до Алпите и когато Мария Доменика прилепи нос към прозореца и отпи от красотата на заснежените планини, почувства, че тъгата лека-полека я напуска.

На границата с Швейцария се появи проблем. Без изрядни документи нямаше да ѝ разрешат да премине.

— Необходим ви е паспорт — чиновникът излая срещу нея. — Къде ви е паспортът?

Така Мария Доменика трябваше да слезе от влака и да изчака половин ден пред канцеларията на най-близкото кметство. В коридора, миришещ на нафталин и излъскани обувки, нямаше места за сядане и когато краката на Мария Доменика се умориха, тя се настани направо на прашния мраморен под до количката на Киара.

Най-накрая дойде и нейният ред да седне пред бюрото на чиновника — дребен мъж със суров поглед и добре оформени мустаци. Отначало се опита да използва сълзите си като оръжие, но той просто измъкна кърпичка от някаква кутия и се зае с папките си, докато тя избърса очите си и спря да плаче. После отдели няколко банкноти от пачката на Франко и му ги подаде. Той ги пхна в горния джоб на сакото си и леко потропа с пръсти по бюрото, докато тя подаде още няколко.

Заслужаваше си. С изрядни документи ѝ бе позволено да се качи на следващия влак и да прекоси границата с Швейцария, а после — с Франция. Извади още няколко банкноти от пачката и плати

допълнително, за да пътува в кушет. През нощта седалките бяха прибрани, а шест малки легла — спуснати от стените на купето. Беше горещо и неудобно, но имаше някаква романтика в това да заспиш някъде и да се събудиш на съвсем различно място. Въздухът във Франция мирише странно, реши тя, някак чуждоземна миризма.

В Кале се качиха на ферибота, прекосяващ Ламанша. Никога преди не се беше качвала на кораб и когато слязоха в Дувър, не изпитваше никакво желание да го стори отново. Клатушкането докара и на нея, и на Киара спазми в стомаха, но докато Мария Доменика успя да преглътне надигналата се до гърлото ѝ горчива жлъчка, бебето нямаше подобни задръжки. Кръвнишките погледи на останалите пътници, докато Киара хлипаше и повръщаше през цялата нощ, я караха да се гърчи от неудобство.

От Дувър трябваше да се качи на влак до Лондон. Възнамеряваше да остане в града за известно време и да му се наслади, но той се оказа различен от очакванията ѝ. Всичко беше твърде голямо — от струпалото се множество на гарата до пътищата, задръстени с автомобили. Не знаеше откъде да започне разглеждането на такова място, затова избърза и се качи на друг влак, пътуващ на север.

Пътуването ѝ приключи тук, в Ню Брайтън. Нае две стаи на най-горния етаж в стар викториански дом, разположен на крайбрежната улица. Сградата гледаше към реката. Мария Доменика мислеше, че това ще ѝ хареса, но пенливата сива мътилка на Мърси, в която не се забелязваше дори една-единствена рибка, беше беден заместител на искрящо синьото Средиземно море. Все пак нощем в далечния край на реката светлините на Ливърпул весело блестяха и когато Киара заспеше, майка ѝ прекарваше щастливи часове, седеше до прозореца и се взираше в тях.

Трябваше да си намери работа и Мария Доменика избра онова, което умееше най-добре. Разпита за работа в местните кафенета, докато ѝ отговориха положително — да, нуждаели се от човек. Само че вместо еспreso трябваше да приготвя чаши с чай, от които се носеше пара. Вместо пица и примамливи сладкиши тук имаше сандвичи с риба и понички със сладко.

Киара идваше с нея на работа, точно както в кафене „Анджели“. Отначало собствениците се отнесоха подозрително към това.

— Не можеш ли да намериш бавачка или нещо подобно, миличка? — попитаха те.

Когато обаче видяха какъв ангел е Киара и разбраха как се чувства майка ѝ, ако е разделена с детето, махнаха с ръка.

— Знаеш ли, че се възродихме, откакто те наехме — често ѝ казваха сега господин и госпожа Лиъри. — Никога преди не сме имали такъв трудолюбив работник. Никога.

Господин Лиъри имаше дълго лице и зъби като на кон. Съпругата му бе пълничка, цялата в бенки и лунички. Двойката печелеше добре от кафенето, с изключение на зимните месеци, когато вратата към плувния басейн оставаше затворена и нямаше много хора, които да рискуват с разходка по ветровитата крайбрежна улица. През тези студени дни Мария Доменика ходеше на работа само за няколко часа и имаше достатъчно време да навлече вълнени пуловери и ръкавици на дъщеря си и да скита по улиците. Те дълго се разхождаха заедно и изследваха пътищата, пътеките и алеите, простиращи се между Ню Брайтън и близкия град Уолъсей. Докато крачеха по сивите тротоари, Мария Доменика внимателно се вглеждаше в лицата на минувачите, сякаш търсеше нещо или някого. Когато погледът ѝ забележеше руса глава, сияеща на фона на неумолимата сивота, тя спираше и за миг се взираше напрегнато, преди да въздъхне кратко и да продължи.

— Какви ги вършиш, миличка? — беше я попитала госпожа Лиъри, когато веднъж ги задмина с колата си и настоя да ги откара вкъщи. — Навън е толкова студено, че измръзнаха даже топките на бронзовите маймунки. По-добре си стой вкъщи.

За щастие у дома беше уютно и приятно. Хазяинът ѝ, господин Фокс, имаше готварска печка в дългата си тясна кухня, която беше топла през цялото време. До печката стояха три големи пластмасови съда, пълни с някаква мистериозна искряща течност.

— Вино от червено цвекло, вино от къпини — беше ѝ казал господин Фокс, гордо потупвайки по всеки съд.

Мария Доменика беше направила гримаса:

— У дома правим вино само от грозде.

— Ах, само почакай, докато го опиташ, миличка. После изобщо няма да искаш да вкусиш от оня нещастен гроздов сироп, вярвай ми.

Господин Фокс имаше син на име Алекс — безработен, но винаги зает. През повечето време всичко, което Мария Доменика

виждаше от него, бяха чифт крака, стърчащи изпод някоя от старите коли, които поправяше.

Когато не кърпеше някоя кола, Алекс се затваряше в предната стая и пускаше плочи на Бийгълс — група, която беше запалила града от другата страна на Мърси. Мария Доменика често слушаше как музиката ехти по етажите и за миг си позволи да върне спомена за Франко, който никога не се поддаде на молбите ѝ да пусне една-две песни на Бийгълс по джубокса. През повечето време се опитваше да не мисли за онова, което бе изоставила. Беше по-добре да се съсредоточи върху бъдещето, да го планира и жадува.

През лятото имаше по-малко време за скитосване, но семейство Лиъри ѝ предложи да почива през понеделниците и Мария Доменика използваше свободните си дни да покрие колкото се може по-голяма територия. Понякога надничаше в кръчмите и букмейкърските кантори, покрай които минаваше — тъмни мъжки места, където никога не се осмеляваше да остане по-дълго. Веднъж попадна на ученици от художественото училище в средата на парка и с часове седя встрани, наблюдавайки как курсистите идват и си отиват, докато Киара най-накрая загуби търпение и започна да я дърпа към люлките и езерцето с патиците.

Лятото беше хубав сезон. Мария Доменика никога не си бе представяла, че Англия може да бъде толкова суха и топла. Опитваше се да не си припомня родния дом, но понякога просто не можеше да не вдигне лице към слънцето, да не присвие очи, така че очите ѝ да видят само мъничко късче синьо небе, и да не си представи, че отново лежи по гръб между прасковите в бащината си градина.

Един понеделник Мария Доменика облече Киара в леки дрехи и слънчева шапка и се приготви за тяхната обичайна екскурзия. На излизане попадна на спотаилия се в кухнята и изчервен до уши Алекс, който се опитваше да привлече вниманието ѝ.

— Закъде сте се запътили? На разходка?

— Точно така — кимна тя. — Реших, че мога да взема малко стар хляб и да отида в парка. Киара иска да нахрани патиците.

Той погледна през прозореца чистото небе.

— Денят е твърде хубав, за да се ходи в парка. Защо не отидеш на плажа — предложи колебливо той. — Детенцето може да строи пясъчни кули.

Това бе най-продължителният разговор, който бяха водили дотогава, и Мария Доменика напълно се обърка.

— Какъв плаж? — попита глупаво. — Какъв плаж?

— Нали знаеш — покрай комплекса и после нагоре по Харисън Драйв. Страшно хубаво е, има много пясък. Слушай, ще взема да изровя за детето кофа и лопатка и лично ще ви откарам дотам.

Тя се опита да откаже, но Алекс вече беше излязъл, за да претършува гаража за обещаните кофа и лопатка. Появи се с нещо мръсно и обвито в паяжини, а от леко комичното му лице струеше радост.

— Трябва само да ги поизплакнем малко в морето — настоя той. — Хайде, миличка, скачай в колата и да потегляме.

— В коя кола? — Мария Доменика погледна трите ръждясали каруци, задръстили пътя. В нейните очи никоя не изглеждаше особено обещаваща. Дори лъчезарният, ентузиазирани Алекс за миг изглеждаше объркан.

— Ами... нека да видим — потъна в размисъл той. — Спирачките на моя „Остин“ трябва да се оправят и не съм сигурен в онзи „Морис“. Ами „Триумф“?

Вратата на колата обезпокояващо изскърца, когато Алекс я отвори пред Мария Доменика. Предната седалка беше скъсана и неудобна. Тя обаче се настани, придържайки Киара на едното си коляно, и след няколко празни оборота и облаци пушек те потеглиха.

— Отпусни се назад и пътешествието ти ще е по-дълго — извика Алекс и увеличи скоростта, а Мария Доменика го погледна въпросително и той бързешком добави: — Поне така казваше моето бабче.

Когато най-накрая откриха плажа, той се оказа голям и черен. Вместо да се скрие под чадър, както правеше у дома, Мария Доменика трябваше да се свие под някакъв навес за защита срещу силния бриз, който настъпваше откъм мътното Ирландско море и пращаше пясъка в лицата им.

— Прекрасен ден! — Алекс кимна към настанилото се в съседство семейство, което се печеше на слънце, разпростряло хавлиите си върху земята.

— Страхотен е — съгласиха се те, повдигайки с наслада дългите си бели ръце и крака.

Мария Доменика реши, че са напълно луди. Гледаше как Алекс бързо освобождава от дрехите си своето бледо тяло. Ребрата му се брояха, а той самият беше плосък като дъска за гладене.

— Мога да държа хавлия около теб, ако искаш да се преоблечеш — предложи той и воднистосините му очи се разшириха.

— Не, не, така съм добре — отговори тя.

— Няма ли да влезеш във водата, за да поплуваш?

Мария Доменика подозрително огледа обстановката. От дясната си страна виждаше крановете и бараките на доковете, построени около устието на реката. Пред нея тъмният пясък се простираше до сивите вълни. Отляво дългият равен плаж бе осеян със семейства, които играеха крикет, строяха пясъчни замъци и се наслаждаваха на деня.

— Е, аз ще отида да се гмурна — заяви Алекс, — а когато изляза — ще купя сладолед на детето.

Тя го гледаше как тромаво тича към морето. Можеше да определи точно мига, в който студът го сграбчи. Той почти застина, заподскача нагоре, а раменете му достигнаха ушите.

— Киара, искаш ли да си натопиш краката? — попита Мария Доменика.

Дъщеря й, с лопатка в едната и кофа в другата ръка, се вгледа в нея със сериозните си кафяви очи. Мария Доменика й подаде ръка.

— Хайде тогава, издърпай ме и ще отидем да играем във водата.

Киара поклати глава.

— Сладолед — каза тя с тъничък решителен глас.

— Точно така, сладолед. *Gelato*, кажи *gelato*, заради мен, Киара.

При звука на чуждите думи Киара пъкна пръсти в ушите си, сбръчка лице и изкрещя:

— Сладолед, сладолед, сладолед.

Любопитни лица занадничаха около навесите. Мария Доменика нежно отстрани ръцете на дъщеря си от ушите й.

— Добре, добре. Сладолед — успокоително каза тя. — Веднага щом Алекс се върне ще ти купим сладолед.

За миг тя се извърна от детето. Въпреки бриза усещането на затоплената от слънцето кожа беше приятно. Облегна се назад, подпря се на лакти и се остави на усещането.

Алекс изскочи от ледената вода много по-бързо, отколкото бе влязъл, и подсуши розовото си блестящо от водата тяло с груба кърпа.

— Брр, ушите ми окапаха — заяви той, без да се обръща конкретно към някого, а после погледна Киара. — Хайде, миличко, първо ще ядем сладолед, а после ще построим истински английски замък. Става ли?

Киара кимна и го остави да я хване за ръката и да я заведе до количката, където продаваха сладолед. Върнаха се с оранжеви фунийки, от които се подаваха жълти топки млечен сладолед, а най-отгоре гордо стърчаха шоколадови пръчици.

— Ето и за теб — Алекс бутна една от кутийките в ръката ѝ. — Лапай!

Докато се кикотеха и цапаха до ушите при близането на сладоледа, Алекс и Киара се състезаваха кой ще свърши пръв. След това се стовариха върху пясъка и започнаха да копаят и строят. Сковаността на Алекс сякаш се изгуби, докато играеше с детето. Първо изкопаха дупка с формата на лодка, след това изградиха замъци около нея и най-накрая Алекс зарови Киара в пясъка, така че се подаваха само краката и главата ѝ. Енергията му сякаш беше неизчерпаема.

— Какъв страхотен ден! — каза той накрая.

Със закъснение Мария Доменика забеляза, че кожата му е розова от обикновено.

— Започваш да изгаряш от слънцето — предупреди тя.

Алекс пребърка голямата си чанта и измъкна дебел флакон с плажно масло.

— Би ли ми намазала гърба тогава?

Тя искаше да откаже, но разбра, че не е в състояние да го направи. Все пак не втриваше, а по-скоро плескаше и размазваше маслото върху гърба му. Струваше ѝ се странно да го докосва. Кожата му бе покрита с лунички и малки червени пъпки с бели върхове. Той се усмихна и ѝ каза:

— Харесва ми.

Смутена, тя му върна плажното масло и легна по очи върху хавлията си, оставяйки слънцето да стопли раменете ѝ. Вероятно бе задрямала, защото когато отвори очи, усети, че и малкото топлина си бе отишла и бризът се бе надигнал.

Алекс разглобяваше навеса.

— Хайде — извика той. — Да натоварим всичко в колата и да хапнем риба с картопки на път за дома, а?

Киара го гледаше и се усмихваше. Кафявият мокър пясък покриваше краката и коленете и лепнеше за косата ѝ. Банският ѝ костюм смешно висеше. Тя е мръсна, реши Мария Доменика, мръсна и щастлива.

На три пресечки от дома триумфът внезапно спря. Колкото и да опитваше, Алекс не успя да го подкара отново. Накрая се наложи да го избутат встрани от пътя и да изминат останалия път пеша. Алекс не позволи произшествието да развали доброто му настроение. Вместо това вдигна Киара на раменете си и тичайки по тротоара викаше:

— Дий, дий! Бягайтеее, аз съм кон.

Детето се смя така, че почти изпадна в истерия.

---

[1] Едногодишно тревисто растение от семейство кръстоцветни, *Lepidium sativum*. Използва се като салата и подправка. — Б.пр. ↑

2.

Мария Доменика обичаше да става рано. Вече не се налагаше да пече хляб и да храни пилета, но беше свикнала да се измъква от леглото с първите слънчеви лъчи и не можеше да се отърве от този навик.

По това време обикновено не срещаше никого в къщата. През някои от сутрините се завърташе в кухнята и приготвяше филии със сладко за Киара или почистваше мръсотията, която Алекс и баща му бяха оставили предната вечер. Друг път вземаше вестника от пощенската кутия и бавно проучваше една-две статии, опитвайки се да подобри своя английски. Разбираще езика много добре, макар че все още сънуваше и мислеше на италиански.

Тази сутрин почти бе слязла от стълбите, когато чу някакво свирене. Алекс вече бе станал и се мотаеше по халат в кухнята.

— Брутро, миличка. — Той ѝ се усмихна полузаспало. — Чай искаш?

— Рано си станал. Не можа ли да поспиш — попита тя.

— Не, не. Просто исках да започна добре деня.

Алекс наля мляко в купа с овесени ядки, смачка ги с обратната страна на лъжицата и като се подпря на мивката, започна да тъпче закуската в устата си. Между две преглъщания от блудкавата смес попита:

— Да сложа чайника, а?

Тя чувстваше как очите му я следват, когато посегна към кутията за хляб. Смутено сложи филиите в скарата и зачака да се препекат. Мълчанието започна да става неловко, затова тя си напрегна ума, търсейки тема за разговор.

— Какво ще правиш днес? — попита накрая.

— Ами смятах, ако нямаш нищо против, да дойда с теб до комплекса. — Беше приключил със закуската и пълнеше чайника с вода.

— Аз ще съм ангажирана с работата си.

— Да, знам. Мислех, че мога да поиграя с детенцето, докато работиш. Да се позабавляваме в басейна. Хубаво е някой да се занимава с нея — сигурно ѝ е скучно по цял ден да седи около тебе в кафенето.

— Тя няма нищо против — отбранително каза Мария Доменика. Алекс бързо долови нотките в гласа ѝ.

— Не, разбира се, че няма нищо против — лъчезарно ѝ отговори. — Но въпреки това е по-забавно да плуваш и да се пързаяш, нали?

С него не можеше да се спори. Принадлежностите му за плуване вече бяха увити в хавлията и чантата с плажното масло чакаше до задната врата. Мария Доменика разсеяно отхапа от края на сандвича, приготвен за Киара.

Обикновено присъствието на Алекс в дома бе съвсем незабележимо. Тя го чуваше иззад вратите и през стените, намираше в мивката оставени от него мръсни чинии или смачканите му работни панталони на пода в банята. Къщата беше на четири етажа и Мария Доменика разполагаше със спалня и хол на най-горния етаж. През по-голямата част от деня не си беше у дома и затова бе изненадващо, че двамата с Алекс изобщо се бяха срещнали лице в лице. През последните няколко дена ѝ се струваше, че го е видяла повече пъти, отколкото през изминалите три години. Имаше някакви подозрения за онова, което се случва, но се надяваше да греши.

Докато пиеха чай и закусваха, двамата неловко дебнеха движенията си в тясната кухня. През цялото време Мария Доменика стоеше на една ръка разстояние от него.

— Добре тогава — каза Алекс най-накрая и пресуши чашата си. — Ще облека нещо и ще проверя дали мога да подкарам моя „Морис“.

— Няма нужда, можем да отидем пеша. Ще отнеме само половин час.

— С това ходене ще се съсипеш, ако не внимаваш, момиче — непринудено ѝ се ухили той. — Всъщност мисля, че се досещам къде е проблемът. Няма да ми отнеме много време да запаля торпедото. Лесно — лесно.

Както излезе обаче, съвсем не беше лесно — лесно да се подкара колата. Мария Доменика чу задавеното кашляне на двигателя, докато тя и Киара се миеха и обличаха. Но когато свършиха с миенето на

зъбите и започнаха да издирват мистериозно изчезналия сандал на Киара, Алекс вече се бе справил.

— Ще има ли пясъчни замъци? — попита обнадеждено Киара, когато той отвори с жест вратата пред нея.

— Не днес, миличка — той посочи надуваемия гумен пояс на задната седалка. — Днес ще се учим да плуваме.

— Страхотно — заяви тя и се сви до пояса.

Въпреки желанието си Мария Доменика се усмихна.

— Наистина много мило от твоя страна — каза тя на Алекс, докато колата потегляше.

— Няма проблем, харесвам детенцето ти. Заедно много се смеем, а и разполагам с достатъчно свободно време.

— Предполагам. — Тя се замисли. — Ще възразиш ли, ако ти задам един въпрос?

— Давай!

— Защо не си намериш работа?

Той се засмя.

— Сега говориш като моето татенце.

— Не, но сериозно — защо скучаеш по цял ден?

— Никога в живота си не съм скучал, честна дума. Впрочем имам коли за ремонт и припечелвам по малко, когато успея да пласирам някоя. Достатъчно, за да преживявам. Отговорих ли на въпроса ти? — Той за миг отклони очи от пътя и я погледна.

— Така мисля.

— А сега мога ли аз да те питам нещо?

Тя кимна.

— Какво прави хубаво италианско момиче като теб на такова място само и с дете?

— Ами... мечтаех за някаква промяна, струва ми се, а не цял живот да не мръдна от Италия.

— Да, но защо тук? Имам предвид, че градчето е истинска дупка, не е ли така?

— Имах приятел, който ми бе казал, че живее тук — бавно започна тя. — Май вече го няма. Поне не мога да го открия.

— Гадже ли ти беше?

— Нещо такова.

— Той ли е бащата на малката — въпросът бе зададен със същия неутрален тон.

Мария Доменика разтърси глава.

— Това е повече от един въпрос — каза му тя. — Сега е мой ред. Шофирането трудно ли е?

Алекс се разсмя.

— Това се нарича смяна на темата. А отговорът ми е — не. Шофирането е страшно лесно, след като му хванеш цаката. Искаш ли да те науча?

Тя се поколеба.

— Сигурно няма да ме бива много.

— Виж, щом аз мога, значи всеки може. Ще сложа предупредителни знаци на колата и можеш веднага да опиташ, става ли?

— Става — съгласи се тя.

През останалата част от краткото пътуване тя наблюдаваше сменянето на скоростите, поглеждаше в огледалото и внимателно отбелязваше всеки път, когато той завиеше наляво или надясно. Усети как я обхваща ентузиазъм. Щеше да се научи как се кара кола. За миг се почувства лека и свободна. Бъдещето ѝ беше тук и се отваряше пред нея. Имаше толкова много възможности, всичко можеше да се случи. Нямахме търпение да види как животът ѝ се преобръща.

Алекс караше бавно по хълма. Автомобилът с хълцане отмина редица магазини и сгради с тераси и пред очите им се ширна безкрайната брегова ивица. Тази сутрин небето беше толкова синьо, че даже морето не изглеждаше толкова тъмно и бездънно, както обикновено.

— Още един хубав ден. Бас хващам, че ще е адски горещо — отбеляза Алекс, докато отминаваха лунапарка и игрището за голф. Водният комплекс беше пред тях, извил се грациозно с лице към навъсените вълни. Оттук би изглеждал просто като поредната утилитарна обществена сграда, ако не бяха ярко оцветените стълбове на трамплина за гмуркане, стърчащи над покрива.

— Плуване, плуване, плуване! — Киара възбудено подскачаше на задната седалка.

— Ще внимаваш с нея, нали? — Мария Доменика се извърна към Алекс, а неочаквано върху лицето ѝ се бе появило тревожно

изражение.

— Естествено, че ще внимавам — обеща той. — Няма нужда да се притесняваш. Ще си прекараме страхотно.

Синьото небе бе като повик за обща молитва на слънцепоклонниците. На този повик те се бяха отзовали масово и изпълваха терасите с дървени скамейки, издигащи се като амфитеатър около басейна.

През целия ден в кафенето бяха затрупани с работа. Колкото и да беше заета обаче, Мария Доменика не можеше да не хвърля чести погледи към мястото под бара, което обикновено заемаше Киара, и с горчивина се сецаше, че дъщеря ѝ не е там.

От двамата нямаше никаква следа чак до обяд, когато Мария Доменика забеляза насочилия се към кафенето Алекс и уморената, но щастлива Киара, която се влачеше след него. Мократа ѝ коса беше тъмна и прилепнала, кожата ѝ придобиваше златистокафяв тен. Приличаше на истинско италианско момиче и тя почти се изненада, когато детето отвори уста и заговори на английски.

— Мамо, гладна съм — оплака се Киара.

— Още малко и ще почна да ям самия себе си — добави Алекс.

Докато мажеше с масло хляба и режеше сирене и домати, те ѝ разказаха как са прекарвали — учили се да плуват в плиткото, играли във фонтаните, завързали приятелство с пакостливото момче, което ги било напръскало, и ходили на малката, а не на голямата пързалка.

— Сигурно сте изтощени — засмя се тя, поднасяйки сандвич за Алекс и пълна чиния войничета от сирене за дъщеря си.

Киара неодобрително сбръчка нос.

— Пфу — заяви тя.

— Какво искаш да кажеш с това „пфу“? Изглежда вкусно — каза ѝ Алекс.

— Не! Пфу! — Детето блъсна чинията.

— Е, добре. Ако ти не искаш, аз ще си взема няколко — сви рамене той и се направи, че поглъща едно парче. Мария Доменика се опита да скрие усмивката си, когато той въздъхна. — Ммм, вкусно.

Киара отново грабна чинията си и започна да яде. Когато Мария Доменика се върна няколко минути по-късно със сладолед и сода за почерпка, те другарски дъвчеха заедно. Помисли си, че са забавна

двойка. Никой никога не би ги сбъркал за баща и дъщеря и все пак явно се бяха сработили добре.

Госпожа Лиъри, собственичката на кафенето, широко се усмихваше през целия ден, както винаги, когато имаше много клиенти. Докато им махаше иззад бара обаче усмивката ѝ бе още по-блестяща. При първата възможност тя се промъкна до Мария Доменика и подшушна:

— Изобщо не си ми казала, че те ухахват, палаво момиче!

— Какво?

— Най-последно си хванала някого. Той изглежда много добре. — Тя отново махна за поздрав към Алекс.

— О, не. Това не е ухаждане. — Мария Доменика побърза да я поправи. — Той е син на хазяина ми. Ние сме много добри приятели.

— Само добри приятели, а? — Лицето на госпожа Лиъри се разтегна в още по-широка усмивка. — Я стига, Мария. Със сигурност мога да твърдя, че той си пада по теб.

Мария Доменика не искаше никой да си пада по нея, особено Алекс. Тя харесваше двете малки стаи на най-горния етаж на високата тясна къща и се страхуваше, че една неудобна ситуация със сина на хазяина ѝ може да доведе дотам, че да бъде помолена да напусне. Налагаше се просто да го избягва за известно време, докато той преодолеее малкото си увлечение. Щеше да е жалко, защото Киара го харесваше страшно много, но нямаше друг начин. Има ли мъж, има и проблем. Мъжете бяха разрушили досегашния ѝ живот. Въпреки че Алекс изглеждаше добър човек, тя нямаше да му позволи да съсипе онова, което ѝ бе останало.

3.

Да избягва Алекс бе не просто трудно, а изобщо невъзможно. Той разви свръхестественото умение да бъде точно там, накъдето тя се беше запътила. Сблъска се с нея в магазина за плодове и зеленчуци и ѝ помогна да отнесе вкъщи пазарските торби. Друг път, прибирайки се у дома, дочу познатия шум от раздрънкан двигател и Алекс спря колата, за да я откара до дома. Върху лицето му винаги имаше дружелюбна усмивка и той никога не пропускаше да се засуети около Киара. Нямаше повод да прояви грубост и не можеше да се отърве от него.

Освен това, точно както бе обещал, през следващия ѝ свободен ден Алекс размаха два предупредителни знака в лицето ѝ и попита:

— Готова ли си да започнеш уроците по кормуване?

— О! — поколеба се тя. — Не знам.

— Хайде де, беше адски навита миналата седмица.

— Да, но...

— Дай си шанс, Мария. Скачай в колата.

По силата на навика тя се запъти към мястото до шофьора.

— А, не. Не там.

Почувства се странно, когато воланът се оказа пред нея. Зяпаше глупаво механизмите на колата, сякаш никога преди не бе виждала подобни неща. Киара се покатери на задната седалка.

— Ще караш ли? — попита тя с надежда.

Мария Доменика завъртя ключа в стартера и двигателят се събуди.

— Добре, помни: огледало, мигач, правиш маневра.

— Алекс, не мога да правя маневри. Дори не знам как да накарам това чудо да потегли — безпомощно се засмя тя.

Така двигателят загасна и Алекс започна отново от самото начало да дава обяснения. Той бе забележително търпелив учител. Когато Киара се отегчи и започна да хленчи на задната седалка, Алекс просто се обърна и авторитетно каза:

— Тихо сега, защото мама трябва да се съсредоточи.

Към края на урока Мария Доменика бе успяла единствено да направи едно кръгче из квартала и през по-голямата част от пътя колата криволичеше и прекъсваше, но Алекс изглеждаше доволен от напредъка ѝ. Даде ѝ обещание да продължат следващата седмица.

— Добре — отговори тя.

— А сега — моето заплащане.

— О, твоето заплащане! — Не бе разбрала, че трябва да му плати.

— Точно така. В замяна на това, че отнемаш толкова много от моя претоварен график, за да получиш уроци по кормуване, ще трябва заедно с мен да отделиш време за малко изкуство.

За миг Мария Доменика си помисли, че той иска да я заведе в художествена галерия.

— Ти харесваш изкуството? — попита изненадано.

— Да, така е. Наистина харесвам музикалните филми, а сега има специален сезон в киното зад оня ъгъл. Тази седмица дават „Звукът на музиката“. Гледал съм го и преди, но искам пак да го видя. Така че ще дойдеш ли с мен довечера?

Най-накрая Мария Доменика разбра за какво става дума и се опита да измисли някакво извинение.

— Ами Киара? — попита тя. — Кой ще се грижи за нея, докато аз... се занимавам с изкуство?

— Няма проблем. Татко и неговата приятелка Морийн ще се радват да станат детегледачки за малко.

Мария Доменика бе срещала Морийн един-два пъти. Тя беше забавно малко същество с хваната на опашка коса и очила с дебели стъкла, която сякаш бе родена за бавачка.

— Хайде де! — убеждаваше я Алекс. — Дължиш ми го. Дадох ти урок по кормуване, не помниш ли? Поне това можеш да направиш за мен.

Той я беше притиснал в ъгъла и тя виждаше, че няма избор.

— Добре тогава! — Тя си спомни добрите маниери и добави: — Ще бъде чудесно, благодаря ти.

Алекс успя да я набути на задния ред в киното. Хвърли в скута ѝ обвит в целофан шоколад и седна близо до нея в тъмнината. Дочу шума, който ръката му вдигаше, преди да усети тежестта и топлината ѝ върху раменете си и с неодобрение я остави там. Докато големият

екран пред тях оживяваше, тя осъзна, че двамата с Алекс всъщност имат среща. Всичките ѝ планове да го избягва претърпяха грандиозен провал.

Театралната завеса се дръпна нагоре, затрептяха струни и някакъв глас запя „Хълмовете са живи...“. Джули Андрюс пееше толкова енергично, че гласът ѝ сякаш излизаше направо изпод ботушите, кръстосващи швейцарските Алпи.

Когато се стигна до момента, в който децата на Ван Трап танцуваха около фонтана в дрехи, ушити от стари завеси, ръката на Алекс решително обвиваше раменете ѝ и разсеяно играеше с косата ѝ. Тя не възразяваше чак толкова усърдно, колкото мислеше, че трябва.

— Това беше, красавице — каза ѝ той и зави с колата по алеята. Тя реши, че сега ще се наведе и ще я целуне, но вместо това той просто се усмихна и каза весело. — Ще трябва пак да го направим. Следващата седмица ще дават „Пигмалион“, какво ще кажеш?

— Може би.

— Ходенето на кино се отразява добре на твоя английски, нали? Помага малко.

— Моят английски не е ли достатъчно добър? — попита тя леко обидена.

— Мария, миличка — той отново се усмихна, но този път по-срамежливо, — всичко в теб е достатъчно добро.

4.

Както винаги, усмивката на госпожа Лиъри си отиде заедно с лятото. Горещата вълна отмина, тълпата посетители изтъня и опашките в кафенето ставаха все по-къси и по-къси.

— Смятам, че скоро ще намалим часовете ти тук — каза тя тъжно на Мария Доменика един ден, когато кафенето беше почти празно.

— Лятото беше добро, нали?

— Ами да, не беше лошо. Спечелихме достатъчно, за да преживеем зимата, а това е най-важното.

Мария Доменика щеше да почувства облекчение, ако престоят ѝ в кафенето се съкратеше. Гледането на скучните бели стени и червени маси я бе уморило. Обстановката изглеждаше все по-западнала с всяка изминала година, но госпожа Лиъри не беше склонна да похарчи грешни пари, за да я освежи. „Никой не идва тук заради декора“, отбелязваше тя. Помещението бе голямо и когато нямаше клиенти, вътре се чуваше ехо. Мария Доменика нямаше да съжалява, ако не се върнеше тук няколко месеца.

Това, което искаше, бе да прекарва повече време в двете уютни стаи на най-горния етаж. Там имаше много неща за гледане. Алекс най-накрая я бе завел при истинското изкуство — да видят картините в „Уокър Арт Галъри“, само на един пробег с ферибот през Мърси до Ливърпул. Тя се върна с цяла чанта, пълна с картички и плакати. На практика Алекс прекара цял ден да ѝ помага да ги закачи на стените в стаята си.

— Аз самият никога не съм имал много време за изкуство — призна той. — Но тези неща наистина придават живот на стаята ти, нали?

Алекс се бе превърнал в нейна постоянна компания. Мария Доменика отдавна бе престанала да поправя госпожа Лиъри, когато тя го наричаше „твоя млад мъж“. Позволяваше му да държи ръката ѝ и веднъж — два пъти той дори се престраши да се наведе над нея в колата и да я целуне. Това беше бърза, учтива целувка, по-скоро

можеше да се нарече докосване с устни. Изглежда Алекс се страхуваше, че ако опита твърде много и твърде скоро, ще прогони късмета си.

Мария Доменика предполагаше, че когато има повече свободно време, тя и Алекс ще се опознаят по-добре. Той обеща да отидат в Ливърпул, за да посетят още веднъж художествената галерия. Каза, че този път ще се разходят по задните улички и ще влязат в прочутия клуб Каверн, където е създадена групата Бийтълс. Киара също чакаше с нетърпение това събитие. Харесваше ѝ да бъде на горната палуба на ферибота и да наблюдава чайките, които се рееха и пищяха над тях. Ех, само веднъж да застудееше истински, у дома щеше да стане много по-забавно.

— Госпожо Лиъри, дали бих могла да си взема свободен ден утре — импулсивно попита Мария Доменика.

— Не виждам защо не. Кафенето едва ли ще се напълни отново. Вземи си толкова свободно време, колкото искаш.

Когато обаче се върна вкъщи да сподели плановете си с Алекс, от него нямаше и следа. По-късно през нощта тя чу как външната врата хлопна и си помисли, че той се прибира, но бе твърде уморена, за да слезе по стълбите. Няма значение, помисли си тя, щеше да го хване утре сутринта.

През тази нощ тя сънува Алекс и макар че когато се събуди, малко по-късно от обикновено, не можеше да си спомни какъв е бил сънят ѝ, съзнанието ѝ все още пазеше образа му — с разтегнати устни и напират в очите смях. Прие това като някакъв вид предупреждение.

Когато слезе по стълбите, прозявайки се широко, видя господин Фокс.

— Алекс още ли не е станал? — попита тя.

— Хм, станал е. Сигурно сте се разминали.

— Излезе ли? Не знаете ли кога ще се върне?

— О, по обичайното време, мисля. Не е споменавал, че пак ще закъсне.

След последните думи хазяинът ѝ излезе и Мария Доменика остана сама с цял празен ден на разположение. Беше объркана. Какво, за бога, имаше предвид хазяинът, като каза „обичайното време“? За Алекс нямаше такова нещо като „обичайно време“. Тъй като нямаше

работа, която да му създава рутина, той живееше живота си единствено според своя вътрешен часовник.

Мария Доменика се почувства някак пренебрегната. В края на краищата Алекс винаги беше тук, когато тя го искаше. Послушанието му бе безкрайно. Сега тя получи специален свободен ден, а той беше изчезнал, оставяйки я сама.

Дъщеря ѝ най-после се бе събудила и седнала на дупето си се спускаше по стълбите — по стъпало на минута. В едната си ръка държеше малко мече, а в другата — изцапано розово одеяло. Опитваше се да смуче палеца на ръката, в която държеше мечето, но успехът ѝ бе ограничен.

— Киара, извади палеца от устата си и ела да ми кажеш какво искаш да правим днес — нареди майка ѝ. — Искаш ли да отидем на дълга разходка, както винаги?

В отговор получи едно намусване.

— Не. Не искам разходка, искам да караме кола.

— Не можем да караме кола. Аз не съм си взела шофьорската книжка, а Алекс не е тук, за да ни изведе. Сега сме само аз и ти, така че можем просто да се разхождаме.

— Искам Алекс, искам кола.

Господи, дъщеря ѝ беше такъв инат! Понякога Мария Доменика дори се страхуваше, че открива в нея чертите на сестра си Росария. Киара можеше да бъде най-сладкото дете на света, но щом се запънеше за нещо, бе в състояние да превърне в истински ад живота на околните, докато не получи своето.

— Не можем да караме кола, но можем да се качим на ферибота — предложи Мария Доменика. — Какво ще кажеш?

Усмивка озари малкото загоряло от слънцето лице и Киара радостно затанцува нагоре по стълбите, докато отиваше да облече топли дрехи за краткото пътешествие с лодка.

До спирката на ферибота се придвижиха с автобус. Там Мария Доменика откри, че ако си купиш един билет, можеш да прекосиш реката колкото пъти искаш, стига да не слизаш на другия бряг. Това не беше съвсем редно, но екипажът благосклонно си затваряше очите, особено за такова екзотично тъмнооко момиче и прекрасната му дъщеричка, които си прекарваха страхотно на горната палуба.

За обяд хапнаха месо и картофен пай, купен от закътаното в трюма ресторантче. Храната бе порядъчно отвратителна, така че Мария Доменика позволи на Киара да нахрани с нея чайките, които следваха ферибота през целия му път.

След толкова време Мария Доменика вече започваше да открива красотата на мястото, което бе избрала за свой дом. Сплетени черни сенки очертаваха брега, където Ливърпул докосваше реката — паметници от времето, когато градът е бил процъфтяващо пристанище. Промисленият смог така бе просмукал красивите някога сгради, построени от шуплив камък, че с времето гълъбовосивите им фасади бяха станали абаносовочерни. Сега Мария Доменика виждаше как калната река среща черните сгради под гранитното небе и окото ѝ на творец долови драмата. Почти се изкуши да купи хартия и молив, и да види дали би могла да нарисува онова, което бе разкрила. Все пак споменът за всичко около последния ѝ опит да твори беше твърде скорошен и тя реши да устои на порива.

5.

Есента бе съвсем нормална. Сивите глухи тротоари бяха покрити с килим от есенни листа, които се надигаха и завъртаха във въздуха, когато вятърът забушуваше. Дните станаха по-студени и по-кратки и Мария Доменика зърваше слънцето почти толкова рядко, колкото и Алекс.

Почувства облекчение, когато най-накрая разбра причината за неговото изчезване — той си бе намерил работа. Трудеше се в един гараж надолу по пътя и помагаше на механиците да поправят колите. Мястото беше оживено, Алекс искаше да прекарва там колкото е възможно повече време, а розовият тен на кожата му бе станал малко по-плътен. Каза, че искал да спести малко пари, след това пъкна главата си под капака на поредната раздрънкана кола и започна да мърмори глухо, предотвратявайки по този начин задаването на всякакви други въпроси.

Работата изсмукваше по-голямата част от времето му. Вече нямаше възможност за обичайните уроци по кормуване, само няколко вечери успяха да отидат на кино.

— Хубаво е, че работиш толкова упорито — каза му тя със свито сърце. Беше открила, че ѝ липсва, когато не е наблизо. Дори слънчевата Киара се чувстваше пренебрегната и без настроение.

Когато Алекс дойде и я покани на вечеря, Мария Доменика почти се въодушеви.

— О, недей да пръскаш спечелените си пари за ресторант — каза му тя. — Ще бъде достатъчно забавно, ако си вземем риба и картофи от крайбрежната улица и ги изядем там.

— Не, искам да те заведа някъде на истинска вечеря — настоя той.

— Но ние не можем... няма какво да облека.

— Не ставай глупава, имаш достатъчно дрехи и винаги изглеждаш страхотно — ухили се Алекс.

Изисканите ресторанти не бяха част от живота на Мария Доменика, така че нямаше как да не се чувства притеснена, докато се

обличаше. Малкото подходящи аксесоари, които имаше на разположение в гардероба си, скоро бяха разхвърляни из стаята, докато тя обличаше и сваляше поли и блузи, опитвайки се да уцели най-подходящата комбинация. Спря се на кремава рокля с колан, която благоприлично падаше над коляното ѝ. Когато тръгна от дома, се чувстваше удобно, но щом стъпиха в ресторанта разбра, че мястото ѝ не е там. Помещението беше твърде луксозно, светлините — твърде ярки, а главният келнер — твърде скован и високомерен. Той веднага разбра, че са от хората, които веднъж на сто години престъпват прага на такива ресторанти и няма смисъл да им се подмазва. Нещата не станаха по-добри, когато им показаха масата. Според Мария Доменика тя беше твърде претрупана с много чинии и имаше някакво дълго, дълго меню, пълно с непознати френски думи, което трябваше да разузнае. Дватамата разговаряха шепнешком, уплашени да не нарушат светостта на подобно място. Мария Доменика едва ли не чувстваше, че трябва да запретне ръкави и да помогне в кухнята, или поне да застане до някоя маса, изчаквайки поръчката. На Алекс обаче каза само:

— Какво хубаво място!

Той кимна и преглътна, изглеждаше нервен и по-розов от обикновено. Изядоха предястието и едва започваха основното, когато Алекс бръкна в джоба си и измъкна малка квадратна кутийка, която постави върху масата.

— Мария, ще се омъжиш ли за мен? — попита той със слаб глас.

Напълно шокирана, тя втренчи поглед в него.

— Обичам те — продължи той. — Искам да станеш моя съпруга.

Мария Доменика се почувства като героиня от филм, на която бяха забравили да кажат каква е следващата реплика. Тя претърси отчаяно всички гънки на мозъка си, за да намери подходящия отговор.

— Алекс, не мога. Съжалявам, но просто не мога.

За неин ужас по лицето му започнаха да се стичат сълзи. Всички ги зяпаха — келнерите, другите посетители, човекът зад пианото в ъгъла. Алекс продължаваше тихо да плаче. Мария Доменика почувства, че сълзите напират и в нейните очи.

— Алекс, аз наистина, наистина те харесвам — успя да каже тя. — Мисля за теб като за най-добрия ми приятел. Но не мога да се омъжа за теб. Просто е невъзможно.

Той я погледна над чиниите, пълни с пържоли, картофи и сметанови сосове.

— Не искаш ли поне да погледнеш пръстена? Камъкът му е смарагд.

— Не. Прибери го, Алекс. Моля те, прибери го.

Опитаха се да продължат вечерята, но храната неочаквано започна да засяда в гърлата им. Когато главният келнер ги изпроводи до вратата, джобът на Алекс беше олекнал, а стомахът му — празен. Тялото му отново се бе вдървило и той избягваше очите ѝ.

Мария Доменика искаше да му обясни, че има основателна причина да не може да му отговори положително — защото вече бе омъжена. Там, у дома в Италия, имаше персона на име Марко, който се наричаше неин съпруг, макар че никога не я бе обичал. Умът ѝ знаеше думите, които трябваше да каже, но някак си устните ѝ не успяваха да ги изрекат.

Изминаха обратния път в мълчание и колкото по-дълго ставаше то, толкова по-трудно ѝ бе да заговори. Почувства истинско облекчение, когато се заключи в своето убежище и избяга от укорителния поглед и видимата издутина в джоба му, където лежеше годежният пръстен. Лежеше будна в своите чисти бели чаршафи, заслушана в тиктакането на часовника. Сякаш бе забравила как се спи и никога нямаше да познае съня отново.

Нямаше никакъв смисъл да лежи, така че тя стана и се запъти към креслото, което бе разположила така, че да вижда оттам тъмната река и светлините на Ливърпул. Сви се, притискайки възглавницата към гърдите си, насочи очи към гледката навън и направи усилие да подреди мислите си.

Първо, тя вече бе омъжена. Сключването на друг брак нямаше да е законно. Но дори ако беше свободна и разводът беше една възможност, щеше ли да приеме пръстена на Алекс? Тя не го обичаше. Не чувстваше страст, когато го погледнеше, и вълнение, когато я докосваше.

От друга страна, ако се омъжеше за Алекс, можеше завинаги да остане в тази голяма стара къща. Той беше толкова мил, никога нямаше да вдигне ръка срещу нея или да я напусне. Неговата любов щеше да бъде толкова успокояваща и топла, а тя щеше да се грижи за

него. Може би, както казваше леля Лучия, това щеше да е достатъчно за един брак.

Мария Доменика хвърли поглед към часовника. Беше един през нощта, вероятно той спеше в леглото си. Тя тихо се измъкна от стаята, внимавайки да не събуди Киара, и се спусна по стълбите.

Вратата към стаята на Алекс беше открехната и макар че не можеше да го види, тя дочу дишането му. За няколко мига остана на място, вслушвайки се в равномерния му ритъм. Беше застанала на границата. Ако преминеше тази врата, щеше да предприеме най-безразсъдната и в същото време най-разумната постъпка в живота си.

Мисълта, че ще наруши закона, не беше това, което я плашеше най-много. Законите бяха измислени от корумпирани хора и сигурно винаги щеше да се намери някой, който да приеме пачка в брой, за да оправи нещата, както бе постъпил чиновникът на швейцарската граница. А що се отнася до повторното възправяне пред Бог и клетвата да бъде с Алекс, докато смъртта ги раздели — е, не се страхуваше да го стори. Сигурно един нормален Господ не би очаквал тя да остане с мъж, който я удря и заплашва да нарани рожбата ѝ.

Не беше проблем да изхвърли Марко от съзнанието си. Сега не беше изплашеното момиче, принудено да се омъжи за него с бебе в корема и разбити мечти. Отсъди, че ако можеше да купи малко щастие за себе си и за Киара, тогава със сигурност би понесла тихия вътрешен срам от факта, че е сключила незаконен втори брак. Знаеше как да пази тайната си, никой никога нямаше да разкрие истината.

Истински се страхуваше само от факта, че не открива в себе си капчица страст към Алекс. Опита се да си представи как лежи до него и той я докосва със загрубелите си ръце, как дългите му крака се сплитат с нейните и кожата му се търка в нейната, но не ѝ се струваше нито възможно, нито правдоподобно. Трепереше пред вратата му, очите ѝ привикнаха с мрака и успяха да различат очертанията на тялото му в леглото.

Краката я понесоха напред преди мозъкът ѝ да даде съгласието си за онова, което вършеше. Босите ходила усетиха песьчинките под себе си и единственото смислено нещо в съзнанието ѝ в този миг бе, че Алекс от известно време не е пускал прахосмукачка по килима си. След това отдръпна провисналите му неизпрани чаршафи и се пъкна в

леглото до него. Положи глава върху гърдите му и почувства как се надигат и спадат, докато диша.

Ръката му инстинктивно я прегърна, след това той се стресна, събуди се и невярващо прошепна:

— Мария?

— Алекс, отговорът е да.

— Какво?

— Отговорът е да, ще се омъжа за теб.

— Наистина ли?

— Да, да.

— Тогава защо ми каза преди, че не можеш? Помислих си, че...

Тя спря думите му с целувка — истинска целувка, а не докосване с устни или приятелски поздрав. Езикът ѝ се пъкна между устните му, тя се изви и се притисна към него. Усети как тялото му откликна на нейното.

— Господи, ти си толкова красива! Аз съм щастливец — изстена той.

— Не, аз съм щастливката! — Тя отново го целуна. — Не мога да повярвам каква щастливка съм.

Алекс нерешително прекара ръце по тялото ѝ и тя почувства твърдите му длани, загрубели от контакта с двигателите на колите. Докато се търкаха в нея, те накараха кожата ѝ да пламне. Той прехвърли тежестта на тялото си отгоре ѝ и тя отвори крака, за да го приеме. За миг си помисли, че разбира как се чувстват курвите, макар че лягаше с него от любезност и за защита, а не за пари. След това той я целуна и изненадана от желанието, заляло тялото ѝ, тя забрави за всичко останало.

Алекс беше нежен любовник, струваше ѝ се, че я гали и целува цели часове, преди най-накрая да навлезе колебливо в нея. Тя чу стон на наслада и разбра, че идва от самата нея. Алекс направи порешително движение, телата им станаха лепкави от пот и дишането им се учести. За пръв път в живота си Мария Доменика усети как оргазмът се надига в нея. За един непоносимо прекрасен миг удоволствието ѝ стигна своя връх, тя се задъха и потръпна, когато накрая дойде освобождението.

След това Алекс отпусна ръка върху корема ѝ и прошепна:

— Няма ли да бъде страхотно, ако точно сега сме си направили бебе?

— Ммм — отговори тя, умът ѝ все още бе объркан от силата, с която тялото ѝ откликна на неговото.

— Скоро ще се оженим, нали? Не виждам смисъл в дългите годежи.

— Да.

— Почакай за минута. — Той се измъкна от леглото и започна да тършува измежду дрехите си, които бе захвърлил на купчина върху мръсния килим.

— Връщай се в леглото, Алекс — каза тя сънено.

— Само минутка, само минутка — избъбри той. — А, ето го.

Сви се обратно под завивките и взе лявата ѝ ръка. Внимателно плъзна смарагдовия годежен пръстен върху пръста ѝ.

— Изглежда ти става — каза ѝ в тъмнината, — но ще можем да го видим как изглежда чак на сутринта.

— Трябва доста здраво да си работил, за да платиш и него, и вечерята.

Алекс се разсмя.

— Е, вечерята е платена, но все още дължа малко пари за пръстена — призна ѝ той. — Няма да ми отнеме много време, докато го изплатя. Ще работя наистина здраво и ще се грижа за теб и Киара, кълна ти се. И, Мария Доменика...

— Да?

— Ако има неща, които не искаш да ми кажеш... ти знаеш — за Италия и бащата на Киара, защо в действителност си дошла в Ню Брайтън и така нататък — няма проблем. Не ме е грижа за миналото, а само за бъдещето.

Тя заспа, положила глава върху гърдите му, а ръцете му я прегръщаха. Кожата му, за разлика от чаршафите, миришеше на сапун. Прозорецът беше отворен и тя чуваше как вълните се удрят в дигата. Почувства, че е намерила подслон и сигурност. Закле се пред себе си, че каквото и да се случи в бъдеще, никога няма да нарани човека, който спеше до нея.

6.

Мария Доменика потръпваше всеки път, когато окото ѝ доловеше проблясването на смарагдовия пръстен. Хората я поздравяваха, прегръщаха и целуваха. Изглеждаха развълнувани повече от самата нея.

— Толкова се радвам за теб, миличка — каза ѝ госпожа Лиъри, притискайки брадатата си буза към нейната. — Никой не го заслужава повече от теб.

Мария Доменика покорно изложи на показ третия пръст на лявата си ръка, така че да бъде оценен по достойнство от малкото посетители, наминали този ден през кафенето.

Организираха сватбеното тържество почти против волята ѝ. За нейно облекчение Алекс не умираше от желание за църковен брак, така че просто резервираха петнадесетминутна церемония в гражданското. Господин Фокс, след като събереше наемите всяка седмица, купуваше по една бутилка шампанско. Семейство Лиъри сбраха глави и си подшушнаха нещо, след което излязоха с предложение за сватбен обяд.

— Можеш да използваш кафенето, миличка — развълнувано ѝ каза госпожа Лиъри. — Господин Лиъри ще наеме бояджии, следващата седмица ще освежат цялата сграда. Ще купим цветя и бели ленени покривки за масите, всичко необходимо. Направо няма да познаеш къде си.

— Това е наистина, наистина много мило, госпожо Лиъри. — Мария Доменика се смути.

— Няма нищо, това е най-малкото, което можем да направим за теб. През цялото време аз и господин Лиъри повтаряме, че сме се сдобили с истинско съкровище за последните няколко години, истинско съкровище. Момичетата, които наехме преди теб... няма да повярваш какви бяха. За нас ще е истинско удоволствие да те изпратим подобаващо на сватбения ти ден.

Алекс през цялото време изглеждаше озарен от вълнение. Мария Доменика обаче забелязваше, че има моменти, в които е налегнат от тежки мисли.

— Има ли някакъв проблем? — питаше непрестанно тя, но той поклащаше глава и отговаряше:

— Няма никакъв проблем. Никога в живота си не съм бил пощастлив.

Най-накрая, докато седяха свити на дивана в предната стая и слушаха музика от грамофона, Алекс ѝ разкри тайната си.

— Съжалявам, Мария. Работих като луд и спестявах, но не можем да си позволим меден месец, какъвто планирах.

— Алекс, аз изобщо не съм очаквала меден месец.

— Знам, че не си, но беше нещо, което правех за теб. Искях да те заведа у дома, в Италия. Искях да се запозная със семейството ти.

Мария Доменика замръзна. В съзнанието ѝ изникна малкият дом, в който бе израснала, заобиколен с прах и праскови. Тя изпита неистов копнеж да види отново всичко това, но я побиха тръпки на ужас само при мисълта да се появи там, а сложилият вратовръзка Алекс да се срещне лице в лице с родителите ѝ и Франко, да види хората от Сан Джулио и фермата на семейство Манцони, да не говорим за Марко — нейният съпруг. Тя сграбчи ръцете на бъдещия си съпруг.

— Закълни ми се, че никога няма да поискаш от мен отново да се върна там.

— Но защо?

— Ти каза, че никога няма да ме питаш такива неща. Каза, че миналото няма значение, само бъдещето.

— Знам какво казах и държа на него, но дали си сигурна, Мария? Вероятно имаш семейство там, не искаш ли да ги видим? Те не трябва ли да знаят, че се омъжваш?

Мария Доменика правеше отчаяни опити да не заплаче.

— Обещай ми никога вече да не споменаваш Италия или аз няма да се омъжа за теб. Сега съм англичанка. Ще се наричам Мария Фокс и ще бъда англичанка. Толкова англичанка, колкото и те — тя посочи с глава плочата върху грамофона — като Бийтълс.

— Не разбирам...

— Няма какво да разбираш, просто приеми нещата такива, каквито са, и ние ще бъдем щастливи.

За един момент Алекс остана мълчалив. Тя тихо седеше до него, оставяйки го да размисли. Мълчанието не беше враждебно и Мария Доменика не се страхуваше. Най-после той заговори.

— Искам да си щастлива, Мария. Може би един ден ще ми се довериш достатъчно, за да ми разкажеш за Италия, но дотогава ти обещавам, че няма да задавам въпроси. Става ли?

— Да.

— Значи няма да има повече приказки за отмяна на сватбата, нали?

— Не, не се притеснявай. Няма да се откажа.

Той се усмихна в отговор и се смъкна до ръба на дивана, за да обърне плочата от другата ѝ страна.

Но въпреки обещанието тя не чувстваше сигурност. През свободното си време не успяваше да устои и нахлузваше най-удобните си обувки, за да преброди отново улиците. Връщаше се по стъпките си по плетеницата от алеи, тръгващи от крайбрежната улица покрай редицата от големи къщи с добре поддържани градини и стигащи до магазините. Надничаше между рафтовете с кифли и хляб по прозорците на пекарниците и се вмъкваше в кръчмите и букмейкърските кантори.

— О, извинете — казваше на някого, в когото се бе вторачила. — Просто търся един човек.

Смъкваше ниско ръкава над лявата си ръка, така че пръстенът ѝ да остане напълно скрит, и продължаваше да върви.

Понякога срещаше познати лица. Жената от магазина за прежда, откъдето бе пазарувала, за да изплете първия зимен пуловер на Киара, или мъжа от зеленчуковия магазин, който ѝ продаде загнили картофи. След един бърз поглед или кратко кимване с глава тя продължаваше.

Заради Киара се опитваше да представи всичко като забавно. Докато вървяха, риташе купчинките от късни есенни листа и правеше почивки в парка, за да нахранят патиците със стар хляб. През дъждовните дни скачаха в локвите и сравняваха кой е изпръскал повече. На връщане, когато слънцето изгрееше, те се шляеха по крайбрежната улица, така че Киара да огледа скалите за раци.

Въпреки усилията ѝ малкото момиченце кротко ѝ даде да разбере, че предпочита да бъде някъде другаде.

— На ферибота ли отиваме — учтиво питаше, докато напускаха сутрин къщата. — Или ще караме кола?

— Не, сърчице. Днес ще се разхождаме.

Детето свеждаше очи.

— Значи разходка — казваше то почти примирено.

С приближаването на сватбения ден Мария Доменика разширяваше обхода си и разходките им покриваха все по-голяма територия. Вглеждаше се по-внимателно в мъжете, които отминаваха, представяйки си един без брада, а друг — с по-руса коса. Всяка вечер обаче, щом стигнеха крайната точка и тръгнаха обратно към дома, едва успяваше да скрие разочарованието си и трудно се сдържаше да не отпусне рамене и да сведе глава.

— *Che sara, sara* — казваше си. — Каквото ще става — да става.

Повтаряше си, че Алекс е добър човек и тя е щастливка, че ѝ се е паднал такъв. Между тях имаше приятелство, бяха открили и страстта. Сигурно щеше да дойде ден, и то в недалечно бъдеще, когато пръстенът нямаше да тежи толкова и тя щеше да разбере, че е влюбена.

Осъзна, че е време да прекрати разходките и определено да спре да бяга. Можеше да намери пристан в стария висок дом до реката. Щеше да се яви на шофьорски изпит, да вземе книжка и когато дъщеря ѝ започнеше училище, щеше да я вози всеки ден с някоя от колите на Алекс. Щеше да почисти и най-прашните ъгълчета на голямата къща, да махне големите бидони с ферментиращо вино, които задръстваха тясната кухня и вместо това оттам щеше да се носи уханието на печен хляб. През лятото тя и Киара щяха да придобиват по-тъмен тен, но само това щеше да ги различава от всички останали. Алекс щеше да поправя коли, а тя — да сервира чай и сандвичи. Така щяха да минават годините. Щяха да остареят, а Киара — да порасне, но иначе нямаше да има съществени промени. Неочаквано тази идея вече не ѝ се струваше чак толкова лоша.

7.

Мария Доменика никога не беше виждала такъв дъжд. Бурното небе сякаш изстрелваше огромни капки, които препълваха водосточните тръби и канавките. Водата течеше по улиците като река. През прозореца почти не личеше къде свършва Мърси и къде започва крайбрежната улица. Вълните се разбиваха в дигата и достигаха къщата, преди да се отдръпнат като вряща маса. Това беше сватбеният ѝ ден, помисли си Мария Доменика, който тъжно започваше в бурята. Не се ли предполагаше, че трябва да грее слънце?

— Бррр, вали като из ведро. — На вратата стоеше госпожа Лиъри, а светлият ѝ полиетиленов шлифер беше вир-вода. — Може би трябва да укрепите фасадата с торби пясък. Ще стане по-лошо и ако реката се надигне, ще си имате проблеми.

Мария Доменика погледна към устието на реката и разгневеното Ирландско море и разбра, че госпожа Лиъри има право. Вълните ставаха все по-големи, а бурята — все по-страшна.

— Може би трябва да отменим сватбата — предложи тя.

— Не говори глупости. Всичко това ще отmine. Няма да позволим нищо да помрачи най-важния ден в живота ти. — Госпожа Лиъри я сграбчи за ръката и я задърпа по дългия коридор към кухнята. — Ела тук, Мария, миличка. Имам нещо за теб.

После извади от джоба си малка бяла носна кърпичка, избродирана със сини цветя.

— Трябва да носиш това със себе си.

— О, благодаря! — Мария Доменика беше обърквана, но твърде учтива, за да откаже странния подарък.

— Такава е традицията — обясни госпожа Лиъри. — Всяка булка трябва да носи нещо старо, нещо ново, нещо синьо и нещо, взето назаем. Мисля, че роклята ти може да mine за нещо ново.

Роклята ѝ висеше в гардероба на горния етаж, все още покрита с найлон. Тя беше най-красивата вещ, притежавана някога от Мария Доменика. Чисто бяла коприна, скроена на верев с дантела от копринени рози над едното рамо. Безнадеждно старомодна, роклята

стоеше забутана в дъното на магазина и продавачката изпита голямо облекчение да я продаде с огромно намаление. В ден като този Мария Доменика можеше да замръзне, облечена в нещо толкова ефирно, но изобщо не я бе грижа.

Киара също щеше да носи нова рокля с голяма пола с безброй тюлени пластове. Когато я премери, приличаше не толкова на шаферка, колкото на фея от върха на коледна елха.

— Мама се омъжва и аз ще помагам — обясняваше тя на всеки, който я слушаше.

Детето беше превъзбудено и почти не спа през нощта. Мария Доменика също се мятеше и въртеше в леглото си. Сънищата ѝ за дома бяха толкова ярки, че тя на няколко пъти се сепна, и тази сутрин си личеше, че почивката ѝ не е била ползотворна. Мургавата ѝ кожа бе преbledняла, тъмни кръгове очертаваха дълбоките ѝ очи, които яростно търкаше с опакото на ръката си.

— Не прави така — госпожа Лиъри недоволно я плесна по ръката. — Ако ги търкаш така, ще се зачервят и възпалят. Виж какво, качи се горе, сложи краставица върху очите си и полежи половин час. След това ще си свежа като утринна роса.

Сигурно Мария Доменика щеше да опита рецептата, ако имаше половин час на разположение, но скоро след като изпрати госпожа Лиъри обратно в дъжда се появи господин Фокс и я повика в предната стая. Имаше почти потайния вид на човек, който иска да размени с някого една дума насаме.

— Имаш ли една минутка, миличка — попита той.

Господин Фокс — или татко, както сега трябваше да го нарича — изглеждаше така, както си представяше Алекс след двадесет и пет години. Канцеларската работа го бе изнежила. Ръцете и краката му все още бяха слаби, но тялото му се закръгляше. Когато се изправеше, стойката му бе леко прегърбена, стомахът и гърдите му висяха отпуснати в тесните найлонови ризи, които неизменно носеше. Лицето му щеше да е като на Алекс, ако не бяха по-големите нос и уши и розовата кожа, която бе започнала да се отпуска на гънки. Не беше привлекателен мъж, но Бог го бе благословил с мила усмивка и спокоен характер. Мария Доменика винаги го бе харесвала.

— Да, господин Фокс. Имам малко време — каза му тя.

— Татко — поправи я нежно той.

— Извинявай, татко.

Той нервно потърка ръце.

— Ето за какво исках всъщност да говоря с теб. Алекс ми обясни, че твоето собствено семейство не може да дойде на сватбата. Питам се какво ще кажеш, ако аз те предам на младоженеца. *In loco parentis*, както си е редът.

Той говореше все по-тихо и по-тихо и от време на време Мария Доменика пропускаше дума или две. Този ден обаче тя нямаше езикови проблеми. За миг се замисли за своя собствен баща, толкова огромен и колоритен, че ако беше в стаята, господин Фокс щеше да се загуби сред избледнелите шарки на тапетите.

— Ще бъде чудесно — успя да му каже тя. — Наистина ще се радвам.

— Не, аз съм този, който се радва за теб, Мария — думите му се изляха като поток. — Ти стори на моя Алекс голямо добро. Преди да се хванеш с него той беше пълен загубеняк, истина ти казвам. Не искаше да работи, само пропиляваше живота си. Не знаех какво да правя с това момче.

Мария Доменика промърмори нещо неразбираемо.

— Знаеш ли, страшно се радвам, че той те срещна, и това е всичко, което ще кажа по въпроса — продължи господин Фокс. — Така че добре дошла в семейството.

Той я прегърна и притисна към раираната си найлонова риза. Миришеше силно на афтършейв и цигари и не беше съвсем приятно да си притиснат към неговите меки гърди. Тя остана неподвижна, докато той не я пусна.

— А сега тръгвай — каза ѝ той. — Върви и се приготви за сватбения си ден.

Тя се изплъзна с благодарност, но едва бе изминала първия ред стъпала, когато отново попадна на засада. Този път беше Алекс — избръснат, официален и почервенял от притеснение.

— Знам, че не трябва да се виждаме преди сватбата — започна той, — но имам нещо за теб и наистина искам да ти го дам сега.

— Нещо, което да облека?

— Не. Защо, искаш ли да облечеш нещо друго? — Толкова копнееше да я зарадва, че бе почти непоносимо.

— Не е необходимо да ми даваш повече подаръци, Алекс — нежно му отговори тя. — Вече ми даде толкова много.

— Да, но този е различен. — Със загадъчна усмивка той изчезна, почти прелетявайки над следващия ред стъпала към спалнята му. До ушите на Мария Доменика достигна някакво неистово шумолене и след това Алекс се появи отново, стиснал кафяв хартиен плик, върху който бяха щамповани думите „Ливърпул Арт Съплейз“^[1].

— Беше малко щура идея. Може и да не ти хареса — каза ѝ той, бутайки плика в ръцете ѝ. Нямаше нужда да го отваря. Мария Доменика знаеше какво е това в мига, в който го докосна.

— Скицник и моливи! — Тя беше зашеметена. — О, и водни бои! Алекс, какво те накара да мислиш, че искам нещо такова?

— Не знам, стори ми се, че страшно харесваш картините в „Уокър Арт Галъри“. Помислих си, че ще искаш сама да направиш опит да порисуваш. Но ще върна всичко в магазина, ако не ти харесва. Или го дай на Киара да си играе.

— Не, харесва ми. Много ми харесва. — Тя плътно притисна плика към себе си, после пристъпи напред и докосна устните му със своите. — Това е най-хубавият подарък, който можеше да ми поднесеш. Толкова съм ти благодарна.

Лицето му се озари така, сякаш слънцето навън бе изгряло.

— Освен това открих един курс по рисуване за теб — продължи ентузиазирано той. — Провежда се във вторник вечерта в образователния център за възрастни. Може някой път да дойда с теб и да се пробвам в рисуването. Току-виж съм се оказал неоткрит талант!

Мария Доменика бързо го целуна още веднъж, докато тичаше към стаята си, за да се приготви за сватбената церемония. Чувстваше се щастлива, на душата ѝ бе леко. Този хартиен пакет с твърди ръбове в ръцете ѝ беше като знак, че най-накрая е намерила вярната пътека в живота си.

Нищо в днешната ѝ сватба не припомняше предишната. Този път нямаше църква, а само една обикновена гражданска канцелария с оранжеви пластмасови столове и голямо дървено бюро с усмихнат мъж зад него.

Алекс стоеше до нея, нервен и ужасно притеснен в неудобния си костюм. Мария Доменика усети, че той нетърпеливо чака тази част да приключи по-скоро. От другата ѝ страна феята Киара стискаше букет

цветя от бяла коприна и очарователно се усмихваше на гостите като дете, родено, за да стане звезда.

Дългите редици оранжеви столове не бяха запълнени, но най-важните хора бяха тук. Господин Фокс и неговата плаха приятелка Морийн седяха до радостно усмихнатите господин и госпожа Лиъри. Фред, механикът, който бе наел Алекс, водеше своята приятелка — плашещо модерната Бренда. Отзад бяха Боб и Тони, съученици на Алекс, с които понякога изпиваше по една-две халби бира в кръчмата „Селски длани“ зад ъгъла.

Блеснала в бялата си булчинска рокля с розови пъпки, Мария Доменика се чувстваше красива, обичана и заобиколена с приятели. Усещането беше прекрасно и ставаше все по-силно с напредването на деня.

Единствената музика на сватбения обяд беше звукът от плющияция по прозорците дъжд. Отвън плувният басейн бушуваше под силата на вятъра като малък океан, но вътре бе топло; освен това имаше достатъчно шампанско и от измайстореното от цвекло и моркови вино на господин Фокс за онези, които все още изпитваха жажда.

Госпожа Лиъри бе положила допълнително усилия, за да направи обяда специален. Върху масите бяха обещаните бели ленени покривки, коричките на сандвичите бяха отстранени, пирожките — нарязани под ъгъл, а книжните салфетки — в неограничено количество. В средата на масата стоеше тортата, която бе приготвила, глазира и увенчала с пластмасови булка и младоженец, а до тях грижливо бе сложена мъничка коледна фея.

— Това съм аз — обясняваше зарадвана Киара. — Аз съм върху тортата. Аз съм шаферка.

Мария Доменика се засмя и хвърли поглед от дъщеря си към Алекс, който ѝ се усмихна в отговор.

— Щастлива ли си, госпожо Фокс? — боязливо я попита той.

— Много щастлива — отговори му тя със силния си италиански акцент и това бе самата истина. — И чувствам... чувствам... ами, струва ми се чувствам, че най-сетне имам семейство.

---

[1] Доставка на художествени предмети — Ливърпул. — Б.пр. ↑

ЧАСТ ТРЕТА

1.

Лондон, 2000 г.

Щедър пласт брашно покриваше всеки свободен милиметър. Лежеше като одеяло върху работните плотове, покриваше печката и полепваше по тостера. Облаци бял прах се носеха към пода и оставаха там като песъчлив воал, но само докато им се удадеше възможност да се залепят за подметката на нечий преминаващ крак и се преселят върху постлания с килим вестибюл.

Самият въздух също бе наситен с брашно. То пълнеше дробовете на Киара, запушваше порите на кожата ѝ и напудряше косата ѝ. Тя си помисли, че прилича на пощуряла френска куртизанка, изскочила от миналото. Но най-лошото бе, че всеки път, когато вдигнеш точилката, чувстваше, че потъва толкова дълбоко в депресията си, колкото кухнята и — в брашно. Сладкият, до болка познат аромат на печен хляб, който изпълваше малкия ѝ апартамент ден след ден, я отвращаваше. С облекчение отвори прозореца и напълни ноздрите си с мириса на лондонските улици. Нито миризмата на селски самун или *ciabatta*^[1], на франзела или хляб със сушени домати можеше да си съперничи с металическия дъх на изпаренията от уличното движение и вонята от контейнерите за боклук, който трябваше да бъде извозен още вчера.

Когато Киара предложи на своята издателка Джейни книга, посветена на хляба, идеята не ѝ се струваше толкова лоша. Двете бяха в ресторанта на Айви, хапваха кюфтета от кълцана съомга и заговорнически се споглеждаха над менютата си. Въпреки факта, че хляб вероятно не бе преминавал устните ѝ, откакто въглехидратите бяха низвергнати в края на 90-те, Джейни беше завладяна от идеята.

— Печене на хляб — пое си дъх тя. — Печенето на хляб може отново да се окаже секси, да се превърне в нова страст. Да, сега му е времето. Хората се обръщат към дома си, искат традиции, устойчиви ценности. Но всъщност твоите рецепти ще направят целия процес помалко объркан и вече няма да отнема толкова време, така че да се вписва идеално в забързания им живот.

— Мда, така е — Киара промърмори в знак на съгласие, докато се чудеше как точно ще организира всичко, и паниката ѝ нарастваше.

Джейни, обзета от възторг, се облегна на лактите си. С едната си ръка отметна назад завесата от убийствено руса коса. Другата се спусна върху кошницата с хляба и любящо погали едно малко орехово хлебче.

— Мога да ти осигуря телевизионно шоу или място в някое кулинарно предаване. Освен това ще намерим сума ти спонсори. Можеш да предложиш и свой собствен арсенал от хлябове, които да не приличат на тояга. Искам да стигна далеч и ще наема екип с подходяща маркетингова стратегия, но виждам много взаимноизгодни възможности.

Киара си позволи една малка въздишка и завъртя големите си кафяви очи. Готвенето беше нейната страст. Харесваше ѝ да пазарува от щандовете в магазина, пълни с лъскави патладжани, полски гъби с полепнала по тях кал, узрели червени чушки и кресони с твърди зелени листа, плътно стиснали сърцевината. Обичаше да разопакова цялото това изобилие и да си представя как ще му вдъхне нов живот, поливайки ги с река от сос чили, или как ще цвъртят в нагорещеното олио. Повече от всичко обаче обичаше да изяжда сготвеното от нея, да облизва пръстите си и опакото на лъжиците, да разпределя в чинии и купи. Понякога ядеше дори повече, отколкото е полезно, загребвайки направо от тигана. Маркетинговите стратегии и взаимноизгодните възможности бяха хубаво нещо, но едва ли можеше да бъде обвинявана, че не я изпълват със същата страст като поднос с изпечени на слаб огън домати, окъпани със сладък италиански оцет, или телешко месо с червено вино и лук, задушавано, докато омекне на кокала.

— И как ще наречеш книгата си? — Джейни, бизнес дама както винаги, я издърпа обратно в реалността. — „Кралицата на британската кухня и нейният хляб“?

— Какво? — Киара дръпна късите си кичури кестенява коса, навик, издаващ нервността ѝ, който се бе заклела да изкорени.

— Шегувам се, шегувам се — побърза да каже Джейни. Малкото орехово хлебче вече беше в чинията ѝ, но тя не се изкушаваше да го хапне. Вместо това го стисна между пръстите си като предмет, служещ за преодоляване на стреса. — Хлябът е толкова истински, нали? В него

има нещо неподправено. Ти вярваш на човека, който го прави. Хлябът е честен.

Киара престана да слуша и се концентрира върху остатъците от рибното кюфте. Знаеше, че трябва да обвинява само себе си за това, на което се натресе. През всичките тези години, когато работеше в кухните на лондонските ресторанти, пълни с гъста пара и изпуснати нерви, мечтаеше да издаде книга с готварски рецепти. В свободното си време се суетеше в своята собствена кухня и непрекъснато ѝ идваха нови идеи. Още като едва проходило дете помагаше на майка си Мария. Първо ѝ бе позволено да стои на стола и да разбърква соса за неделното печено месо, за да не залепне. След това увиваше тестото, когато мама правеше пай, и крадеше изрезките от плодовите пити и тригуните.

Когато погледнеше назад към тези години, ароматът и вкусът на съвместно приготвената храна подклаждаше спомените ѝ повече, отколкото отделните случки или мигове. Блюдата със свински наденички, нагънати и варени на бавен огън в гъст лучен сос; огромните засищащи порции овчарски пай с хрупкави корички от сирене чедър; чиниите, пълни с печена в пещ риба треска, или плътният нагънат чипс, неизменно увит с мек бял хляб, намазан с дебел пласт масло, който поглъщаха, когато топлината на пържения картоф разтапяше маслото и то потичаше по пръстите им.

Имаше и други откраднати мигове с нейния татко Алекс, когато седяха на брега, докато вечерното небе се изпъстряше с розово и златисто, слушаха вълните, разбиващи се в дигата, и хапваха риба с картофи, поставени върху някакъв вестник и грах от консерва. Спомняше си как успяваше да похарчи за карамелизирани ябълки всичките си пари, предназначени за пътуване с автобуса, и как след това ѝ се налагаше да се върне пеш до дома.

Нямаше начин Киара да не започне да печели хляба си с готвене, макар че онова, което майстореше под зоркото око на главните готвачи в лондонските ресторанти, беше твърде различно от истинската кухня. То представляваше някаква смесица, изработвана от скъпи продукти и поднасяна върху изящен порцелан, приготвяна сред горещина, шум и понякога — със страх. Имаше достатъчно много неща, които не я радваха през тези години. Часовете бяха дълги, а готвачите — винаги готови да се разкрещят. Но благодарение на детството си, прекарано в

тясната майчина кухня, Киара никога не загуби любовта си към традиционната английска храна. Повечето хора я приготвяха лошо, откакто бяха забравили колко питателна може да бъде, ако я приготвят по правилния начин. Ето това беше предназначението на нейната книга — да предложи на хората лесно изпълними рецепти за здравословна и вкусна английска храна.

За нещастие изглежда никой друг не смяташе, че идеята за такава книга е страхотна. На практика Киара получи толкова много откази от агенти и издатели, че можеше да облепи стените на спалнята си с тях. Единствено Джейни усети, че това е златна мина, и бе убедена, че ще я разработи.

— Киара, мисля, че си напипала нещо — каза тя на първата им среща. — Ти преоткриваш английската кухня за цяло едно поколение, луднало по нискокалоричните храни и пестенето на време. С книгата ще ударим право в десетката.

Изпълнената с безкрайна благодарност Киара бе готова да се съгласи на всичко. Позволи на Джейни да прекръсти всичките ѝ рецепти с ужасни имена — „Задушно, задушно, задушно ланкашърско задушено“ и „Кралски кървящо кюфте“ бяха две от названията, които просто изумяваха. Освен това се съгласи да позира за корицата с корона на главата и в ръка с голяма тиквичка, вместо скипър. Заглавието беше „Кралицата на британската кухня“ и Джейни се оказа права — удариха право в десетката. Части от книгата бяха публикувани във вестниците, Киара се появи по радиото и телевизията толкова пъти, че се превърна в знаменитост и книгата продължаваше да се харчи като топъл хляб. Вече дори не знаеше колко пъти я бяха преиздавали.

Джейни започна да я подтиква към книга номер две.

— Трябва да трупаме капитал от твоята популярност — отбеляза тя.

Проблемът беше, че първата книга бе единствената, която Киара чувстваше, че носи в себе си. Изминаха години, преди да усъвършенства рецептите, красящи страниците на „Кралицата на британската кухня“. Тя беше убедена, че са добри, но нямаше никаква представа какво ще прави по-нататък.

— Нямаш ли някакви други рецепти? Защо не прегледаш още веднъж бележките си и да видиш дали не можеш да измъкнеш нещо —

беше предложила Джейни.

Но записките на Киара не криеха изненади и никакви идеи не ѝ идваха наум. Тя започна да се страхува, че е загубила способността си да прави нещо, което някога ѝ се отдаваше толкова естествено. Достигна етапа, на който при всеки опит да помисли върху проблема главата ѝ се изпълваше с белия писък на паниката, веднага започваше да ѝ се гади и сълзите напиреха.

Джейни смяташе това за нормално, общоизвестно било, че втора книга се пише по-трудно. Трябвало само да си почине и идеята щяла да дойде сама. Но добронамереният съвет не помогна. Времето летеше изненадващо бързо, Киара изпълваше дните си с всичко друго, но не и с готвене. Задачата бе мушната виновно в най-отдалечената зона на нейния мозък, окупиран иначе от сухи мисли за неща като пенсионни фондове и данъчни декларации.

Обядът при Айви се превърна в начинание, което започна да я тормози. Джейни бе донесла своя собствен списък с идеи, сред които Киара забеляза „Кралицата на индианската кухня“, макар че можеше да бъде и „индийската“. Каквато и да беше въпросната кухня обаче, сърцето ѝ се сви. Погледът ѝ падна върху панера за хляб, пълен с малки орехови хлебчета, фини като сгушени в гнездото си птичи яйца, обсипани с мънички петънца, и изтърси:

— Хляб. Искам следващата ми книга да бъде за хляба. Нали разбираш — селски хляб, посипани с брашно самуни, смесени хлябове, калцоне, сладки хлябове... Възможностите са безкрайни.

И така, тя се оказа затворена в малката си кухничка, заровена в брашно, мая, квас и горещина, струяща от пещта. Цели поколения жени бяха правили това преди нея. Наведени над късовете тесто, те са месили, оформяли, търкаляли и разтегляли. Сутиените бяха изгорени, жените спечелиха борбата за равни права, а Киара отново и отново зареждаше фурната с добре оформени тестени хълмчета, които след това загрижено наблюдаваше през стъклото на вратата как се превръщат в самуни.

— Ама че хубава картина! Всичко, което ти трябва, е кухненска престилка с волани и ще изглеждаш като идеалната съпруга. — Най-добрата ѝ приятелка Хариет се беше подпряла на вратата с чаша мартини в едната ръка, в другата държеше за каишката своята ирландска ловджийска хрътка Салти.

— Какво е това, което пиеш? — Киара подуши въздуха. — Да не би да е... алкохол?

— Шоколадово мартини всъщност. Водка, бял крем — какао, глътка вермут и стружки „Милки Бар“ отгоре. Невероятно е.

— Можеш ли да ми направиш една чаша? Или по-добре две.

— Скъпа, за да живея, аз трябва да пия. За да живееш, ти трябва да правиш хляб. Ще изпиеш едно, когато свършиш.

Хариет наистина трябваше да пие, за да живее. Управляваше частен гуляйджийски клуб, наричан „Офисът“, където подбрани членове, предимно от литературните кръгове, се отдаваха на лудо пиене шест нощи в седмицата.

— Не се напиват, скъпа, само малко попияват — обичаше да припомня Хариет.

Двете се запознаха като деветнадесетгодишни студентки в университета. Майката на Киара, Мария Доменика, притеснена, че дъщеря ѝ може да не си намери приятели, ѝ нареди да почука на двете съседни, както и на отсрещната стая в общежитието и да се представи на обитателите. Киара раздражено се бе подчинила и откри Хариет в отсрещната стая. Тя беше бляскаво създание с тежка черна коса, облечена в жълта копринена рокля, каквато свободните момичета са носели през 20-те. В дъното на гардероба ѝ се криеше сандък със сносно червено вино и тя сподели една бутилка с Киара, която никога не бе срещала някой толкова екзотичен в околностите на Мърси. Държеше се за Хариет от самото начало и дори след като напуснаха университета и се преместиха в Лондон не беше в състояние да се откаже от нея.

Прекараха следуниверситетските години на една от многобройните анонимни улички, които пресичаха пространството между Оксфорд стрийт и Шафтсбъри авеню, познато като Сохо. Някога колоритното, малко шумно място, населявано от художници, писатели и развратни аристократи, в сравнение с онези ранни дни беше претърпяло огромна промяна. Сега, ако искаха да си купят зеленчуци от Бериук стрийт маркет, трябваше да сритват спринцовките на наркоманите по калните улички и да си пробиват път през ордите ултрамодерни млади създания, отпиващи кафето си от картонени чаши.

Киара и Хариет също се бяха променили. Колкото по-възрастни ставаха, толкова се увеличаваха успехът и благосъстоянието им. Нямахме разумна причина да продължат съвместното си съжителство в малкия неудобен тавански апартамент. Въпреки това останаха там, впили късо подрязаните си нокти в малкото, което бе останало от стария Сохо и стария им живот.

Клубът на Хариет заемаше два етажа от грозната монолитна сграда в стил „Крал Джордж“. Транспарантите бяха спуснати ниско долу, а осветлението беше слабо, за да се скрият пластовете прах и лющещата се от стените боя. Мобилните телефони и музиката бяха забранени, така че единствените звуци бяха гръмването на тапите от бутилките с шампанско и неизменните високоинтелигентни разговори. Имаше едно голямо основно помещение, обзаведено с абсолютно несъчетаващи се маси, столове и стари кожени дивани, използвани по-скоро за ядене и пиене. Купи с лимони украсяваха масите и бели обредни свещички припукваха в чинийките си. В съседство с голямата зала имаше малка стаичка, почти изцяло заета от огромното легло, отрупано с възглавници. На него членовете на клуба можеха да поотдъхнат, ако се почувстваха малко „попийнали“.

Хрътката Салти винаги седеше до Хариет и може би затова нямаше случай, при който някой недисциплиниран член на клуба да създаде проблеми, независимо от степента на напиването си. В края на работната нощ, когато вратата се затваряше зад гърба на последния пияница, Хариет изкачваше стъпалата на грапавите дървени стълби до най-горния етаж, който споделяше с Киара.

Към настоящия момент тяхното приятелство се беше превърнало в нещо като брачно съжителство, но Киара дори го намираше за нещо по-хубаво. Споровете бяха редки, а любовниците, когато наминаваха, не успяваха да разрушат онова, което имаше между двете, без значение колко усилено опитваха. В края на всеки ден Киара и Хариет разказваха една на друга тайните си. Не можеха да си представят да бъде другояче.

Най-развълнуваният човек от успеха на „Кралицата на британската кухня“ беше Хариет. Цели дузини от бутилки шампанско бяха свалени в „Офисът“. Вдигаше се наздравица след наздравица за Киара и нейната гениалност. Хариет и сега проявяваше жив интерес към книга номер две.

— Какво е това сега? — подуши тя по посока на хлябовете, които Киара бе оставила да изстиват върху телените рафтове.

— Бял маслинов хляб, черен маслинов хляб и пълнозърнест маслинов хляб — немощно отвърна Киара.

— И?

— Отвратителен е. Трябва да го занесеш в клуба и да го поднесеш на алкохолиците долу заедно с най-вонящото козе сирене.

— Мислиш ли? — усъмни се Хариет.

— Да, само махни тая гадост от очите ми.

— Сигурна ли си, че харесваш хляба?

— Някога беше така, Хариет. Някога обожавах хляба, но в момента — не.

Хариет отпи от своето мартини и облиза стружките „Милки Бар“ от месестите си устни.

— Значи не си се замисляла, че писането на цяла такава книга може да се окаже грешка?

Киара изпусна хляба, който мачкаше, и разпери ръце.

— Грешка е, нали? — каза тя нещастно. — О, Господи, какво ще правя? Джейни ще ме убие.

— Джейни да върви по дяволите.

— Е, да, но не е толкова просто, знаеш. Сключила съм договори, дала съм обещания, сложила съм си подписа. Вероятно Джейни си е осигурила легално правото да ме убие, ако не напиша проклетата книга.

Хариет бутна чашата с мартини в ръцете ѝ.

— Пий — нареди тя. — Само това ти остана.

Киара отпи една огромна глътка, която я разтърси като електрически ток.

— Господи, силно е.

— Това е чист алкохол, скъпа. Знае се, че е силно.

— Не знаех, че пиеш такива неща.

— Пия ги, миличка, защото такава ми е работата. Посветила съм се на това, както ти си се посветила да осигуриш на простолюдието някакви идеи какво да слагат всяка вечер в чиниите си.

— И какъв маслинов хляб ще предпочете простолюдието — бял, черен или пълнозърнест?

Хариет се подпря на ръцете си.

— Дай ми една минута — каза тя и внимателно отчупи парче от всеки хляб. Пъхна първото късче в устата си, грижливо започна да дъвче с безизразна физиономия, а после протегна ръка към чашата с мартини и заяви: — Трябва да изчистя вкуса си.

Същата процедура се повтори с второто и третото парче, след това Хариет се усмихна на Киара:

— Виж, хлябът не е гаден, бива го. Ще бъда много щастлива да го сервирам на моите хора със или без силно вонящо козе сирене. Но все пак смятам, че трябва напълно да преосмислиш цялата идея с хляба. Ти не влагаш никаква страст. Точно безрезервната ти любов към обикновената английска кухня донесе успеха на книгата ти, а не безумните имена, които Джейни даде на рецептите и шантавата корица.

Киара се начумери.

— Знам — съгласи се тя.

— Разбираш ли, ето какво искам да направиш. Искам да слезеш с мен и Салти в клуба и да изпиеш чашка-две с останалите, преди да затворя. А утре ти предстои ден, в който печенето на хляб е забранено. Никакъв хляб. Ама съвсем никакъв, разбра ли?

— Знам. На всяка цена ще избягвам хляба.

— Добре. И вместо да месиш и печеш, ще трябва да мислиш — да мислиш за онова, което наистина искаш да правиш. Какво трябва да сготвиш, за да почувстваш страст и любопитство, да чувстваш, че си жива. Чак след това ще можеш да напишеш книгата си.

— Знаеш ли какво, Хариет — усмихна се Киара. — За такъв заклет пияница ти си учудващо мъдра.

---

[1] Вид италиански хляб, приготвен със зехтин. — Б.пр. ↑

2.

Киара отвори очи, когато първите проблясъци сива утринна светлина проникнаха през мръсните стъкла на прозорците и докоснаха варосаните стени на спалнята ѝ. Не можеше да спи след зазоряване, независимо колко усилено се опитваше. Ако имаше възможност, Хариет щеше да се излежава цял ден, но в минутата, в която Киара се събудеше, просто трябваше да седне на леглото и да протегне схванатите си крайници.

В спалнята ѝ нямаше повече свободно пространство, отколкото в останалата част на малкия апартамент. Коридорът бе възвеличен до кухня, а Хариет спеше в онова, което трябваше да се нарича дневна стая. За Киара оставаше място само колкото да помести единичното легло, закачалката за дрехи, бюрото за преносимия компютър и няколко подредени купчини с готварски книги и списания, служещи за вдъхновение. За щастие, изобщо не беше любител на многото вещи, според нея те бяха ненужен товар. И макар да обичаше Сохо, идеята, че ако пожелаят, тя и Хариет могат за секунди да опаковат нещата си и да поемат по белия свят, ѝ се струваше романтична.

С все още сънено съзнание тя се вгледа в огледалото на стената. Брашното втвърдяваше късо подстриганата ѝ кестенява коса, дълбоките кафяви очи лепнеха от съня. Киара имаше лице, винаги готово да се засмее, открито и даже наивно. Луничките ѝ бързо придобиваха карамелен цвят от слънцето, но сега бе бледа като редови кухненски работник. Знаеше, че за половин час може да си придаде приличен вид, ако има на разположение пълен комплект грим и козметика за коса, но тази сутрин нямаше да си даде този труд. Днешният ден щеше да мине под знака „Хляб — забранен“ и Киара имаше намерение да се възползва максимално от всяка секунда. Навлече обикновен черен пуловер и джинси, опита се да прекара пръсти през невъзможната си коса и вече беше готова.

В коридора откри спящия Салти, проснат с цялата си дължина върху килима. Когато чу стъпките ѝ, той повдигна глава и с надежда потупа пода с опашката си.

— Искаш ли да отидем на разходка — опашката започна да тупа по-бързо и по-шумно. — Ами ставай тогава, куче мързеливо.

Лондон можеше да бъде много красив в този ранен час, особено в неделните дни. Пикадили Съркъс беше почти пуст и Киара бързо премина покрай „Фортнъм енд Мейсън“^[1] и Риц, и сякаш целият Уест енд принадлежеше само и единствено на нея.

Пролетта бе накарала нарцисите в Грийн парк да цъфнат. Имаше и други любители на ранните разходки, някои бяха с кучетата си. Киара отвърза Салти за няколко минути и той се заигра с палавия чистокръвен пудел на име Фергъс. След това отново сложи каишката му и продължи разходката си. Отмина Бъкингамския дворец и тръгна покрай езерото в Сейнт Джеймс парк.

Докато крачеше, Киара се опитваше да разбере защо не се чувства безумно щастлива. Всичко се бе наредило добре. Тя беше кадърна, здрава, автор на баснословно успешна готварска книга и на подходяща светлина не изглеждаше чак толкова зле. Имаше късмет и добри приятели, животът ѝ беше богат. Тогава защо се чувстваше толкова... изпълнена с тъга. Сякаш щастието, което търсеше, се намираще на един миг разстояние, но някаква невидима ледена преграда ѝ пречеше да го усети.

Голямата рунтава сива глава на Салти се вдигна към нея, а дишането му издаваше задоволство. Кучетата са надушили най-верния път, помисли си Киара. Дай им храна, място, където да спят, малко любов и ежедневни разходки и те ще са щастливи.

Потънала в мислите си, тя почти не забеляза как вече затваряха кръга, който ги връщаше в Сохо. Киара бе готова за чаша силно кафе, затова се запъти към бар „Италия“, където окупира една външна маса и поръча капучино. Завърза Салти за крака на стола си, така че и двете ѝ ръце свободно да обхванат чашата и да се стоплят. Пролетта беше настъпила, но от Фрит стрийт духаше режещ вятър.

Салти забеляза Хариет преди Киара. Приятелката ѝ се усмихваше и им махаше с ръка. Разхождайки се из Сохо, Хариет не оставаше незабелязана дори когато беше облечена в стари джинси и червено пончо с ресни. Мъжете винаги се обръщаха след нея, но тя рядко си даваше труд да ги забележи. Хариет харесваше представителите на силния пол, но според свой собствен критерий. От време на време си хващаше по някой любовник, защото жадуваше за

секс така, както за мартини. Но Киара я бе чула да отправя думите „обичам те“ само към нея самата и към Салти. Хариет нямаше никакво време да се влюби безнадеждно или да разбива сърцето си. На Киара ѝ се искаше да бъде като приятелката си, докато годините отминаваха и ѝ се наложи да изстрада своите собствени разочарования.

— Какво правиш на улицата толкова рано? — извика тя към Хариет. — Да не би апартаментът да се е запалил или нещо подобно?

— Не, скъпа. Събудих се, видях, че си излязла, и си помислих, че е по-добре да те проследя, преди да си се поддала на някой порив. Например да изядеш целия пълнозърнест продукт, за чието име не си заслужава човек да си експлоатира мозъка.

— Всъщност тъкмо се блазнах от идеята да си поръчам няколко сандвича с конфитюр...

Хариет я погледна кръвнишки.

— ... но след това си спомних, че днес всякакъв хляб ми е забранен — добави Киара.

— Шшт, не говори за хляб. Дори не мисли за хляб. — Хариет потъна в един от столовете и позволи на Салти да положи огромната си глава в скута ѝ. — Кажете на добрия човечец да ми донесе едно кафе.

Келнерът, италианец, беше красив мъж със силен акцент и завален английски.

— Ето капучиното ваше, красива лейди — каза той на Хариет, ухилен до уши. Тъй като открай време бе свикнала да бъде по-грозната приятелка, когато Хариет е наблизо, Киара не възразяваше цялата мъжка половина да я пренебрегва, но всичко си имаше граници.

— О, всъщност това е моето капучино! За нея донесете друго.

Келнерът я погледна посърнало, а след това театрално вдигна рамене към Хариет и хладно каза:

— Кафето ваше ще донеса след секунди броени.

Хариет се разсмя.

— Смелчага — отбеляза тя, докато той важно прекрачваше прага на кафенето. — Може би ще имаш по-голям успех, ако му заговориш на италиански.

— Да, току-виж съм добавила изучаването на италианския език към списъка с нещата, които трябва да правя, за да подобря комуникацията си с местните келнери.

— Все пак трябва да знаеш една-две думи, скъпа.

— И защo да трябва?

— Имаш италианско име, италианска кръв.

— Ти повече приличаш на италианка. — Винаги леко бе завиждала на Хариет за катраненочерната коса и мургавата кожа.

— Знам, знам, но при мен приликата е само външна. Ти си оригинална стока. — Хариет се отпусна на стола и я огледа. — Знаеш ли, винаги съм намирала нещо странно в теб.

— Какво?

— Ами сигурно имаш семейство в Италия, нали? И досега не си направила и най-малкото усилие да ги откриеш. Защо?

— Не знам. Мисля, че от лоялност към майка ми. Тя никога не насърчаваше въпросите ми за италианския ни корен, просто деликатно ме отрязваше. Дори не готвеше италианска храна вкъщи. Не си спомням дори едно-единствено ядене, което да не е било английско.

Хариет сбръчка нос.

— Колко странно! — замисли се тя. — Все пак, ако бях на твое място, щях да искам да знам. Това е личната ти история, нали? Произходът ти е част от теб самата. И след като не познаваш добре произхода си, как можеш наистина да разбереш коя си?

— Разсъжденията ти са толкова дълбоки и смислени, а даже не си изпила кафето си — закачи я Киара.

— Така си е. Къде го онзи с капучиното ми?

Най-накрая, с достатъчно кофеин във вените двете напуснаха бар „Италия“. Бавно тръгнаха по улиците, пълни с ресторанти и бирарии, които започваха да се събуждат и приготвят за деня.

— Толкова много видове храна — изнурено каза Киара, докато минаваха покрай тайландски, виетнамски, френски и унгарски ресторанти. Разглеждаше менютата им — оди за киселата трева, балади за чушката — с чувство, доближаващо се до отчаянието.

— Наистина няма нужда от всичко това — съгласи се Хариет. — Обикновено парче сирене и една зряла круша ще са ми напълно достатъчни.

— Ами изобщо трябва ли ни готварските книги и списания, уебсайтовете с рецепти?

— Те не се създават, защото са нужни — отбеляза Хариет, — а защото са желани. Хората със сигурност ги искат. Защо иначе ще

продължават да ги купуват, макар че никога не използват дори една-единствена рецепта?

— Точно това ме потиска най-много — отвърна Киара. — Стотици екземпляри от „Кралицата на британската кухня“ стоят недокоснати по лавиците из цялата страна. Върху девствените страници няма нито едно петънце от „Бабин бръснат бучко“ или капчица сос „Мандахерцан магданоз“.

Хариет се разсмя.

— Разбирам накъде биеш — каза тя. — Правиш опит сама себе си да разубедиш и да не напишеш друга книга. Е, просто няма да се получи.

— Но наистина ли трябва да бъде готварска книга, Хариет? Не може ли просто да напиша ръководство как се поръчва бърза закуска?

— Суперидея. Можеш да го наречеш „Херцогинята на британските пътища“, а Джейни ще трябва да те снима за корицата, облечена като чийзбургер.

Киара се разсмя и погледна часовника си.

— Хайде, ще ти помогна да приготвиш клуба за обяд. Само ме дръж по-далеч от огнената вода, става ли?

Една мисъл обаче не ѝ даваше мира през целия ден — мисълта за Италия. Ами ако имаше лели, чичовци и братовчеди там, може би дори полубрат или полусестра? Или ако истинският ѝ баща живееше в Италия? Колко ли трудно щеше да бъде откриването им? И ако успееше да ги намери, как ли щяха да я приемат? Една идея започна да се заражда в нея.

Докато следобедът се влачеше, Хариет измъкна корковата тапа на бутилка Бароло^[2].

— Искаш ли малко от живата Италия, скъпа? — попита тя.

— Определено искам. — Киара ѝ подаде празна чаша. Отпи глътка и я задържа в устата си за момент, наслаждавайки се на наситения вкус.

— Ммм, божествено е.

— Добро е, знам — съгласи се Хариет.

— Бих могла да пия бутилка след бутилка от него.

— Е, аз вече съм ги изпила.

Киара се засмя. Благодареше на Бог, че си има Хариет, като нея нямаше втора.

— Всъщност — колебливо започна тя, — имам една идея. Искаш ли да я чуеш?

— Давай — окуражи я Хариет.

— Ами книгата за хляба няма да се получи и мисля, че това е очевидно. Всеки път, когато насоча ума си към печене на тесто, ми идва да се хвана за главата и да започна да вия.

— И с какво смяташ да го замениш?

— С това, което ти предложи. Ще замина и ще открия коя съм.

Хариет изглеждаше объркана.

— Не разбирам.

— И аз не разбирам, или поне не напълно — призна Киара. — Идеята вероятно е шантава, но мислех... ами, ще ми трябва няколко седмици, за да се направя на детектив и да видя дали ще мога да открия италианските си роднини. Не знам... може би ако открия откъде съм родом, това ще ми помогне да стигна там, накъдето съм се запътила.

Хариет бавно кимна и попита.

— В коя област на Италия са те?

— Не знам. Ето затова ти казах, че идеята ми в най-добрия случай е полуоформена. Може би ще се наложи просто да я забравя, да се кача горе и отново да се залавям с печенето на хляб.

— Стой на място — нареди Хариет и вдигна чашата си. Мисля, че си заслужава да го обмислиш малко повече. Ако наистина възнамеряваше да издириш роднините си, откъде щеше да започнеш?

— Мисля да си отида у дома в Мърсисайд за два-три дни и да потърся някакви следи.

— Значи всичко, което ще инвестираш, е цената на един билет за влака — отбеляза Хариет. — Заслужава си, не мислиш ли?

---

[1] Прочут универсален магазин. — Б.пр. ↑

[2] Червено италианско вино. — Б.пр. ↑

3.

Един час по-късно влакът си проправяше път през английския пейзаж. Киара държеше някакво списание пред очите си, но погледът ѝ оставаше зареян в зелените поля и канали, осеяни с паркинги и супермаркети „Хоумбейз“. Както беше тръгнало, скоро в Англия нямаше да остане никаква природа. Един ден бетонът подобно на яйчена черупка щеше да покрие цялата земя.

Лондон често караше Киара да чувства клаустрофобия. Сякаш върху твърде малко пространство се бяха струпали прекалено много хора и за нея не беше останало място. Преди време това чувство щеше да се разпръсне, когато влакът оставеше Лондон зад гърба ѝ. Зелените поля обаче ставаха все по-малки и този път, когато влакът се мушна в тъмните тунели, водещи до Лайм стрийт стейшън^[1], тя разбра, че клаустрофобията не я е напуснала.

Киара не се бе обадила по телефона, че идва, така че никой от хората на перона не беше там заради нея. За момент остана сама, опитвайки се да реши какъв е най-добрият начин да се прибере у дома. Най-бързо щеше да се придвижи с автобуса през тунела под Мърси, но бързо отхвърли идеята. Нали винаги бе предпочитала ферибота? В днешно време той не се движеше толкова често и бе по-скоро туристическа атракция, но Киара така или иначе трябваше да мине през Пиър Хед^[2] и ако имаше голям късмет, там щеше да я чака корабче, което да я откара у дома.

Малката чанта се полюшваше в ръката ѝ, докато вървеше към реката през натруфения горделив град. Ушите ѝ се ослушваха за познатия мелодичен акцент, който винаги ѝ напомняше, че си е у дома. Това бе мястото, откъдето тръгна нейният път. В по-голямата си част то бе мръсно и западнало, пространството покрай пътищата бе задръстено с боклуци, но все пак тя продължаваше да го обича. Чудеше се дали някъде в Италия има град, който би обикнала точно толкова, място, където толкова естествено да се чувства у дома си, както в Ливърпул.

Някога бе задавала въпроси за Италия на майка си, разбира се. Мария Доменика обаче винаги променяше темата или демонстрираше нетърпение.

— Значи ме караш да ти разказвам, когато стаята ти е такава кочина, а аз трябва да се справя с цяла купчина дрехи за пране?! Махни ми се от главата, момиче!

После разтърсваше дългата си коса, завърташе се на пети и се отдалечаваше. В края на краищата изглеждаше по-лесно да не я занимава с тези въпроси.

Киара деликатно се бе опитала да измъкне повече информация от Алекс, но и той не се показва по-отзивчив. Гласът му отекуваше изпод дебрите на някой от двигателите, които човъркаше.

— Италия, ли? Никога не съм бил там, миличка, и не мога да ти помогна.

Макар че името ѝ бе Киара Фокс, тя винаги бе знаела, че Алекс не е нейният истински татко — това поне ѝ бяха казали.

— Той замина и не можах да го намеря. — Това бе всичко, което Мария Доменика казваше, когато Киара я питаше за биологичния си баща. — Няколко години го търсих и не открих дори следа от него, така че няма смисъл и ти да опитваш, миличка. Просто бъди благодарна, че открихме такъв чудесен мъж като Алекс за твой татко. Спри да мислиш какво би могло да бъде.

Най-накрая Киара просто престана да мисли по въпроса. Изтика го в дъното на мозъка си и се съсредоточи върху реалностите, тук и сега, като баскетбола, училището и момчетата. Винаги си представяше, че някой ден, когато е готова, майка ѝ ще я накара да седне и ще ѝ разкаже всичко. В този ден тя ще научи името на баща си, какво бе станало с него и защо не бе поискал да има нищо общо с нея.

Може би Мария Доменика наистина бе възнамерявала да ѝ каже всичко, когато му дойде времето, но тази възможност ѝ бе отнета. Първо дойде парализиращата болка в главата, която я караше да вилнее из къщата, издърпвайки мрежите по прозорците и изскубвайки завесите, да се свива с часове на дивана със силно стиснати очи. След това дойдоха посещенията при доктори и специалисти, пробите, изследванията и най-накрая — диагнозата. Мария Доменика имаше тумор в мозъка.

— Никой не може да преживее такъв тумор — беше им казал неврохирургът. — Най-доброто, на което можем да се надяваме, е да ви откупим малко време и да подобрим живота, който ви остава.

Речта беше първото нещо, което Мария Доменика загуби, а после си отиде способността ѝ да чете и пише. Туморът бавно унищожаваше тялото ѝ. Без значение какви тайни искаше да признае, те останаха заключени в нея. Единствено очите ѝ говореха за безсилието и ужаса, които изпитваше; Киара и Алекс се редуваха да седят до нея — четяха ѝ, пускаха музика или просто стискаха ръката ѝ, — докато тя изпадна в кома, от която никога повече не се събуди.

Погребаха я в английска земя и вече нямаше приказки за Италия. Киара остави Алекс във високата къща и се върна към Лондон и горещите кухни, в които цареше безумие и където печелеше хляба си. Отне ѝ много време, преди да може да набере телефонния номер у дома и да не очаква да чуе говора на майка си, изпълнен с ниските гласни, толкова характерни за Ливърпул и мекото отекващо ррс. Предполагаше, че Алекс очаква от нея да посещава гроба ѝ, когато си идва вкъщи. Тя мразеше онова място. Мразеше мисълта, че майка ѝ е там долу, задушена с пластове влажна земя.

Киара усещаше соления мирис на реката и чуваше писъците на чайките. Пред нея се мерзелееха огромните сгради, които помнеше от детството си като черни сенки. След това ги бяха почистили, докато започнаха да изглеждат като нови. Ето там беше Ливър^[3], коронована с две щъркелоподобни статуи, а отдясно беше изящната Кунард билдинг^[4]. Отляво пък бяха възстановените Албърт докс^[5], с магазините, музеите и художествената галерия. Те показваха колко добре може да изглежда Ливърпул, когато се положат малко усилия. Според Киара цели километри западнали пристанищни квартали плачеха за обновяване.

Наложи ѝ се да пробяга последните няколко метра до плаващата площадка на ферибота и да скочи на борда му, докато сирената пронизително пищеше. Коминът изригна облаци дим и фериботът потегли, люлеейки се над променливите сиви вълни. Въпреки студения вятър Киара седеше на открито, на горната палуба. На това място преди толкова много години беше седяла заедно с майка си. Прекарваха тук цели дни, и прекосяваха реката отново и отново. Тогава това ѝ се струваше безкрайно забавно и майка ѝ никога не се оплака.

Харесваше ѝ да седи заедно с нея, бризът да заплита дългата черна коса, докато станеше време да се прибират вкъщи и да приготвят вечеря на Алекс.

Киара беше презадоволено единствено дете. Макар че майка ѝ и Алекс с години се опитваха да създадат друго бебе, то никога не се получи. Даже отвориша дума за медицинско лечение, но Алекс се заинати и отказа да се занимава с докторите и техните налудничави нови идеи.

— Киара е моя дъщеря и тя ми стига — упорито повтаряше той.

Винаги когато Киара почнеше да се моли за малка сестричка, с която да си играе, Мария Доменика леко свиваше рамене и просто казваше:

— Да знаеш, че не всеки се разбира със сестра си.

Киара примигна срещу терасите на високите викториански домове покрай крайбрежната улица и веднага забеляза къщата, в която бе израснала. Сигурно Алекс се чувстваше много странно сега, когато съпругата и баща му си бяха отишли. Щеше да се радва, ако срещнеше някоя друга, но щом му подхвърли идеята, той пребледня.

— Открих цялото щастие, когато срещнах майка ти — каза ѝ. — Никой не получава такова щастие два пъти.

Киара се сети, че щеше да е по-учтиво да му съобщи по телефона за пристигането си — Алекс не обичаше изненадите, — но вече беше твърде късно и тя бе на път.

Както излезе, баща ѝ изпита облекчение, когато я видя.

— Излезе ми от ума през последните няколко седмици, ако трябва да съм честен — каза ѝ той. — Каквото и да правя, където и да отида — всичко ми напомня за майка ти.

Киара нежно докосна рамото му.

— Татко, не можеш да продължаваш по този начин.

— Не виждам голям избор.

— Можеш да се запишеш в група с други скърбящи — предложи му тя. — Можеш да продадеш къщата и да потърсиш място, което няма да е натоварено с толкова много спомени.

Той инатливо стисна челюст.

— Не, не мисля. Тук съм достатъчно щастлив. Няма смисъл да се променям заради самата промяна, нали, миличка?

Киара забеляза колко много е отслабнал. През годините, когато майка ѝ беше жива и приготвяше огромни порции храна, за него съществуваше реалната опасност да напълнее. Сега беше кожа и кости. Тя реши да се завърти из кухнята, докато е тук, и да напълни хладилника за него.

— Колко приятно ме изненада, като си дойде у дома! — усмихна ѝ се той и кожата му порозовя от радост. — Бях решил по-късно да се видя с Боб и Тони в „Селски длани“ за една-две чаши бира. Трябва да дойдеш, те ще се радват да те видят.

— Не — засмя се тя. — Няма да ви съсипя ергенската вечер. Освен това имам работа за вършене тук.

— Каква работа?

— Ами... това е нещо, което трябва да ти кажа. Седни, а аз ще сложа чайника.

Все пак се оказа трудно. Започна да му обяснява за липсата на вдъхновение за книга номер две и как идеята за печене на хляб не е проработила. Успя да го разсмее с разказ за деня под надслов „Хляб — забранен“ и как е прекроила мозъка си, за да открие нещо, което наистина я вълнува.

— И какво реши в края на краищата? — нетърпеливо попита той.

— Ами работата е там, че не съм сигурна дали ще успея да завърша начинанието.

— Защо?

— Малко е заплетено...

— Защото...

— Защото включва и други хора, освен мен, и не съм сигурна, че ще успея да откроя тези хора.

— Киара, слънце, за какво говориш? — Алекс отпи от чая си и повдигна вежди.

— Ех, не е ли ясно?

— Не, изобщо не ми е ясно.

Киара изду бузи, издуха струйката топла пара и нервно започна да дърпа късата си кестенява коса.

— Трудно ли ти е? — попита Алекс.

— Да, малко — отговори тя.

— Бих искал да мисля, че няма нищо, което да не можеш да ми кажеш. Та аз съм ти баща!

Киара си пое въздух и се приготви отново да изпусне парата.

— Миличка! — настоя Алекс.

— Да, ти си моят татко и винаги си бил страхотен — започна тя. — Не бих могла да искам някой по-добър от теб. Но работата е там, че някъде на този свят имам и друг баща, а може би лели, братовчеди и разни роднини. Искам да отида до Италия и да ги намеря, ако нямаш нищо против.

Алекс се опечали.

— Не бяхме честни с теб, нали? Аз и майка ти.

— Какво имаш предвид?

— Ти задаваше толкова много въпроси и никога не получи отговор.

Киара го погледна. Не вярваше, че ще има сили да заговори.

— Проблемът е, че аз не знам отговорите — призна той. — Майка ти не каза нищо и на мен. Притиснах я един или два пъти, но нищо.

— Как си позволил да има такава голяма част от живота ѝ, за която да не знаеш нищо?! — Киара почти му бе ядосана.

— Трябва да знаеш, че когато срещнах майка ти, бях пълен загубеняк. Без работа, без перспективи и въобще не ме беше грижа за нищо. Мария Доменика ме взе тогава, когато повечето момичета разумно ме избягваха. И аз бях... ами бях благодарен. Не исках да обърна лодката. Доколкото зависеше от мен, тя трябваше да има всичко, което пожелае, включително и моето уважение към мълчанието относно миналото ѝ.

— Значи не знаеш нищо? — Киара не можеше да повярва. — Нито имена, нито селища.

— Нищо.

— Тогава ще трябва да се предам и да се върна към гадния хляб.

Алекс се замисли.

— Знаеш ли, на горния етаж има неща, които принадлежаха на майка ти. Няколко кутии, пълни с рисунки, които не намерих сили да отворя. Пазеше ги за себе си, докато беше жива, и ми се струваше грешно да ги отварям сега. Ти обаче си нейна дъщеря и е различно.

Имаш толкова много въпроси, толкова много въпроси без отговор. Може би нещо в тези кутии ще отговори на един-два от тях.

— Може би... — Киара отпи от чая и си пожела вместо него в чашата ѝ да имаше от животворното италианско Бароло. — Ще ги погледна по-късно, когато отидеш в кръчмата, може ли?

— Това е добра идея.

Киара остави чая си на масата.

— А сега защо не видиш дали някъде няма да се намери бутилка вино, а аз ще преровя хладилника и ще се върна с нещо за вечеря.

---

[1] Централната гара в Ливърпул. — Б.пр. ↑

[2] Пристанищната зона на Ливърпул. — Б.пр. ↑

[3] Ливър Бърд билдинг, с височина 97 метра, построена като сграда на дружеството Роял Ливър през 1910 година. — Б.пр. ↑

[4] Сградата на параходство „Кунард“. — Б.пр. ↑

[5] Комплекс от сгради, построени през 1840 г. Днес бизнес и културен център. Там се помещават ливърпулската художествена галерия Тейт, телевизия Гренада, няколко музея и др. — Б.пр. ↑

4.

Кутиите бяха качени на най-горния етаж в стаята, запазена специално за Мария Доменика. Креслото ѝ бе все още там, където го бе оставила, обърнато към прозореца, така че пред очите ѝ да се открива реката, носеща се към Ливърпул. Тя обичаше този изглед. Обичаше дори отвратителната висока бетонна кула, в която някога имаше ресторант и която все още се открояваше в небето със скованата си грозота.

— Понякога има красота в грозотата — беше ѝ казала Мария Доменика. — Във фабриките и комините, в сградите, които е трябвало да бъдат срутени преди десетилетия или пък изобщо не е трябвало да бъдат строени. В тях има красота. Трябва само да знаеш къде да я търсиш.

Докато стоеше в стаята, която сякаш още пазеше уханието на майка ѝ, Киара си спомни за дългите часове, през които тя седеше там, вперила очи в пейзажа, а дългата ѝ черна коса падаше по гърба на стола. Мария Доменика харесваше този пейзаж най-много, когато времето побеснееше, когато дъждът шибаше по прозорците и Ирландско море повеляваше на най-големите си вълни да нахлуят в реката.

— Напомня ми за сватбения ми ден — понякога доверяваше Мария Доменика.

Киара си спомни, че много често майка ѝ държеше скици на коленете си и молив в ръка, макар че рисунките винаги изчезваха, преди някой да има възможност да им хвърли поглед.

Кутиите, разбра Киара, рисунките са в кутиите.

Откри ги подредени на най-високия рафт в гардероба ѝ. Олюлявайки се на стола, тя ги свали една по една и ги нареди на пода до креслото. Представляваха обикновени кафяви кутии, каквито се използват в супермаркетите, върху тях бяха щамповани имена като „Печени ядки Хайнц“ и „Тоалетни принадлежности Клийнекс“, но върху всеки капак с черен маркер майка ѝ бе написала инициалите си „МД“ и дата. Киара отвори първо кутията с най-късна дата и откри

онова, което беше очаквала — рисунки на пейзажи, които Мария Доменика бе харесвала и бързи скици на обичаните хора. На една от тях Алекс се взираше под капака на някаква кола. Върху друга скица Киара разпозна себе си на улицата с първото си колело. Разбра, че майка ѝ е притежавала истински талант. Скицата беше груба, но беше уловила ленивата сърдечна усмивка на Алекс и върховната концентрация на детето да не се прекатури от колелото.

Най-хубави бяха градските пейзажи — големите, наредени една до друга сгради, умислили се над река Мърси. Бяха великолепни. Киара не можеше да повярва, че са излетели изпод молива на майка ѝ.

Втората кутия разкри още произведения на изкуството. Мария Доменика не се бе ограничила само с молива. Ръката ѝ бе опитала и водните бои, както и дилетантска работа с въглен. Една-две от картините в тази кутия бяха по-груби и повърхностни. Киара откри инициалите на Алекс в ъгъла. Очевидно не му бе отнело много време, за да разбере, че няма никакви способности.

В последната кутия беше нейният последен шанс. Реши, че ако и там няма нищо, което да я насочи към Италия, ще се предаде и ще се върне към въртенето на точилката.

Първите няколко скици съдържаха познати сцени — госпожа Лиъри сервира сандвичи в кафенето, деца скачат в басейна. Водния комплекс в Ню Брайтън отдавна го нямаше, разрушиха го, когато градският съвет реши, че поддръжката е твърде скъпа. Киара почувства пристъп на носталгия, когато видя на рисунка себе си, застанала гордо на високата пързалка, и на друга, където бе заровила лице в захарния си памук.

Щом преполови кутията, рисунките започнаха да се променят. Сцените бяха пасторални, а не градски пейзажи. Схлупена къщурка, заобиколена с прашни поля и дървета. Бивол пасе до езеро. Тъмен мъж с лице на горски дух и сребристи очила, застанал до старомодна кафе машина и облечен с бяла колосана престилка. Типажите сякаш бяха италиански. Дали майка ѝ ги бе нарисувала по памет, чудеше се Киара. Ако беше така, бе ги уловила учудващо ясно.

На дъното на кутията имаше пощенски плик, чийто адрес беше изписан с почерка на майка ѝ, и още един, незапечатан и толкова тънък, че може би беше празен. Киара първо погледна в него и измъкна измачкана и избеляла черно-бяла снимка на тъмен мъж с

голям корем и смеещи се очи и някаква жена, също с щедри пропорции. Бяха облечени в нови дрехи и снимката носеше ореол на официалност. Киара си помисли, че може би това е сватбена снимка, направена преди много време. Развълнувана, тя разтвори плика, но нямаше нищо друго.

Оставаше писмото. Киара знаеше, че навлиза в личното пространство на майка си и че никога не би получила похвала за това. За момент се поколеба, докато дешифрираше името и адреса, изписани върху плика. Четеше се: Ерминио и Пепина Кароца, Фаториа ди Кароца, Сан Джулио, Кампаня, Италия.

Киара внимателно отвори плика. Писмото вътре, дълго три страници, беше написано на италиански. Тя разпозна само думите, с които започваше — *Cara Mama e Papa*.

Киара замръзна. Имаше чувството, че най-накрая е започнала да разплита загадката. Взираше се в писмото и се опитваше да разбере повече. Откри собственото си име и думата Ливърпул, но всичко останало беше неразбираемо. Хариет се бе оказала права — трябваше да е понаучила малко италиански. Но едно нещо се изясни — Мария Доменика беше писала на баща си и майка си в Италия, но никога не бе пуснала писмото. Защо? Какво я бе спряло? Сега Киара имаше повече въпроси от всякога.

Най-накрая отново подреди всичко в кутиите и отдели само три неща — снимката, писмото и скицата с молив, където бе изобразена самата тя на върха на пързалката в Ню Брайтън.

Киара се прозя и протегна. Нямаше какво повече да направи, докато не намереше някой, който да говори италиански достатъчно добре, че да ѝ преведе писмото. Сега обаче се чувстваше по-уверена. С адреса, снимката и неизпратеното писмо разполагаше с достатъчно материал, за да започне да търси. Утре сутринта щеше да позвъни тук-там и ще провери за евтини полети, а след това ще отиде до града да си купи самоучител по италиански на аудиокасети. Чрез него щеше да получи най-основни езикови познания, преди да отиде там, макар да бе сигурна, че повечето хора ще говорят английски. Нали английският е универсалният език на нашето време?

Отнасяйки находките си, Киара слезе обратно по стълбите. Трябваше ѝ едно питие. Започна да рови из кухненския шкаф, докато не откри бутилка лошо френско трапезно вино. Вкусът на корка леко

се усещаше, но за нея нямаше значение. Търсеше силата на алкохола, а не приятното изживяване.

Отнесе чашата и бутилката в голямата предна стая с изглед към реката и се сви на дивана. Когато Алекс се завърна от кръчмата, вече бе достигнала утайката в дъното на бутилката.

— Пиеш сама — отбеляза Алекс. — Първият признак на алкохолизма.

— Отдавна отминах първия знак — засмя се Киара. — Живея с Хариет, помниш ли? Пиенето е въпрос на оцеляване.

— А пък ти си готвач — добави той. — Готвачите са прочути с това, че го удрят на пиянство.

— Точно така. Нещо повече, може да го имам и в гените си. Сигурно произлизам от семейство на заклети пияници и ми се струва, че съм на път да го откроя.

— Какво имаше в кутиите? — веднага попита Алекс.

— Скици и рисунки, купища и купища скици и рисунки, някои много добри. И това. — Тя му показа снимката и писмото. — Единствените ми следи, но поне имам нещо, с което да започна.

Алекс внимателно огледа двойката на снимката и адреса върху плика.

— Съжалявам, не ги познавам.

— Така си и мислех.

Намръщен седна на дивана до нея. Дъхът му миришеше очарователно на бира, но слабото му тяло беше точно толкова напрегнато и сковано, колкото и по-рано.

— Струва ми се, че те разочаровах — каза ѝ той. — Би трябвало да съм в състояние да ти помогна.

— Вероятно знаеш нещо, което би помогнало, просто не го съзнаваш. Ако поговориш малко с мен за мама, може би ще стигнем до него.

— Добре, щом така искаш. Но за какво точно искаш да говорим? Киара се умълча.

— Спомни си, когато тя за пръв път дойде в къщата и аз съм била съвсем малка. Какво в нея те озадачи? Правеше ли нещо, което ти се струваше наистина странно?

— Тя много се разхождаше — отвърна Алекс, без да се замисли. — Може би си спомняш тези разходки? Ден след ден, винаги, когато

разполагаше със свободно време, излизаше навън и те влачеше из целия град. Сигурно е преброяла всяка малка уличка повече от един път.

— Търсила ли е някого?

— Да, така мисля. Но никога не го откри.

Алекс се изправи и отиде до шкафчето в ъгъла. Измъкна оттам бутилка австралийски шираз.

— Да знаеш — това е мястото, където напоследък държа приличната пиячка — каза той, докато отпушваше бутилката. За себе си наля една чаша, а на нея предложи всичко останало.

— Е, хайде, давай! Така или иначе утре ще имам отвратителен махмурлук, затова е най-добре да продължавам — реши Киара.

Той отново седна до нея и замислено отпи.

— Тя се държеше много странно относно рисунките си. Макар че я окуражавах по всякакъв начин — записах я на курс по рисуване, купих ѝ принадлежности, дори сам опитах — тя не ми позволи да видя нейни работи. Разбира се, може да е било свенливост или липса на увереност, но ми приличаше на нещо друго.

— Какво?

— Не знам, може би беше посрамвана или напласена. Не обичаше дори да я гледам как рисува.

— Но там има толкова много скици на теб и на мен! Сигурно си гледал как ги прави?

— Не, никога. Мисля, че ги е рисувала по памет. — Той гаврътна чашата си и отново я напълни. — Има още едно нещо, което може да е от значение.

— Да?

— Държа се много странно на нашата сватба. В онези дни хората винаги изпращаха сватбена снимка до местния вестник, за да я публикуват. Мария не ми позволи да направя това. Не ми позволи дори да изпратя бележка за колоната, в която известявах за сватби, раждания и смърт. Когато ѝ предложих да се оженим, тя първо отказа. Не спомена, че не ме обича или не си пада по мен. Това, което каза, беше: „Не мога да се омъжа за теб. Просто е невъзможно“. Никога не го забравих.

— И какво според теб означава?

— Не знам. Мисля, че изобщо не исках да разбера. Имам чувството обаче, че ти се каниш да откриеш отговора на този въпрос. — Той хвърли поглед към снимката с добре охранената двойка. — И ако тези двамата са още живи, ти ще ги издириш.

Киара се усмихна.

— Мисля, че имам някакъв шанс. Първата ми стъпка ще бъде да намеря кой да преведе писмото.

5.

Беше един от онези редки дни, в които Сохо изглеждаше почти празен. Дори бар „Италия“ беше запустял. Киара си помисли, че никога не е виждала толкова много свободни столове покрай дългия бар. Кафе машината също мълчеше. Келнерът, когото търсеше, седеше отвън, протегнал крак от края на бордюра. Държеше пред себе си кръглия сребърен поднос като кормило.

Киара пооправи кестенявата си коса. За предстоящата задача флиртуването или поне очарованието щяха да са ѝ необходими. Чувствайки се малко абсурдно, тази сутрин целенасочено бе избрала прилепнали дрехи, а не безформените панталони ветерани или мърлявите джинси, които обикновено прикриваха слабата ѝ фигура.

— Здравсти! — Тя се усмихна подкупващо на келнера. — Помниш ли ме?

Той поклати мургавата си глава и се намръщи. Киара продължи да го обработва.

— Онзи ден бях тук с приятелката ми Хариет, сещаш ли се, онази хубавата. Пихме капучино отвън.

— Вие и стотина като вас.

— Да, но с нас имаше едно много голямо куче.

Той сви рамене, отново се намръщи и попита без особена охота:

— И сега ли искаш капучино?

Тя измъкна от джоба си писмото.

— Не, всъщност се чудех дали не мога да те помоля за услуга. Имам това писмо, на италиански е и не мога да разбера нито една дума. Мислех, че ти би могъл да ми го преведеш. — Тя толкова отчаяно искаше да узнае какво казва писмото, че почти щеше да експлодира от нетърпение, но устоя на порива да го бутне в ръцете му.

С кисела физиономия той подозрително изгледа писмото.

— От някое гадже ли е? — попита накрая.

— Не, не. Много по-важно е. То е от майка ми и...

— Виж — прекъсна я той. — Нямам време. На работа съм.

Киара посочи към празния ред столове.

— Да, но точно сега не си ужасно зает и съм сигурна, че ще ти отнеме само няколко минути да ми го преведеш. Моля те! Ще съм ти благодарна завинаги.

Той настръхна.

— На работа съм.

— Добре, а ще имаш ли време по-късно? Нямахте да те моля, ако не беше наистина важно.

Той неохотно пое писмото от ръката ѝ. Каза ѝ, че смяната му свършвала в шест часа и дотогава ще се опита да го преведе, но не обещавал нищо. Киара погледна часовника си. Беше толкова рано, как щеше да запълни времето си?

На път за дома тя обходи супермаркета и излезе с чанта, пълна с продукти за почистване. Атакува апартамента още от вътрешната страна на вратата, измъкна брашното от цепнатините, изми пода и стените, дори почисти вътрешността на тоалетната и дупките на душа възможно най-дълбоко. Но все пак апартаментът беше твърде малък и не ѝ отне много време да го излъска. Взе шишето с почистващия препарат и някакъв парцал и се запъти към клуба. Там имаше много повече за чистене. Търкаше повърхностите, отмахвайки пластове прах, когато мрачният поглед на Хариет я спря.

— Като че ли съм в ерата на динозаврите — каза ѝ Киара. — Трябва да си отваряш очите на четири. Току-виж археолозите настояли зоната да бъде заградена и да започнат да търсят фосили в праха.

— Това, което похабяваш, не е прах, а атмосферата на моя клуб. Остави го на мира.

— О, моля те! Нека оправя тези рафтове и лавицата. И може би далечната стена. Хайде де.

— Какво, по дяволите, ти става?

— Не ме свърта на едно място, не мога да се застоявам. Трябва да вися някъде, докато се свечери, и да чакам онзи келнер да ми преведе писмото, а това ще ме побърка.

Хариет завъртя очи.

— Да, знам, знам. Добре че те оставих да му го занесеш. Виждам, че има резултат.

Хариет откопчи тубата от пръстите ѝ.

— Защо не свършиш нещо полезно? Качи се горе и прослушай отново онази италианска касета. Опитай да запаметиш няколко думи и

не се тревожи — аз ще дойда с теб в бар „Италия“ довечера, за да се уверя, че онзи ти е превел писмото.

— Благодаря ти! — Киара й подаде и парцала. — Ти си истинска приятелка.

Както излезе обаче, помощта на Хариет не беше необходима. Киара нахлу през вратата на бар „Италия“ точно в шест часа и щом я съзряха очите на келнера се напълниха със сълзи.

— Толкова красиво писмо, толкова тъжно писмо! — Тя усети, че той се наслаждава на драмата, с която мигът беше зареден.

— Какво пише? — Киара подскочи като превъзбуден пудел. — Прочети ни го.

Той поклати глава.

— Не тук. Трябва да отидем на някое тихо място. Такива думи не се произнасят сред гълчава.

— Да се върнем в апартамента — предложи Хариет.

— Шегуваш ли се? — Киара беше извън себе си. — Апартаментът е на цели пет пресечки оттук.

— Добре, добре, тогава ще тръгнем нагоре по пътя към Сохо Скуеър, но да побързаме.

Тревата бе прясно окосена и малкият площад миришеше толкова свежо, колкото нещо в близост до Оксфорд стрийт може да мирише. Седнаха на една пейка, келнерът между двете, и зачакаха нетърпеливо, докато изваждаше писмото от джоба си.

Той прочисти гърлото си и замълча драматично.

— Готови ли сте?

— Да — отговориха му в хор.

Посланието казваше следното: „Скъпи мамо и татко, надявам се това писмо да ви намери в добро здраве. Не мога да започна с думите, че много съжалявам, задето избягах през нощта. Обещах и на двама ви, че ще остана в Сан Джулио, и искрено го мислех — наистина, наистина го мислех“.

Той прекъсна.

— Части от писмото са зацапани — отбеляза. — Мисля, че тя е плакала.

Киара кимна, гърлото й се бе свило. Келнерът сведе глава и продължи. „Да избягам тогава ми се струваше най-правилно, единственото нещо, което можех да направя. Марко е лош човек. Той е

суетен, слаб и ревнив. Нарани ме и се страхувам, че после ще нарани и Киара. Знам, мамо, ти смяташе, че постъпваш правилно, като ме отпрати онази нощ и ми каза да се върна при съпруга си. Но сгреси. Мястото на жената невинна е до съпруга ѝ. Понякога е милион пъти по-добре да бъде далеч от него.

Искам да знаете, че сега съм намерила малко щастие. Аз съм в Англия, в един град близо до Ливърпул, където има хора, които ме обичат и освен това обичат Киара. Тук никой не вдига ръка срещу мен и не заплашва дъщеря ми. Живеем в хубав дом и не сме лишени от нищо. И двете сме много щастливи.

Не остана друго, което да ви кажа, освен че обичам и двама ви страшно много. Когато си помисля, че може никога повече да не ви видя, сърцето ми се къса. Искам да седна в кухнята с теб, мамо, и да ти помагам в печенето на хляба, да прекопая зеленчуковата леха и да избира заек за вечерята на татко. Тук е студено, искам да почувствам топлината на слънцето, което сякаш винаги грее над Италия. Искам да ям хубави спагети, да пия червеното вино на мама и да говоря езика, с който съм израснала. Искам да си открадна няколко мига, за да полежа под прасковите. И повече от всичко искам отново да съм италианка. Но се страхувам и не мога да се върна, мисля, че вече е невъзможно.“

Келнерът вдигна глава.

— Тук писмото свършва. Тя не е могла да продължи. — За момент настъпи тишина, а после той отново заговори. — Ти ли си тази Киара, за която пише?

— Да.

— Тя никога ли не се е върнала обратно в Италия?

— Не.

— Трябва да отиде. Ако се чувства така, значи трябва да отиде. Още днес трябва да ѝ резервираш място в самолета.

— Това е невъзможно.

— Е, ако парите са проблем, тогава вземи заем — изплака той.

Киара едва можа да понесе произнасянето на думите:

— Майка ми е мъртва.

— Това е ужасно! — Той изглеждаше зашеметен.

Тя кимна.

— Да, така е. Ужасно е.

Хариет се протегна и хвана ръката ѝ.

— Скъпа, съжалявам, че писмото носи толкова много тъга.

— Моля те, не бъди мила с мен. Ще заплача и няма да мога да спра.

— Кажи ми какво искаш да направя?

— Не можем ли просто да поседим тук за малко.

Хариет стисна ръката ѝ.

— Да, разбира се.

И тримата останаха на пейката, докато светлината повяхваше, и наблюдаваха как закъснелите купувачи бързат покрай перилата на площада, стиснали найлоновите си чанти. Никой от върволицата не вдигна поглед към тях. Крачеха твърде бързо към метростанцията, кръчмата или Китайския квартал за едно евтино хапване.

Киара се загледа в смешната малка имитация на къщичка от времето на Тюдорите в центъра на Сохо скуеър. Както винаги се зачуди защо някой трябва да си създава толкова много грижи, построявайки нещо, което може да служи само като барака за инструменти. Нямахше смисъл.

— През всичките тези години майка ми е била толкова нещастна — заговори накрая. — А аз изобщо не съм знаела. Тя беше просто мама и правеше обикновени неща, нещата, които всички майки правят. Никога не помислих за нейните чувства. А през цялото време тя е била отчайващо тъжна.

— Не, не това се казва в писмото — възрази Хариет. — Изобщо не е така.

— Какво имаш предвид?

— Тя със сигурност е била тъжна, когато е писала писмото. Казва обаче, че е намерила щастieto и хора, които я обичат. Тя е искала родителите ѝ да знаят, че вие двете сте в безопасност.

— Казва, че сърцето ѝ се къса.

— Но твърди, че е много щастлива.

Скръбта се превърна в гняв, както често се случваше с Киара.

— Щастлива ли? Твърди го по-скоро от инат — каза тя горчиво. — Твърде голям инат, за да се върне у дома в Италия и да каже, че съжалява. Инат до самия край, такава беше. Не позволи на Алекс да сложи допълнително перила у дома заради нея; не даде да преместим леглото ѝ в дневната стая, когато вече беше много зле. Не, трябваше да я влачим нагоре-надолу по проклетите стълби ден след ден. Не искаше

медицинска сестра и непознати в къщата, не искаше да отиде в болница — а мама винаги получаваше това, което иска.

— Киара, не си честна.

— Знам, но бих искала никога да не бях намирала това писмо. Сега аз съм тази, която се чувства зле. Напуснала е Италия заради мен — казва, че се е страхувала да не бъде наранена — и е била злочеста през остатъка от живота си. Вината е моя.

До този момент келнерът мълчаливо седеше между тях. Изглеждаше смутен, сякаш потискаше някаква грижа.

— И никога не е изпратила това писмо на семейството си? — попита той, когато се отвори пролука в разговора им.

— Не, вероятно е размислила.

— Тогава защо ти не го отнесеш заради нея? — той погледна адреса върху плика. — Сан Джулио, знам го, близо е до Неапол и недалеч от морето. Градът не е малък, но не е и голям. И Кароца не е чак толкова често срещано име. Не би трябвало да е трудно да ги откриеш.

Хариет изглеждаше замислена. Взе писмото от ръката на келнера и се вгледа в него.

— Съгласна съм с... господи, как ти е името? Дори не знаем как се казваш.

— Едуардо.

— Съгласна съм с Едуардо. Длъжна си да доставиш писмото, така е най-правилно да се постъпи. Струва ми се обаче, че ще трябва да се подготвиш за няколко жестоки истини.

Киара си помисли, че май вече има някаква представа какви може да се окажат тези истини, но искаше да чуе как гласът на Хариет ги изрича и затова само попита:

— Какво имаш предвид?

За момент настъпи неловка тишина.

— Ами... — започна Хариет. — Това, което имам предвид е... Едуардо, защо не прочетеш пак цялото писмо, за да го прослушаеме внимателно още веднъж?

Той го направи, успя да вдъхне и на второто си четене патоса и драмата, които бе вложил в първото. Киара си мислеше, че дори може да пророни някоя сълза.

Хариет отново стисна ръката ѝ.

— Думата, която изскочи, е „съпруг“. Мисля, че трябва да се подготвиш за възможността майка ти все още да е имала съпруг в Италия, когато се е омъжила за Алекс.

— Господи!

— Точно така.

— И този Марко, за когото казва, че е лош човек, може да е моят баща.

— Това ми се струва най-вероятно — съгласи се Хариет.

Тъмнината беше паднала, подобно на завеса в театър. Нямаше луна и звезди и дори светлините на града изглеждаха слаби. Чуваха шума от автомобилите по Оксфорд стрийт и Черинг Кросроуд, но в центъра на площада цареше тишина. Киара съзнаваше, че не бива повече да седят тук. Някой скоро щеше да намине и да заключи портите, но не можеше да се изправи срещу необходимостта да помръдне. Мисълта да се изправи и да извърви няколкото пресечки до дома я парализираше. Едуардо я бе прегърнал през рамо, а Хариет все още държеше ръката ѝ. Изглежда и те не бяха способни да помръднат.

Киара наблюдаваше как един млад бездомник разстла спалния си чувал на земята пред вратата отсреща и си помисли, че животът е купчина лайна. Светът беше гадно и грозно място и тя не искаше да го вижда повече.

— Майка ми е била бигамна, а баща ми копелдак — тихо каза тя. — Страхотно.

Едуардо миришеше на хубаво. Тоалетната вода, с която се бе облял тази сутрин, бе поизветряла до приемливо ниво. Тя се наклони към него, търсейки утеха.

— Скъпа, аз замръзвам. Ще се върнем ли в моя приятен топъл клуб, за да поговорим малко повече — каза Хариет. Плъзна се по пейката, протегна ръка към Киара и насила я изправи на крака. — Хайде, бейби.

— Няма да отида в Италия, Хариет — почти агресивно извика Киара. — Нито сега, нито изобщо някога.

Гласът на Хариет беше успокояващ.

— Не трябва да ходиш, ако не искаш.

— Точно така. Не трябва да правя нищо, което не искам да правя — тя дръпна ръката си от Хариет и без да погледне назад към Едуардо, закрачи бързо напред, а сълзите пареха очите ѝ.

6.

Киара имаше твърде много дрехи. Задушавашите ризи с дълги ръкави и дебели джинси нямаха шанса да видят Италия. Въпреки всичко тя се радваше, че е дошла. Рим беше красив град и хората някак си изглеждаха по-живи от лондончаните, които бе оставила зад гърба си. Обличаха се по-добре, движеха се по-добре и определено се хранеха по-добре. Наслаждаваха се на всяко хранене. Ето такъв трябва да бъде истинският вкус, помисли си Киара, докато седеше на една външна маса в кафене на площад Навона и навиваше спагети около вилицата си. Наслаждаваше се на наситения аромат от свежи домати, босилек и отличен зехтин. В главата ѝ вече дори се въртеше идеята за книга, посветена на простата италианска селска кухня.

Наблюдаваше двете малки деца, които се пръскаха с вода от фонтана в центъра на площада — много по-различен от обикновения квадратен фонтан в Ню Брайтън, където тя бе играла като дете. Тукашният беше огромен и внушителен, целият във фигури на герои и прекалено пищен. Обикновена храна, съчетана с пищна архитектура — това е италианският стил, отсъди Киара. Прекара късче хляб около купата си, за да обере последния остатък от вкусния сос.

— *E buono?* — попита келнерът.

— *Molto buono, grazie* — каза тя с цялото самочувствие на човек, прекарал четири нощи в слушане на аудиокасата със самоучител по италиански.

— *Ah, brava, brava! Parla Italiano* — извика той, а около черните му очи се появиха бръчици, докато ѝ се усмихваше до уши.

Киара също му се усмихна. Мъжете тук бяха удивителни. Изглежда смятаха за свое задължение да се любуват на всяка жена, която се мернеше наоколо. Щом стъпеше на улицата, винаги я поздравяваха с одобрителни подсвирквания и едно-две *ciao bella*, макар че все още никой не се бе осмелил да я оципе по дупето.

Изкушаваше се да остане повече в Рим, прекарвайки неусетно дните си в кръстосване от Колизеума до Испанския площад. Продължаваше да си повтаря обаче, че не е дошла на туристическа

обиколка. На дъното на куфара ѝ, пхнато между бельото и чорапите, лежеше пожълтялото писмо, закъсняло с десетилетия, и тя щеше да го занесе на семейство, живеещо в Сан Джулио. Нейното семейство.

При мисълта за тях винаги ѝ ставаше зле. Не можеше да си представи тази първа среща. Дали щяха да я прегърнат, или ще затворят вратата под носа ѝ? Цяла нощ лежеше будна в хотелското си легло и се страхуваше.

Хариет бе издала заповед да не се паникьосва.

— Съсредоточи се да ги намериш и след това всичко ще се нареди от само себе си — беше нейният съвет.

Лесно ѝ е да го каже, мислеше си горчиво Киара, нали беше в безопасност зад бара на „Офисът“, охранявана от бутилките Бароло.

Хариет я убеди да отиде в Италия. Нейната настоятелност се съчетаваше с пламенността на Едуардо — двамата преодоляха съпротивата ѝ. Сега им беше благодарна, защото не би подминала Рим за нищо на света, но дните минаваха, а тя все забавяше пътуването на юг.

Не можеше да отлага повече. От суеверие сложи съвсем малка част от нещата си в раницата, а останалото остави в хотела. Нуждаеше се само от няколко дрехи за смяна, четка за неуправляемата си коса, преносимия компютър, в който щеше да записва готварските рецепти, фотоапарат и разбира се, писмото и снимката. Не искаше да изкушава съдбата, като допусне, че отива в Сан Джулио за по-дълго време, а не за няколко дни.

Сега раницата лежеше до краката ѝ и след като изяде своето тирамису и изпи кафето си, тя се отправи към гарата, за да хване влака за Неапол. Оттам, както обясняваше пътеводителят ѝ, трябваше да вземе автобус, който да я свали на площада в Сан Джулио. Представяше си красиво селце със сгради от дялан камък и интересни типажи сред селяните. А пък кухнята... нямаше търпение да опита кухнята им. Щеше да има истинска *cucina rovera*, по-автентична от онези, които бе опитала в Рим, но не по-малко ароматна — такива бяха очакванията ѝ. Сигурна беше, че дори изобщо да не откриеше семейството си, щеше много да се наслаждава на пътешествието.

Не бързаше да стигне до Стационе Термини. Според картата на града от площад Навона дотам ѝ предстоеше дълга разходка. Киара реши да измине разстоянието със спокойно темпо, за да вдишва от

сладкия мирис на пържен лук, носещ се от отворените врати на ресторантите, и през прозорците на магазините да разглежда богато украсените дрехи, които тя самата никога не би се осмелила да облече.

Разучаването на местното население само по себе си беше забавление. Шофираха като луди или сякаш ги гонеше някакво бедствие — по тесните задръстени улици едната им ръка винаги беше върху клаксона, а кракът им твърдо натискаше педала. Киара беше истински учудена, че тротоарите не са отрупани с останки от коли и умиращи пешеходци. Сигурна беше, че би било твърде лесно турист като нея, разсеян от класическо архитектурно произведение или красив фонтан, да бъде покосен от някой, решил да измине пътя от дома до офиса си за рекордно кратко време.

Дори когато не бяха закрепостени за колите си, римляните сякаш бяха на път да загубят контрол над себе си. С ръцете си говореха точно толкова, колкото и с думи. С тревожна бързина и без предупреждение смехът им се обръщаше в гняв, и обратно. И, о, Господи, колко шумни бяха! Докато се разхождаше из задните улици Киара неведнъж забелязваше възрастна дама на тротоара, която провежда дълъг разговор на високи децибели с някой на балкона шест етажа нагоре. Твърде логично би било един от двамата да вземе асансьора и да се присъедини към другия, твърде скучно и безинтересно, твърде неиталианско.

Неочаквано Киара се почувства много предвзета, като героиня на Джейн Остин — пред нея бяха само добрите маниери и китайският порцелан. Никога преди не бе смятала себе си за лишен от емоции човек, но в сравнение с тези лесно възбудими хора започна да разбира, че горната ѝ устна е самото олицетворение на сковаността. Майка ѝ беше италианка, предполагаше, че баща ѝ също е италианец, така че не можеше да си представи как се е оказала различна. Вероятно английската студенина се беше просмукала в нея чрез студените ветрове от Ирландско море към река Мърси, удрящи се в прозорците на високия дом на крайбрежната улица.

Когато най-накрая пристигна на гарата — преживя малък скандал. Проблемът беше в това, че не стана ясно на коя опашка трябва да се нареди, за да купи специален вид билет, за разстоянието от Рим до Неапол.

— Трябва да си купите билет за Рапидо^[1]. Не мога да ви продам от моите. Идете на гишето ей там — сопна се продавачът на скорострелния си италиански.

Така че тя се нареди на друга опашка, за друго гише само за да ѝ кажат отново:

— Трябва да си купите билет за Рапидо. Не мога да ви продам от моите — и я изпратиха отново към гишето, от което току-що бе дошла.

На Киара ѝ бе писнало да виси по опашките. Отвори уста и започна да крещи срещу продавача на английски.

— До гуша ми дойде от всичко това! Един от вас ми казва едно, а друг — друго. Искам да си купя един проклет билет до Неапол и няма да мръдна оттук, докато не ми го дадете. — Изумена разбра, че се държи като италианка.

Вероятно продавачът не бе разбрал нито една дума, но разпозна стила на говорене. Спокойно прие парите, бутна билета и повелително ѝ махна с ръка да се отмести. Киара се почувства изтощена от гневния си изблик. Не можеше да си представи що за живот би имала, ако целият ѝ ден и всичките ѝ дни минаваха на такова силно заредено емоционално ниво. И все пак хората около нея се усмихваха и смееха повече от сдържаните си лондонски съответствия. Вероятно бе по-здравословно да живееш, изразявайки на воля емоциите си.

С облекчение потъна на седалката до прозореца в забележително прохладния и подреден влак, който спокойно излезе от гарата в минутата, указана на таблото. За Киара беше пълна мистерия как такъв хаотичен народ може да има добре работеща железопътна система, но беше благодарна, че са се справили.

Слизайки от влака в Неапол, тя отново пристъпи в земята на истинската Италия — гореща, объркана и напълно чужда. Шофьорите на такситата, възседнали капаците на колите, шумно и възбудено играеха карти, дебела жена с много слабо дете, облечена само с дълга мърлява мъжка фланела, просеше монети. На Киара ѝ се струваше, че всички говорят едновременно на някакъв диалект, звучащ едновременно гърлен и окастрен откъм звуци за ухото, привикнало към римските тонове. Тук хората бяха по-ниски, по-тъмни и по-шумни. Лицата им изглеждаха по-сурови и по-хитри. Киара бе привикнала към шума и тълпата, но продължаваше да се чувства някак застрашена, докато си пробиваше път през множеството на гарата — самотна фигура,

сграбчила малката си раница. Мобилизира целия си самоконтрол, за да не хукне панически обратно към влака, който удобно и сигурно щеше да я отведе надалеч. Сигурно това е начинът да докажеш най-накрая пред себе си, че си възрастен човек, реши Киара — когато в действителност не желаш да направиш нещо, но го правиш въпреки волята си, защото осъзнаваш, че трябва.

Тя се качи на автобуса, който щеше да я отведе по-близо до семейството, което се страхуваше да срещне. Прозорците му останаха затворени, макар че беше горещо и задушно, чак докато потеглиха. Едва тогава хладният бриз започна да вее в косата ѝ. Повечето места бяха заети от майки с деца. Жените, върху чиито ръце и брадички се поклащаха няколко допълнителни килограма, бършеха лицата си. Децата обаче бяха очарователни. Наподобаващите им стафиди очички любопитно надничаха над седалките към бледата слаба дама с къса приятно ухаеща коса. Киара се опита да съсредоточи вниманието си по-скоро върху децата, отколкото върху пътя. Сигурна беше, че няма да види нищо добро, ако следи поведението на италианските шофьори по дългите прави на автострадата.

Природата тук беше кафява, равна и безплодна. Това не беше Италия от пощенските картички или от фантазиите ѝ. Автобусът минаваше по улици, около които имаше жилищни блокове, сякаш строени съвсем набързо през 70-те. Тук-там виждаше дърво, но иначе нямаше зелени пространства. Всяка сграда беше надупчена хиляди пъти с телевизионни антени. На балконите бяха изпънати простори и върху тях съхнеше пране. Киара си представи звуците на кучешкия лай и бебешкия плач, които вероятно съпътстваха дневния живот в тези неприветливи кутийки. Очакваше да види очарователни селски къщи и благородни стари църкви, но не забеляза нищо подобно. Тъжните жилищни блокове съпътстваха маршрута на автобуса до самия му край.

Пиацата, където слязоха, се доближаваше в най-голяма степен до това, което въображението ѝ беше измайсторило. Високи палми пресичаха стария калдъръмен площад чак до ниската църква, от чиито стени падаше бял хоросан. Паркирани автомобили изпълваха пространството от край до край, вмъкнати навсякъде, където се бе отворило свободно място. Наоколо като комари бръмчаха скутери „Веспа“ с красиви момичета с развети коси и мускулести младежи с

прилепнали тениски. Млади хора се бяха насъбрали около сухия фонтан в центъра на площада и върху пейките под палмите. Те разговаряха и се смееха, изглеждаха безгрижни и според Киара бяха много по-красиви от обкръжението си.

Тя стоеше там, праметнала раницата си през рамо, и проучваше обстановката и се опитваше да вземе решение какво да прави. В единия ъгъл на пиацата забеляза малко старомодно кафене. Успя да разчете думите, изписани със златисти букви върху тежката стъклена врата — *Il Caffè dei Fratelli Angeli*. Реши да се разходи малко и да поизпъне краката си, които се бяха схванали след пътуването с автобуса. След това заради жаждата си щеше да се върне и да намери маса в малкото кафене. Все още нямаше да споменава името Кароца. Първо искаше да придобие впечатления за града, където майка ѝ вероятно бе прекарала младостта си.

Несъмнено бяха настъпили големи промени от времето на Мария Доменика. Повечето от модерните апартаменти не са били построени и градът със сигурност не е бил толкова разширен по посока на сухата околност.

Киара навлезе под сянката на палмите и изкачи няколко от изтърканите стъпала към църквата. За момент обмисли възможността да се вмъкне вътре и да разгледа, но бе твърде уплашена. Ами ако свещеникът поиска да разговаря с нея? Ако поиска да узнае какво прави тук? Затова тя реши да продължи пътя си покрай малкия щанд, увенчан с наниз пресни лимони. Прегърбената стара дама, чието сбръчкано лице надничаше зад восъчножълтите плодове, извика към нея — покана или нещо подобно, — но Киара само се усмихна и продължи.

Мина покрай магазините: пекарната, месарницата и най-накрая — млекарницата, където шест от седемте възрастни жени, праметнали кошници през дланите си, се редяха на опашка за прясна биволска моцарела. Устата на Киара се изпълни със слюнка, когато си помисли как мекото гъвкаво сирене се топи върху езика ѝ, и реши скоро да опита едно-две парчета.

Магазините отстъпиха място на много по-мрачните жилищни сгради и тяхната грозота не окуражи Киара да продължи по-нататък. Извърна се и измина обратно същия път към кафенето, което беше забелязала в началото.

Отвори тежката стъклена врата и застина на място от изумление. Никога през живота си не бе виждала по-екстравагантно място. Всички стени бяха покрити с фрески. Над червените кожени скамейки се катереха купидончета и Венера изскачаше от мидата точно зад джубокса. Звучеше италианска любовна песен, Киара не разбираше думите, но вибратото в гласа на певица говореше за разбито сърце.

Зад дългия железен бар стоеше добре изглеждащ мъж, чиято черна коса бе прошарена със сребро, и лъскаше огромна старомодна кафе машина с чиста кърпа. Бръчки, причинени от усмивки, стояха приятно на лицето му със силно изразени черти. Имаше сухата и слаба фигура на работник, който цял ден е на крак. Киара определи, че той е може би с четири или пет години по-млад от майка ѝ, и се зачуди дали са се познавали. Тази мисъл я накара да потрепери от отчаяние, но и от страх.

— *Buongiorno!* — Мъжът вдигна поглед от заниманието си и ѝ се усмихна подканващо. Фини пращинки кафе бяха поръсили големите му квадратни ръце и замърсяваха колосаната бяла престилка, увита около кръста му.

— О, здравейте! — отвърна тя, все още погълната от екстравагантността на това, което бе взела за непретенциозно провинциално кафене.

Мъжът отново я дари с щедрата си усмивка. Белите му зъби контрастираха с мургавата кожа.

— *Inglese or americana?* — попита той.

— *Inglese.* Англичанка съм, извинете. Говоря малко италиански, но не много.

— Малко е по-добре от нищо — отговори той. Английският му беше добър и акцентът — по-чист от този на много келнери, работещи в бар „Италия“. — Кафе ли ще искате или да хапнете нещо?

— Да, моля. — Тя се покачи на един от високите кожени столове до бара. — Едно *caffè con latte* и панини ще ми дойдат добре.

Той леко сви вежди.

— Имам от днешната моцарела с домати и домашен хляб. Мисля, че ще ви харесат. Освен това е твърде късно за такова млечно кафе, лошо е за храносмилането. Ще ви направя еспресо с чаша *acqua minerale*.

Тонът беше любезен, но предлагаше да не влизаш в спор с него. Киара кимна в знак на съгласие.

— Благодаря — каза тя.

Той се зае с приготвянето на храната и напитката ѝ.

— Моето име е Джовани Анджели. — Кафявите му очи с дълги мигли надничаха над кафе машината.

— Аз се казвам Киара.

Джовани застина с кафето в ръка.

— Киара... това е доста необикновено име. Как е фамилията ви?

— Фокс.

Той сви рамене и сложи кафето на бара пред нея. Тя отпи. Кафето беше горещо и силно, а кофеинът накара нервните ѝ окончания да затрептят. Това беше шансът ѝ и ако не направеше крачката по-скоро, той щеше да ѝ избяга.

— Моята фамилия е Фокс, майка ми се казваше Кароца. Мария Доменика Кароца.

Името сякаш отекна в стените и отскочи от картините, дори купидончетата замръзнаха наред полета си. Челюстта на Джовани увисна и без да каже нито дума към клиентката си, той се извърна и тръгна през прашната червена завеса от кадифе зад бара.

— Татко, татко... ела бързо! — извика той.

Появи се възрастен мъж с любезно лице и изправен гръб, който мърмореше с нисък глас. Изглеждаше така, сякаш го бяха събудили наред дрямката. Джовани говореше твърде бързо и тя не можеше да разбере какво казва, но дочу своето име и това на майка си — Мария Доменика Кароца.

Възрастният човек замълча, сълзящите му очи се разшириха зад очилата със сребриста рамка и той впери невярващ поглед в нея. Заобиколи бара и я хвана за ръката.

— Ела, ела... — каза той и я задърпа към Мадоната с младенеца, изрисувана в центъра на пренаселената стена. Лицето на Мадоната ѝ изглеждаше познато. Имаше дълга права коса, остър нос и дълбоки очи.

Старецът благоговейно докосна лицето.

— Мария Доменика — каза с дрезгав глас, след това сбръчканата му ръка се протегна, докосна пухкавата коса на детето върху коляното на Мадоната и той добави: — Киара.

Киара се обърка.

— Съжалявам, не разбирам — каза тя, извърщайки се към Джовани.

По неговото лице се стичаха сълзи, стичаха се като реки по бръчиците, издялани от усмивки, и набраздяваха бузите му. Той не правеше опит да ги избърше. Киара се извърна към възрастния мъж и видя, че той също плаче. Старецът я хвана за раменете и я придърпа към себе си, за да я прегърне. Тя усети, че тялото му трепери, и също го прегърна, без да знае защо.

Най-накрая Джовани я хвана за лакътя. Ръката му беше топла и успокояваща. Той леко я бутна да седне на масата до картината с Мадоната и младенеца.

— Твоето име е Киара, името на майка ти е Мария Доменика Кароца и тя е дошла от този град? — нежно попита той и тя кимна в отговор.

Джовани посочи към картината.

— Нека да ти обясня това, което баща ми се опитваше да ти каже. Мадоната от тази стена носи лицето на майка ти, а чертите на детето са взети от теб.

Светът е полудял, помисли си Киара. Тези ексцентрични италианци говореха глупости и се държаха като ненормални.

— Не разбирам — повтори тя.

— Няма кой знае какво за разбиране — заяви Джовани, а тонът му беше спокоен и премерен. Тя му повярва. — Майка ти работеше за баща ми и той беше много привързан към нея. Тя напусна града преди много години и ние постоянно се надявахме, че ще ни се обади, но тя не го направи. Сега ти си тук, в кафене „Анджели“, и това е прекрасно. Истинско чудо е да те видим отново.

Сълзите му се стичаха открито и Киара изпита ужас да отговори на въпроса, който знаеше, че ще последва.

— Как е майка ти? Как е Мария Доменика? — попита Джовани, както тя очакваше.

Облегна се на стола си и за момент ги изучаваше мълчаливо — старецът със съсухреното елфическо лице и по-младият мъж, в чиито очи животът танцуваше. Лицата им бяха озарени от очакване, а тя не знаеше какво да им каже. Сигурна беше, че тези хора са обичали майка

й. Опитва се да потърси най-внимателния начин, за да поднесе вестта, че Мария Доменика си е отишла.

— Първо трябва да кажеш на баща си, че животът на Мария Доменика в Англия беше щастлив — започна тя. — Откри спокоен дом и хора, които я обичаха. Мисля, че Италия през цялото време й липсваше, но за нея Англия беше второто най-добро.

— А сега? — попита Джовани с гласа на човек, заподозрял отговора на своя въпрос.

И двамата заплакаха отново, когато тя им разказа за бавната тиха смърт на своята майка и за последвалото си решение да открие италианските си роднини и може би истинския си баща.

— Бихте ли могли да ми помогнете? — завърши тя.

— Ами лесно можем да ти кажем къде са роднините ти — каза й Джовани, който изтри сълзите си с края на престилката и покри лицето си с кафен прах. — Те са там, където винаги са били, в малкото си стопанство близо до града. Мога да те закарам, ако искаш.

— Не, мисля, че е по-добре да отида сама — отговори тя без колебание.

— В такъв случай ще те упътя за посоката. Ще пристигнеш там за двадесет минути. Преходът не е много приятен — все по главното шосе, — но пътят е равен и лесен. Едно време майка ти го извървяваше всеки ден и често буташе и теб в бебешката количка.

— Водила ли ме е тук, когато бях бебе?

— Разбира се. Докато тя работеше, ти спеше в малката стаичка на баща ми зад завесата. Помня колко възпитано се държеше. — Джовани й се усмихна и тя стори същото в отговор. — Баща ми се страхуваше, че ще плачеш и ще прогониш клиентите, но чувахме гласа ти само когато беше гладна или трябваше да се сменят пелените.

Джовани и баща му отвориха цял склад със спомени. Киара жадуваше да избърше праха от тези спомени и да чуе повече за живота на майка си в Италия. По-важен въпрос обаче напираше в ума й и тя го зададе:

— Баща ми, Марко, също ли е при семейството?

Джовани направи такава гримаса, както когато тя поръча кафе с мляко в твърде късен час на деня.

— Баща ти ли? — Той направи пауза и енергично отвърна: — Не, Марко не е там. Напусна града преди десетилетия. Другите обаче са

там и ако искаш да ги видиш мисля, че скоро трябва да тръгнеш. Утре ще се върнеш тук, нали? Баща ми и аз искаме да разговаряме още с теб. Имаме много въпроси, също както и ти, предполагам.

Джовани ѝ нарисова карта, така че да не се загуби. Двамата мъже я прегърнаха и целунаха, а Франко до последно я държеше за ръката като че ли не можеше да я пусне да си върви, и мърмореше нещо на странния си слят старчески италиански.

— Какво казва? — попита тя Джовани.

— Казва, че утре трябва да дойдеш пак. Ще ти сготви своята специална пица — любимата на майка ти.

Киара разбра, че най-после е намерила приятели в Италия. Ако нещата с роднините се развиеха лошо, тя можеше да се върне обратно тук. Сигурна беше, че Франко и Джовани щяха да се погрижат за нея.

Джовани гледаше как слабата фигура на Киара се отдалечава от кафенето и лицето му ясно изразяваше колко виновен се чувства. Когато се убеди, че си е отишла, той се извърна към баща си и попита:

— Не трябваше ли да ѝ кажем повече?

— Какво повече искаше да ѝ кажеш?

— Ами това, че Марко със сигурност не е истинският ѝ баща, че Росария е кучка и ще я посрещне студено, че когато майка ѝ избяга, имаше достатъчно основателни причини.

Франко изгрухтя. Лицето му беше набраздено с бръчки и космите върху главата му бяха оредели, но духът му си оставаше същият.

— Мисля, че ти вече достатъчно се намеси в работите на това семейство, не е ли така? — каза решително той. — Време е нещата да вземат естествения си ход. Каквото ще става — да става.

Джовани се върна към почистването на кафе машината. Франко никога не му прости напълно за онова, което бе сторил в онази нощ преди толкова много години. Не заради парите се бе ядосал — той би дал на Мария Доменика и последната си монета, а защото я е оставил да потъне в онази сива сутрин, без да каже нито дума. Джовани все още си спомняше гнева на баща си, смразяващите му думи, когато разбра, че е потънала вдън земя и никой не знае къде да я намери.

Тогава Джовани смяташе, че е постъпил най-правилно за момента, и спореше, но Франко остана глух за неговите обяснения. Покъсно често си мислеше, че може би е сгрешил, но беше толкова млад, а лицето ѝ — твърде подуто и посиняло, и това го бе изплашило. Спомняше си как се опитваше да се държи като герой и искаше да я защити. В действителност обаче той се страхуваше, че Ерминио Кароца и Джино Манцони ще нахлуят с пушки у дома им, ако заподозрат за неговата намеса. Направил беше онова, което смяташе, че трябва да направи. Толкова ли бе погрешно?

Започна да търка кафе машината още по-усилено. Без значение колко добре я бе почистил, на следващия ден тя отново щеше да бъде покрита със сух и плътен слой прах от смляно кафе, както и дрехите, косата и кожата му. Всичко наоколо щеше да мирише на печено и горчиво кафе. Трябваше да завързва плътно найлоновата чанта, в която слагаше работните си дрехи, докато намери време да ги изпере, защото в противен случай този мирис щеше да нахлуе във всяко малко ъгълче на къщата им. Поне Мария Доменика беше успяла да избяга от този град, помисли си той, и от тъпата предопределеност на живота тук, от горчивите задушавачи миризми. Не бе позволила на задължението и верността към семейството да я оковат. Сега обаче, противно на всички очаквания, дъщеря ѝ се бе върнала. Кой знае какво щеше да открие там?

---

[1] Директен автобус. — Б.пр. ↑

7.

Джовани се оказа прав за прехода — беше лесен, но не особено приятен. Стори ѝ се, че пътят наскоро е бил разширен и са добавили второто платно. Нямахше време за оглед на околността и могилите твърда земя, които периодично препречваха пътя ѝ. Най-накрая жилищните сгради отстъпиха пред природата и Киара забеляза, че минава покрай двуетажни къщи, разположени по-нарядко. Те бяха боядисани в розово, оранжево или жълто, сякаш собствениците им, потиснати от външния вид на сградите, бяха направили опит да повдигнат духа си с ярки цветове.

Сега тя нямаше търпение да стигне там, където се бе запътила. Чувството на страх най-сетне я бе напуснало и краката ѝ не я носеха напред толкова бързо, колкото би искала.

Първо видя прасковените дървета и малкия неугледен дом зад тях. Спря в началото на алеята и за пръв път се замисли какъв е най-добрият начин да се представи. Нямахше смисъл от заобикалки, най-добре беше да говори направо. Още в началото щеше да им каже коя е и защо е дошла.

Щом закрачи по алеята едно тромаво кафяво куче с дълга сплъстена козина опъна дебелината си верига и яростно започна да лае. Семейство мръсни пилета се пръснаха около нея, вдигайки облаци прах. Зеленчуковата леха пред вратата на кухнята се представи с плевелите си, извисяващия се босилек и занемарени домати корени. Къщата изглеждаше празна и лишена от обич.

Киара се придвижи през прашния двор и решително почука на голямата дървена врата, преди да има време да промени намеренията си. За нейна изненада отвори се веднага и тя моментално загуби дар слово. Високият строен мъж, застанал на вратата, сигурно беше най-красивото човешко същество, което някога бе виждала. Очите му не бяха кафяви, но не бяха и чисто зелени, обгръщаха ги толкова дълги и гъсти мигли, че чак не изглеждаха истински. Мургавата му кожа беше толкова гладка и чиста, че можеше да се състезава с хиляди подложени се на козметични процедури дами, а косата му блестеше като крило на

кос. Киара не можеше да не забележи дългите пръсти, държащи вратата отворена. Дори ноктите му сякаш бяха изпилени и лакирани.

— *Signora?* — озадачено попита той, вдигайки перфектна вежда.

Тя едва успя да събере ума си, за да поздрави със заекване и след това отново продължи да го съзерцава, опитвайки се да му намери някакъв недостатък.

— Загубихте ли се? — попита той несигурно на английски.

— Не — преглътна тя и поклати глава.

— Мога ли да ви помогна с нещо?

Тя преодоля зашеметението си от неговата красота и неочаквано всичко се изля от устата ѝ — коя е, какво прави тук, защо идва по това време, водопад от думи, които вероятно му бе трудно да проследи, но той някак си успя.

— Мисля, че е по-добре да влезете вътре — каза ѝ накрая, отвори вратата малко по-широко и я задържа.

Киара влезе направо в голямата кухня, която — меко казано — можеше да се определи като селска. Похабена маса от борово дърво и стари тук-там прокъсани столове заемаха средата на помещението. За стената беше прикован старинен кухненски бюфет, горните му рафтове пъшкаха под тежестта на тежки кръгли самуни хляб. Кухненските шкафове бяха напълно разнородни, старата мивка — напукана. Киара забеляза, че липсват каквито и да е следи от съвременни удобства, като микровълнова печка или съдомиялна машина, но върху архаичната печка в огромната тенджерка нещо клокочеше и ако се съдеше по пръските върху стената, това нещо беше доматен сос. Изкушаваше се да вдигне капака, да подуши и да опита, да задава въпроси и да си води бележки, но сега определено не беше времето за това.

— Седнете — каза нейният Адонис, подавайки ѝ най-малко повредения стол. — Искате ли чаша вода.

— Да, моля. Би било чудесно.

Той напълни една недотам чиста чаша с вода от чешмата и в главата ѝ отекнаха всички предубеждения, характерни за привикналите към бутилирана вода индивиди. Когато пое чашата от ръката му, пръстите ѝ за миг докоснаха неговите. Киара потрепери, а той се усмихна като мъж, който много добре знае каква власт има над противоположния пол.

— Казвам се Паоло.

— И вие сте... роднини ли сме изобщо?

Паоло сви рамене. Изглеждаше абсолютно необезпокоен от появата ѝ на вратата му.

— Братовчеди, мисля — отговори той и се усмихна отново точно толкова въздействащо, както и първия път. — Стойте тук, ще извикам мама. Тя е ваша леля, предполагам. Казва се Росария. Точно сега се е отдала на дрямката, но мисля, че ще иска да я събудя, за да се срещне с вас.

Киара изчака пет минути, станаха десет, а после — петнадесет. Стори ѝ се, че чува звук от извисени гласове, но не беше сигурна. Най-накрая вратата се отвори и някакво сърдито изглеждащо създание изпълни рамката. Вероятно някога е била красива преди формите ѝ да изгубят своята еластичност и устата ѝ е имала силата да изразява нещо друго, освен намръщване, но днес бе невъзможно да се повярва, че тази жена има някаква роднинска връзка със слабата и грациозна Мария Доменика.

Ръцете ѝ бяха големи и трудноподвижни, като две наблъскани чанти с мръсно пране. Очите ѝ наподобяваха сбръчкани стафиди върху лице, приличащо на неопечена кифла. Подутото ѝ тяло явно ѝ беше в тежест. Движеше се из кухнята като човек, привикнал към болката в коленете.

— Росария? — колебливо попита Киара.

Беше възнаградена с поток от италианска реч, която ѝ звучеше повече като нападка, отколкото като приветстване за добре дошла.

— Съжалявам, не разбирам.

Паоло спокойно се намеси.

— Не се тревожете, мама не се е събудила напълно и вашето идване тук малко я шокира.

— Вижте, по-добре да си вървя. Мога да се върна утре или някой друг път, ако ви устройва повече.

— Не, останете. Мама винаги е гладна, когато се събуди. Ако намеря нещо за ядене, настроението ѝ ще се подобри. Тя говори малко английски — аз самият я научих — и вероятно ще си го припомни, след като напълни стомаха си.

Паоло подреди чинии с хляб, сирене, маслини, нарязан на ивици и Маринован в оцет патладжан, салам и парчета шунка. Наистина, когато започна да дъвче, Росария омекна. Не стигна дотам, че да

предложи на гостенката да опита от някоя чиния, но след като бе забелязала бръмчащите около храната мухи и пилешките курешки под масата, Киара беше доволна, че не ѝ се наложи да отказва. И в нейната кухня хигиената не успяваше да се пребори за полагащото ѝ се място, но това тук бе твърде много.

Най-накрая Росария спря да дъвче, изтри с ръка някаква мазнина от брадичката си и каза много бавно, разчленявайки думите:

— Мария Доменика.

— Да, Мария Доменика — отговори Киара. — *Mia mamma.*

— Тя избяга.

— Да, знам.

— И сега ти се връщаш.

— Да.

— Какво искаш от нас?

— Всъщност аз ви нося нещо — писмо, което майка ми е написала до родителите си Ерминио и Пепина. Мисля, че на тази снимка са те.

Тя извади от чантата си измачканата черно-бяла сватбена снимка и я постави на масата. Навъсеното изражение на Росария не се промени. Киара си помисли, че вероятно е закъсняла и възрастната двойка сигурно вече не е между живите.

Паоло се извърна и я подложи на допълнителна обработка с чара си.

— Пепина и Ерминио? По това време обикновено се разхождат в градината, хванати за ръце като млади влюбени. Отивам да ги намеря. Ще хукнат насам веднага щом чуят за теб и писмото, и ще пристигнат толкова бързо, колкото позволят старите им крака.

Когато той излезе от стаята, Киара леко се отпусна и разбра, че е заела някаква неестествена поза, коремът — прибран, гърдите — изпъчени, за да направи добро впечатление. Дори се улови, че съжалява, защото не е прекарала няколко допълнителни минути, гримирайки се подходящо, а не само да се мацне със спиралата за мигли и тук-там да сложи малко пудра. Той беше прекрасен и изглежда нямаше съпруга в къщата, което вероятно не беше изненадващо, като се има предвид с каква свекърва ще трябва да се справи.

Не се наложи да чака дълго, преди да чуе развълнуваните викове и ахвания на двама останали без дъх стари хора. Закръглена беловласа

дама нахлу през вратата, последвана от още по-закръглен мъж. Те се нахвърлиха върху нея, прегръщайки я, целувайки я, щипейки я по бузите.

— Киара, Киара *bella* Киара — викаха те в хор.

След това възрастната дама тежко седна на стола, метна престилката върху главата си и започна да плаче, скривайки лицето си в нея. Росария завъртя очи и поклати глава, но старецът застана до жена си и я хвана за ръката. Киара не разбираше думите, които измърмори, но усещаше, че са успокояващи. Тя извади писмото от раницата, разгъна го и внимателно го постави върху масата. Росария силно стисна устни, като видя почерка върху пожълтяващата хартия.

Когато риданията на Пепина стихнаха, Киара ѝ подаде писмото.

— От Мария Доменика — каза тя просто.

Паоло взе листа от ръцете ѝ.

— Аз ще го прочета. Зрението им не е добро напоследък, а те никога не успяват да намерят очилата си. Винаги са на последното място, на което ще ги потърсиш.

Паоло започна да чете вече познатите думи с прекрасен глас, отлично хармониращ с прекрасното му лице. Докато той говореше, Пепина стискаше ръката на Ерминио и кокалчетата ѝ побеляха.

— *Mia figlia, mia figlia* — плачеше тя, когато той свърши, после дойде друг поток от италиански думи.

Паоло преведе:

— Иска да знае къде е дъщеря ѝ.

Киара благодари на Бог, че това е последният път, когато ще се наложи да предаде вестта за смъртта на Мария Доменика на хора, които са я обичали. Повтори почти същите думи, които изрече пред двамата мъже в кафене „Анджели“, но нищо не можеше да смекчи удара. Пепина отново се скри под престилката си, Ерминио също се нажали и се разрида по-свободно от всички мъже, които Киара бе виждала да плачат.

— Тя беше щастлива — отчаяно повтаряше Киара. — Животът ѝ беше чудесен. Тя срещна друг мъж на име Алекс, който я обичаше много и беше като истински баща за мен.

Росария отново се изправи тежко на крака и отиде да разбърка клокочещия върху печката сос. Киара хвърли бърз поглед към Паоло.

Той препрочиташе писмото, някакво намръщване едва докосваше гладкото му лице.

— Толкова е тъжно — каза той и я погледна. — През всичките тези години майка ти не се завърна у дома, а Пепина и Ерминио толкова я чакаха. Защо не го е сторила?

— Не знам — отговори Киара. — Струва ми се, че се е страхувала от баща ми.

— Баща ти?

— Да, баща ми. Марко.

— Не — той поклати глава. — Марко е мой баща, не твой.

— Но от писмото разбрах, че майка ми е била омъжена за него, нали?

Росария престана да разбърква соса и си позволи да се изкикоти:

— Омъжена! — неочаквано напълно бе възстановила слабите си познания по английски. — О, да, тя беше омъжена за него, но това не означава, че си негова дъщеря. Говорим тук за Мария Доменика... *putana*.

Киара се слиса. Ситуацията бе напълно неразбираема за нея — сякаш говореха за двама съвсем различни човека. Знаеше значението на думата *putana*, но тя не се връзваше с майка ѝ. Мария Доменика не беше курва. Сигурна беше, че до края на живота си е била абсолютно вярна на Алекс. За момент изпита детското желание да запуши ушите си с ръце и да откаже да слуша повече, но любопитството ѝ взе връх.

— Е, ако не е Марко, кой е баща ми, тогава?

Лицето на Росария беше злобно, а гласът ѝ — почти истеричен.

— Може да е всеки — изкрещя тя на италиански. — Художникът, който нарисова ония безбожни картини по стените на кафенето, или някой друг мъж, който е срещнала в Рим. Може да е даже Франко Анджели и синът му Джовани. Те бяха много, много близки и кой знае какво е ставало зад оная червена завеса там. Мария Доменика сигурно е преспала с всички.

— Не ти вярвам — извън гласът на Киара, след като Паоло преведе. Пепина и Ерминио разтревожено вдигнаха поглед и отново започнаха да я целуват и прегръщат, и да я щипят по бузите.

— *Bella, bella* — повтаряха те отново и отново.

Грубият глас на Росария се намеси — тя отново говореше ядосано на италиански, но този път Киара без проблем разбра —

дъщерята на Мария Доменика не беше добре дошла тук. Поне това беше очевидно.

Тя се протегна към пода и вдигна раницата си, готова да се извини и да си тръгне. Нейното леко движение и намерението, което то издаваше, не убягнаха от очите на Ерминио и той нежно, но решително сложи ръка на рамото ѝ. После се извърна към Росария и Киара видя в очите му поглед, който ѝ даде да разбере какъв мъж е бил някога. Дядо ѝ каза нещо спокойно и кратко, но все пак Киара усети гнева в думите му. Никакво възражение не бе позволено и след като той свърши, Росария захвърли дървената лъжица и наперено излезе от стаята.

Киара погледна към Паоло, за да получи някакво обяснение. За нейно облекчение той изобщо не изглеждаше обезпокоен от спречкването и просто отново ѝ се усмихна:

— Дядо и баба искат да останеш тук. Казаха, че ще пригответ съседната стая за теб. Там някога спеше майка ти.

— Не мога; Паоло. Майка ти не ме иска тук, това е напълно ясно.

— Не се тревожи за нея. Тя е в лошо настроение и, между другото, не тя, а дядо и баба са собственици на тази къща. Те обаче не искат и да чуят ти да отидеш някъде другаде.

— Няма ли да бъде малко неудобно?

— Възможно е, но ще бъде още по-неудобно, ако се опиташ да си тръгнеш, защото отново ще разбиеш сърцата им. Виж ги само, не искаш да ги нараниш, нали?

Киара хвърли поглед към двамата старци с набръчкани и кафяви като орех лица, избелели дрехи и закръглени тела. Те обнадеждено ѝ се усмихваха, макар че Пепина все още таеше сълзи в очите. Само ако бе опитала малко по-упорито да научи италиански, щеше да разговаря с тях. Сега само им се усмихваше, докато челюстта я заболя, и повтаряше думите *grazie, grazie*.

Когато се стъмни, Паоло изгони пилетата от кухнята и Пепина нареди и запали свещи по дължината на масата. Поднесоха ѝ да опита най-възхитителния семеен деликатес — *prosciutto crudo* — консервирано от самата Пепина, дебело парче пармиджано, което тя трябваше да нареже с остър нож на филии, ястие от пухкави задушени в зехтин броколи, приготвени в тиган, малко чесън и няколко лютиви

червени чушки, купа с малки тиквички, нарязани и изсушени на слънце, след това запържени в зехтин и мариновани в оцет, чесън и листа от джоджен. Най-накрая идваха най-свежата и топяща се в устата моцарела и най-големият панер с домашен хляб, толкова твърд и препечен, че Киара започна да се страхува за крехките си английски зъби.

Всеки път, когато си помислеше, че вечерята е свършила, Пепина се отправяше към печката и донасяше още чинии на масата. Топки ориз, пълнени със сирене и крехки препържени лозови листа, набързо завъртени в тигана с много чесън, някакви странни жълти зърна, за които Паоло ѝ каза, че се наричат вълчи боб. Киара се страхуваше, че ще се пръсне, но на нищо не можеше да откаже.

Яденето бе призовало Росария отново в кухнята, но тя се хранеше мълчаливо и избягваше очите на Киара. Излъчваше негативни чувства, но сякаш никой друг не забелязваше, че става нещо нередно. Останалите сякаш я бяха поставили на пиедестал и тя се залови със сериозната задача да изяде по една огромна порция от всяко ястие. Докато Киара похапваше, Ерминио я наблюдаваше одобрително.

— *Manga, manga* — каза той, търкайки закръгления си корем.

— Дядо ми обича да вижда жени с апетит — обясни Паоло.

Киара го накара още веднъж да ѝ съдейства като преводач, така че да обясни на старите хора защо ястията, които опитва, са толкова важни за нея. Те кимнаха и се усмигнаха с гордост, когато научиха, че печели хляба си като готвач и става все по-известен автор на книги с такава тематика.

— Открай време баба ми готви чудесно, най-добра е в цялата околност — каза ѝ Паоло. — Сигурно си наследила таланта си от нея.

— Сигурно е така — отговори Киара, почти зашеметена от чудото. Тя беше свързана с тези хора, приличаше на тях. Самата мисъл за това я правеше по-щастлива.

Замисли се сериозно и помоли Паоло да преведе още нещо:

— Баба ще ме научи ли? Ще я попиташ ли дали ще ми покаже как се приготвят традиционните домашни специалитети, с които майка ми е израснала — храната, готвена от цели поколения жени от семейство Кароца? Разбираш ли, търся вдъхновение за втората си книга и се чудя дали ще го намеря тук.

Паоло зададе въпроса и възрастната дама така се развълнува, че скочи на крака и се насочи към тиганите върху печката, сякаш се готвеше да започне веднага, но Ерминио я накара да седне отново. Когато заговори, в гласа му имаше нотка на авторитет. Паоло кимна с глава към него.

— Дядо казва, че утре рано майка ми ще дойде и ще изчисти кухнята, която очевидно е допуснала да изпадне в такова отвратително състояние, а пък ние ще те заведем в града, за да напазаруваме пресни продукти. След това ще си починем малко и ще започнем да готвим.

— Това звучи страхотно.

— Ще трябва да си легнеш рано — посъветва я той. — Имала си тежък ден, а дядо и баба ще искат да станеш с изгрева на слънцето. Тук никой не спи до късно, с изключение на мама.

Киара лежеше върху тясното легло, където някога бе спала майка ѝ, душеше чаршафите и възглавницата и си представяше, че долавя мириса на дългата ѝ черна коса. Чудеше се какво ли е сънувала, докато е лежала тук. За какво ли се е молела, на какво ли се е надявала?

Да види Мария Доменика през очите на семейството ѝ бе все едно да огледа любимия си пейзаж от различен ъгъл. Всички детайли са познати, но нищо не е на мястото си, там, където би трябвало да бъде. Започваше да мисли, че в действителност никога не е познавала собствената си майка. И никак не беше напреднала в разрешаването на загадката за баща си. На практика, благодарение на Росария, кандидатите за този пост бяха повече от преди.

Когато най-после заспа, в съня ѝ се появи намиращата се в съседство кухня. Там обаче имаше една слаба млада тъмноока жена, приличаше на майка ѝ. Тя разбъркваше клокочещия върху печката сос и месеше тестото за хляба. Движенията ѝ бяха бързи, самата тя беше пълна с живот и планове за бъдещето.

Киара спа дълбоко. Звукът от говорещите на италиански гласове не я събуди дори когато един или два пъти повишиха тон. Продължаваше да спи и сънуваше сънищата на някой друг.

Паоло и Росария седяха заедно на стъпалото пред вратата на кухнята в обичайната си поза — главата на Паоло лежеше отпусната

върху раменете на майка му, а нейната ръка приглаждаше неговата и без това невъзможно гладка коса.

— Мамо — придумваше я той, — трябва да се държиш добре, да бъдеш мила.

— И защо трябва да съм мила? — Гласът ѝ бе рязък и твърде висок.

— Шшт, ще я събудиш, а аз трябва да говоря с теб насаме. — Той потъна малко по-дълбоко в телесата на Росария и тя положи лека целувка върху челото му.

— Моят Паоло, моят Паоло! Толкова много те обичам, ще направя всичко за теб — изпъшка тя. — Но моля те, не ме моли да бъда мила с това копеленце. Тя ще съсипе всичко, ще съсипе живота ни. Чу ли какъв тон ми държа татко тази вечер? Това е само началото, сладкият ми. Каквата майката, такава и дъщерята, казвам ти. Мария Доменика беше истинско зло. Прегазваше всичко по пътя си, от началото до края.

— Да, мамо, но сега е наш ред. Трябва само да си поиграем с нея, това е всичко. Ще ѝ помогнем да събере рецепти за следващата си книга и след това, ако сме търпеливи, ще имаме нашия шанс да направим доста пари.

Росария леко се изви и притисна главата на Паоло към гърдите си. Усмихна се, когато почувства как той се облегна върху нея.

— Не разбирам — измърмори. — Как ще направим пари чрез нея?

— Вярвай ми, ще направим.

— Не, кажи ми как. Обясни ми.

Паоло нетърпеливо вдигна глава.

— Ти я чу, помисли малко.

Очите ѝ се разшириха и долната ѝ устна увисна.

— Не ми говори така! Първо — татко, а сега и ти. Разговаряй с мен нормално.

Той отново отпусна главата си на гърдите ѝ и гласът му възвърна умилкващия се тон.

— Помисли, мамо. Продадени са стотици хиляди екземпляри от последната ѝ книга. Тя ми каза, че в Англия е известен писател, снимката ѝ е във вестниците, дават я по телевизията. Ако напише друга книга и тя се окаже успешна, ние също ще станем известни.

Всички ще узнаят, че е научила италианските си рецепти от нас, и така ще направим пари.

— Продължавам да не разбирам.

— Туризм, мамо. Ще приемаме тук туристи. Ще ги караме да плащат за престоя си в типична селска къща и ще ги учим да готвят автентичните специалитети на нашата област, онези, за които ще прочетат в книгата на Киара. С удоволствие ще платят, за да научат тайните на бабината кухня. Вярвай ми, чел съм за това. Сега този туризм е на мода. Богатите хора се радват да дават пари за привилегията да пропътуват половината свят и да готвят в нечия чужда кухня.

— Само че я погледни тази къща. Татко я остави да западне. Кой ще плати, за да остане тук?

Паоло сви рамене.

— Да, разбира се, че ще трябва да я спретнем и да ѝ ударим една боя, но е важно всичко да изглежда селско. Ето за това плащат хората — за атмосферата.

Росария закудкудяка.

— Ами да, имаме си предостатъчно атмосфера. Наистина Паоло, не разбирам защо туристите ще искат да дойдат тук, в Сан Джулио. Няма ли да предпочетат места като Амалфи и Позитано — хубави крайморски селца? Никога няма да ги накараш вместо там да дойдат тук.

— Не, мамо. Мисля, че ще се получи. Трябва само да инвестираме малко време и вероятно малко пари — да отпечатаме диплянки, да наемем компютър от някого, да изкараме курсове, да създадем уеб сайт. Ако планът ми проработи обаче, Киара ще свърши повечето работа вместо нас. Тя ще докара туристите в Сан Джулио.

Росария трябваше да е напълно доволна — Паоло стоеше близо до нея и стомахът ѝ беше пълен с храна. И все пак думите на единствения ѝ син я оставиха със студеното празно усещане, връхлитащо я винаги когато доловеше, че интересът му е насочен към някоя друга жена.

— Харесваш ли това момиче? — попита го остро.

— Изглежда ми свята.

— Тя е като всички други преди нея — предупреди го Росария. — Заслепена е от хубостта ти, Паоло мой. Но тя никога няма да те

обича като мен. Никоя жена никога няма да те обича като твоето мамче.

Той притисна лице към мекото ѝ тяло.

— Мамо, не се притеснявай, няма да те напусна. Възнамерявам да използвам това момиче, ти сигурно го виждаш. Трябва да спечелим малко пари. Не можем само да седим и да чакаме старците да пукнат. Впрочем, както винаги съм ти казвал, няма гаранция, че ще ни оставят нещо. Вуйчо Салваторе ще прибере по-голямата част от наследството.

— Тези пари не са ни притрябвали чак толкова много, *figlio*. От време на време и баща ти ни изпраща по някой чек. В това винаги го е бивало.

— Ако планът ми проработи, мамо, ще можем да скъсаме чековете му на хиляди парченца и да му ги изпратим обратно. Ще сме червиви от пари, наши собствени пари, вярвай ми. Ти можеш да свършиш своята част, като помогнеш на Киара за рецептите ѝ, накарай я да се почувства добре дошла.

Росария въздъхна. Тя пазеше спомена за себе си, толкова хубава в любимата си синя рокля, колко грациозно караше колата на мама към фермата на семейство Манцони. Къде отидоха тези години? Кога и как всичко бе тръгнало наопаки? За момент самата мисъл за плана на Паоло, толкова хитър и изкусен, я накара да се почувства изтощена. Нямаше сили да пристъпи в бъдещето, дори редом с него.

— Мамо? — Сега главата му почиваше върху корема ѝ.

— Щом трябва — добре, Паоло. Но само защото трябва.

8.

Слънцето сияеше, когато Киара отвори очи. Неотстъпчиво и ярко то осветяваше и най-прашните ъгълчета на стаята, пожълтелите стени с белези от плакатите, които някога са били закачени там, купищата вехтории, стари обувки и износени дрехи, складирани тук, откакто стаята бе станала излишна. Както всичко останало, така и старата спалня на Мария Доменика говореше за занемаряването на къщата. Пепина и Ерминио бяха твърде стари, за да я поддържат, а Росария нямаше желание. Ако е имало други деца, помисли си Киара, те сигурно са се преместили и имат свои собствени семейства, защото не виждаше никаква следа от тях.

Киара чу как някой зад съседната врата обикаля насам-натам — някой стар и бавен, чиито движения издаваха добре отработена рутина. Дървената кухненска маса издаде скърцащ звук, сякаш върху нея беше оказан огромен натиск. Това събуди любопитството ѝ и Киара се смъкна от тясното легло, нахлузи джинсите и тениската си и отиде на разузнаване.

— *Il rape* — обясни Пепина и се дръпна настрана, за да може Киара да вземе участие в месенето.

Старият дървен кухненски бюфет продължаваше гордо да крепи рафтовете си, пълни с хляб, но баба ѝ очевидно очакваше, че ще трябва да посрещне по-големи нужди, защото изсипа друга купчина брашно върху масата и направи малка яма по средата, за да налее там мая и топла вода.

Двете мирно и тихо работиха една до друга, месейки тестото, докато Пепина остана доволна от неговата плътност. Киара знаеше, без да се налага да ѝ казват, че някога майка ѝ на същото това място до Пепина е помагала в приготвянето на хляба. Неочаквано тя се почувства много близо до Мария Доменика, по-близо дори от времето, когато бе все още жива. Започваше да разбира майка си, да вниква в това, което я бе оформило. Предната вечер тя почти съжеляваше, че е дошла тук, но тази сутрин вече знаеше, че това е била най-правилната ѝ постъпка.

Ерминио и Паоло не се събудиха, докато мирисът на печен хляб не достигна стаите им. От Росария нямаше и следа, чак гръмкият глас на Ерминио я принуди да се засуети из коридора с падаща върху раменете ѝ сива коса и подутото от съня лице. Тя хвърли хитър поглед към Киара и сърдитите ѝ устни се разтеглиха в някаква полуусмивка.

— Добро утро. Надявам се, че си спала добре — изрече бързо.

Това бяха най-любезните думи, излезли от устата ѝ до този момент. Киара беше изненадана, но благодарна. Може би Росария се бе съвзела след първоначалния шок и в края на краищата искаше племенницата ѝ да се почувства добре дошла тук.

— Днес майка ти бе по-радостна да ме види — каза по-късно тя на Паоло, докато той шофираше към града, а Пепина и Ерминио се бяха сгушили на задната седалка.

— Аха, казах ти, че е въпрос на настроение. Снощи я видях в найлошата ѝ светлина, но съм сигурен, че оттук нататък ще се държи по-добре. Тя се радва, че си тук, в това мога да те уверя.

Двамата старци настояха той да кара по по-дългия маршрут, така че да минат през старите части на града, покрай високи сгради с цвят на мокър пясък със сенчести дворове, скрити зад високите стени като огромна тайна.

— Дядо и баба казват, че по този начин са изглеждали повечето села, когато майка ти е била малко момиче. Тогава не е имало толкова много жилищни блокове. Сан Джулио е бил едно малко селище, заобиколено с биволи.

— Истински срам е, че се е наложило да се промени — тъжно каза Киара.

— О, промените не са чак толкова лошо нещо — леко отговори Паоло. — През онези дни бедността е била голяма и много хора са живели при ужасни условия. Дядо ми разказваше за някои толкова бедни семейства, че за вечеря по средата на масата са слагали само една-единствена купа със спагети. Мисля, че сега е по-добре.

Успяха да намерят място за паркиране в ъгъла на пиацата и с кошница в едната ръка, Пепина поведе похода към магазините. Денят беше пазарен и щандовете със свежи зеленчуци, месо и сирене бяха наредени по главната улица. Амбулантните търговци подвикваха, докато групата ги отминаваше, гордо показвайки лъскавите гладки патладжани, сладките тиквички и големи пъпки артишоци. Пепина

беше внимателен купувач, който побутваше и стискаше стоката, преди да благоволи да я купи, и се пазареше така, сякаш бе готова да си тръгне всеки момент. Изглежда познаваше всички хора наоколо и затова напредваха бавно, спираха на всеки няколко крачки, за да представят Киара на поредния семеен приятел, който си спомняше майка ѝ.

Някои от по-възрастните хора реагираха много емоционално. Те я прегръщаха и целуваха и я отрупваха с малки подаръци. Киара учтиво изпи чаша с някаква мътна и горчива течност, подадена ѝ от възрастната дама зад щанда с лимоните. Продавачът на плодове пхна една страхотна слива в ръцете ѝ, а друг продавач ѝ връчи цял салам. И Пепина, и Ерминио изглеждаха невероятно горди с нея.

— Нашата внучка — казваха те на всеки минавач. — Запознай се с нашата красива внучка Киара, която си дойде у дома след толкова много години.

Когато отново тръгнаха към пиацата, Киара си спомни за двамата мъже в кафене „Анджели“. Те сигурно се чудеха какво е станало с нея.

— Паоло, мислиш ли, че можем да спрем за малко в кафенето, преди да се върнем обратно? Обещах да разменя две думи с Франко и Джовани.

Паоло се поколеба.

— Дядо и баба не ходят в това кафене — обясни той. — Не са стъпвали там, откакто майка ти е избягала. Мисля, че по някакъв начин обвиняват Франко и Джовани за това, което се е случило, макар че не съм сигурен защо. След това пък чуха за Мадоната и детето, изрисувани върху стената, и това беше последната капка.

Тя се намръщи.

— Това е малко странно, нали?

— Да, малко — съгласи се той. — Можем обаче да седнем на сянка, на някоя пейка, за да могат старците да отдъхнат. Така ще имаш възможност да се видиш за малко с Франко и Джовани.

— Няма да се бавя — обеща тя.

Кафенето беше пълно. Бръмченето от разговорите се издигаше над шума на кафе машината. Клиентите изпразваха чашите си с еспресо по-бързо, отколкото Джовани би могъл да ги напълни. Макар и потънал в работа, той все пак намери време да вдигне поглед и да ѝ смигне.

— По-добре да кажа на татко, че си тук, за да направи пицата, която ти обеща.

На бара нямаше място, така че тя започна да си проправя път почти от самата врата.

— Не мога да остана дълго, защото баба, дядо и Паоло ме чакат отвън. Искрах само да знаете, че всичко е наред.

Той вдигна вежди.

— Това е добре.

— Аз все пак искам да говоря с вас, защото имам няколко въпроса.

Той погледна образувалата се пред него опашка и поклати глава.

— Права си, но сега времето не е подходящо. Ела довечера към пет и половина. Тук вече ще е спокойно и ще можем да говорим толкова дълго, колкото искаш.

Изглежда някаква свръхестествена сила през този следобед тласкаше стрелките на часовника напред. За Киара беше истински шок, когато забеляза, че цели пет часа тя и Пепина са панирали, месили, нарязвали и разбърквали. Първо направиха сос от домати, чесън, каперси, маслини и аншоа. След това сложиха да се варят на бавен огън тънки ивици телешко месо, докато станаха почти готови. После дойде ред на пиците със съвсем тънка тестена част, а отгоре — само с домати, чист зехтин и листенца босилек от градината.

С разни късчета и парченца, останали в хладилника ѝ, Пепина измайстори мътна, гъста и много вкусна зеленчукова супа. Най-накрая демонстрира как се панира. Киара бе смятала, че е усвоила панирането още преди много години, но панирането на Пепина вдигна нещата на по-високо ниво. Тя напълни един черен чугунен тиган със слънчогледово олио и го загря до необходимата температура — не толкова горещ, че външната част на храната да изгори, преди да е готова отвътре, нито толкова хладен, че продуктите да абсорбират олиото и да станат мазни. С едната си ръка Пепина овалваше вкусните късчета в брашното, потапяше ги в сместа за паниране и ги овалваше в хлебни трохички. Другата ръка бе посветена на вече цвъртящата в тигана храна, проверяваше, обръщаше и изваждаше в точния момент.

Семейството се събра, за да опита нейните *fritti*, които все още бяха твърде горещи. Имаше една малка сепия, кръгчета от сепии и опашки от скариди, панирани така, че да станат невероятно хрупкави. Подсилени с лимоновия сок, те направо се топяха в устата.

Освен това имаше късчета панирано тесто, подправено със сол, сода, маслини, каперси, борови иглички и стафиди. Пъшкайки от преяждане, Киара опита панирани артишоци, миришеци на *parmigiano*, и се отпусна върху масата, когато хапна от филизите на аспержите, увити от баба ѝ в шунка и потопени в брашно, яйце и хлебни трохички и панирани внимателно — само по една-две едновременно.

Пепина не седна да се нахрани с другите. Опитваше от това-онова, докато готвеше, облягайки се на мивката.

— *Friggendo mangiano* — каза тя на Киара, която се извърна към Паоло за превод.

— Готвенето не ти позволява да седнеш, когато правиш *fritti* — обясни той. — Олиото е вряло и опасно, затова трябва да се внимава.

Храната, която приготвиха, беше разпределена в чинии и купи. Паоло, увесил на врата си стар фотоапарат, нареди всичко върху масата и направи снимки от всички възможни ъгли.

— Не знаех, че разбираш от фотография, Паоло — каза Киара, когато го видя за пръв път.

— Разбирам нещичко — отговори той усмихнат. — Знам, че екипировката ми не е на ниво, но имам добро око. Мисля, че трябва да снимам веднъж — два пъти как ти и Пепина готвите заедно. Ще направя няколко черно-бели и няколко цветни снимки. Кой знае, току-виж си решила някой ден да ги сложиш в твоите готварски книги.

Киара бе завладяна от неговия ентузиазъм.

— Това е страхотна идея, Паоло. Ако ги поместят в книгата, мога да те уверя, че ще получиш хонорар.

Той вдигна ръце.

— Не, няма нужда. Ще се радвам, ако мога да помогна. Харесва ми да съм с теб, Киара. — Тогава очите му срещнаха нейните, тя почувства как в тялото ѝ се надига някаква малка тръпка и се зачуди какво ли би било да го целуне.

През целия следобед чувстваше тази тръпка. По някакъв начин фактът, че Паоло е забранен плод, го правеше още по-желан. И докато

го наблюдаваше как се навежда и отдръпва назад, за да улучи най-точната позиция, как присвива очи и неодобрително гледа дългите сенки, причинени от следобедното слънце, Киара не можеше да задуши онова, за което знаеше, че е чисто сексуално желание. Трябваше да се вземе в ръце. Доколкото знаеше, Паоло беше неин полубрат и последният човек в света, към когото можеше да изпитва нещо подобно, макар той и Росария да твърдяха, че Марко не е истинският ѝ баща. Подобно желание се определяше като извратено, но въпреки това тя бе убедена, че е взаимно. Имаше нещо в начина, по който той докосваше лакътя ѝ и нагласяваше тялото ѝ в правилната позиция спрямо фотоапарата му. Сякаш използваше всяка възможност да се докосне до нея или да срещне очите ѝ. Веднъж се надвеси над нея, за да ѝ даде съвет за бележките, които си водеше, тя почувства топлината на дъха му на тила си и почти изстена на глас.

Часовникът отброи още десет минути и Киара разбра, че ще закъснее за срещата с Джовани.

— Мога ли да те помоля за услуга, Паоло — каза тя, сваляйки престилката си. — Можеш ли да ме закараш до града? Обещах на Джовани да бъда там в пет и половина.

Той мързеливо ѝ се усмихна.

— Не искаш ли първо малко да се понагласиш? Аз мога да почакам и съм сигурен, че същото се отнася и за Джовани.

Киара се ужаси, когато се погледна в огледалото. По лицето имаше пръски, които достигаха чак до косата ѝ. Носът ѝ беше червен и лъщеше, а лекият грим за очи очевидно не бе успял да понесе петте минути рязане на лук. Тя бързо се изми, почисти косата си от субстанцията, която никой не би могъл да идентифицира, и започна да рови в козметичната си чантичка. Малкото гримове, които притежаваше, се търкаляха там с години. Тя рядко си даваше труд да се гласи и гримира и гримът сякаш се изхлузваше от лицето ѝ в минутата, в която срещнеш горещината на кухнята. Сега тя положи много усилия — уеднакви тоновете на кожата си, разшири очите си и подчерта устните си. Започваше да чувства опасения, които се опитваше да отхвърли, че тя и Паоло ще останат насаме в колата за поне пет минути.

Той караше бавно, очите му следяха лицето ѝ почти толкова, колкото следяха и пътя.

— Ти си много хубава, Киара — каза ѝ. — Дали майка ти е имала и половината от твоята красота?

Тя нервно се засмя.

— Мама със сигурност беше много по-красива.

— Ти приличаш на нея, нали?

— Ами — не съвсем. Тя беше по-тъмна от мен и много по-слаба. Имаше лъскава дълга коса. — Киара унило дръпна собствените си твърди кичури.

Паоло се ухили.

— Радвам се. Това означава, че по всяка вероятност приличаш на баща си.

— Не приличам ли на Марко?

— Не, изобщо не приличаш на Марко, вярвай ми. Мисля, че кръвната ти връзка е с онзи художник от кафенето, за когото мама спомена, или с някой непознат от Рим, или с който и да е. — Той спря колата пред кафенето, но остави двигателя да работи. — Не мисля, че си моя полусестра, Киара. Мисля, че сме братовчеди, и това ме прави много щастлив.

Паоло се наведе и докосна устните ѝ със своите. Тя не помръдна. Той я целуна, отначало колебливо, а после по-уверено. След това той се отдръпна и освободи предпазния ѝ колан.

— Закъсняваш. По-добре е да тръгваш — каза ѝ пресипнало. — Обади ми се, ако искаш, и ще дойда да те взема.

Устните ѝ бяха като изгорени и ръцете ѝ трепереха, докато отваряше вратата на кафенето. Не можеше да повярва, че е позволила на Паоло да я целуне. Той можеше и да е сигурен, че нямат общ баща, но не и тя, а все пак настъпи един миг, в който му позволи да върши всичко с нея.

Джовани изглежда разбра, че нещо не е наред. Отново търкаше кафе машината, точно както вчера, но захвърли парцала в момента, в който тя влезе.

— Ела и седни тук — каза той и я поведе към изтърканите кожени скамейки. — Добре ли си? Като че ли нещо те е шокирало?

— Не, не! — Киара дръпна ръка от горящите си устни. — Добре съм, наистина. Всичко е наред.

Той погледна към улицата през голямата стъклена врата.

— Паоло ли те докара? Да не би той да те е засегнал с нещо?

— Не, не. Точно обратното — той беше очарователен — заяви Киара и осъзна, че ѝ харесва един толкова хубав по-възрастен мъж да се държи закрилнически към нея.

Джовани седна до нея и подпря лакти на масата. Изглеждаше поуморен от вчера, линиите около очите му бяха по-дълбоки, а среброто, прошарило косата му — по-очевидно.

— Ух, какъв ден! — изпъшка той. — Изобщо не съм спирал да работя. Щяхме да се справим, ако имахме такъв трудолюбив работник като майка ти, казвам ти.

— Тя трудолюбива ли беше?

— Не подвиваше крак. Покрай нея аз приличах на охлюв — пошегува се той, а след това стана сериозен. — Трябва да знаеш, че баща ми я обичаше като своя собствена дъщеря. От много години не беше говорил за нея, но снощи, след като ти си тръгна, не можах да му затворя устата и днес е напълно изтощен и трябваше да го изпратя вкъщи.

— О, жалко! Аз имах толкова много въпроси и се надявах, че той ще ми помогне да намеря отговорите.

— Защо не попиташ мен? Ще ти кажа всичко, което мога. Познавах майка ти и много я харесвах. Понякога разговаряхме и тя ми доверяваше това-онова.

Тя попита направо:

— Аз дъщеря на Марко ли съм?

Той поклати глава.

— Тя винаги казваше, че ти не си дете на Марко, и баща ми ѝ вярваше. Омъжи се за него, защото беше принудена. В онези времена нямаше такива неща като самотни майки. Жена, която роди, преди да се е омъжила, биваше отхвърлена... като Росария.

— Росария е била отхвърлена?

— Точно така. Няколко месеца след като Мария Доменика изчезна всички забелязаха, че Росария става наистина прекалено дебела. След това тя също изчезна. Пепина се опита да представи бебето за свое, но всички в града знаеха, че Паоло е дете на Росария и че Марко е бащата. При други обстоятелства можеха да я накарат да се омъжи за него, но в случая беше невъзможно, разбира се, защото той все още бе женен за майка ти.

— Не са ли могли да анулират онзи брак?

Джовани поклати глава.

— Мисля, че след онова, което се бе случило с Мария Доменика, Ерминио бе по-съгласен да умре от срам, отколкото да позволи друга от дъщерите му да се омъжи за Марко. Не, държаха Росария вкъщи. Наложиха се тя да гледа как брат ѝ и сестрите ѝ създават семейства, но нито един мъж не се докосна до нея.

— Господи, нищо чудно, че е такава крава!

Джовани се разсмя и годините отлетяха от лицето му.

— Тя получи своята доза разочарования — съгласи се той. — Спомням си обаче, че си беше крава от самото начало.

Нещата започнаха да си идват на местата, но все още имаше много въпроси. Какво се бе случило с Марко например?

Джовани донесе чаша с кампари и сода и седна, за да довърши своя разказ. Той беше мъж, който обичаше да разговаря с жени, и Киара харесваше това.

— Родителите на Марко загинаха при автомобилна катастрофа — каза ѝ той. — Шофирали пияни и изскочили от пътя. Марко наследи фермата и почти веднага я продаде за добри пари на някакъв предприемач, който искаше да строи жилищни блокове и къщи. Използва парите, за да устрои живота си в Рим. За него последно чух, че ръководи някакъв нощен клуб. Едва ли ще ти е трудно, ако наистина искаш да го откриеш. В края на краищата Марко е единственият останал жив човек, който наистина знае дали ти си негова дъщеря или не.

Киара отпи от своето кампари и кимна. Идеята не беше лоша. Нямах ли обаче и други мъже, които биха могли да са ѝ бащи?

Джовани избухна в смях, когато тя го попита за споменатия от Росария художник.

— Сигурно имаш предвид Винченцо? Той нарисова много от фреските тук, включително и тази с майка ти. Няма начин обаче той да е баща ти, няма начин. Ти вече беше родена, когато Мария Доменика се запозна с него. Не, според мен най-вероятно е майка ти да се е влюбила в някого през онази година, която прекара в Рим.

Продължиха да разговарят, докато изпиха още няколко чаши с кампари. Джовани дълбаеше в мозъка си, изваждайки всичко, което можеше да си спомни за онези стари дни. Нямах значение колко

тривиално звучаха историите, които разказваше — Киара ги изпиваше с благодарност.

— Мислиш ли, че има още някой, с когото би трябвало да разговарям? — попита за последно тя. — Някой, който е познавал майка ми достатъчно добре, за да хвърли светлина по въпроса кой е баща ми.

Джовани внимателно помисли върху въпроса ѝ.

— Ами Лучия, сестрата на Пепина, но тя е толкова изкуфяла, че не знам дали ще можеш да измъкнеш нещо разумно от нея. Живее в една от старите жилищни сгради от другата страна на площада. Има две дъщери, но те са глупави жени и майка ти така или иначе никога не е имала нищо общо с тях.

— Бих могла да отида и да видя Лучия — замисли се Киара. — Но ми се струва, че Марко е най-подходящият човек, с когото трябва да разговарям. Предполагам, че ще трябва да го издиря.

— „Клеопатра“ — това е името на нощния клуб — триумфиращо каза Джовани. — Преди не можах да се сетя. Предполагам, че е нещо кичозно, ако интериорът му е дело на Марко.

9.

Дните отлитаха. Макар че прекара цялото си време в кухнята на Пепина, то все пак ѝ предложи невиджано многообразие. Старата дама я научи на онова, което знаеше, и всяка вечер, след като свършеха и измиеха тенджерите и тиганите, устройваха тържество с ястията, които бяха приготвили. През някои от дните Киара смяташе, че земният вкус на обикновената *pasta e fagioli* е най-хубавото нещо на света, а друг път искаше до края на живота си да яде купа със зеле, ориз арборио^[1], панчета и чесън, оставени да поврат на бавен огън в гъст пилешки бульон. Храната беше вкусна и питателна. В по-голямата си част се приготвяше от зеленчуците, предлагани от съответния сезон. Семейство Кароца, както повечето хора от околността, някога бяха твърде бедни, за да си позволят много месо.

Рано сутрин Пепина водеше внучката си до зеленчуковата алея, за да проверят какво е готово да бъде откъснато. Между неравните редове пълзящият босилек жулеше краката им и изпълваше въздуха с острия си мирис.

Пепина ѝ показваше как да откъсне високи заострени артишоци, преди да са презрели, по-късно слагаше между стегнатите им зелени листа грубо нарязан чесън, магданоз и сол, и ги задушаваше с малко вода и зехтин. Киара нямаше търпение да ги опита на вкус. Тя лакомо топваше лист след лист в мазните сосове и ги пъхаше между зъбите си.

Освен това Пепина и Киара късаха от корените им блестящи червени пиперки и ги пържеха в зехтин с малко лук, а след това ги слагаха да врат на бавен огън с доматиите. Когато си мислеше, че Киара е с гръб към нея, Пепина се опитваше дебнешком да сложи щипка — две от някаква тайна съставка.

— Какво е това? — настъпи Киара.

— Съвсем нищо — закле се баба ѝ, но с твърде широко гледащи очи и твърде широка усмивка, за да бъде истински невинна.

Най-накрая, след известно придумване, Пепина се предаде.

— Захар — довери тайната си тя. — Само малко захар, за да бъде моята *peperonata* по-сладка.

Киара беше разочарована. Тя си представяше, че има някаква специална подправка, за която само баба ѝ знае. Но в действителност нямаше тайни съставки. Само щипка — две захар извисяваше специалитета и го правеше необикновен.

В хаотично засадената зеленчукова леха на Пепина, скътани между артишоците, чушките и босилека, имаше и зреещи под слънцето лъскави и сочни домати. Почвата, върху която растяха, изглеждаше твърда и суха, но по някакъв мистериозен начин вкусът им бе по-истински от всичко, което Киара някога беше опитвала. Сладката им сочност изпълваше устата ѝ, когато забиеше зъби в тях. Блудкавите топки в супермаркетите не заслужаваха името домати, реши тя, а ръцете ѝ позеленяваха при откъсването им и езикът ѝ почервяваше от сока.

През горещите следобеди, когато Пепина се чувстваше изморена, Паоло сваляше фотоапарата и започваше да помага. Заедно приготвяха *polpette di carne* — сочни кюфтета, варени в доматиен сос. Паоло смесваше яйчен жълтък със смяно свинско месо, разбъркваше го с малко чесън, лук, стар хляб и сушен магданоз и превръщаше всичко това в розова лепкава смес.

— Ммм, те са ми любимите — заяви той.

Пепина надзираваше как той запързва кюфтетата, за да се запази вкусът им, преди да ги сложи в къкрещия сос и да завърши процеса.

Киара знаеше, че някои от рецептите никога няма да заминат за Англия и да намерят място в страниците на готварска книга. Един ден например Пепина донесе пълната с прясна вода тава за макарони, в която се гърчеха живи змиорки с черни гладки кожи. Тя ги опуши над барбекюто и вкусът им беше страхотен, но Киара не си водеше никакви бележки. Не беше вероятно змиорките да станат част от менюто на Айлингтън, Нотинг Хил и Хоум Каунтиз^[2], а именно хората от тези места купуваха нейните готварски книги.

Понякога Пепина я караше да става по-рано. През тези сутрини нямаше печене на хляб, защото баба ѝ ги посвещаваше на празничната храна — най-изпипаните специалитети, на които цяла Кампания се наслаждаваше през дните на *festa* или през именните дни. Първо правеха *ragu* — царицата на доматиените сосове, с изобилие от късчета свинско и телешко месо, и осеяно с говежди рулца, пълни с чесън и борови иглички. Готвеха го бавно, цели шест часа, на възможно най-слабия огън, често разбъркваха и добавяха вода, докато месото

престанеше да се откроява сред доматиите и тъмният сос добиеше наситен остър вкус.

Следваше *sartu* — направена по калъп кутия от ориз, пълна с пластове вкусотиите: гъби порчини, малки кюфтенца, пикантни наденички и още много, много неща. Ароматът, който гигантската оризова торта излъчваше от пещта, беше невероятен и на Киара почти ѝ потекоха лигите, когато дойде време да си отреже едно парче, да го посипе с *ragu* и да го опита за пръв път.

Пепина запази най-хубавото за финала. Нейното *timballo di macheroni* беше изумително творение — сладкиш с форма на цилиндър, с плънка от макарони, подсладени с *ragu* и пармиджано. Вътре имаше слоеве от салам, грах, пържен патладжан, кремообразна *ricotta* и кубчета моцарела.

Очите на Росария станаха големи колкото чиниите, когато видя какво се бе възвеличило върху кухненската маса.

— *Timballo* — въздъхна тя. — Мамо, не си го готвила от векове.

Лелята на Киара не можеше да не изтъкне познанията си относно кухнята на Кампаня.

— Почти не използваме чесън и лук в едно и също ястие — важно каза тя, докато наблюдаваше как двете жени режат, белят и разпределят. — Така всички други миризми ще бъдат потиснати. Да знаеш Киара, че не е необходимо да разхищаваш излишно и да пълниш едно ядене с различни неща. Понякога само една съставка е достатъчна. Виждаш ли как мама прави равиоли? Единственото, което слага, е малко сирене *ricotta*. В плънката няма даже стръкче магданоз. И още нещо — няма нужда да потапяш макароните в сос, трябва ти само заливка.

Пепина разказваше истории от едно време и Росария даваше най-доброто от себе си, за да осъществи превода.

— Мама казва, че в Неапол оставяли спагетите окачени върху простора за пране. Така без значение колко си беден, винаги се намирало по нещо, което да ти залъже глада. С месото работата била друга. Някои семейства изобщо не можели да си го позволят. Ние обаче винаги сме имали месо на масата — добави тя гордо. — Татко държеше клетка със зайци зад къщата и веднъж или два пъти в седмицата колеше по един. В този дом стомасите ни винаги са били пълни с хубава храна.

Росария се отбиваше само за малко, но Пепина и Киара работеха една до друга в продължение на часове. Отначало Киара се тревожеше, че усилието ще се отрази твърде зле на старата дама, но дните минаваха, а Пепина не изглеждаше уморена, а все по-млада и по-силна. Ерминио надникваше един-два пъти дневно, бръкваше с пръсти в яденето, опитваше, размисляше се критично и отмъкваше със себе си всичко, което успяваше да докопа. Пепина, въоръжена с чайника, го прогонваше със смях от кухнята като някое от пилетата си.

През нощта Киара инсталираше лаптопа си върху старата кухненска маса и вкарваше бележките за ястията, които бяха приготвили заедно. Думите излитаха от мозъка ѝ толкова бързо, че натежалите ѝ пръсти едва успяваха да ги запишат. Цялата ѝ страст към готвенето, почти загубена, докато работеше върху книгата за хляба, най-сетне се бе върнала. Не искаше нищо да бъде забравено — дори една-единствена съставка, нито вкуса на първата хапка от всяко ново ястие и най-важното — нито едно от щастливите изражения върху лицето на баба ѝ, когато споделяше знанията си.

Паоло сякаш винаги беше наблизко. Ако изобщо работеше някъде другаде, то явно не му отнемаше много време. Държеше се загадъчно всеки път, когато тя го попиташе с какво точно си печели хляба.

— Бизнес — казваше той с тон, който не приветстваше по-нататъшни въпроси. Стана му навик да стои в кухнята през деня и да седи до Киара нощем, докато тя пише, и от време на време да долива чашата ѝ с червено вино. Не я бе целунал втори път, но за това нямаше възможност — те никога не оставаха сами. Киара се подсигури, защото просто не вярваше на себе си.

Пепина бе стара, но не и глупава. Зорките ѝ очи бяха винаги насочени към Паоло и Киара, щом двамата останеха заедно. Четирипет пъти дневно изпращаше внука си да свърши някоя поръчка, което означаваше шофиране до града и обратно. Явно вярата на баба, че и двамата са деца на Марко е непоклатима, реши Киара. Що се отнасяше до нея самата, макар че подобна възможност вече ѝ се струваше не особено вероятна, тя не беше готова да поеме риска.

Една вечер се почувства отчайващо объркана. Чакаше, докато Паоло отиде до града, и си поръча разговор с Хариет в „Офисът“ за

нейна сметка. В слушалката се чу италиански мъжки глас и за миг Киара реши, че е сбъркала номера.

— Не, не. Аз съм Едуардо — каза гласът, след като Киара автоматично бе започнала да се извинява.

— Едуардо, какво правиш там?

— Работя на бара. Хариет... тя ме открадна от бар „Италия“.

Киара реши, че Едуардо звучи самодоволно, което означаваше, че той и Хариет вече са любовници. Стори ѝ се, че когато приятелката ѝ най-сетне взе телефонната слушалка, умът ѝ е на хиляди километри далеч от тялото. Гласът ѝ беше странен, акцентът — непознат.

— Господи, каква каша си забъркала! — каза тя, когато Киара приключи с обясненията за ситуацията.

— Знам, че кашата е голяма, по дяволите, но какво да правя от тук нататък?

— Ами наистина ли харесваш този Паоло?

— Да го харесвам ли? Да го харесвам? Мамка му, Хариет, аз не го харесвам. Луда съм по него. Всеки път, когато го погледна... — думите избягаха и гласът ѝ заглъхна.

— Нали знаеш, че си казвала същото и за други мъже преди?

— Но този път е различно.

Хариет не каза нищо. До ушите на Киара достигаше единствено монотонният шум от разговорите и нежния звън на чашите. Макар че все още бе твърде рано, в „Офисът“ сигурно имаше истинско стълпотворение. За миг ѝ се прииска също да бъде там, да се свие на най-хубавото място в края на бара и безразсъдно да пръска пари за хубаво шампанско. Огледа се наоколо, все още със залепена за ухото телефонна слушалка, и погледът ѝ спря върху пожълтяващите стени, които през последните дни се бяха превърнали в граници на нейния свят. Закопня да избяга оттук към истинския си живот.

— Хариет, Хариет, там ли си още?

— Мда, извинявай. Пред мен се насъбра опашка. Днес народът на Сохо е жаден.

— Мисля, че може да си дойда у дома — каза ѝ Киара, но не беше съвсем убедена.

— Не ти ли харесва да прекарваш времето си с твоята баба?

— Да, но...

— Не, виж, Киара — Хариет звучеше раздражено. — Няма да позволиш на този мъж да застане между теб и семейството ти, чуваш ли?! Кажи ми защо винаги правиш така?

— Какво имаш предвид? Какво правя „така“?

Чу се глухият звук от изпукване на коркова тапа и бълбукане на изливано в чаши шампанско, след това Хариет отново заговори. Гласът ѝ се извисяваше, за да надделее над шума от петдесет пияници, и се впусна в лекция:

— Защо винаги губиш почва под краката си, когато стане дума за някой мъж? Във всяко друго отношение си толкова разумна. Не можеш ли просто да запазиш спокойствие?

— Така мисля... — окаяно промърмори Киара.

— Майка ти избяга от Сан Джулио — завърши Хариет. — Не мога да повярвам, че се каниш да сториш същото.

Смърнена като немирно дете, Киара остави телефонната слушалка и се задълбочи в компютъра си. Почти бе преполовила въвеждането на дневните записки, когато чу шума от колата на Паоло. Той бе отишъл до града твърде късно с дълъг списък с неща, които трябваше да купи, надраскан с едва четливия почерк на Пепина. Върна се, натоварен с пакети и пазарски чанти, пълни с необходимите за утрешното готвене продукти. Влачейки се с празни ръце след него, в кухнята влезе Росария. Щом видя Киара тя не се задържа нито секунда. Кимна с глава и се върна в стаята си в дъното на къщата.

Ерминио и Пепина също ги нямаше. Изтощени от готвенето и похапването през този ден, те имаха нужда да си легнат. Така, за пръв път от деня, в който я бе целунал, Паоло и Киара останаха сами. Той седна до нея и зачете през рамото ѝ думите, появяващи се на екрана.

— Как върви? — попита накрая.

Киара обичаше звученето на гласа му, нисък и секси, богат като горещ шоколад. Макар понякога с мъка да изричаше непознатите английски думи, погрешното им произнасяне само допринасяше към чара му.

— Добре върви — отвърна тя, вдигна поглед от екрана и го насочи към гладкото лице и украсените с дълги мигли очи, сведени толкова близо до нейните собствени.

Макар разумът ѝ да знаеше, че е грешно, тялото ѝ копнееше за него и я предаваше, отговаряйки на неговата близост с лек стон на

желание. Когато той се протегна и докосна горната част от ръката ѝ, стонът се превърна във вик въпреки огромните ѝ усилия да го заглуши.

— Паоло, моля те, недей — сгълча го тя, издърпвайки ръката си.

— Не разбирам.

— Да, Паоло, разбираш.

В очите му спривахо проблеснаха зеленикави пламъци. Той тресна с ръка по масата и процеди през зъби на италиански:

— Какво трябва да направя, за да те убедя? Думата на Росария не е ли достатъчна? Ти я чу да казва, че не сме брат и сестра. Не си приличаме, във всичко сме различни. Щях ли да чувствам това непоносимо желание към теб, ако имаше нещо грешно или противоестественно? — Погледна я за момент и повтори с разтапящия я шоколадов глас: — Желая те, Киара.

Този път тя напълно се предаде на целувката му. Позволи на ръцете му да я обгърнат и горещият му мирис на мускус я заля. Устните му настоятелно се разтвориха и езикът му твърдо се притисна към нейните, докато тя отговори.

Едната му ръка бе протегната към гърдите ѝ и ги мачкаше така настоятелно, както Пепина мачкаше тестото за хляба, когато Киара чу зад гърба си скърцане на отваряща се врата и тътрене на старчески крака по плочките. Паоло отскочи назад, но беше твърде късно — Пепина ги бе видяла заедно. Думите, които се изсипаха от устните ѝ, бяха гневни, Паоло се изчерви и се отдръпваше все по-далеч с всяко безпощадно изречение, произнесено на гневен италиански. Киара почувства как срамът я залива, но гневът на старата жена не я докосна, защото изцяло бе насочен към внука ѝ.

Най-накрая Пепина им обърна гръб и шумно започна да разопакова пазарските чанти, които Паоло небрежно бе разпилял върху пода и масата. Докато баба им хлопаше и трясваше вратите на шкафа, той погледна Киара и ѝ каза:

— Когато се върнеш в Англия, искам да дойда с теб.

— Не мисля, че идеята е добра.

— Знаех, че ще кажеш така, но не ме интересува. Живеем в свободна страна. Дори ако си твърде груба и не ме поканиш, аз въпреки всичко ще дойда.

— Паоло, какво добро може да излезе от всичко това?

Киара осъзна, че Лондон е последното място, където би искала да види Паоло. Някак си той изглеждаше твърде блестящ за сивотата на този град. Не би понесла да го види в своя свят, тази гледка щеше да е обида за очите ѝ. Опита да си го представи в „Офисът“, как държи чаша с шампанско и беседва със странната смесица от пишещи се за сериозни журналисти, дребни аристократи и пишман художници, които посещаваха клуба. Сигурна беше, че никога няма да се получи. Дори ако в края на краищата се окажеше, че Паоло е само неин братовчед, какво ли щеше да излезе от връзката им?

Сега той гледаше мрачно и за пръв път Киара долови в лицето му нещо, напомнящо за неговата майка. Приликата бе в устата, която се спускаше надолу и красивото му лице се превръщаше в камък. Киара искаше да види как намръщването изчезва и лицето му възвръща своята идеалност.

— Паоло — приласка го тя. — Не се разочаровай. Аз няма да изчезна завинаги. На определен етап трябва да се върна в Лондон и да се срещна с издателя, но няма да се налага да седя дълго.

Той се усмихна и с риск да си навлече гнева на Пепина, се наведе над нея и бързо я щипна по бузата.

— Просто не искам да изчезнеш както майка ти — каза ѝ. — Това ще съсипе всички ни.

---

[1] Вид кръгъл италиански ориз. — Б.пр. ↑

[2] Айлингтън, Нотинг Хил — лондонски предградия; Хоум Каунтиз — графствата около Лондон. — Б.пр. ↑

10.

Киара вече не можеше да се концентрира върху готвенето. Докато наблюдаваше как Пепина задушаваше октопод в собствен сос, умът ѝ беше другаде. Забрави да разбърква соса и месото загоря. Остави свинските котлети и печеното с копър във фурната, докато не започнаха да горят. Остави спагетите да се варят толкова дълго, че се наложи да ги изхвърли и да започне отначало. Всичките ѝ мисли бяха обзети от Паоло, целувката им и вълната от срам и желание, която я заля след това.

Чувстваше гняв и объркване. Защо майка ѝ трябваше да бъде толкова потайна? Не е ли могла да намери поне един човек, на когото да се довери, когато е разбрала, че е бременна? За Паоло беше много лесно да каже, че нямат общ баща, но в Сан Джулио никой не можеше да потвърди със сигурност думите му.

Киара си припомни, че Джовани бе споменал за една жена, която може би си заслужаваше да потърси — Лучия, сестрата на Пепина. Той ѝ бе казал, че е изкуфяла и едва ли би имало смисъл да говори с нея, но все пак едно посещение можеше да се окаже ценно.

Лучия живееше в един от старите жилищни блокове. Със своите мраморни подове и високи полилеи тази сграда бе много по-изискана от дундестите бетонни кутии, които я заобикаляха. Разположена беше до централния площад, точно на ъгъла до кафене „Анджели“, което означаваше, че за Джовани не бе голям проблем да свали престилката си, да си вземе половин час почивка и да съпроводи Киара като преводач.

Италианският език на старата дама беше слят и объркан. Киара нямаше да разбере нито една нейна дума дори ако бе прекарала повече време в слушане на касетата самоучител.

Лучия имаше руса коса, чийто цвят вече бе започнал да избелява, и забележително гладка кожа. Около китките си носеше модерна златна гривна с талисманче, на врата ѝ висяха цял набор синджири. Можеше да има вид на съвсем нормална жена, ако бе в състояние да остане на едно място дори за секунда. Докато Джовани се опитваше да

разговаря с нея, тя шаваше насам-натам из кухнята си, търкаше вратите на шкафовете и лъскаше дръжките им, завладяна от обсебваща енергия. Въпреки това Киара забеляза кръстосващите се паяжини и топките прах на пода. Когато чу името на майка си, повторено един-два пъти, Киара нетърпеливо попита Джовани:

— Какво казва?

— Не съм сигурен. Попитах я за майка ти, дали ѝ е доверила нещо, когато се е върнала от Рим, но Лучия повтаря само „Обичаше го твърде много, обичаше го твърде много“.

— Кого е обичала твърде много? — настоя Киара. — Марко?

Старата дама прекъсна за миг домакинското си занимание и се извърна към нея:

— *No, no, non Marco* — казаното прозвуча разумно и убедено. — *Tuo rara*.

— Да, но кой е баща ѝ? — притисна Джовани обърканата стара дама.

Лучия обаче се бе върнала към чистенето и отново дърдореше. Когато Киара помоли Джовани за превод, той само сви рамене.

— Остави, нищо от това, което казва, не ми звучи смислено.

Двамата бяха изпили изветрялата лимонада, която им бе предложена във високи чаши, и тъкмо се канеха да си тръгнат, когато старицата имаше нов миг на просветление. Тя нежно хвана с ръце лицето на Киара и заговори направо към нея, преди да я целуне за сбогом. Джовани потисна усмивката си и изчака външната врата да се затвори зад гърба им, преди да преведе думите ѝ.

— Лучия каза, че само ако ѝ бяха дали една-две картини и някакви подходящи мебели, за да освежат онази мизерна дупка, може би Мария Доменика никога нямаше да избяга. След това добави, че жените Манцони винаги са били стиснати.

Въпреки усилията си Киара се изкикоти.

— Ох, това всъщност не е забавно! Горкото побъркано старо създание — каза тя с ръка върху устните си.

Джовани също се засмя.

— За момент наистина си помислих, че се кани да ти каже нещо важно. Но ако изобщо някога е знаела нещо, сега то е загубено. — Той я поведе към една от пейките под сянката на висока палма. — Нека да

седнем тук за малко. Не е наложително да се връщам в кафенето веднага.

— Винаги ли си работил там? — попита Киара.

Той кимна.

— Да, откакто бях малко момче и непрекъснато се пречках в краката на майка ти и обърквах поръчките.

— Никога ли не си искал да вършиш нещо друго?

— Разбира се, че съм искал! — Джовани разтвори длани. — Смятах да правя толкова много неща — да уча, да пътувам. Научих английски, защото възнамерявах един ден да заживея в Америка и да направя състояние. Накрая нещо ме спря да напусна Сан Джулио. Баща ми може би. Знаех, че той ще бъде много самотен, когато си отида. Освен това се надявах, че един ден майка ти ще се върне. Мислехме, че тя може да го направи.

— Значи си я чакал?

— Да, така мисля.

— Да не би да си бил малко влюбен в нея? — подхвърли тя.

Джовани пхна ръце между коленете си и силно ги стисна.

— Влюбен? Ами не знам, в края на краищата бях само едно малко момче — каза той със сериозен глас. — Със сигурност много си падах по нея. Тя беше красива, умна и забавна. Но да съм бил влюбен... не знам.

— И никога не си се оженил?

Джовани неловко се изправи и тя разбра, че е отишла твърде далеч. Каквото и да бе изпитвал този мъж към майка ѝ, то бе заключено толкова дълбоко в него, колкото и тайните на бедната Лучия.

11.

Киара напусна Сан Джулио с много повече багаж, отколкото на идване. Към малката раница бе прибавен куфар. В него тя подреди полеките дрехи, които трябваше да купи, за да издържи горещите дни, прекарани около горещата печка на Пепина, когато готвеше, разбъркваше и дегустираше. Лаптопът ѝ беше пълен с бележки и идеи.

Най-накрая бе взела решение за следващото нещо, което планираше да стори. Тя щеше да напише книга. Тази книга обаче нямаше да бъде обикновен набор от готварски рецепти, а откровение, пълно с тъга, радост и най-вече със страст. Възнамеряваше да разкаже как майка ѝ е избягала от Сан Джулио и как самата Киара го бе преоткрила. Освен това щеше да сподели тайните, научени между четирите лющещи се стени на бабината ѝ кухня.

Когато сподели плановете си с Пепина, старата дама се протегна и стисна ръката ѝ. Паоло също изглеждаше въодушевен. Дори когато целуна Киара за сбогом, усмивката огряваше лицето му.

Пред Киара лежах още много седмици, през които трябваше да готви, да опитва и да усъвършенства в собствената си кухня рецептите, докато се увери, че ги е представила съвсем понятно. Щом достигнеше този етап Джейни щеше да извика фотограф и декоратор и рецептите щяха да преминат в ръцете на други хора.

Преди да напусне града Киара прекара цял ден в кафенето. Безкрайно търпеливо Джовани я бе научил как да се справя с темпераментната Гаджия. Тя му помагаше да сервира кафе и мидообразни, пълни с рикота сладкиши *sfogliatelle*. За обяд Франко приготви обещаната преди много време пица и тя я изяде, седнала върху червените кожени скамейки под Мадоната с лицето на майка ѝ. Дори в края на деня им помогна да изметат и почистят, като струпваше столовете върху масите и се закачаше с Джовани, така както вероятно го бе правила Мария Доменика преди толкова много години.

Успя да разбере как майка ѝ се е потопила толкова лесно в ритъма на ежедневието в кафенето. Подкрепяна от силното кафе и пикантните клюки, тя би намерила сили да работи упорито, рамо до

рамо с Франко и Джовани до края на дните си. Киара разбра, че по всяка вероятност животът ѝ извън тези стени трябва да е бил непоносим, за да я прогони надалеч от това простичко щастие.

Двамата мъже не пожелаха да се сбогуват. Франко заключи Киара в дълга яка прегръдка. После Джовани я притисна към силното си слабо тяло и я задържа там малко по-дълго, отколкото тя бе очаквала. Добре беше, че поне не се разридаха като Пепина и Ерминио. Въпреки обещанията ѝ, че скоро ще се върне, двамата старци бяха неутешими.

Росария се появи в последната секунда и ѝ даде две бързи сухи целувки по бузите. Върху лицето си носеше любезна усмивка, но Киара бе сигурна, че дебеланата се радва да види гърба ѝ.

Паоло остана с нея, докато се качи на автобуса. На сбогуване той я целуваше дълго и уверено точно там, в средата на централния площад, без да го е грижа кой ги гледа. В джоба му имаше листче хартия, върху което четливо бяха отпечатани телефонният ѝ номер и адреса ѝ в Лондон.

— Ще ти се обаждам всяка вечер — обеща той. — И ако не се върнеш скоро, аз ще дойда да те взема.

Тя го прегърна, вдъхна за последен път от неговия мирис на мускус и му каза, сдържайки сълзите:

— Ще ми липсваш.

Едва тогава, когато се качваше в автобуса и единият ѝ крак беше върху стъпалото, а другият — още на паветата на Сан Джулио, той произнесе думите, за които тя копнееше, но същевременно и се страхуваше да чуе:

— Обичам те, Киара.

Шофьорът наду клаксона, за да ги накара да побързат. Тя успя само да стисне ръката на Паоло, преди вратите да се затворят и автобусът да се спусне по коридора между грозните жилищни блокове.

През по-голямата част от пътя към Рим всички мисли на Киара бяха заети с Паоло. Да има връзка с него беше лудост и все пак с всеки изминал ден решителността ѝ да опита нарастваше. Да, между тях имаше културни различия, но хората се справяха с такова нещо непрекъснато. Всичко, което се искаше от нея, бе да оправи кашата със самоличността на баща ѝ веднъж и завинаги. Всички други проблеми,

които щяха да възникнат на по-късен етап, със сигурност можеха да бъдат разрешени.

Рим изглеждаше твърде изтънчен и горд в сравнение с прашната грозота на Сан Джулио. Киара взе такси от Стационе Термини и нареди на шофьора:

— Искам да отида до нощен клуб на име „Клеопатра“.

— Знам го, все още няма да е отворен — отговори той. — И ако не възразявате, нека ви кажа, че вероятно не е вашият тип заведение. Само хлапета ходят там.

— Всичко е наред. Не възнамерявам да остана и да купонясвам — заяви тя, леко натъжена от факта, че напоследък дори таксиметровите шофьори я намират твърде стара, за да посети нощен клуб.

Отвън заведението изглеждаше наистина впечатляващо. Огромна глава на сфинкс надзираваше двете бронзови врати, украсени със сложни плетеници. Тя бяха плътно затворени и заключени. Наложи се Киара да чука върху тях цели пет минути. Мъжът, който най-накрая откряна вратата, беше в началото на петдесетте си години, с мазна боядисана коса, падаща на гърба му, и дебели златни халки на ушите му.

— Какво искаш? Затворено е — излая той срещу нея.

— Вие ли сте Марко Манцони? — попита тя колебливо и изпита известно облекчение, когато той поклати отрицателно глава. — Той тук ли е?

— И кой иска да знае?

За момент тя се поколеба дали да не отговори „Дъщеря му“, но размисли, защото подозираше, че бронзовите врати могат да хлопнат пред лицето ѝ по-бързо, отколкото са се отворили.

— Аз съм стар семеен приятел, когото той не е виждал от дълго време — каза тя най-накрая.

Мъжът отвори вратата малко по-широко и Киара съзря пирамиди и други сфинксове да се мерзелееят в здрача зад гърба му.

— Тогава е по-добре да влезеш. Сигурен съм, че Марко ще се радва да те види. Забелязал съм, че няма хубаво момиче, което да не го радва.

Съпроводи я по неосветения коридор към бара. Там, на един от високите столове, седеше сам мъж и отпуснато похапваше маслини, които изваждаше от чашата си с мартини.

— Вие ли сте Марко Манцони? — попита тя.

Той бавно се извърна. Щом погледна лицето му, Киара вече знаеше отговора на въпроса си. Дълги мигли докосваха бузите му, чиято кожа беше гладка, като на момиче. Устните му бяха пълни и меки, маникюрът — грижливо поддържан, дрехите — красиво ушити. Все още дъвчейки маслината, той кимна и зачака тя да каже нещо повече.

— Казвам се Киара.

Той ѝ се усмихна и за миг тя си помисли, че я е познал.

— Киара, какво хубаво име — каза той, бързо пригладжайки с длан оформената си къса коса. — Съжалявам, скъпа, но не те помня. Разбираш, че бизнесът ми налага да срещам много красиви момичета и няма как едно-две да не ми изскочат от ума.

Той отново ѝ се усмихна и ѝ каза със своя полуамериканизиран акцент:

— Ще се радвам обаче да се запознаем още веднъж.

Киара с ужас разбра, че той флиртува с нея и благодари на Бог, че синът му Паоло е наследил само външния вид, а не фалшивия му чар и похотливите старчески подмятания.

— Виж, не е изненадващо, че не ме помниш — енергично каза тя, — защото съм била много малка последния път, когато сме се срещали. Сигурна съм обаче, че помниш майка ми. Нейното име е Мария Доменика Кароца.

Тя очакваше Марко да се стресне или поне да се изненада, но той само повдигна вежди и отговори:

— Ах, моята обична съпруга! Как е тя?

— Мъртва, щом питаш.

Той сви рамене и каза безчувствено:

— Съжалявам за загубата ти.

— Наистина ли? Дори за секунда не мога да си представя, че наистина съжаляваш. — Гласът ѝ звучеше враждебно. Силна неприязън я бе обзела и тя не криеше отвращението си.

— Виж, не знам какво е казала майка ти за мен... — започна той.

— Нищо — прекъсна го тя. — Никога не ми е казвала дори една дума за теб.

Ето това го стъписа. Суетата не му позволяваше мисълта, че е бил забравен. Отпи глътка от мартинито си и наклони чашата си към нея.

— В момента закусвам. Искаш ли да се присъединиш към мен?

— Рано ми е.

— Знаеш ли, малко съм изненадан, че не ти е споменала за мен. Би могла да ти каже, че направих най-доброто и за теб, и за двете ви. Не ми беше лесно да се нагърбя с жена и бебе, когато аз самият бях почти дете. Радвам се обаче да видя, че си станала красива млада жена. Защо не седнеш до мен, да изпиеш чаша минерална вода и да си поговорим за едно време.

Той все още я сваляше. Сега обаче сноп светлина падаше върху лицето му и тя видя подпухналостта под очите му и червените вени по бузите и около носа му. Косата му беше бледо матовочерна, което издаваше евтината боя, използвана от него.

— Дойдох само по една причина — каза му тя. — За да ти задам един въпрос.

— Да?

— Ти ли си моят баща?

Той отметна назад глава и се засмя, позлатените му зъби проблясваха в отворената му уста.

— Аз? О, не — не мисля.

— Не мислиш или си сигурен?

— Сигурен съм, сигурен съм. Вероятно наистина имам няколко дъщери, тук-там из цялата страна, но ти не си една от тях. Определено не си.

— Защо си толкова сигурен?

— Защото преспях с майка ти едва след като ти се роди. Ожених се за нея, защото бях млад и глупав и позволих да бъда принуден от нейните и моите родители. Аз обаче не съм твой баща.

— Тогава кой е баща ми?

Марко пресуши чашата си, изяде последната маслина и за миг помисли над въпроса ѝ.

— Ако ме беше попитала тогава, когато Мария Доменика избяга за втори път, направо бих посочил с пръст Винченцо — художника,

който изрисува абсурдните цапаници в кафене „Анджели“. Обзалагам се, че вече си видяла онази с майка ти.

Тя кимна.

— Аз успях да я зърна само за миг. Франко Анджели ме изхвърли оттам, след като Мария Доменика изчезна. Предполагам, че ме обвинява за нещо.

— Значи онзи Винченцо. Мислиш, че той е баща ми?

Марко запали цигара, жадно засмука и издуха дима в лицето на Киара.

— Не. Тогава смятах така, но днес вече не. След като тя си отиде, той не изглеждаше загрижен и определено не направи опит да я последва. Все още го срещам от време на време из Рим. Рисува портрети на туристите до Испанския площад, Колизеума или на Виа Венето.

Нетърпението на Киара растеше.

— Е, ако не е той, кой е баща ми тогава? — настоя тя.

— Хубав въпрос. Страхувам се обаче, че не знам отговора. Истина е, че аз и майка ти бяхме в Рим по едно и също време, но нямахме никаква връзка. Тя работеше в някакво кафене до Испанския площад, а аз се побърквах от бачкане в една месарница на Трастевере. Пътищата ни почти не се пресичаха. Все някой мъж трябва да е твой баща, но това не съм аз.

Киара искаше да му повярва, но нищо у Марко не предразполагаше към доверие. Той беше лъжец и измамник. Паоло и Росария бяха захвърлени от него.

— Ти имаш и син в Сан Джулио — добави тя.

Марко изтръска дима в празната чаша на бара.

— Той няма от какво да се оплаква. Всеки месец му изпращам щедър чек и съм много доволен, че изобщо не ме е потърсил.

Някой бе запалил всички лампи и на светлина пирамидите се показаха като лошо боядисан полистирол, а сфинксовете — пожълтели от никотина.

— Трябва да вървя — каза Киара.

— Върни се по-късно, когато тук е по-раздвижено — покани я той. — Ще те черпя няколко питиета.

Тя не си даде труд да отговори, просто се извърна и тръгна по коридора покрай кичозните фалшиви египетски папируси с

изрисувани плоски фигури. Въздухът в клуба беше застоял и тя бе доволна, когато излезе отново на улицата, а бронзовите врати със силен метален звук се затвориха зад гърба ѝ.

Ако Марко казваше истината, сега вече нищо не стоеше на пътя на връзката ѝ с Паоло. Трябваше да чувства задоволство, но там, където би трябвало да цари радост, имаше само пустош.

12.

Хората непрекъснато изтикваха Киара от тротоарите. Офис служителите тичаха, закъснели за работа, и я изблъскваха с лакти направо на пътя на куриерите с мотопеди, които бързаха в пиковите часове да доставят пратките си. Туристите, забили очи върху картите си, се сблъскваха с нея и шофьорите на черните таксита я отминаваха, когато размахаше ръка във въздуха, за да ги спре.

Киара разбра, че е загубила лондонския си тренинг. През седмиците, прекарани в спящия Сан Джулио, градските ѝ навици бяха ръждясали.

Изобщо не чувстваше, че си идва вкъщи. На Падингтън стейшън бе слезла от Хийтроу експрес и гъстите разхвърляни лондонски улици се увиха около нея като примка. Току-що бе пристигнала, а вече пресмяташе колко скоро може отново да си замине.

На гарата не я чакаше никой, по простата причина че никому не бе съобщила за идването си. Докато се опитваше да смъкне чантите си от влака и да се пребори за някоя количка за багаж, в очите ѝ се набиваха прегръдките, целувките и поздравите, раздавани навсякъде около нея, и мислите ѝ отново се върнаха към Паоло и колко далеч бе сега от него.

Попадна в задръстване, вдишваше дизеловите пари, изпускани от стария автобус пред нея и следеше отчитането на брояча в таксито. Шофьорът се опита да завърже разговор с нея, но тя отговаряше едностранно и бързо го обезкуражи.

Хариет не я очакваше и апартаментът им беше в пълен безпорядък. Знаци от Едуардо присъстваха навсякъде — личните му принадлежности бяха в банята, чифт негови обувки — на пода в кухнята, а джинсовото му яке беше метнато на стола във вестибюла.

Киара се оказа права, Едуардо и Хариет споделяха едно легло. Техният любовен живот бе твърде темпераментен, за да се побере в една стая и през следващите дни тя никога не знаеше със сигурност кога може да налети на разгорещената и полуоблечена двойка в кухнята или заключена в запотената баня. Започна да се чувства като

натрапник в малкия апартамент и макар Хариет да не бе намекнала нищо, купуваше всеки ден „Ивнинг стандарт“, преглеждайки първо колонките с обяви за продажба и наем на недвижими имоти. Прочетеното я депресира. Киара бързо разбра, че дори малка дупка около най-крайната спирка на метрото ще изсмуче голяма част от останалите ѝ пари, спечелени от „Кралицата на британската кухня“. Кралските особи все още бяха на почит, но продажбите бавно вървяха надолу. Киара не можеше да избягва повече въпроса. Време беше да посети Джейни и да обясни какво се бе случило с обещаната книга за хляба.

Проведоха разговор по телефона и си уговориха среща. Тази среща нямаше да бъде неофициален разговор на маса в някой ресторант. Вместо това Джейни щеше да я приеме, както ѝ бе казано, в слънчевата заседателна зала на голямата ѝ успешна издателска къща.

Киара направи усилие да се издокара. Косата ѝ, доста избуяла напоследък, бе предадена за култивиране в ръцете на твърде скъп фризьор. Тя си купи нови дрехи, съчетание от бледосиня пола и сако, от някаква нова дизайнерска линия, която откри в Харви Никълс^[1].

— Господи, облякла си костюм! — ужаси се Хариет, когато приятелката ѝ се мушна в „Офисът“, за да се подкрепи с половин чаша силен алкохол преди срещата.

— Отивам да се преборя с Джейни и трябва да приличам на човек, който говори нейния език — обясни мрачно Киара. — Ще се наложи да говоря за маркетингови стратегии, благоприятни възможности и одобрения на продукта.

Хариет потрепери и напълни чашата ѝ до самия ръб.

— Моля те, само не започвай да тренираш всичко това с мен.

— Виж, не се тревожи. Ако Джейни застане зад книгата ми, веднага ще захвърля костюма, ще си навлека старите парцали и изцапаната престилка и ще се заключи в кухнята почти до края на дните си.

Точно според опасенията на Киара началото на срещата беше лошо. Лицето на Джейни посивя, когато Киара ѝ каза за кончината на книгата за хляба.

— Но аз мислех... мислех, че вече сме се споразумели. Предполагах, че върху това си работила през цялото време.

— Знам, съжалявам. — Киара не знаеше какво друго да каже.

Джейни примигна и започна да стреля напосоки със слаб гласец.

— Маркетинговият отдел уреди някои връзки, за да представи книгата. Имаше интерес от телевизията и съм съвсем убедена, че щеше да намериш добри спонсори. Трябваше да ми кажеш, преди да свършим всички тези приготовления.

Киара се смъкна до ръба на стола си и подпря костюмираните си лакти на стъклената заседателна маса.

— Знам, съжалявам — повтори тя. — Но вместо това имам идея, която е милион пъти по-добра от онази за хляба. Нека да ти обясня.

Джейни се вгледа в нея за момент. Русата ѝ коса беше толкова опъната назад, че на практика създаваше ефекта на лек лифтинг. Черната ѝ кашмирена жилетка беше закопчана догоре. Изглежда нямаше сили да проговори, беше напълно съкрушена.

Киара измъкна купчина снимки от куфарчето си — онези, които Паоло бе направил. Най-отгоре обаче лежеше снимката на самия Паоло — дегустираше доматиен сос с дървена лъжица и се усмихваше на онзи, който държеше фотоапарата.

— Виждаш ли този мъж? — Киара обърна снимката на Паоло към своята издателка. — Е, аз съм влюбена в него. Само че не съм сто процента сигурна, че някога ще бъдем заедно, защото все още има нищожен шанс той да е мой брат.

Очите на Джейни се разшириха и тя повдигна вежди.

Киара измъкна снимка на Пепина, оформяща *gnocchi* върху износената кухненска маса.

— Виждаш ли тази жена? Тя е моя баба и заради нея майка ми е влязла в двубрачие.

Сега вече вниманието на Джейни беше спечелено и Киара продължи да обяснява цялата история.

— Ето за това ще бъде моята книга — каза тя накрая, — за това как търся истината за моето италианско семейство и смайващата кухня, която открих междуременно.

— Мили боже! — каза Джейни с благоговение. — Това е като Джери Спрингър — готвач.

— Не, това е като Джери Спрингър готви сензационни ястия.

— А този момък? — Джейни размаха снимката на Паоло във въздуха. — Той готви ли?

— Не, старата дама е готвачката.

Джейни отново насочи поглед към снимката.

— По дяволите, той е невероятно красив, нали? И казваш, че може да е твой брат?

Тя започна да пресява с нарастващо въодушевление снимките с Киара, приведена над старата готварска печка и над масата ветеранка, отрупана с пълни чинии.

— Някои от снимките си ги бива — отбеляза тя. — Но ще трябва да пренаредим и преснимаме повечето от специалитетите, защото иначе ще приличат на храна за котки.

— Няма проблем — кимна Киара.

— И онази загадка с баща ти... Кой всъщност е той? — Джейни беше порозовяла и откопча най-горното копче на жилетката си.

— Ами ето това е проблемът — не знам. Надявам се след публикуването на книгата ми нечия памет да се поразмърда и човекът да излезе на светло. Проблемът е, че преди да намеря баща си не мога дори да помисля за връзка с Паоло.

— Ами ако направиш ДНК — тест? — предложи Джейни. — Онзи Марко, не можеш ли да донесеш кичур от косата му или нещо такова?

— Обмисляла съм го, разбира се — чувствайки се значително по-облекчена, Киара се отпусна удобно на стола с висока облегалка. — Но не е достатъчно да изключим Марко. Не, аз трябва да намеря баща си, в противен случай никога няма да бъда напълно удовлетворена. Трябва ми това, което американците наричат „приключване“.

Джейни хвърли поглед към часовника си.

— Става късно — забеляза тя. — Защо не се разкараме отгук и да изпием по чаша шардоне зад тъгъла? Искам да си поговорим надълго и нашироко за италианската кухня.

След половин бутилка Джейни напълно бе забравила за хляба. Киара усещаше как идеите започват да бълбукат в мозъка ѝ, като една-две тенджери с находчиви концепции, които Джейни щеше да превърне в план за правене на пари. Последното обаче изобщо не я интересуваше. Просто искаше да се махне, да започне да опитва и да усъвършенства рецептите, да проверява дали съставките са

общодостъпни и да започне с писането. Нуждаеше се от време и пространство, за да опише историята на Мария Доменика.

Дълбоко в себе си Киара не вярваше истински, че изобщо някога ще открие мъжа, в който майка ѝ се е влюбила в Рим — човекът, чиито гени носеше. Изглеждаше обаче, че идеята е завладяла Джейни. Носът ѝ подушваше, че нездравото човешко любопитство в комплект със здравата и обилна храна правят печеливша комбинация.

— Колко време — попита тя, — колко време ще ти трябва, за да я напишеш?

Киара отговори честно:

— Не знам. Предстои ми много работа. Освен това трябва да отида до Ливърпул и да се видя с татко Алекс. После искам да се върна в Италия и там да завърша книгата.

— Искам я час по-скоро — каза Джейни решително. — Споразумяхме ли се?

Киара излезе навън със замаяна от следобедното пиене глава и почувства как мигът на въодушевлението е последван от нарастваща паника пред планината от работа, която трябваше да свърши. Смяташе себе си за най-упорито работещия мързеливец на света. Ако имаше и най-малка възможност, щеше да готви само за удоволствие, а през останалото време щеше да чете или дълго да разхожда кучето на Хариет. Сега всеки ден и всеки час щяха да са изпълнени с мъчителен труд.

Хариет и Едуардо я чакаха в „Офисът“ с бутилка шампанско, поставена в лед. В краката им лежеше тежко дишащият Салти.

— Как разбрахте, че ще празнуваме? — попита Киара.

— Все някой трябва да вярва в теб — отговори Хариет.

— Не знам. — Киара наблюдаваше как приятелката ѝ налива в три чаши. — Имам страшно много работа. Трябва веднага да се кача и да започна.

— Не, не, не — Хариет побутна към нея пълната чаша. — Позволява ти се да празнуваш една нощ, преди отново да станеш сериозна и възрастна. Все пак, ако искаш, можеш да изтичаш по стълбите и да махнеш този ужасен костюм. Иначе хората ще те зяпат.

Киара забеляза, че през цялото време едната ръка на Едуардо беше върху Хариет. Според нея това изразяваше чувство за собственост, но изглежда приятелката ѝ не възразяваше. Тази близост я караше да цъфти, красотата ѝ блестеше хиляди пъти повече. Към сухата ѝ фигура се бяха прибавили меки извивки.

Бутилката с шампанско бе пресушена, наслаждението от него свърши. Киара изкачи скърцащите дървени стълби, а в краката ѝ се мотаеше Салти. Телефонният секретар пазеше съобщение от Паоло.

— Липсваш ми, мила — казваше богатият му ласкав глас. — Кога се връщаш у дома в Сан Джулио?

Ще се върна много скоро, реши Киара. Не можеше твърде дълго да стои далеч от него.

---

[1] Известен моден магазин. — Б.пр. ↑

13.

Паоло бе застанал на съвсем същото място, където Киара го бе видяла за последен път — до автобусната спирка на централния площад в Сан Джулио. Градът ѝ се стори по-различен, по-жизнен и многоцветен. Горещината на късното лято бе смъкнала катовете дрехи от телата на хората и голите им ръце и крака бяха придобили златистокафяв тен. С високи токчета и къси поли, небрежно праметнали чанти през рамо, момичетата сякаш се бяха качили на моторите направо от страниците на италианския „Вог“. И там, извисяващ се над всички останали, я чакаше най-страхотният мъж, когото беше виждала, и някак си — тя не знаеше как — бе съумял да изглежда по-хубав от всякога.

Киара реши, че по всяка вероятност си е правил слънчеви бани на плажа. Паоло я забеляза, започна да ѝ маха с две ръце и да подскача нагоре-надолу на място. Стори ѝ се, че е променил прическата си или е загубил килограми, но това не я интересуваше истински. Искаше просто да слезе от този автобус и краката ѝ да стъпят върху павираната пиаца на Сан Джулио.

— *Bella, bella* — говореха устните му през стъклото.

Когато най-накрая си позволи да го целуне, установи, че устните му са топли. Кожата на лицето му миришеше на лосион против слънце, а тялото му — на чисто.

— Много съм доволен, че дойдох тук навреме — каза ѝ той между целувките. — Толкова съм зает във фермата, че тръгнах твърде късно към града.

— И с какво си толкова зает? — попита тя.

Той се засмя в отговор и ѝ каза:

— Ще видиш.

Докато Паоло шофираше, Киара хвърляше коси погледи към профила му. Всичко в него бе идеално и това не преставаше да я смайва — гладката кожа, равният тен, костната структура. Хариет беше права — Киара наистина губеше равновесие. Целият ѝ любовен живот беше такъв — влюбваше се твърде лесно и започваше да изпитва

отчаяна нужда от мъжете, на които бе отдала сърцето си, така както други жени изпитват отчаяна нужда от шоколад. Този път бе надминала себе си, но и Паоло продължаваше да бъде най-неподходящият мъж. Макар Киара да бе почти напълно убедена, че нямат общ баща, те все пак си оставаха братовчеди. Сигурна беше, че браковете между братовчеди са позволени, но долавяше, че е грешно да изпитва такива чувства към него.

Брат или братовчед — кръвта във вените им бе еднаква. Тази мисъл не оставяше Киара на мира, непрекъснато я измъчваше. Понякога допускаше тревогата в себе си, оглеждаше ситуацията от всички страни отново и отново, чудеше се какво трябва да направи. Да сграбчи ли появилата се възможност да бъде обичана? Или да я отмени и вероятно никога да не срещне друга? Нямахше лесен отговор.

В този момент обаче не искаше да мисли за всичко това. Беше тук, в Италия, седеше до Паоло и пътуваше към старата къща, където дядо и баба я чакаха, за да я поздравят. Не желаше да се тревожи за нищо, искаше само щастие.

Разбра, че нещо се е променило, още като свиха по прашния път към фермата. Малкият хаотично пристрояван дом, заобиколен с праскови, все още приличаше на онзи, който за пръв път бе видяла в рисунките на майка си, но имаше някакви размествания.

Под лимоновото дърво до вратата на кухнята имаше прясно боядисана в синьо груба и дълга дървена маса и ред столове. Зеленчуковата леха скоро бе прекопавана, почистена от бурени и засадена. Стори ѝ се, че даже кучето и пилетата са минали под душа. Някакви постройки се надигаха отзад, между редовете от прасковени дървета.

Паоло завъртя глава, за да я погледне, и ѝ се усмихна:

— Правим малко подобрения.

— Виждам — отговори тя и се канеше да каже още нещо, когато вратата се отвори и двамата развълнувани старци изскочиха и се сборичкаха кой пръв да я посрещне.

Докато прегръщаше дядо си и баба си Киара почувства, че принадлежи на това място. След това съзря Росария, спряла се колебливо на вратата и вторачена в нея. Леля ѝ също изглеждаше много различна, някак си се беше смалила. Бедрата и коремът ѝ не обземаха чак толкова много пространство, както преди, лицето ѝ не

беше подпухнало. Най-накрая Киара успя да види, че някога Росария е била хубаво момиче. Погледна я за миг, спокойно срещна очите ѝ. Росария кимна с глава в някакъв полупоздрав и нервно избърса ръце в престилката, завързана около кръста ѝ.

— Мамо, ела и поздрави Киара — насърчи я Паоло. — Тя най-после се върна от Лондон.

— О, Лондон! — Киара сбръчка нос. — Не можете да си представите колко се радвам, че съм далеч от онова.

— Ние също се радваме, че вече не си там — каза ѝ Паоло. — Хубаво е най-после да си дойдеш у дома.

Когато прекрачи прага, миризмата на готвено я удари. Пепина се бе развихрила в кухнята, за да сготви всичко, което внучката ѝ обичаше най-много. Спагети *con le vongole*, освежени с много сушен магданоз, с добавка от червени чушки, пържени в зехтин, с лук, аншоа и късчета хляб; артишоци с чесън, задушени в много зехтин; телешко филе, оваляно в трошици хляб и набързо запържено в широкия черен чугунен тиган на Пепина.

Нахраниха се под лимоновото дърво. Върху новата външна маса беше сложена зелена покривка. До големите бели чинии от китайски порцелан лежах лени салфетки.

— Божествено е — каза им Киара и с парче корав и златист хляб избърса ароматния зехтин от дъното на чинията си. — Най-хубавото нещо, което някога съм опитвала.

Старците почти не бяха докоснали собствените си чинии. Стигаше им да седят и да гледат как Киара се наслаждава на яденето.

— Манджа, манджа — заяви тя на Ерминио на своя приповдигнат италиански и той вдигна вилицата си със смях.

Паоло отново влезе в ролята на преводач.

— Дядо каза, че миналия път си се научила да готвиш, сега трябва добре да научиш разговорния италиански.

— Ще го науча — обеща Киара. — Иска ми се да разговарям с тях, без да се налага ти винаги да си ангажиран.

Росария се протегна към голямата лъжица, готова да загребе друга блестяща купчина червени чушки, но Паоло поклати глава и цъкна с език. Майка му пусна лъжицата и заби печален поглед в празната си чиния.

— Мама е на диета — обясни Паоло на Киара.

— Да, личи, че е загубила няколко килограма — отговори тя и добави към Росария: — Изглеждаш чудесно, доста си отслабнала.

Росария вяло кимна. За момент настъпи неловка тишина, най-накрая нарушена от Киара, която каза живо:

— Разкажете ми за подобренията. Какво става тук?

— Защо трябва да става нещо? — попита Росария. — Имаме право да спретнем къщата си, ако искаме.

Паоло потупа майка си по ръката.

— Толкова бяхме заети с други неща, че оставихме дома си да западне, нали, мамо — каза ведро той. — Но сега нещата се нареждат.

— Ами новото боядисване изглежда чудесно — съгласи се Киара. — Харесва ми и външната мебелировка. Но какво всъщност строиш в овощната градина?

— Бунгала, ти какво мислиш, че строим — попита Росария презрително.

— Бунгала?

— Да, точно така — бодро обясни Паоло. — Осъществява се твоят малък проект, нали, мамо? Възнамеряваме да направим опит за привличане на туристи тук. Мислехме, че те биха могли да дойдат и да станат част от истинско италианско семейство, да се научат да готвят автентичните специалитети на региона точно както стана с теб.

Киара реши, че идеята е страхотна, и се досети, че книгата ѝ може много да помогне — известността, която щяха да придобият, нямаше да има цена.

— О, разбирам. Туристите ще спят в бунгалата — усмихна се тя. — Впечатлена съм от твоя бизнес нюх, Паоло. Никога не съм помисляла за това.

Той се ухили и ѝ сипа в чинията от пиперките, които Росария беше гледала толкова алчно.

— Хапни си още малко. Толкова са вкусни.

Киара виновно опита парче чушка, наслади се на солената аншоа и усети как зехтинът се просмуква от омекналия хляб и минава върху езика ѝ. Росария я гледаше като гладно куче, но не каза нищо.

— Значи Пепина ще учи туристите да готвят? — попита Киара.

Паоло леко махна в знак на отрицание с дългите си загорели пръсти.

— Все още не сме говорили с нея за най-фините детайли. Няма смисъл да я притесняваме, преди да сме сигурни, че нещата ще се получат.

— Но Пепина и Ерминио не възразяват ли срещу бунгалата сред овошките? — настоя Киара. — Те обичат да се разхождат вечер там, нали?

— Те пак ще могат да правят своите разходки — увери я Паоло. — Бунгалата няма да ги спрат.

Приключиха с угощението и въпреки протестите си Росария беше изпратена при мивката да измие цялата планина от съдове. Никой не би позволил на Киара да свърши нещо друго, освен да седи, да пие червено вино и до късно през нощта да им говори. Тук сенките, които луната хвърля, са по-дълги и звездите са по-блестящи, реши Киара. Представи си как туристите седят върху столовете около дългата маса със салфетки върху скутовете и пълни стомаси, и отново се възхити от находчивостта на Паоло.

Гласът му прекъсна мислите ѝ.

— А, почти щях да забравя — каза той. — Франко и Джовани Анджели питаха за теб. Може би утре сутринта трябва да отскочиш до града и да ги видиш.

Киара беше изненадана.

— Мислех, че изобщо не разговаряш с тях.

Паоло сви рамене. Обясни, че се бил засякъл един-два пъти с Джовани на площада, поговорили и сега смятал, че е време да се сложи пепел на миналото.

— Толкова много неща са се променили — продължи да анализира той. — Франко, Джовани, дядо и баба — всички те са имали своите причини за вражда, но сега всичко е минало. Ти си тук и може би само това ни е нужно, за да се обединим.

Киара се радваше, че от пребиваването ѝ в Сан Джулио е произлязло нещо добро. Струваше ѝ се, че по този начин някак се отблагодарява за всички готварски рецепти, които бе получила. А те бяха толкова много, че пресяването им, избирането на най-съблазнителните и преминаването през целия дегустационен процес се оказа по-трудно, отколкото бе мислила. Най-накрая обаче последната стъпка бе направена — всяко ястие бе оформено и фотографирано и сега ѝ оставаше само да напише думите. Тя се бавеше, отчасти защото

не беше сигурна откъде да започне, освен това се страхуваше от провал. Никога преди не бе опитвала да пише истински. „Кралицата на британската кухня“ изискваше само бележки от четири реда преди всяка рецепта, последвани направо от съставките и начина на приготвяне.

Франко и Джовани ѝ даваха цялото необходимо извинение, за да не започне да пише на следващата сутрин. В края на краищата щеше да е много грубо, ако не отиде да ги поздрави.

— Вероятно утре ще стана рано и ще пия кафе със сладкиш в кафенето — каза тя на Паоло. — Един голям вкусен сладкиш и ударна доза кофеин ще ми дадат цялата енергия, която ми трябва, за да започна първата глава на книгата.

Зъбите му проникнаха в зрялата плът на узряла праскова.

— Добра идея — каза ѝ той, докато тънка струйка прасковен сок покапа по брадичката му. — Сигурен съм, че ще се радват да те видят.

— Ще дойдеш ли с мен?

Паоло изтри сока от брадичката си с пръсти, след това ги облиза и отговори:

— Не, тук имам твърде много работа. Не започвай да ме караш да се отпускам, Киара, иначе никога няма да завършим нашето начинание.

Някои от дрехите ѝ все още висяха в гардероба, в старата спалня на майка ѝ. Стаята все по-малко приличаше на изоставено и излишно помещение и все повече на нейно лично пространство. Киара вдигна куфара си върху единичното легло и започна да разопакова и подрежда нещата си. Лаптопът ѝ пасна идеално на масата в ъгъла. На стола сложи шишенце парфюм, козметиката и гримовеите си. От старото изображение над леглото Мадоната с младенца я гледаше благосклонно. Тази стая щеше да бъде нейна през следващия месец, помисли си Киара, стоплена от щастие. Тук можеше малко да си откъдне.

Навън, в овощната градина, с фенерче в ръка Росария крачеше между недостроените бунгала. Освен че почти я уморяваше от глад,

Паоло настояваше тя да прави и някои упражнения.

— Когато туристите дойдат — беше казал той, — ще бъде твое задължение да ги посрещнеш и да ги накараш да се чувстват като у дома си. Твоят външен вид е важен.

Тя бе завъртяла очи към небето, но той настоя:

— Няма значение, ако изглеждаш малко пълничка, мамо. Така ще личи, че се наслаждаваш на гозбите си. Но в момента, съжалявам да го кажа, приличаш на охранена свиня.

От думите му я заболя и сега тя полагаше необходимите усилия. Паоло започна да контролира порциите ѝ, когато се хранеха, и всеки ден тя се разхождаше напред-назад из овоцната градина. Понякога Паоло също идваше и я окуражаваше да ускори крачка.

— Вече изглеждаш по-добре — казваше ѝ често. — Просто трябва да продължаваш по същия начин.

Росария се надяваше синът ѝ да излезе и тази нощ — не защото искаше някой да я кара да ходи по-бързо, определено не. Само че имаше неща, които трябваше да му каже, преди да е станало твърде късно. Чакаше да види дългата му тъмна сянка между дърветата, но тя не се появи. По тази причина Росария остана навън по-дълго от обичайното, общо половин час, с надеждата, че той ще се разтревожи и ще дойде за нея.

— Може да получи сърдечен удар и да лежа мъртва в прахта, но кой го е грижа — мърмореше горчиво тя.

Най-после той се появи, викайки в нощта:

— Мамо, къде си?

— Тук съм, идиот такъв — сопна се тя, изтривайки лек слой пот от веждата си с опакото на ръкава.

— Какво правиш? Късно е, влизай вътре!

— Не, ти ела тук.

От ходенето дишаше тежко, но все още имаше достатъчно дъх, за да му каже онова, което беше важно.

— Престани да се умилкваш около онова момиче — изсъска. — Получи онова, което искаше. Строим бунгалата, тя ще ни помогне да привлечем туристи, така че можеш да пренасочиш чара си, нали?

Паоло обгърна с ръце широките ѝ рамене.

— Не се тревожи, знам какво правя.

— Ако разбиеш сърцето ѝ, тя няма да ни помогне.

Синът ѝ не каза нищо. Ръцете му се плъзнаха от раменете ѝ и той наведе лицето си, така че тя да не може да види изражението му на светлината от фенерчето. Росария почувства пристъп на страх.

— Не може наистина да се интересуваш от това скучно малко създание — каза тя разтревожено.

— Е, не знам! — Помисли си, че долавя в гласа му намек за насмешка, но не можеше да бъде сигурна. — Тя е малко различна от всички момичета наоколо. Със сигурност не е красавица, но има пари и перспективи, какво не ѝ харесваш?

Лицето на Росария придоби сурово изражение.

— Но ти си напълно права — продължи той утешително. — Не искам да разбия сърцето ѝ. Трябва да я държим в ръцете си, докато осъществим плана и бизнесът ни потръгне добре. Тогава вече няма да имаме нужда от нея.

Паоло хвана майка си за ръка и започна да я тегли към къщата. Извърна се към нея и светлината на фенерчето успя да улови усмивката му.

— Киара ми каза, че ще използват в книгата ѝ някои от снимките, които направих — каза гордо той. — За мен това може да се окаже начало на нова кариера.

14.

За двамата мъже в кафене „Анджели“ можеше да се каже, че изпитаха много повече от обикновена радост, когато я видяха. Франко я прегръщаше и целуваше, докато клиентите пристъпваха от пета на пета, чакайки еспресото си. Усмивката на Джовани не би могла да бъде по-широка дори ако бе открил, че печели от лотарията.

Тя ги целуна по бузите, едната — сбръчкана и стара, другата — твърда и загрубяла, с набола от цял половин ден брада.

Когато свършиха с приветствията, тя седна на обичайното си място под Мадоната на Мазачо с лицето на майка ѝ, отпиваше от силното кафе и се опита да разбере нещо от местния вестник.

— За какво е тази статия? — попита тя Джовани, когато той най-после намери време да свали престилката си и да се присъедини към нея за няколко минути.

Той се стовари на стола срещу нея и я почерпи с още едно от заразителните си ухилвания.

— О, просто обикновената шумотевица около постройките, които не покриват общинските стандарти и са вдигнати без официално разрешително.

— Знаеш ли, че Паоло строи бунгала върху имота си. Мислиш ли, че има разрешително?

Джовани се засмя.

— Не е много вероятно. Но той ще трябва да бутне малко пари на точния човек и няма да има никакви проблеми.

— Такава ли е корупцията тук? Така ли правят всички?

Джовани повдигна рамене и отново се засмя.

— Да, някои хора се справят така.

Киара направи гримаса.

— Да, но не и Паоло. Защо ще трябва и той да действа по този начин?

За миг Джовани я изучаваше, понечи да каже нещо, но се спря.

— Какво? — подтикна го тя.

— Нищо.

— Щеше да ми кажеш нещо.

— Да, но няма значение. Нека да ти донеса едно вкусно *cornetto*.
Имам едно, пълно с *crema* и покрито с бадеми.

Докато Киара похапваше от сладкиша, Джовани тихо седеше до нея. Когато свърши и даже обра стружките от бадем и остатъците от сладоледа с пръстите си, той отново заговори колебливо:

— Ти харесваш Паоло, нали?

— Да, много го харесвам.

— Може би трябва да внимаваш повече. Той може да не е човекът, за когото го мислиш.

— Какво имаш предвид? Да не би да говориш за враждата между твоето семейство и неговото? Мислех, че сега всичко е забравено.

— Не е забравено, но... всичко вече е минало.

Предаността накара Киара да вложи гневна нотка в гласа си:

— Тогава защо имаш зъб на Паоло? — попита тя.

Джовани хвърли бърз поглед към баща си.

— Не е моя работа да се бъркам — каза той. — Съжалявам, че изобщо споменах нещо.

— Мисля, че трябва да ми обясниш.

Той колебливо се почеса по ухото.

— Джовани! — настоя тя.

— О, виж, не е нещо специално, просто имам такова усещане. Нали е син на Росария и Марко, носи техните гени. След като те са най-лукавите, нечестни и себелюбивви хора, които някога съм срещал, Паоло не може да не е наследил нещо от всичко това.

— Не, не! — Киара поклати глава. — Към мен той винаги е бил щедър и любезен. Помогна ми толкова много при моите изследвания. Снимките, които ми направи, докато готвех в кухнята с Пепина, са направо удивителни. Без тях никога нямаше да накарам издателя ми да приеме идеята за книгата.

— Радвам се, че е бил любезен с теб, Киара. Просто те моля да внимаваш. Видях как Марко почти съсипа майка ти. Не искам синът му да стори същото и с теб.

Киара се наведе и го целуна по бузата, а устните ѝ почувстваха колко топла е тя. Снопче светлина бе уловило и играеше със сребърните връхчета на косата му. Неочаквано я обзе порив да протегне ръка и с обич да погали главата му. Той изпитваше към нея

само бащинска загриженост, помисли си тя и за миг се остави на тази мисъл, потопа се във фантазии. Той почти ѝ бе признал, че едно време е бил влюбен в майка ѝ. Нямаше ли това да бъде идеалният сценарий — приятният, любезен и благороден Джовани да се окаже неин баща? Тя го харесваше толкова много.

Появата на една огромна черна осанка от другата страна на стъклената врата я върна към действителността. Какво прави Росария тук, зачуди се тя. Още повече се изненада, когато Росария започна да си проправя път, за да се присъедини към нея с пълна чиния със сладкиши и *caffè con latte*, разплискващо се от чашата ѝ.

— *Ciao, ciao* на всички — каза тя.

Джовани издърпа един стол за нея.

Тихо, но решително Росария започна да яде. Киара не се осмели да спомене за диетата. Най-накрая, когато останаха само трошиците, Росария потисна едно оригване и се усмихна.

— Какъв хубав ден! — отбеляза жизнерадостно.

— Да, наистина — отговори Киара.

— Джовани, струпала се е малка опашка ей там. — Росария кимна към бара. — Бедният ти стар татко води истинска битка.

С виновно изражение Джовани скочи на крака.

— Извини ме, Киара, но Росария е права. Татко е твърде стар, за да се справи сам.

— Донеси ми още малко сладкиши, когато имаш възможност, може ли — извика Росария след него. След това се извърна към Киара и заговори с глас, примесен със захар и бадеми. — Значи се радваш, че си у дома в Сан Джулио?

Киара несигурно кимна. Не беше сигурна, че е готова да приеме новата, приятелски настроена Росария.

— И аз се радвам, че се върна — продължи леля ѝ и звучеше почти искрено. — През всички тези години се чувствах толкова зле заради Мария Доменика и начина, по който ни напусна, без да се сбогува. Всички се надявахме да телефонира или да ни пише, но тя не го стори. Сигурна съм, че е имала своите причини. Но сега ти се върна и това ощастливи родителите ми. Чудесно е, че им донесе толкова много радост на този късен етап от живота им.

Киара сложи ръката си върху нейната и очите ѝ се напълниха със сълзи.

— Благодаря ти — това бе всичко, което успя да каже.

— И Паоло е толкова запален по туристическия бизнес. Намери нещо, върху което да се задържи — продължи Росария. — Всички сме развълнувани от факта, че ще използваш негови снимки в книгата си.

Твърде хубаво, за да е истина, помисли си Киара. Леля Росария най-сетне е напълно готова да я приветства като част от семейството.

След това, като бутилка запечатано вино, което изглежда качествено само отвън, Росария се открехна и Киара долови първия полъх на нещо гнило.

— Но ти и Паоло... — каза лелята с нисък глас — знаеш, че това никога не може да стане, нали?

— Какво? Защо? — обърка се Киара.

— Стой далече от него, само това ти казвам.

Киара надигна глас въпреки усилията си да се сдържа.

— Видях Марко в Рим. Той ми се закле, че не е мой баща — заяви тя.

Джовани плъзна друга чиния със сладкиши на масата, но Росария беше твърде възбудена, за да забележи.

— Видяла си Марко? — бързо каза тя. — Той попита ли за мен?

Киара реши, че ще е по-мъдро да се отклони от истината.

— Да, разбира се, че попита. Казах му, че ти и Паоло сте добре.

Ръката на Росария автоматично посегна към сладкишите и удобно се настани там.

— Как ти се видя той?

— О, съвсем добре, предполагам. — Киара не знаеше какво друго да каже.

— Понякога си мисля да отида там, в неговия нощен клуб, и да се срещна с него.

— Да, може би трябва да го направиш — внимателно отговори по-младата жена.

Росария отслаби хватката си около своето *cornetto*. Веднъж да станеше по-слаба и туристите да напълнеха джоба ѝ с пари в брой, тогава щеше да дойде нейното време и тя да замине за Рим.

— Да, може би — размисли се тя. — Но междувременно внимавай с Паоло. Не е сто процента сигурно, че не сте брат и сестра, без значение какво ти е казал Марко. Веднъж да стигна до Рим ще разнищя цялата история около теб, честна дума. Но дотогава е по-

добре да стоиш далеч от сина ми, разбрахме ли се? — Гласът на Росария беше като парфюм, помисли си Киара. Зад повърхностната дружелюбност се криеше заплаха. Трудно беше да харесваш такава жена и Киара се зачуди как ли майка ѝ се е оправяла с нея. Дали беше по-добре да се бори с нея, или да се предаде?

— Марко изглеждаше съвсем сигурен, че не е мой баща, и аз му вярвам — опита тя и видя как лицето на Росария започва да се намръщва, затова добави прибързано. — Но Паоло и аз няма да се втурнем презглава в нищо, обещавам ти. Ще почакаме, докато се убедим. Въпреки всичко трябва да разбереш колко е специален за мен. Той е толкова прекрасен.

Росария се замисли и нещо върху лицето ѝ се промени — сякаш цялата твърдост го напусна.

— Моят Паоло е прекрасен — меко каза тя. — Той е всичко, което имам.

Зад кафе машината беснееше малък спор. Франко беше наблюдавал как синът му разговаря с Киара и му се стори, че тя изглежда засегната.

— Какво каза на момичето? — изляя той към Джовани, надвиквайки писъците на смилащи се зърна кафе.

— Нищо, татко.

— Разбрахме се, че повече няма да се месим в работите на това семейство, нали така? Ще оставим нещата да следват естествения си ход.

— Да, татко, разбрахме се — отстъпи Джовани. — Само че имаше толкова много проблеми, толкова много болка. Не ми се иска да се случва пак.

Франко хвърли поглед към момичето с честно лице, потънало в разговор с Росария.

— Твоята намеса не помогна на Мария Доменика, нали? Ти просто я изпрати много, много далеч и ние никога повече не я видяхме. Остави дъщеря ѝ на мира, чуваш ли? Тя изглежда умно момиче. Сама ще разбере нещата.

15.

Прозорецът в стаята на Киара беше отворен и бризът влизаше свободно. Тя седеше наведена над компютъра и се опитваше да се концентрира, да си спомни точно как се бе почувствала, когато тръгна по следите на семейството си и на добрата кухня. Екранът оставаше празен, пръстите ѝ — застинаха, защото думите, когато и да стигнеше до тях, трябваше да бъдат единствено точните.

Най-накрая се раздвижи и пръстите ѝ започнаха да бягат по клавишите:

Точно до малкия италиански градец Сан Джулио, сред горичка от прасковени дървета, се е сгушила една къщичка. В тази къщичка има кухня. Всъщност не прилича много на кухня — няма нито микровълнова фурна, нито удобни съвременни уреди — само тигани на готварската печка и възрастна дама, която меси тесто върху ожулена маса, направена от бор. Моята история ще ви разкаже как открих тази къщичка и как узнах тайните на кухнята. Но моята история, освен това е и приказка за предателство, изневяра и загуба, за семейни вражди и гибелна любов. В сърцето на моята история лежи загадка, която не е разрешена и до днес...

Веднъж започнала с първия параграф, Киара сякаш отприщи водопад от думи. Те изскачаха от ума и се стичаха по пръстите ѝ. Светът отвън избледня и само написаното върху екрана имаше значение.

С голи гърди и рукнала между плешките пот, Паоло се бе покачил върху подвижна стълба и енергично забиваше пирони върху дървения скелет на поредното туристическо бунгало. До него,

наполовина на неговата скорост и с ум, концентриран върху други неща, работеше Джакомо Салерни.

— Джакомо, събуди се — раздразнено се сопна Паоло.

— Работя толкова бързо, колкото мога — отвърна Джакомо със спокоен монотонен глас.

— Ще ми е много интересно да видя колко бързо работиш, когато дойде време да ти подпиша сметката — не успя да се сдържи Паоло.

Джакомо пусна чука и драматично размаха ръце във въздуха.

— Ако не ме искаш, Паоло, ще си вървя. Знаеш ли колко апартаменти се строят в града? Без никакъв проблем ще си намеря работа там.

Паоло се смъкна по стълбата, вдигна чука от прахта и му го подаде обратно.

— Просто млъкни, става ли, и се залавяй за работа — късо каза той и се върна към собственото си занимание.

Тайно от сина си Росария крачеше между прасковите. Заради горещината на обедното слънце от челото ѝ струеше пот като вода, но тя продължаваше да върви. Чуваше дивите удари от чука на Паоло.

Въпреки увиващата се около краката ѝ безформена черна пола Росария ускори крачка.

— Ох, защо изядох всички тези сладкиши! — проклинаше се тя, останала без дъх, направи обратен завой при оградата и се насочи към къщата.

Забеляза своите родители, които си почиваха върху двойните плетени столове под сянката на лозата, израснала над рамката на вратата към спалнята им. И двамата бяха съсухрени като есенни листа. Гласът на Ерминио вече не бумтеше от дъното на огромните му гърди, както някога. Пепина по-скоро се влачеше, отколкото ходеше из кухнята. Вълнението от пристигането на Киара сякаш бе изсмукало и последния им остатък от сили.

Росария се извърна и тръгна по сенчестата пътека покрай гърба на къщата. В горната си част краката ѝ се потриваха един в друг и тя знаеше, че кожата им е зачервена и наранена. Изтри потта от веждата си с носна кърпа и уморено въздъхна. Още една обиколка, каза си, и ще дойде време за обяд.

Ерминио и Пепина седяха мълчаливо един до друг и наблюдаваха с половинчат интерес оживлението в овощната градина. Старите им тела, отпуснати върху плетените столове, бяха подпрени с възглавници, непрочетени вестници лежаха в скутовете им. Върху ниската маса пред тях имаше гарафа с леденостудена домашна лимонада. От време на време, когато чуването на Паоло станеше твърде силно, Пепина трепваше и запушваше ушите си с ръце, но през повечето време тя просто рееше поглед в пространството и сънуваше наяве.

Ерминио втренчваше поглед в нея, твърде глух, за да го безпокои шумът от строителните работи, и твърде уморен, за да го е грижа какво прави внукът му. За него беше облекчение да прехвърли отговорността за фермата върху друг мъж и да отстъпи позицията си на глава на семейството. Той би бил щастлив, ако Бог му подареше няколко хубави години, през които да седи в плетения си стол, да хапва от вкусните гозби на съпругата си и да се радва на внучката, върната му от съдбата дълго след като бе загубил всякаква надежда да я види отново.

В кафене „Анджели“ Джовани бе забил поглед във вестника си. Денят беше горещ и с изключение на някое дете, дотичало за сладолед, заведението оставаше пусто. Седеше сведен над първата страница и от двадесет минути препрочиташе все едни и същи два пасажа. Пред него имаше недокосната чаша с мляко и кафе. Докато напитката изстиваше, отгоре ѝ се образуваше покритие.

Подпрял брадата си с ръце, Джовани въздъхна и на висок глас каза на самия себе си:

— Това е невъзможно.

Място не можеше да си намери, откакто момичето пристигна в града. Хубавата Киара с нейната усмивка, честно лице и горещо сърце изобщо не подозираше бъркотията, която бе причинила.

Откакто с леката си стъпка влезе в кафенето, праметнала раницата си през рамо, нещата за Джовани се бяха променили. Миналото бе докоснало настоящето за миг и старите въглени се разгоряха.

Той я харесваше, не... обичаше я. Болеше го от истината, че тя гледа на него като на брат, или още по-зле — като на баща. Джовани бе достатъчно суетен, за да си вярва, че изглежда по-млад от годините си. Не можеше да се отрече все пак, че бе към края на четвъртото си десетилетие, само с няколко години по-млад от майка ѝ. Киара едва бе преполовила тридесетте, сигурно искаше по-млад, по-силен мъж от него.

— Това е невъзможно — обяви още веднъж и тогава, мразейки кухото ехо на своя глас из празното кафене, той се изправи и тръгна към джубокса, за да изпълни пространството със звуци.

Старите песни зазвучаха, а той отново седна и се огледа наоколо. Художникът Винченцо бе работил упорито, нищо че изглеждаше стар и уморен. Старата кафе машина Гаджия с нейното заоблено тяло и износени дървени дръжки официално имаше статута на антика, но баща му отказваше да я замени с една от по-продуктивните модели с бутони.

— Вкусът на кафето няма да е същият — жалваше се Франко всеки път, когато Джовани подметнеше, че е време за промяна.

Вероятно когато достигнеше възрастта на Франко, и той щеше да е същият — без желание да промени нещо в мястото, където бе работил през целия си живот. Идеята натъжи Джовани. Той отново насочи ума си към Киара — как с една-две думи би могъл да промени живота и на двамата завинаги. Смел в мислите си, но плах в истинския живот, Джовани знаеше в дъното на сърцето си, че ще продължи да мълчи.

16.

Премиерата на книгата беше бляскаво събитие. Киара копнееше да я поканят на нещо такова, но никога не ѝ се бе случвало.

Проправяше си път сред морето от непознати лица, търсейки приятел. Навсякъде около нея чашите се пресушаваха до последната капка от елегантно пияни до козирката индивиди и Киара потрепери от ужас, като си помисли колко бутилки първокачествено италианско вино са изпикали, без да се замислят.

Хариет ѝ бе предложила да организират купона в „Офисът“, но Джейни бе поклатила лъскавата си руса глава при вида на рафтовете, пълни с прашни книги и миш-маша от стари кожени дивани и абсолютно несъчетаеми столове.

— Знаеш ли, тук е прекрасно, скъпа — каза тя накрая. — Но не е най-подходящото място за премиерата на твоята книга.

Спряха се на художествената галерия на Сохо, управлявана от приятел на Джейни. Случи се така, че там имаше изложба на творби, вдъхновени от италианската кухня. Помещението беше дълго, с форма на тунел, широко приблизително колкото лондонската Ъндърграунд стейшън. Платната, висящи от белите стени представяха зловещи, прекомерно големи купи със спагети и заоблени оранжеви миди. Изображенията бяха порядъчно гнусни, но за щастие при създаването се стълпотворение повечето от картините бяха закрити.

Джейни бе извървяла свой собствен път към това, което за нея беше повече от обикновена премиера. Тя запази своя неотслабващ ентузиазъм и твърд контрол през целия дълъг път на редактирането, извика адвокати, за да се убеди, че книгата не позори никого, отново и отново проверяваше коректурата на страниците, дълго след като сърцето на Киара бе започнало да се свива само при вида им.

— Обичам тази книга твърде много — непрекъснато казваше тя на Киара. — Трябва да бъде сто процента перфектна.

Почти предусещайки го, Киара намери снимката си върху корицата с корона от тъмновиолетови домати, огърлица от босилек и

глава чесън във всяка ръка. На обложката думите, изписани над главата ѝ, гласяха: „Киара Фокс е кралица на италианската кухня“.

Когато всички страници бяха подписани, на Киара не ѝ остана нищо друго, освен да се шляе из Лондон, да пие твърде много червено вино в „Офисът“ и неуморно да се разхожда със Салти четири-пет пъти дневно, докато напълно изтощеното куче започна да се крие под леглото на Хариет всеки път, когато я видеше да приближава с каишката.

Точно тогава, когато вече бе решила, че е забравена от целия книгоиздателски свят, Джейни се бе обадила с вълнуващи новини. Екипът ѝ бе успял да сключи сделка с една телевизия. Цяла поредица трябваше да бъде снимана в кухнята на Пепина, а Паоло щеше да се изяви като съпътстваща звезда. Самият Паоло беше извън себе си от вълнение. И сега Киара го забеляза в центъра на купона, открояващ се сред тълпата от красиви хора. Той въртеше в ръка чашата си с вино и бе потънал в разговор с някакъв непознат. Тя го дръпна за ръкава.

— Паоло, ето къде си бил. Търсих те навсякъде.

— Ах, Киара! — Паоло се наведе и я целуна по бузата. — Ела и се запознай с Роджър. Той е телевизионен режисьор и има някои страхотни идеи за нашата поредица.

Откакто бе пристигнал в Лондон, животът на Паоло се превърна в един голям водовъртеж от срещи. Той обядваше с консултанти на пътнически бюра, закусваше с автори на готварски книги. Имаше срещи с агенти, телевизионни продуценти и издатели. С всички сили демонстрираше предприемаческата си мощ и едва намираше време да потупа Киара по главата или да я целуне леко по бузата.

Как е могла да се страхува, че той няма да пасне в нейния свят, чудеше се тя, докато го наблюдаваше как отново се шумгува сред навалищата, очаровайки всеки срещнат. Изглежда всички го обичаха. На практика сякаш имаше премиера на книга, писана от Паоло, а не от нея самата.

Телевизионният режисьор Роджър хвърли поглед над рамото ѝ, забеляза някой по-известен и се разкара. За момент Киара остана сама, удавена в морето от непознати. Тогава забеляза в другата страна на тунела Хариет, хванала с едната си ръка Едуардо, а с другата — Алекс. Алекс би бил безпомощен и самотен на такова парти, но най-добрата ѝ приятелка го бе открила и накарала да се чувства комфортно.

— Скъпа, изглеждаш чудесно. — Хариет я прегърна, а после дойде ред на мъжете.

— Майка ти щеше много да се гордее с теб — каза ѝ Алекс и я задържа на една ръка разстояние, за да я огледа добре, а после добави с широка усмивка. — Макар че сигурно щеше да те изпрати вкъщи, за да свалиш тази рокличка и да облечеш нещо по-прилично.

Миниатюрната рокля, чиято дължина бе обратнопропорционална на дълбочината на деколтето, бе нещо, което Киара обикновено не рискуваше да облече. Големият алхимик обаче — слънцето — бе позлатило кожата ѝ и тя реши, че ще може да се измъкне безнаказано. Не че Паоло забеляза. Толкова бе погълнат от бизнеса си, че присъствието на гладките загорели крака и ключици изобщо не му направи впечатление.

Хариет вдигна чашата си за тост.

— За теб, скъпа. За твоя успех като кралица на всички видове кухни.

Киара кимна в знак на благодарност и погледът ѝ внимателно огледа питието в чашата, която Хариет държеше във въздуха. То не беше нейното обичайно вино или шампанско. Вместо това тя пиеше нещо безцветно и охладено. Можеше да е джин, но по-скоро приличаше на сода с лимон.

— Искаш ли чаша вино? — попита Киара, опипвайки почвата.

— Не, скъпа. Това ми стига — отговори Хариет и отпи малка глътка от съскащата течност.

Очите на Киара обстойно огледаха тялото на приятелката ѝ. Костите на Хариет вече не се открояваха, талията се беше разширила и гърдите ѝ тип „яйца на очи“, бяха набъбнали.

— Хариет, ти си бременна — ахна Киара.

Едуардо гордо се усмихна и с ръка обгърна кръста на любимата си, спирайки я върху заобления корем. Самата Хариет изглеждаше ужасена, а Алекс просто изглеждаше объркан.

— Не исках да разбереш по този начин — каза ѝ Хариет.

— В кой месец си?

— Приблизително в четвъртия.

— Е, и кога смяташе да ми кажеш, Хариет? Когато детето тръгне на училище?

— Господи, съжалявам! — приятелката ѝ изглеждаше почти съсипана. — Не можех да ти кажа, Киара, чувствах, че все едно те предавам.

— Какво?

Хариет решително отпи от чашата си.

— Щяхме винаги да сме заедно, нали? Ти и аз — в апартаментчето ни над „Офисът“. Щяхме да си прекарваме страхотно и да не се даваме на разните там съпрузи и бебета, като всички останали. Изобщо не ни пукаше, че караме тридесетте, защото винаги щяхме да си принадлежим една на друга. И сега аз съсипах всичко.

— Хариет, ти нормална ли си? Ти не... — Думите на Киара заглъхнаха. Сега не бе подходящото време за този разговор. Освен това Джейни я хвана за лакътя с намерението да я запознае с някого и не можеше да я пренебрегне. — За това ще си поговорим по-късно, ясно?

С това обещание Киара се извърна, за да стисне ръката на някакъв непознат. Неговата фигура, облечена в старомоден сив балтон, леко се олюляваше. През рамо бе праметнал ученическа раница. Кестенявата му коса оредяваше, предните му зъби жълтееха от никотина и около него се носеше отровният мирис на nekъпал се от два дни мъж. Той изобщо не е на нивото на Джейни, помисли си Киара и не можеше да разбере защо издателката ѝ е толкова запалена по него.

— Това е Пит Фаръл от „Сънди Поуст“ — каза Джейни и в обикновено гладкия ѝ тон прозираше вълнение. — Пит, това е Киара Фокс, Кралицата на италианската кухня.

Пит Фаръл. За момент Киара не можеше да се сети къде е чувала това име. После си спомни, че бе чула как една вечер група журналисти в „Офисът“ говореха за него. Той беше репортер от „Сънди Поуст“, комуто принадлежаха най-големите специални интервюта. Имаше репутацията на голям нахалник на ръба между сериозната и жълтата журналистика. Момчетата от „Офисът“ не го харесваха много и сега, когато се бе срещнала лице в лице с него, Киара май споделяше мнението им.

— Фантастична книга, красавице — каза ѝ той, а треперещите му пръсти поднесоха към устните му невидима цигара. — Имам предвид, че рецептите със сигурност са знаменити, но историята ти... тя е направо страхотна.

— Благодаря — лъчезарно отвърна тя.

Придърпвайки я с една ръка върху кръста, а с другата за ръка, той я насочи към ъгъла на помещението.

— Нека да се разкараме от тази тъпканица, става ли, така че да разменим две думи на спокойствие. Искаш ли още едно питие? Не? Сигурна ли си? Така е по-добре, нали?

Той я накара да седне на червен кожен диван, който очевидно бе част от изложбата. Върху страничните облегалки бяха залепени купи с лазаня, а върху седалката, където трябваше да има копчета, бяха кацнали образувания във вид на сушени спагети. Едното от тях некомфортно се бе забило в едва покрития задник на Киара и тя трябваше да се премести по-близо до Пит.

— Значи така, историята ти — каза той, навеждайки се към нея, за да говори поверително. — Майка ти има едновременно два брака, търсиш истинското татенце, имаш гадже, което може да ти е брат — това е нещо велико. Хората на Джейни ми казаха, че можеш да ми дадеш специално интервю. Смятам, че още тази неделя можем да го видим на първа страница, освен ако някой в кралското семейство не пукне или ако ни бомбардират терористи.

Той говореше бързо, с крайчеца на устата си, и Киара забеляза, че вече е измъкнал от раницата си бележник и писалка.

— Виж, не знам. Ще трябва да си помисля.

— Нямаме време да мислиш, крайният срок ме притиска.

— Е, в такъв случай, отговорът е не.

— Хайде, хубавице — примоли се Пит. Тя забеляза, че с единия си крак той нервно потропва нагоре-надолу. — Мисли за шума около книгата ти. Първа страница в „Сънди Поуст“. Би ли могла да искаш нещо повече?

— Да, сигурна съм, че ще ми направиш чудесна реклама, но има и други хора, чиито чувства трябва да се вземат предвид, втория ми баща Алекс например — отбеляза тя. — Той трябва да свикне с мисълта, че омъжвайки се за него, майка ми е имала два брака. Едва ли ще му помогне, ако види всичко това изкарано върху страниците на вестниците. Достатъчно лошо е, че го споменах в книгата си.

Тя забеляза, че Пит нахвърля някакви бележки, и бързо добави:

— Не, не можеш да ме цитираш.

Той неохотно пусна писалката.

— Не че цялата история няма да излезе наяве, нали? Има я в книгата ти, така че всички ще я прочетат. Със или без една малка статия — каква е разликата?

Киара не каза нищо и той продължи да я притиска.

— Виж, обикновено не правя това, но в твоя случай бих могъл да накарам шефа да ти предложи някакъв финансов стимул. Дали един хубав тлъст чек ще промени мнението ти?

Киара забеляза, че Паоло си пробива път през навалищата, и с гримаса му отправи зов за помощ. Не бе помислила за всичко това, когато бе написала книгата си. Сигурно е била наивна, но не бе осъзнавала, че животът ѝ ще се отвори за останалите и хора като Пит Фаръл ще си пъхат носа в него или че и най-малката ѝ тайна ще изскочи върху вестниците.

Сега Пит пробутваше своите намерения на Паоло и братовчед ѝ изглежда не мислеше, че идеята е лоша.

— Имаш ли тази вечер фотограф подръка — питаше той репортера. — Можеш да ме снимаш с Киара, ако искаш.

— Уха, страхотно, страхотно! — кимаше Пит.

— Не, почакайте. Изобщо не е страхотно — възрази Киара.

Паоло се опита да намери опора в облегалката на дивана, но купата с лазаня му попречи. Това го накара да се настани до нея върху спагетовидните форми и обгърна с ръце раменете ѝ.

— Не ставай глупава, това е фантастично — настоя той. — Този човек предлага да каже на милиони хора из цялата страна за твоята книга. Бъди мила с него, Киара, преди да е променил намерението си. Нека да дадем на читателите му наистина хубава история.

Киара неохотно се съгласи да отговаря на въпросите. Наблюдаваше неспокойно как Пит изпълва редовете по страниците на бележника със своя нечетлив почерк. За нея не остана незабелязано, че Паоло говореше почти толкова, колкото и самата тя, описвайки колоритно първата им среща.

— Да, да. Чудесно — мърмореше през цялото време Пит, докато драскаше с писалката.

След като свършиха, фотографът ги накара да позират почти прегърнати пред една от гнусните спагетени картини.

— Приближете главите си. Хайде, приближете главите си — скара им се той.

— Трябва ли да сме толкова близо един до друг — попита Киара, отдръпвайки се малко, но Паоло я стрелна с обиден поглед и тя омекна. Вече си представяше как през следващия неделен ден ще ѝ се догади, когато изтича да си купи вестници. От всеки брой на „Сънди Поуст“ щяха да се кокорят лицата им — нейното и на Паоло. Киара започна да се моли за смърт в кралското семейство, но изпита вина.

Шумът на купона се бе вдигнал с доста децибели, хората по-скоро ораторстваха един пред друг, отколкото разговаряха. Киара реши да не се съпротивлява на вътрешния си порив да избяга някъде и дръпна Паоло за ръкава.

— Нека да се махаме оттук. Ще извикам Алекс, Хариет и Едуардо и ще отидем да вечеряме някъде.

Паоло разсеяно ѝ отвърна:

— Ти върви. Ей там има един агент, който трябва да поздравя. Само ми кажи къде отиваш и аз ще ви намеря по-късно.

Тя го остави потънал в разговор с ослепително момиче с очила с тъмни рамки. Главите и телата им бяха твърде близо едно до друго. Фотографът от „Сънди Поуст“ щеше да хареса тази поза, помисли си Киара, докато следваше Хариет през външната врата.

17.

Когато видя водещото заглавие на „Сънди Поуст“, Киара се ужаси милион пъти повече, отколкото допускаше, че е възможно: „Двубрачие, кръвосмешение, булимия: Киара Фокс триумфира над трагедията“.

Продавачът на вестници не каза нито дума, когато ѝ подаде брой от „Сънди Поуст“, но я изгледа сякаш беше някакъв странен музеен експонат — смалена мумифицирана глава или птичечовка например.

Не успя да стигне до апартамента толкова бързо, колкото ѝ се искаше, но веднъж озовала се вътре, нямаше сили да погледне написаното.

— Хариет — изстена тя. — Помощ.

Уморен и отпаднал глас ѝ отговори:

— Задръж, идвам.

След няколко минути едно бледо лице се появи иззад вратата на спалнята.

— Това е по-лошо и от махмурлук — изстена Хариет. — Не вярвай на никого, ако казва обратното.

— Не трябва ли да си минала третия месец, за да получиш сутрешно гадене? — попита Киара и получи смразяващ поглед в отговор.

— Ти извика за помощ — каза кратко Хариет. — За какво?

Киара мълчаливо ѝ връчи вестника.

— Би ли ми прочела какво пише? Нямам сили да го погледна.

— Мили божее! — каза Хариет, след като прегледа първите няколко реда.

Киара окаяно чакаше присъдата.

— Ами... — започна Хариет. — Няма лъжа, няма измама, а пък истина — хич. Единственото нещо, което не проумявам, е тази работа с булимията. Да си повръщала скарида в носната си кърпичка на премиерата?

— Ами да, но тя беше развалена — обясни Киара възмутено.

Хариет започна да се смее.

— Е, според Пит Фаръл ти храбро се бориш с булимията.

— Копеле! Бих могла да го съдя за това.

Хариет продължаваше да се смее.

— Но пък има огромна снимка на книгата ти и пълни обяснения как Паоло щял да ти бъде съпровождаща звезда в телевизионната поредица. Изобщо направили са ти страхотна реклама.

— Проклетата скарида беше развалена — повтори Киара към гърба на Хариет, защото приятелката ѝ хукна към тоалетната.

Единствената възможност беше бягството. Светът отвън беше пълен с хора, които пиеха кафето си и преглеждаха вестника, търсейки клюки, и най-разумно беше да се скрие там, където се чувстваше сигурна — в леглото си, под юргана. Докато денят се изнизваше, телефонът звънеше често, но нито един от обитателите на апартамента не си даде труд да вдигне слушалката. Вероятно Алекс се опитваше да се свърже с нея, също и Джейни. А може би Паоло бе позвънил един-два пъти — Паоло, който бе сметнал за по-мъдро да наеме стая в един малък хотел на Ръсел Скуеър, отколкото да остане с нея в Сохо. Извинението му гласеше, че в апартамента няма достатъчно място, но Киара беше сигурна, че има нещо друго. Тя усещаше отдръпването, изчезването на близостта. Паоло не бе казал или направил нищо. Въпреки това инстинктът ѝ подсказваше, че има леко разместване във връзката им.

Вероятно бе задрямала, защото когато отвори очи, светлината се бе променила. Примигна срещу следобедното слънце и все още замаяна от съня, се опита да надигне глава от възглавницата. Стомахът ѝ беше празен, устата — суха, а сигурното местенце под юргана ѝ — неприятно подгизнало от пот.

Пренебрегвайки бясно примигващата лампичка на телефонния секретар заради оставените съобщения, Киара вдигна слушалката и набра номера на мобилния апарат на Паоло, който той бе наел за посещението си в Лондон. Отговори само след няколко позвънявания.

— *Pronto* — гласът му беше все така мил и благ.

— Паоло, аз съм. Ти ли се опитваше да ми позвъниш?

— Не, бейби, не съм бил аз.

— А видя ли вестниците?

— Разбира се. Купих десетина и ги изпратих у дома. Моята снимка е страхотна, но ти изглеждаш малко вдървена и не на мястото

си.

— Изобщо прочете ли статията, Паоло? — настоя Киара.

— *Si, cara*, разбира се. Не знаех за булимията. Защо не си ми казала?

Тя задуши желанието си да закрепци, но все пак с надигаща се нотка на гняв в гласа му каза:

— Трябва да те видя. Ще обядваш ли с мен... ако обещаеш да не повръщам след това?

През неделните дни Сохо винаги прилича на изоставен любовник, помисли си Киара, докато бързаше за срещата си с Паоло. Беруик стрийт не жужеше както през пазарните дни и само в канавките се валяха смачкани домати и листа от карфиол. Повечето от кафенетата бяха затворени, контейнерите за боклук преливаха с отпадъците от снощните купони и паважите лепнеха от бира и други недотам приятни течности. Само секс магазините по страничните улици бяха пълни с клиенти и както винаги, Киара ги заобиколи отдалеч.

Паоло закъсна с двадесет минути за срещата в „Пица Пица“. Дотогава тя се бе предала на чесновото хлебче, въпреки че никога не го бе харесвала много. Пепина щеше да каже, че е луда, щом се тъпче с хляб, масло и на практика суров чесън, но след количеството алкохол, което трябваше да изпие снощи, да хапне нещо засищащо и отрупано с мазнина не беше чак толкова лоша идея.

Когато най-накрая пристигна, Паоло леко я целуна по бузата. Предпочете да се настани на срещуположния стол, а не до нея. Зъбеше се на менюто, на пицата, на сервитьорката — никой и нищо не можеше да му угоди.

Киара изчака да сервират кафето — сметнато за твърде слабо от Паоло — преди да зачекне темата, която се въртеше в ума ѝ.

— Мислех си за нещо, което Джейни предложи преди време — заобяснява тя, докато Паоло отпиваше по малко и страдалчески от своята чаша. — ДНК — тест. Как ти се струва? Трябва съвсем окончателно да установим дали Марко е мой баща и ако не е, както всички смятаме, тогава вече нищо няма да ни пречи.

Той колебливо кимна и отговори:

— Сигурно. Но знаеш ли, ако бях на твое място, нямаше да бързам. Книгата ти вече излезе и няма да се изненадам, ако истинският ти баща се появи отнякъде. Тогава няма да има нужда да се занимаваш с Марко или със скъпи медицински изследвания.

— Значи мислиш, че трябва да чакаме, докато му дойде времето?

— Точно така — съгласи се той.

Киара искаше да зададе още въпроси, да разбере дали чувствата му към нея са се променили, но почти се страхуваше да научи отговора.

— Паоло — започна тя, — всичко наред ли е?

— Да, да, разбира се. Всичко е фантастично.

След като нервно подръпна кичур коса, реши да рискува.

— Обичам те.

Той само кимна, отпи още една глътка и се намръщи.

— Ти обичаш ли ме още? — настъпи тя.

Паоло остави чашата в чинийката.

— Винаги ще си ми много близка, Киара, знаеш го.

— Питам те дали още ме обичаш — настоя тя.

Той взе ръката ѝ в своята.

— Нека да бъда честен — каза с мек и равен глас. — За малко, докато бяхме в Италия и ти всеки ден готвеше в кухнята на баба ми, може би съм си мислел, че се влюбвам в теб. Сега обаче ще имаме служебна връзка и смятам, че трябва да поддържаме известна дистанция.

Киара се вбеси.

— Не мога да повярвам, че имаш нахалството да ми го кажеш — озъби се тя, издърпвайки ръката си. — Ти ме подведе. Ти беше онзи, който непрекъснато повтаряше, че ме обича. Дори в книгата си го написах. И сега просто ей така ще ме зарежеш?

— Не те зарязвам! — Неговият гняв също пламна. — Нека да ти освежа паметта, Киара. Между нас никога не е имало нищо, с изключение на една-две целувки. Нещата можеха да стигнат понадалеч, ако ти не се държеше за идеята, че Марко е твой баща, въпреки всичко, което ти казах. Сега мигът е безвъзвратно отлетял. Сега аз трябва да ръководя бизнеса си, кариера имам. Нямам време и сили за твоите сцени. Не можем ли просто да се държим професионално?

— Добре, щом така искаш.

Ядосана и разстроена, Киара стисна устни, твърде горда, за да каже нещо повече. Достатъчно пъти я бяха разкарвали и тя знаеше, че скандалът никога не променя нещата. Бръкна в джоба на якето си и плати сметката.

Докато излизаха от ресторанта, някакво момиче им извика:

— Почакайте, почакайте.

Тя беше висока, с къдрава дълга червена коса и държеше брой на „Сънди Поуст“. Сърцето на Киара се сви, когато ръката на Паоло се протегна, за да вземе химикалката, която момичето му подаваше.

— Толкова ми е неудобно, обикновено не правя така — уверяваше ги тя, докато Паоло се подписваше под снимката на първа страница. — Но ако не взема автографите ви, приятелите ми съвсем няма да повярват, че съм ви срещнала.

Киара неохотно също сложи подписа си до неговия. Паоло изобщо не забелязваше нейното неудобство, защото наблюдаваше как момичето им обръща гръб и провокативно разлюлява задните си части. Захили се като ученик.

— Господи, ако сега ми се случва това, какво ли ще бъде, когато шоуто тръгне по телевизията? Ще станем известни. Не е ли фантастично? — Той огледа Киара от горе до долу, сякаш едва сега я виждаше, усмивката изчезна от лицето му и той неочаквано я попита: — Какво, за бога, си облякла?

Тя погледна торбестите си панталони, носещи доказателства за кулинаруните ѝ опити, и овехтелия черен пуловер.

— Неделя е. В неделя всички се обличат неофициално.

— Сега имаш имидж, за който да мислиш — студено рече Паоло. — Трябва да си купиш свестни дрехи и да си оправяш малко косата. Знаеш ли, Киара, че ако се погрижиш малко, можеш да изглеждаш доста хубавка.

Киара уморено се влачеше към къщи съвсем сама и си мислеше, че сигурно филмовите звезди се чувстват като нея, когато на сутринта, веднага след нощта на Оскарите, трябва да върнат изумителните си бижута, взети назаем. Загубата на Паоло я натъжаваше, но не беше изненадана. Никога не бе очаквала, че ще ѝ бъде позволено да го задържи за дълго.

18.

За няколко кратки дни броят на бащите на Киара се промени от минус един към плюс безкрайност. Като че ли мъжете от цялата страна искаха да я нарекат своя дъщеря. Джейни бе получила цяла планина от факсове и имейли, а Пит Фаръл им препрати още толкова.

— Повечето от тия люде са пълни ненормалници — каза й Джейни над вечерната бутилка вино в „Офисът“. — Обаче има няколко, които си струва да проверим. Пит Фаръл казва, че „Сънди Поуст“ ще плати на частен детектив да свърши подготвителната работа, ако в замяна получи изключителното право да отрази първата ти среща с твоя истински баща.

— Не, благодаря.

— Е, поне помисли върху предложението.

— Не. — Киара беше непреклонна.

— Виж, знам, че Пит е мръсник, но е дяволски добър журналист и неговата статия даде на книгата тласъка, който й трябваше. „Кралицата на италианската кухня“ е истински феномен. Дори не се налага представителите ни да я предлагат, тя сама се харчи и направо лети към върха.

Идеята, че книгата се продава добре, защото рецептите са уникални, явно не хрумва на никого, горчиво си помисли Киара. Хвърли поглед към нивото на виното в бутилката и пресметна, че дори да започне да го изгребва, ще се наложи да седи и да разговаря с Джейни поне петнадесет минути, преди да може учтиво да си тръгне. Какво ли щеше да стане обаче, ако издателката й предложеше друга бутилка?

Киара жадуваше да се качи по стълбите и да се съсредоточи върху съобщенията от потенциалните бащи с кана, пълна с чай. Вярваше достатъчно на инстинктите си, за да смята, че когато види факса, имейла или писмото, което биологичният ѝ баща е изпратил, ще го познае веднага. Макар че правеше опити да се сдържа, я обземаше вълнение, когато си представеше срещата лице в лице с него.

— Е, Киара — гласът на Джейни прекъсна мислите ѝ, — какво да кажа на Пит Фаръл?

Киара завъртя в устата си голяма глътка вино, а след това, докато отговаряше, се усмихна:

— Кажу ми... кажи ми, че ако не беше историята със скаридата в първата му статия, със сигурност щяхме да се споразумеем. Кажу ми, че сам си го е вкарал и ще дам специалните права на „Хелю“.

Успокояващият аромат на чая изпълваше малката ѝ стая. Киара спусна завесите, светна нощната си лампа и легна напречно на леглото сред купчина възглавници. Първо започна с писмата — пликосе, пълни с паяшки старчески почерци, много от тях комплектовани със снимки. Имаше плешиви мъже, сивокоси мъже, абсурдно млади мъже, забавно стари мъже. Някои пишеха колко много са обичали Мария Доменика, други описваха авантюра за една нощ с непозната, която би могла да бъде майка ѝ. Имаше и трети, които претендираха, че тайно са наблюдавали или са търсили Киара в продължение на години.

Най-ненормално от всички беше писмото, написано с красив калиграфски почерк, който бързо се превърна в графично описание на нестандартния сексуален живот, който този човек претендираше да е имал с майка ѝ. Киара смачка листа и с всички сили го хвърли в коша. Факсовете и разпечатките на имейли свършиха по същия начин и след един час усилено четене тя бе заделила само две „може би“. Едното беше от някакъв шотландец, който твърдеше, че е бил в Рим през същата година, в която там е била и майка ѝ. Преспал с една келнерка, чието име никога не научил. Всичко продължило само една нощ. „Има малък шанс аз да съм твоят баща — пишеше той. — Толкова малък, че се двоумя дали изобщо да изпратя това писмо.“

Другото послание беше от италианец, който живееше в Брайтън. Той изглеждаше на подходяща възраст, беше роден и израснал в Рим и заявяваше, че е бил там през шестдесетте. Според хвалбите му бил преспал със стотици жени и Мария Доменика като нищо може да е била сред тях.

Киара остави двете съобщения в най-горното чекмедже на тоалетката си. Нито едно от тях не накара гръбнака ѝ да потръпне, но все пак нямаше сили да ги изхвърли. Може би по-късно, когато

приключеше със снимането на телевизионната поредица в Италия, щеше да вземе влака за Брайтън или Шотландия, за да се срещне с тези мъже. Нямахше нужда да бърза — всичко това можеше да почака.

Киара чу как вратата на „Офисът“ на долния етаж се отваря. Изглежда тази нощ там имаше много клиенти. След това иззвъня мобилен телефон и разбра, че Хариет, която мразеше тия апарати, е изхвърлила навън клиента. Той изкачи наполовина стълбите, водещи към апартамента, за да говори, така че да е далеч от шума в бара, който по никакъв начин не можеше да бъде сбъркан с нещо друго.

— Не скъпа — казваше той с висок глас. — Ще закъснея, защото имам доста работа в офиса.

Киара се усмихна. Това беше стар виц. Не можеше да повярва, че мъжете все още се измъкват с него. Макар да знаеше, че трябва да си легне рано, много ѝ се искаше да поработи до по-късно в „Офисът“. Можеше да помогне малко на Хариет зад бара, да я накара да седне и да не натоварва краката си с натежалото си от бременността тяло. И да проведе с нея обещания разговор — че може би е дошло време и двете да престанат с размотаванията. И че да избереш обикновен живот със съпруг и дете в крайна сметка изобщо не е нещо чак толкова срамно.

19.

Киара и Хариет стояха пред вратата на едно място, за което никога не си бяха представяли, че ще се наложи да посетят. Пред тях, наредени като войници на парад, в очакване на проверка стояха закачалки и закачалки с миниатюрни дрехи — някои в пастелнорозово, други в най-бледо синьо, — но повечето бяха в ярки цветове, които най-безсрамно се разминаваха.

Магазини като този са абсолютна обида за сетивата, помисли си Киара, докато се взираше в „Бебешкия отдел“. Въздухът миришеше по-различно, някак си по-сладко и бе изпълнен с плача на мънички човешки създания.

Хариет инстинктивно погълна растящия си корем, когато продавачката вдигна очи и срещна погледа ѝ.

— Мога ли да ви помогна? — попита тя с учтива усмивка.

— Трябват ми... трябва ми... нали разбирате... бебешки неща — отговори Хариет.

Усмивката не помръдна.

— И какви по-специално да са тези бебешки неща?

— Ами всъщност всичко — призна си Хариет. — Но може би трябва да започнем с дрехите. Имате ли нещо в черно? Обикновени дрехи за смяна или цигански шал например?

— Не, страхувам се, че черното е единственият цвят, който нямаме в наличност — отвърна гробовно продавачката.

— О, разбирам. Добре, какво друго ще ми е необходимо?

Когато Хариет вече се бе сдобила с изчерпателен списък на цялата екипировка, от която нероденото ѝ дете щеше да има нужда, цветът на лицето ѝ беше станал пепеляв.

— Масички за преобличане, бебешко креватче, детска количка. Специално това, специално онова — повтаряше ужасено тя. — Пелени за еднократна употреба и столче за лека кола... а аз нямам никаква кола. Когато бях дете, нямаше и помен от всичко това, сигурна съм. Направо е абсурдно. Не, не мога да се справя.

— Е, предстоят ти още доста месеци, така че няма нужда да купуваш всичко наведнъж — отбеляза разумно Киара. — Нека днес да купим само едно нещо.

— Добре — съгласи се Хариет. — Ще купя чифт обикновени бели терлички, но после искам да си отида, да седна зад бара и да зяпам бутилките.

Терличките, опаковани във весела бебешка торбичка, бяха затъкнати в най-непристъпните бездни на дамската чанта, носена от Хариет. След като тя самата седна в ъгъла на някаква кръчма, до една ниска маса, бе много трудно да се забележи, че е бременна.

— Искам двойно уиски и чаша Перно след това — каза тя на Киара. — И три опаковки чипс с лук и сирене.

Киара се върна от бара с две чаши Перие, оскърбително украсени с резенчета лимон и едно пакетче ядки без сол.

— Свършили са уискито, нямат и Перно, затова ти взех това — каза тя.

Хариет печално кимна.

— Става.

За известно време мълчаливо отпиваха от своето Перие, заслушани в дразнещите писукания и прозвънявания от игралния автомат, на който някой играеше в далечния ъгъл.

— Искаш ли да поиграем билиард? — предложи Киара най-накрая.

— Давай! — отговори Хариет.

И двете съвършено непохватно и пречейки си взаимно се заловиха да оправят щеките си, което им отне доста време, а после подредиха топките в добре оформен триъгълник. Киара направи първия удар и разпръсна топките по цялата маса, но никоя от тях не се поблазни от идеята да влезе в дупка.

— Тревожа се за теб — каза тя на Хариет.

— Не, аз се тревожа за теб — отговори приятелката ѝ, наведе се над масата и стреля несръчно към бялата топка.

— Ама че гадост! — каза Киара. — Ти изобщо не удари.

— Знам. Може ли да опитам още веднъж?

Този път тя успя да накара бялата топка едва-едва да се завърти из масата и сякаш чрез божествена намеса леко да се наклони и да

удари червената топка, която влезе в дупката. Хариет вдигна щеката си във въздуха.

— Ура! Уцелих — обяви тя пред почти празната кръчма и се наведе, за да удари отново и този път значително по-силно с бялата топка. — Знаеш, че ще се оправя, Киара. Бях много зле, когато разбрах, че съм бременна. Отне ми малко време, докато реша дали да запазя бебето и затова не ти казах, не можех. Но сега съм сигурна, че всичко ще бъде наред. Ти си тази, за която се тревожа.

— Защо?

— Ти си съвсем сама. Нещата с Паоло се издъниха и все още не знаеш кой е баща ти. Чувствам се виновна, защото изобщо нямаше да започнеш тази италианска история, ако не те бях подтикнала към нея.

Киара остави щеката си на масата и успокояващо прегърна приятелката си.

— Не си го слагай на сърцето, Хариет. Аз също ще се оправя. В Италия открих дядо и баба, намерих и нови приятели. Не съжалявам, че отидох там. Не съжалявам дори, че толкова глупаво хлътнах по Паоло, защото в края на краищата беше забавно.

— Да, но аз знам какво ме очаква в бъдеще. — Хариет се потупа по корема. — А ти знаеш ли?

— Имам да правя телевизионно шоу. За момента това е моето бъдеще.

20.

Инвазията в кухнята на Пепина беше цялостна. Оператори с телевизионни камери стъпваха тежко и разнасяха прах по целия под; момичета със слушалки на ушите кръжаха насам-натам и раздаваха инструкции; имаше планини от оборудвания, пренесени от камионите, паркирани отсреща. Естествено, Паоло беше в центъра на събитията, докато Пепина седеше върху излъскания нов кухненски стол, размахваше ветрилото си и се опитваше да покаже, че целият този хаос ни най-малко не я притеснява.

Киара се спря на вратата.

— Мили боже! Това е абсурдно.

Някакво момиче, въоръжено с папка и химикалка, ѝ подсвирна с уста.

— Моля, доставките през задната врата — отривисто каза тя, поглеждайки към багажа на Киара.

— Аз не доставям нищо... е, с изключение на себе си. Аз съм Киара Фокс.

Момичето се изчерви.

— Простете, не ви познах — извини се то. — Изглеждате наистина различно без короната от домати и огърлицата от босилек. И Паоло каза, че не е сигурен по кое време трябва да пристигнете.

Тя се изчерви още повече, когато произнесе името на братовчед ѝ, припряно погледна към бележките си и важно започна да отмята нещо. Точно тогава Пепина вдигна очи и я забеляза. Хвърли ветрилото си и започна да си проправя път през навалищата от хора и камери, бързайки да прегърне внучката си.

— *Ciao, bella* — каза тя и я целуна по двете бузи.

Събирайки остатъците от своя италиански, Киара се впусна в извинения.

— Съжалявам за всичко това. Не знаех...

— Не се тревожи. Няма никакъв проблем — увери я Пепина и я щипна нежно по бузата. — Ти си добро момиче.

Всичко това Пепина изрече на своя характерен италиански. Изглеждаше по-стара и смалена. Беше отслабнала, а лицето ѝ бе загубило цвета си.

Ерминио се криеше навън, зад гърба на къщата, и дремеше върху плетения си стол под асмата. До него седеше Росария и четеше някаква голяма книга, която придържаше върху коленете си. Върху облегалката на стола ѝ лежеше безжичен телефон. Очилата върху лъщящия ѝ нос се плъзгаха. Тя изглеждаше малко по-слаба от последния път, когато се срещнаха, помисли си Киара, но и по-изтормозена.

— Всичко тук е двойно резервирано заради Паоло — оплака се тя, хвърляйки обвинителен поглед към Киара. — Джаккомо Салерни не построи още две бунгала, ще затънем напълно, когато започнем следващия месец.

— Какво ще започвате следващия месец? — попита Киара, объркана за миг.

— Онзи туристически бизнес, по който моят Паоло е толкова запален. Дневникът ни толкова бързо се напълни с резервации — тя потупа огромната книга върху коленете си. — Откакто книгата ти излезе, всички ми се обаждат и искат да дойдат, за да научат готварските тайни на мама Пепина. Господ знае какво ще стане, когато Паоло се появи по телевизията! Не съм сигурна, че мога да се справя.

— Ами Пепина? Как ще се справи Пепина? — ядосано запитва Киара. — Тя е стара, не можете да искате от нея да стои на крак ден след ден и да дава готварски уроци.

Росария сви рамене.

— О, аз ще ѝ помагам, както и Паоло. Мама ще служи само за украса и ще реже лук.

— Ами Ерминио? Той не възразява ли домът му да бъде превзет от толкова непознати?

Дядо ѝ чу, че някой произнася името му и отвори очи, фокусира ги върху Киара и широко се усмихна.

— Как е моето красиво момиче? — попита той, а след това толкова бързо и възбудено изля поток от думи на италиански език, че Киара загуби всякаква надежда да проследи значението им.

— Какво казва? — попита тя Росария.

— О, на него всичко му е наред. Не се налага да върши никаква работа.

— Да, но какво казва? — настоя Киара.

Росария обясни, че трусовете, причинени от книгата ѝ и телевизионното шоу, минали през Сан Джулио и стигнали чак до Милано, където единственият ѝ брат Салваторе живеел със семейството си. Той също щял да си дойде у дома, за да бъде част от вълнението, както и по-малките ѝ сестри Сандра, Джована и Клаудия.

— Толкова години бяха твърде заети с работата и децата, за да дойдат и да видят старците. Сега всички пристигат наведнъж и аз съм тази, която трябва да намери къде да спят и какво да ядат. Татко, естествено, се вълнува, особено заради Салваторе — той винаги е бил любимецът. На него всичко му е наред — повтори изтощено Росария. — Не му се налага да върши абсолютно нищо.

Къщата беше толкова пренаселена, че Киара не можеше да остане в стаята си. Сега там имаше кутии с храна и оборудване и дори да ги преместеха, там щеше да се настани вуйчото или някоя от лелите ѝ.

— Съжалявам, просто приех за даденост, че ще мога да остана тук — каза леко притеснена Киара. — Уведомих директора на продукцията, че няма нужда да ми резервира хотелска стая, но първо трябваше да го съгласувам с вас.

— Обади се в кафене „Анджели“ — предложи раздражено Росария, подавайки ѝ безжичния телефон. — Вероятно ще можеш да останеш при Франко и Джовани.

Преди да успее да се обади, момичето с папката отново се захвана с нея.

— Наистина съжалявам — започна то. — Не сте очаквала днес да правим снимки с вас, нали? Запланували сме единствено да заснемем храната за началните кадри и вече закъсняваме с началото.

— Мога да остана и да гледам, надявам се.

— Да, естествено, макар че едва ли ще намерите преживяването за ужасно вълнуващо. Наистина хубавите неща ще бъдат заснети след това.

Роджър бе изградил концепция за началните кадри, която включваше използването на тайм-лапс^[1] снимки, за да изглежда така, сякаш гозбите на Киара са били изядени, а чиниите — лъснати от някаква невидима, но затова пък много лакома сила.

Докато ги наблюдаваше как се приготвят за първите снимки, Киара се опитваше да пребори обхваналото я чувство на вина. Със своята книга тя бе ограбила този дом, лишавайки го от мир и хармония. Тя бе променила живота на всички тук и не беше сигурна, че е за добро. Само Паоло изглеждаше истински щастлив.

Той ѝ липсваше днес, когато автобусът спря на пиацата. Тя се вглеждаше през прозореца и почти очакваше да го види там, застанал на обичайното място, да маха с ръка и да изпраца въздушни целувки. Той обаче беше твърде зает напоследък, за да си губи времето с висене по автобусните спирки.

— Вашият брат Паоло е просто великолепен — ентузиазирано бърбеше до нея момичето с папката. — Ерген ли е? Знаете ли, всички момичета от екипа са луди по него. Хванали са се на бас коя първа ще успее да получи целувка от него.

— Той не ми е брат, братовчед ми е... и ми беше нещо като гадже — каза Киара.

— О, така ли? Съжалявам, не знаех. — Момичето нервно се закикоти. — На ваше място не бих го изпуснала от поглед. Конкуренцията е голяма.

Докато разговаряха, подготовката за снимките почти бе приключила. Операторът бездействаше над утайката от кафето си и излапваше крайчеца на онова калцоне, пълно с тънко нарязана шунка, което Пепина бе приготвила за целия екип. Декораторката бе изпекла плосък кръгъл хляб, изложен гордо върху дървената кухненска маса, и скоростно го посипваше с брашно. Можеше да има само един човек, който да ги забави, и той, разбира се, го стори. Стоящият в средата на кухнята Роджър гневно избухна.

— Не, не и не — реवेशе той. — Изобщо не е добре.

— Какво не ти харесва? Да не би формата на хляба да не е наред? — попита горката декораторка с ужасен вид.

— Не, не е това — сопна се той в отговор.

— Да не би да е посудата? Ти я хареса, когато бяхме в Англия.

— Не, тя е добра — каза Роджър, поглеждайки към синьо-жълтите изрисувани на ръка чинии, подредени върху старата борова маса. Плесна се по челото с дясната ръка като лош актьор в пантомима. — Ето това е — проклетата маса. Не изглежда достатъчно селска. Трябва да я махнем, изобщо не е на мястото си. Според мен изобщо не

подхожда на една италианска кухня. Донесете ми нещо, което е по-западнало.

Момичето със слушалките нервно погледна към диаграмите си.

— Така ще нарушим графика, Роджър — предупреди то. — А ако нарушим графика, няма да се вместим в бюджета.

— Не мога да работя с тази маса — настоя той и вихрено излетя от стаята, викайки през рамо: — Давам ви един час да намерите друга маса.

Киара наблюдаваше Паоло. Той изглеждаше толкова красив и напълно отпочинал, заобиколен от камери и хора. Тя почти се радваше на забавянето, защото то ѝ даваше възможност да поговори още веднъж с него. Въпреки всичко, което онзи ден ѝ бе казал в „Пица Пица“, Киара все още отказваше да повярва, че той толкова бързо е охладнял към нея.

— Ах, *bella!* — Той най-накрая я беше забелязал и ѝ се усмихна равнодушно за поздрав. — Този Роджър е невероятен, нали? Забелязва и най-малката подробност. Мисля, че нашето шоу е в добри ръце.

Киара се чудеше точно кога нейната телевизионна поредица е станала „нашето шоу“. Забеляза красивото му лице да я гледа от монитора в ъгъла и разбра, че зрителите ще го харесат.

— Ако имаш една минута — изсъска тя, — бихме могли да излезем навън и да поговорим.

— Разбира се, разбира се — отговори той и я последва през вратата към овощната градина. Щом се отдалечиха от телевизионния екип той взе ръцете ѝ, потърка бузите ѝ със своите и загрижено попита:

— Какво е станало, *cara?* Днес не изглеждаш много весела.

— Това шоу, Паоло, не е „наше“, а е мое — сопна се тя.

— Знам това, съжалявам. За мен то е трудна работа, знаеш ли — той ѝ се усмихна печално. — В момента се разкъсвам на хиляди страни и съм ужасно изтощен. Имам да мисля за много повече неща от телевизионните серии и туристическия бизнес. Фотографските ми занимания също могат да тръгнат нагоре. Получих невероятен отклик за снимките ми в твоята книга и може би ще се появят и други възможности за работа.

Едно подозрение бавно започна да се надига в главата ѝ. Дали Паоло не я бе будалкал през цялото време? Дали в края на краищата

Джовани не се бе оказал прав за него?

— Толкова много възможности — размисли се на глас тя. — И нито една от тях нямаше да се появи, ако не бяхме аз и книгата ми, нали? Бизнесът, бунгалата, твоите петнадесет минути слава.

— Точно така. И мога да ти кажа, че е истинска лудост. Всичко се случи отведнъж и все аз трябва да свърша всичко, нали? Да ти кажа, Киара, малко ме е страх.

— И от какво те е страх? — попита тя рязко.

— Мама все ми казва, че съм отхапал повече, отколкото мога да преглътна. И знаеш ли, може би е права. Когато всички тези туристи пристигнат и изпълнят всичко, дали семейството ни ще може да се справи? Не съм съвсем сигурен. Може би направих голяма грешка като инвестирах толкова много в тези бунгала.

Той изглеждаше сериозно загрижен и Киара омекна.

— Знаеш, че мога да остана малко, след като приключа със снимането на филма. Няма причина да бързам обратно към Лондон. Сигурно ще мога да ви помогна.

Паоло се ухили.

— Наистина ли? Ще бъде страхотно. Надявам се, освен това, когато всичко бъде поставено под контрол, да имаме малко повече време за нас двамата. Все още сме най-добри приятели, нали?

Паоло я стисна за ръката и Киара почувства как стомахът ѝ потрепери в отговор. Все още не беше напълно имунизирана срещу него, без значение колко ѝ се искаше. След това забеляза, че вниманието на Паоло е отвлечено. Той се взираше над рамото ѝ към Джакомо Салерни, който се бе подпрял на едно от полупостроените бунгала, задрямал под топлото слънце. Паоло силно изруга на италиански и я пусна, за да тръгне към строителя и грубо да го събуди.

---

[1] Похват, при който действието се заснема бавно и на части, но се представя по-бързо и ставащо на момента. — Б.пр. ↑

21.

Светлината отслабваше, защото вече бе твърде късно, когато Киара стигна до Сан Джулио. Група младежи бяха застанали пред кафене „Анджели“, подпираха се на мотоциклетите си и взаимно се възхищаваха на дрехите и дрънкулките си.

Вътре в кафенето Джовани бе все така на своя пост зад бара, а Франко седеше на масата в ъгъла и играеше карти със стари приятели.

Както винаги я посрещнаха топло, но Джовани вдигна предупредително ръка, преди тя изобщо да е отворила дума за оставане в свободната им стая.

— Преди да кажеш нещо — започна той, — трябва да знаеш, че отказахме на Паоло, когато той ни попита и за теб отговорът ще е същият.

Киара се почувства ужасно.

— Виж, не се тревожи. Мога да намеря хотел, или *pensione*, или нещо подобно. Не искам да се натрапвам на никого наистина...

С друго махване на ръката Джовани я спря на средата на изречението.

— Почакай за момент, мисля, че говорим за различни неща. Реших, че искаш да ме питаш дали не могат да снимат част от твоето шоу тук, в кафенето. Ето това искаше Паоло.

Тя беше ужасена.

— О, Господи, не! Не им позволявай да идват и да снимат тук. Те са истински кошмар.

Джовани се разсмя.

— Не се притеснявай, дори аз да приема идеята, Франко не ще и да чуе. Но ти, струва ми се, искаше нещо друго? Да не би да ти трябва стая, където да отседнеш?

Тя кимна.

— Да, но наистина е нахално от моя страна да ви моля за това. Ще си намеря хотел или...

— Киара, Киара! Разбира се, че си добре дошла да останеш при нас колкото искаш. Франко ще се побърка от радост... Колкото искаш,

но само докато не домъкнеш някоя камера у дома. — Той се усмихна към баща си. — Татко дори не гледа телевизия. Казва, че всичко е боклук. В нашия дом слушаме само малко опера и новини по радиото.

— Това ми звучи идеално. Честно казано, те са снимали само половин ден и аз вече съм напълно против цялата работа. На Паоло обаче му харесва. Мисля, че той е по-ревнив към шоуто, отколкото самата аз.

— Да, изглежда много развълнуван — съгласи се Джовани. — Освен това си мислеше, че може би искаме да се включим в неговия туристически бизнес. Само че татко и за това не иска да чуе. Казва, че кафенето и всичко друго ни е напълно достатъчно.

Киара сложи престилка и помогна при обслужването на оределите вечерни посетители. Нощта беше тиха и имаше време да поговори с Джовани, за да влезе в крак с местните клюки.

— Настаниха Лучия, сестрата на Пепина, в старчески дом — каза ѝ той. — Бедната старица обичаше гнезденцето си и никой не вярваше, че ще я помръднат оттам някога. Тя обаче толкова изкуфя, че стана опасно да я оставят сама... Какво още? А, Джина Роси затвори лавката за лимонада в ъгъла на площада. Само господ ѝ знае годините, но може би са около сто. Тя каза, че вече нямала сили по цял ден да изстиска лимони и никой от по-младите не искал да го върши... Чу ли за Джакомо Салерни? — Очите на Джовани запримигаха. — Ходи и разказва на всички из целия град какъв ужасен скръндза е Паоло. Очевидно настоява да се използват най-евтините материали и никога не дава надниците на Джакомо навреме.

— Казваш това, защото не харесваш Паоло — подхвърли Киара.

— Аз ли? Това няма нищо общо с мен — каза Джовани с престошена невинност. — Само предавам онова, което Джакомо разправя. Татко обаче смята, че има вероятност тези бунгала да паднат върху главите на туристите — толкова зле са направени.

— Това означава, че той ги е построил без официално разрешение?

— Не питай мен. Аз нищо не знам, нищо не знам — смееше се Джовани.

Приятна рутина завладя следващите дни. Лудостта на живота пред камерите се балансираше с успокояващите часове, които прекарваше с Джовани и Франко. Понякога бе твърде замаяна от умора, за да има сили за друго, освен да си вземе душ и да си легне рано. Друг път помагаше в кафенето няколко часа и забавляваше двамата мъже с истории за отминалия ден.

И двамата бяха близки на сърцето ѝ. Макар че оскъдният ѝ италиански си беше все така приповдигнат, тя и Франко успяваха някак си да се разберат със смесица от думи, знаци и усмивки. От него струяха топлота и обич.

А Джовани — е, той беше специален. Денят ѝ нямаше да е пълен, ако не прекараше поне няколко минути в разговор с него, преди да се изкъпе и да си легне, за това намираще време независимо колко бе изтощена. Тези разговори я успокояваха, действаха по-добре от масаж върху тялото ѝ. Всеки ден очакваше мига, в който щеше да седне и да си почине с резен диня в компанията на Джовани.

Роджър беше безмилостен. Той засне сцени с нея и Паоло, докато прекопават зеленчуковата леха, пекат риба в огнището или пазаруват пресни продукти. Имаше кадри, в които всеки хранеше другия с вилица. Улови как Ерминио се промъква в кухнята, за да открадне една-две вкуснотии. За накрая планираше голяма финална сцена как голямо италианско семейство се радва на голям италиански обяд на масата под лимоновото дърво. Без значение от броя и силата на гневните му изблици, оставаше една снимка, която не успя да получи. Франко не позволи дори една-единствена камера да влезе в неговото кафене.

— Луд старец — оплакваше се Роджър. — Човек си мисли, че би трябвало да иска всички тези смайващи стенописи да бъдат показвани. Паоло, Киара, сигурно можете да направите нещо, а? Говорете с него, предложете му повече пари.

— Опитяхме, опитяхме — кълнеше се Паоло. — Ти го попита, нали, Киара?

— Да — лъжеше тя. — Но той и заради мен не иска да го направи.

Тази сутрин от Джейни пристигна друг пощенски плик. Отпред ясно бе отпечатано „Още бащи“. Все още не бе намерила време да го

отвори, но след като свършеха със снимките за деня веднага щеше да отиде в дома на Франко и да провери какво има вътре.

Франко живееше зад ъгъла на кафенето в една от старите сгради, каквито все още се намираха из града. Построена около мъничък двор, тя бе леко западнала, но само колкото да придобие допълнителен чар. Вътре имаше големи старомодни мебели, кухненски бюфети и масивни столове, всички дадени като сватбени подаръци на Франко и съпругата му преди много години. Жилището бе охранявано от мърляво кафяво куче на име Бруно — бездомник, на когото Франко бе започнал да дава храна и сега не можеше да се отърве от него.

Строго погледнато, не се предполагаше, че Бруно трябва да влиза в къщата, но когато Киара се прибра, двамата мъже бяха все още на работа, така че тя го примамва вътре и го вдигна на леглото си, за да се свие до нея.

— Ако ти не им кажеш, и аз няма — прошепна тя в ухото му и го гушна така, че да чувства колко силно тупка сърцето му. Отвори плика и измъкна писмото на Джейни.

Предполагам, че ти пишат още ненормалници, но никога не се знае, нали? Пит Фаръл от „Сънди Поуст“ каза да ти предам, че офертата му за частния детектив още важи. Каж ми, ако промениш решението си.

Книгата все още се продава добре. Поръчахме второ издание, което ще съвпадне с началото на телевизионното шоу. Чакам с нетърпение да го видя.

Дж.

Този път имаше само няколко факса и разпечатки на имейли. Киара бързо ги прегледа и изхвърли. За края запази единственото писмо. Тя го стискаше и опипваше като развълнувано дете коледния си подарък. Писмото беше достатъчно обемисто, за да съдържа снимка и няколко листа хубава хартия.

Докато се опитваше да го отвори, почувства някакво треперене. Отначало си помисли, че то идва от кучето, все още сгушено до нея, но то блажено спеше и се оказа, че самата тя сякаш вибрираше от възбуждане. Нетърпеливо разкъса плика и го обърна наопаки. Една

черно-бяла фотография изпадна оттам — типично туристическа снимка, направена пред фонтана Треви. Тя показваше слабо тъмнокосо момиче с дълбоки очи и прав нос, застанало до красиво русокосо момче. И двамата се усмихваха във фотоапарата и примигваха срещу яркото слънце. Изглеждаха ужасно млади.

Писмото бе написано върху обикновен бял лист от тетрадка с прилежен четлив почерк. Киара почти не можеше да намери сили да започне четенето. За малко остави писмото върху леглото, няколко пъти си пое дълбоко дъх, след това отново го вдигна и очите ѝ се съсредоточиха върху редовете.

Скъпа моя,

На снимката, която държиш в ръце, сме аз, Уилям Смит, и момичето, в което бях влюбен и чието име бе Мария Доменика Кароца. Срегнах я един ден, докато пиех кафето си в едно кафене до Испанския площад. Бях в Рим, за да уча изкуство, и се чувствах самотен. Тя ме забеляза и се отнесе мило с мен. Първо ми даде приятелството, а след това любовта си. Само няколко месеца бяхме заедно и тя ми каза, че е бременна. Изпаднах в паника и избягах у дома, в Англия. Когато се успокоих и се върнах в Рим, за да я намеря, тя беше изчезнала. Никой не знаеше къде е, сякаш бе потънала вдън земя. Тогава разбрах колко малко знам за нея. През цялото време бях говорил само аз. Дори името на родния ѝ град не знаех. Чувствам толкова срам и тъга, че през всичките тези години съм имал дъщеря и не съм я познавал. Тъжно ми е и за това, че Мария Доменика и аз никога не се намерихме отново.

Киара остави писмото и позволи на сълзите свободно да потекат. Тя плачеше за Мария Доменика и за непознатия на име Уилям Смит, но най-вече за себе си. Кафявото куче ближеше солените сълзи от бузите ѝ и когато погледът ѝ се проясни, тя прочете последните няколко реда.

Аз не съм писател като теб. Не съм свикнал да излагам мислите и чувствата си върху хартия, затова се страхувам, че писмото е отчайващо неадекватно. Бих искал да говоря с теб, да те видя. Бих се радвал да дойда при теб, ако ме повикаш само с една дума. Но сега всичко е в твоите ръце, скъпа моя. Ти ще решиш докъде да стигнем. След всички тези години може би е късно да бъда твой баща, макар че се надявам да не е така.

Твой,

Уилям Смит

Киара положи глава върху гърба на кучето, покрит с мека козина, и потърси утеха в ритъма на неговото дишане и топлината на дебелилото му малко тяло. Силно стискаше в едната си ръка писмото, а в другата — снимката. Опитваше се да си представи този мъж, този Уилям Смит. Как ли щеше да изглежда той сега? Искеше да се срещне с нея, но тя не беше сигурна дали иска същото. Представяше си неудобството, неловките мълчания и как избягва опитите му за бащинска прегръдка.

Когато Джовани и Франко се върнаха у дома, изморени от дневната работа, тя все още лежеше на леглото си, а Бруно спеше до нея. Той се събуди, когато чу завъртането на ключа в ключалката, изправи се и започна да лае, но беше твърде мързелив, за да скочи и да провери какво става.

Джовани отвори вратата на спалнята ѝ и се огледа.

— Какво прави това животно в къщата? Бруно, слизай веднага — каза той възмутен от вида на малкото куче, доволно полегнало направо върху чаршафите и възглавниците.

— Извинявай, вината е моя — смотолеви Киара.

Кучето завъртя очи, смъкна се от леглото и излезе от стаята, но Джовани вече изобщо не го забелязваше. Очите му бяха вперени в Киара, свила се на леглото в ембрионална поза.

— Какво се е случило? — попита я загрижено.

В отговор тя се поизправи и му подаде снимката и писмото. Джовани предпазливо седна на самия ръб на леглото и ги разгледа.

— Е, това е добре, нали? — каза ѝ, когато свърши с четенето. — Най-накрая ти откри истинския си баща.

— Знам. Мислех, че ще се побъркам от радост, когато го открия, но не е така. Такава каша е в главата ми и не знам какво трябва да правя сега.

— Върви и се запознай с него.

— Не е толкова просто.

— Напротив, просто е.

Киара се опита да обясни как се чувства, но докато говореше, думите ѝ изглеждаха прекалено сълзливи дори на самата нея. Разбра, че беше уплашена, ужасена при тази следваща стъпка да не би нещата да не се подредят.

— Ти какво щеше да направиш на мое място? — попита тя.

Джовани се замисли. Настани се по-удобно на леглото и се подпря с една от възглавниците на Киара.

— Мен ме остави и помисли за майка си — започна той. — Може би тя беше твърдоглава и непреклонна и направи няколко грешки в живота си, но храброст не ѝ липсваше. Никога не изпита страх да пристъпи в непознатото. Струва ми се, че ако тя беше на твое място, нямаше да мисли два пъти и щеше да се срещне с този човек.

Киара го погледна и прехапа долната си устна.

— Мислиш ли?

Джовани се облегна на възглавницата и сви краката си върху леглото. Подаде ѝ обратно писмото на Уилям Смит.

— Да — настоя той. — От написаното ми изглежда свестен, а на снимката до него определено е твоята майка. Честно да ти кажа, Киара, ти просто нямаш избор. Ако не го потърсиш, ще съжаляваш до края на живота си. Ти стигна толкова далеч, откри мен и Франко и семейството си. Сега просто трябва да направиш последната крачка.

Киара знаеше, че той е прав. Веднага след като заснемеха изцяло телевизионното ѝ шоу тя щеше да отиде и да се срещне с този непознат, притежаващ частица от нея самата.

Сега Джовани се бе свил на същото място, където малко преди това бе стояло здравето косматото тяло на Бруно. Ако помръднеше само малко, тя можеше да се стопли в него така, както бе сторила с кучето. Той сигурно щеше да протегне ръце и да я накара да се отпусне върху него и ноздрите ѝ щяха да се изпълнят с горчивия мирис на печено

кафе, примесено със сапуненото благоухание на бебешки шампоан, който той използваше, за да измие прошарената си със сребро коса.

След това обаче те чуха гласа на Франко да отеква по коридора и Джовани рязко се изправи.

— Татко ще ме убие — прошепна той, премествайки се неловко към ръба на леглото. — Обвинява ме, че оставих Мария Доменика да напусне живота ни, а ето че сега съм на път да отпратя и теб.

— Само че аз няма да избягам, Джовани. Ти винаги ще знаеш къде съм, бъди сигурен в това.

Той тъжно я погледна и избъбри:

— Само да бях по-млад с десет години, никога нямаше да те пусна да си тръгнеш. Щях да те накарам да останеш с мен завинаги.

След тези думи той бързо се изправи и излезе през вратата преди тя да намери някакъв отговор.

Киара беше изумена. Как е могла да не забележи, че Джовани се е влюбил в нея? И ако беше забелязала, какво трябваше да стори?

Толкова много грижи ѝ се струпаха! Можеше да се справи само с една емоционална криза и засега това беше Уилям Смит, истинският ѝ баща, който търпеливо очакваше отговора ѝ. Киара реши, че тази нощ ще напише писмото, а утре ще го изпрати.

22.

Пластмасова чаша със слабо кафе стоеше на масата, а до нея — огромна кифла с шоколадови пръчици отгоре. Киара не можеше да понесе мисълта да опита едното или другото. Искаше ѝ се да бъде всякъде другаде, но не и в този влак, стрелнал се през гръбнака на Англия към непознатия на име Уилям Смит.

Киара бе препрочела отново и отново думите в писмото от баща си, преди да забележи най-важното — пощенската марка и обратния адрес. За няколко мига тя ужасено ги гледаше, а после заплака. Уилям Смит живееше в Ливърпул — от другата страна на реката, покрай която се издигаше домът, в който бе израснала. Там ли е бил през цялото време?

Тя отпи от кафето си и се намръщи на слабия му горчив вкус. Отчаяно искаше да изпълни времето си с нещо, затова извади от дамската си чанта чиста полиетиленова папка и прегледа съдържанието ѝ за стотен път. Вътре бяха майчината ѝ рисунка с молив, където беше изобразена Киара, застанала на върха на пързалката в комплекса на Ню Брайтън; старата сватбена снимка на Пепина и Ерминио, преди времето и тъгата да изтрият младостта от лицата им; снимката, която бе изпратил Уилям. Киара бе разглеждала тази снимка толкова пъти, че дори със затворени очи можеше да опише всяка подробност — слънчогледите върху роклята на майка ѝ, грозната шапка на туриста, седнал на пейката до нея, прекрасният фонтан зад тях. Мария Доменика се усмихваше, но при внимателно вглеждане очите ѝ изглеждаха предпазливи, докато примигваше срещу слънцето. Дали изпитваше недоверие, или не харесваше онзи, който държеше фотоапарата? И дали по времето, когато е била направена тази снимка, тя е започнала да подозира, че е забременяла?

Киара си представяше колко изгубена и самотна се е чувствала майка ѝ през всички тези години, когато историята на живота ѝ е стояла заключена в нея. Мария Доменика не бе имала свободата да я довери на някого. Киара се ядоса на себе си и се почувства предателка.

Как можа да посегне на нещо толкова лично и да го сложи на показ върху безличните страници, достъпни за очите на хиляди непознати?

Ако не беше толкова обсебена от идеята да намери баща си, „Кралицата на италианската кухня“ можеше да бъде една обикновена книга с готварски рецепти и от нея нямаше да произлязат никакви злини. Хората пак щяха да я купуват, да преглъщат при вида на снимките и да се кълнат, че някой ден ще купят продуктите за *pasta e fagoli*, преди да я напъхат между останалите готварски книги в библиотеката си. Киара обаче не се задоволи с това. Раздрънка се за тайните на майка си и направи онова, в което Мария Доменика не бе успяла. Откри човека, позирал гордо пред фонтана Треви преди толкова много години, и беше на път да се срещне с него. Освен ако... освен ако...

Киара се опита да предположи какво би сторила майка ѝ на нейно място. Това не беше лесно, защото Мария Доменика се различаваше твърде много от дъщеря си — по-сдържана, понякога не бързаше да отсъжда, често беше сериозна. Въпреки казаното от Джовани щеше ли тя да се реши на тази среща с Уилям? Дали пък нямаше да реши, че животът и на двамата е стигнал твърде далеч и днес не е нито сигурно, нито желателно пътищата им да се кръстосат? Киара някак си долавяше, че майка ѝ би се задоволила просто да узнае, че нейният Уилям е жив и здрав, и би продължила живота си, без изобщо да го види.

Потънала в колебанията си, Киара се взираше през прозореца. Паралелно на железопътната линия течеше канал, изпъстрен с тесни ярко оцветени лодки и малки извити мостчета. Гледката беше приятна, но скоро остана зад гърба ѝ, защото влакът продължаваше своя път.

Киара бе изминавала същия този път толкова много пъти, докато майка ѝ беше жива. Открадваше ден-два от горещата кухня на онзи лондонски ресторант, в който се бе наела на работа по това време, качваше се на влака и броеше ориентирите, маркиращи пътя ѝ до дома — първо железопътния възел на Уетфорд^[1], след това разпрострелите се на север Мидландс^[2], докато внезапно изскочилият Рънкорн Бридж^[3] ѝ подсказваше, че почти е стигнала до дома.

Алекс обичаше да я посреща на Лайм стрийт стейшън и да я откара до дома през тунела на Уолъсей с някоя от своите раздрънкани ненадеждни коли. Когато пристигнеха, майка ѝ винаги я очакваше в

кухнята, често приготвила любими лакомства, например печени маслени бисквити, чийто сладък аромат изпълваше тясното помещение.

Когато след ден-два настъпеше време за отпътуване към Лондон, Мария Доменика заставаще на външната врата и махаше с ръка.

— Имаш последна възможност да кажеш довиждане на мама — обичаше да казва Алекс, докато завиваше зад ъгъла. Ако Киара извърнеше глава, Мария Доменика винаги беше там и винаги ѝ махаше.

Завръщането у дома никога нямаше да бъде същото. Смъртта отнесе топлия сигурен свят, с който Мария Доменика обгръщаше дъщеря си. Припомнянето, че този свят си е отишъл за добро, я изпълваше с огромна тъга и самота.

Киара махна опаковката на кифлата си и отхапа, за да се успокои. Докато отново се взираше през прозореца, постепенно започна да приема мисълта, че ѝ остава само последната крачка. Наистина нямаше избор. Както влакът между Лондон и Ливърпул се движеше все напред, така и тя трябваше да продължи пътя си.

Нещата в голямата къща край реката се бяха променили. Алекс навсякъде бе разхвърлил страници от вестници и списания, пълни с обяви за недвижима собственост. Рекламите за удобно усамотяване в едноетажни вили и едностайни апартаменти бяха оградени със замах.

— Ти обмисляш преместване! — възкликна изумена Киара, хвърли на пода чантата и свали якето си.

— Пазарът на имоти е полудял — отговори ѝ Алекс. — Тази къща струва цяло състояние. Смятам да я продам, да си купя нещо поевтино и с остатъка да купя малка лодка, така че аз, Боб и Тони да ходим за риба.

Киара посочи с глава разноцветната мътилка на Ирландско море.

— И какви риби се хващат там? — попита тя. — Радиоактивни?

Алекс се засмя.

— Работата не е в риболова, Киара, нали? Риболовът изобщо не е от значение.

След това той седна до нея, вече сериозен, и взе ръката ѝ.

— Не ми каза защо си идваш у дома, миличка. Всичко наред ли е?

Непроляните сълзи неочаквано я задавиха, тя измъкна писмото на Уилям Смит от чантата си и му го подаде, успявайки само да промълви:

— Баща ми.

Алекс спокойно претегли писмото в ръката си и помисли за момент.

— Носи пощенска марка от Ливърпул — отбеляза просто той и чак тогава измъкна листовете хартия.

Киара забеляза как розовата му кожа преbledнява, докато четеше думите, написани от Уилям Смит.

— Съжалявам, татко — каза му тя. — Това те натъжи.

Той поклати глава. Беше негов ред да се задави с думите. Найсетне прочисти гърлото си:

— Не съм тъжен, просто съм поразен.

— Поразен? От какво?

— Ето. — Той посочи обратния адрес, изписан в началото на писмото. — Виж какво пише тук.

— Уилям Смит, „Ливърпул Арт Съплайз“, Болд стрийт, Ливърпул — прочете Киара. — Не разбирам какво толкова те поражява?

— Ами работата е там — бавно каза Алекс, — че от „Ливърпул Арт Съплайз“ купих на майка ти моливите и хартията за рисуване.

Киара за миг помисли върху думите му.

— Господи! — промълви тя.

— Макар че оттогава сигурно десет пъти е сменило собствениците си — бързо добави Алекс. — Кой магазин в днешно време ще остане над тридесет години в едни и същи ръце?

— Да, прав си — съгласи се Киара, но в стомаха ѝ се бе загнездило тягостно чувство, което преди липсваше. Тя нервно потърка корема си.

— Добре ли си? — попита Алекс.

— Изядох една голяма шоколадова кифла във влака — отговори тя. — Нещо не се спогодихме.

В действителност Алекс не я слушаше. Изражението на лицето му беше замаяно и бузите му все още не бяха възстановили розовия си

цвят.

— Тя веднъж отиде там сама, твоята майка — подхвърли той.

— До „Ливърпул Арт Съплайз“?

— Точно така. Каза, че искала със собствените си очи да провери какво предлагат там. Струва ми се, че искаше да опита някаква нова техника или нещо такова, не съм сигурен.

— И?

— Отиде там само веднъж. Върна се с празни ръце и каза, че предпочита аз да ходя дотам и да пазарувам вместо нея. Каза още, че така сякаш всеки път получавала подарък.

Киара не можеше да повярва, че майка ѝ е успяла да крие тайната си от нея толкова дълго време.

— Значи мислиш, че... — започна тя.

— Не знам, Киара. Може би.

— Как изглежда той? — настоя тя. — Сигурно си спомняш човека, който те е обслужил. Как изглежда той?

— Не знам, Киара. — В погледа на Алекс имаше някаква безнадеждност. — Честно казано, той изобщо не ми направи впечатление. Просто някакъв тип. Защо не отидеш до „Ливърпул Арт Съплайз“? Така ще провериш сама.

---

[1] Градски и административен център в графство Хертфордшир.
— Б.пр. ↑

[2] Централните графства на Англия. — Б.пр. ↑

[3] Железен мост над р. Мърси при град Рънкорн с вид на арка.
— Б.пр. ↑

23.

Той все още не бе направил опит да я целуне, нито дори да я докосне, и тя му беше благодарна за това. Киара не беше готова да приеме Уилям Смит за свой баща. Тя реши да посети „Ливърпул Арт Съплайз“, без да му се обажда предварително, да го изненада. Той беше последното парченце от пъзела, последната ненаписана глава от нейната книга. Стъпките ѝ се забавиха, докато крачеше по Болд стрийт и приближаваше стойките с изрисувани пощенски картички, изложени около вратата на магазина.

Киара бе вперила поглед през прозореца. Магазинът на Уилям беше разхвърлян, нямаше никакъв ред. Рафтовете, запълнени с бои и рисувателна хартия, се издигаха до тавана. Всеки сантиметър от пода беше отрупан с дървени стативи и още стойки с художнически приспособления — дъски с пастели, кутии с полиакрин, четки и туш. Зад тезгяха, увлечен в обслужването на някакъв клиент стоеше висок слаб мъж с волеви черти на лицето.

Киара мислено го сравни със снимката, която носеше в дамската си чанта. Вероятно косата му, сега превърнала се просто в мъх, някога е била гъста и руса, а набръчканите му бузи — гладки. Може би на млади години бе приличал на мъжа пред фонтана Треви, обвинил ръка около майка ѝ. Не беше сигурна.

Гледаше през прозореца, докато клиентите идваха и си отиваха. Макар че искаше да влезе през вратата, краката ѝ никак си нямаха силата да се отлепят от земята. Закована върху тротоара, тя гледаше и чакаше, докато и последният купувач си тръгна, вратата зад гърба му хлопна и върху нея бе провесен жълтият знак „Затворено“. След това, чувствайки се слаба и глупава, тя изтича страхливо у дома, при Алекс. Той ѝ направи чай и я обсипа със съчувствие и разбиране, но когато тя се нареди да изкачи стълбите към старата си спалня на най-горния етаж, в гласа му се прокрадна сурова нотка и той ѝ каза:

— Знаеш, че утре трябва да се върнеш, миличка. Стигна толкова далеч, не се предавай сега.

Когато на сутринта се събуди, страхът почти си бе отишъл и бе заменен с нещо, което приличаше на гняв. Тя отново взе автобуса за Ливърпул през тунела под Мърси. Този път закрачи по-уверено по Болд стрийт и не си позволи да забави крачка, когато наближи „Ливърпул Арт Съплайз“. Опитвайки се да не бие на очи, тя се вмъкна в магазина и почти скрита зад един статив се престори, че е заинтригувана от някакви буркани с боя. Когато реши, че е на сигурно място, хвърли поглед към мъжа зад тезгяха и си помисли, че открива някаква прилика със себе си — в големите му очи и щедрите устни, усмихващи се за сбогуване с някакъв клиент, в сръчните пръсти, които работеха с касата.

Той вдигна очи и срещна погледа ѝ.

— Добро утро. Добре ли си прекарвате?

Тя се изчерви, кимна утвърдително и изпускатки нервите си, изскочи от магазина веднага щом нормите на доброто поведение ѝ го позволиха. Над чаша кафе от другата страна на пътя се самобичуваше за страхливостта си и обмисли следващата си стъпка. Трябваше ли да нахлуе там, твърда като стомана, и да се представи? Или отново да избяга при Алекс, на сигурно място? Киара пресушаваше чашата с кафе, когато чу, че някой до нея прочиства гърлото си.

— Извинете — каза дълбок мъжки глас.

Тя вдигна поглед. Уилям Смит стоеше колебливо на вратата.

— Ти си Киара, нали? — попита той.

— Как разбрахте? — отговори тя с въпрос, а гласът ѝ внезапно бе задушен от някаква плахост.

Той се усмихна.

— Видях снимката ти в „Сънди Поуст“. Така те познах.

За момент останаха загледани един в друг и тогава Киара си спомни добрите си маниери.

— Искате ли да седнете и да изпиете чаша кафе — попита тя. Тя толкова дълго бе търсила този мъж и ето че той стоеше точно пред нея.

Баща ѝ изтри очи и приглади косата си, която стърчеше на кичури точно като нейната. Когато я дръпна неспокойно, тя разпозна собствения си нервен навик. Видя себе си и в линията на брадичката му, в откритото му лице и лекотата, с която се усмихваше. Беше прекрасно, но странно. Почти не разбираше какво чувства.

— Имам само петнадесет минути — каза той, избирайки да седне на срещуположния стол. — Един приятел наглежда магазина, но не мога да го задържам дълго.

Настъпи неловка тишина. Киара му се усмихна, но не можа да намери точните думи.

— Майка ми те търсеше — избъбри тя най-накрая. — С години обикаляше Ню Брайтън, надявайки се да види лицето ти.

Той извърна поглед и се изчерви.

— Знам, прочетох книгата ти. Съжалявам.

— Толкова упорито се опитваше да те намери, преди да се омъжи за Алекс.

— Знам това. — Все още не смееше да срещне погледа ѝ.

— Мислил ли си някога за нея? Или за мен? — Киара се ядосваше все повече.

— Да, разбира се, че мислех за вас. Аз бях безотговорен и глупак, но не и чудовище. Не съм безчувствен — за момент той замълча и снижи гласа си. — Ако трябва да съм честен, за известно време се опитах да не мисля за теб. Остарявах, ожених се, родиха ми се двама сина и животът сякаш навлезе в обичайното си русло.

— Имам братя? — изненадана, Киара почувства, че омеква.

— Да, Дейвид и Марк. Бракът ми се провали, но аз все още ги виждам. Сега те знаят за теб.

— С тях приличаме ли си?

Той се усмихна.

— Същата коса, същите очи.

— Искат ли да се срещнат с мен? — У Киара се надигна нетърпение.

Уилям бавно поклати глава.

— Ситуацията е трудна. Те все още не са ми простили, че напуснах майка им. Не са готови да приемат, че имам дете от друга жена, преди да са били родени.

— Ти продължаваш да изоставяш жените — каза тя сковано.

— Не — той погледна към изстиващото кафе, но не отпи, а вдигна ръце с разтворени китки. — Изобщо не е така. Аз сгреших, никога не трябваше да напускам майка ти. Не трябваше да се женя за съпругата си. Всички правят грешки, нали?

Мълчаливо започна да чака нейния отговор. Киара внимателно помисли. Думите, които щеше да каже, бяха най-важните. Предпазливо оформи изречението в ума си, сякаш говореше на чужд език.

— Разбирам — каза тя най-накрая. — Но не мога да ти простя. Не и просто така.

Когато петнадесетте минути на Уилям изтекоха, Киара се съгласи да се върне и да се срещне с него още веднъж, след като затвори магазина. Той ѝ предложи да се видят в кафенето и да вечерят там.

— Мисля, че кухнята ще ти хареса. — Беше видимо облекчен да избяга на сигурно в неангажиращата любезност.

Киара се сбогува с него точно толкова несръчно, колкото му бе казала „здравей“. Надяваше се, че могат да преодолеят това напрежение между тях. Отчаяно ѝ се искаше да хареса баща си. По-важно бе обаче да открие причината, наистина основателната причина защо никога не се бе опитал да открие жената, която бе напуснал, и детето, за което със сигурност е знаел, че идва.

От всички вечери, на които бе канена, тази бе най-необичайната. Проблемът не беше в кухнята, с нея всичко бе наред. Не можеше да се оплаква от голямата купа, пълна със супа от задушен праз, броколи, бекон, борови иглички и начупени спагети. Имаше зеленчукова салата с едри късчета пармезан и кошница с хляб, с който да притъпи соления вкус на супата.

За облекчение на Киара разговорът потръгна. Тя разказа на Уилям цялото си детство, прекарано във високия дом на крайбрежната улица, за живота ѝ в Лондон и натрупания опит в Сан Джулио.

Най-важно обаче бе онова, което не изрече. За първи път седеше на трапеза с баща си и усещаше как вечерта отлита — чиниите с макарони бяха изпразнени, а купичките от пудинг — отнесени. Двамата обаче изобщо не зачекнаха въпросите, за които наистина искаха да говорят. Той непрестанно се опитваше да отклони разговора от Мария Доменика. С неудобство слушаше описанието на Киара как се е преобърнал животът на майка ѝ, след като я бе напуснал. Въртеше в ръце чашата си и захарницата, докато тя си припомняше пътуванията им с ферибота през Мърси и кафенето в комплекса в Ню Брайтън, където майка ѝ бе работила за семейство Лиъри дълго след като бе

престанала истински да се нуждае от заплатата си. Потъна в размисъл, когато му разказа за силата на любовта на Алекс и към тях двете. Потърка с пръст ъгълчетата на навлажнените си очи, когато тя пестеливо му предаде последните месеци на Мария Доменика.

— Колко тъжно е всичко! — каза той, когато Киара свърши. — Кой е могъл да знае, че нещата ще се обърнат така?

Наложи се малко да го уговаря, за да ѝ разкаже онова, което тя не знаеше — как за пръв път е срещнал Мария Доменика в кафенето до Испанския площад. Той бил студент, току-що пристигнал в Рим от Флоренция, където изучавал ренесансово изкуство и архитектура. Не познавал никого в града и нямал много пари.

— Всеки ден ходех в нейното кафене и седях на бара, защото не можех да си позволяя ценовата листа за маса. Мисля, че майка ти разбра колко самотен бях. Винаги намираше време да поспре и да размени няколко думи с мен.

— За какво разговаряхте?

— Обикновено аз скицирах сгради или лица. Мария Доменика обичаше да разглежда скицника ми и онова, върху което работех. Тя беше хубаво момиче и аз почти си бях загубил вече ума по нея. Така че когато веднъж спомена, че през свободните си дни обича да разглежда музея на Ватикана, предложих да отида с нея. После ме помоли да ѝ помогна за английския език и това ни даде шанса да се сбlijим. Но не съм я прелъстил. Истината е, че аз бях точно толкова неопитен, колкото и тя. Предполагам, че по тази причина забременя толкова бързо. Никой от нас не знаеше в действителност какво всъщност правим.

— И какво се случи, когато разбра, че е бременна? — Този въпрос беше най-трудният. На него непременно трябваше да намери отговор.

За миг той замълча. Погледна я, а после извърна поглед и меко каза:

— Това не е нещо, с което се гордея.

— Каж ми — настоя тя.

— Мария Доменика ми стовари новината една вечер — започна той нерешително. — Бяхме ходили на разходка и седнахме при фонтана Треви, гледахме как туристите хвърлят монети. Тя беше мълчалива, разсеяна и най-накрая разкри истината. Сигурна беше, че е

бременна. След това заплака, аз я прегърнах и ѝ говорех... не знам точно какво... успокоявах я навярно... но в мен растеше паника. Онази нощ се промъкнах с нея в квартирата ѝ над кафенето и останахме будни с часове. Разговаряхме, правехме любов. На следващата сутрин тя стана рано за работа и аз можах да се измъкна, без никой да ме види. Върнах се обратно в моя пансион, опаковах в куфара си скицници и дрехи и си тръгнах. Избягах. Не си спомням какво имаше в главата ми този ден, освен страх и паника. Мислех само, че съм твърде млад, за да стана баща, и исках да се отдалеча колкото е възможно повече от кашата, която бях забъркал.

В очите на Киара имаше сълзи и тя ги остави да падат, защото нямаше сили да ги изтрие.

— Представи си как се е чувствала! Не можеш ли? — попита тя, когато отново успя да заговори. Чакала те е цял ден в кафенето. Дни наред се е чудела къде си отишъл. Сигурно се е скитала в Рим да те търси в музеите и галериите. Чудя се колко време ѝ е било необходимо да осъзнае, че няма да се върнеш.

Уилям гледаше измъчено и не каза нищо. Киара се опитваше да не го мрази, да го разбере.

— Мислиш ли, че някога си я обичал? — попита тя.

— Да, обичах я — отговори тихо.

Киара имаше още само един въпрос и го зададе неохотно. Искаше да даде на Уилям възможността да говори свободно, но все пак бе на път да пресуши чашата си с горещ шоколад, а баща ѝ не даваше знак, че ще подхване думата.

— Значи ти си бил тук през цялото време? — попита тя накрая.

Той нещастно кимна.

— През цялото време, когато мама и аз кръстосвахме улиците на Ню Брайтън, ти си бил на другия бряг на реката? — повтори тя вцепенено.

— Бил съм тук — съгласи се той. — Точно от другата страна на пътя, в магазина за художествени принадлежности. Той беше на моя чичо, който ми даде работа, след като се завърнах от Италия. Купих магазина от него, когато се пенсионира. Оттогава непрекъснато съм тук.

Тя изчака един-два удара на сърцето, знаеше, че думите ѝ могат да разрушат крехкото приятелство, което изковаха.

— Знаеш ли, че вторият ми баща идваше тук, за да купува разни неща за мама? — каза най-после.

Той се поколеба, изглеждаше изненадан.

— Така ли?

— Да, той много често е идвал тук.

— Много странно, нали? Такова съвпадение!

— Да, и знаеш ли какво е още по-странно? Майка ми също е дошла веднъж. — Тонът на Киара беше обвиняващ. — Тя трябва да те е видяла.

Уилям въздъхна с тъжен вид.

— Тя те видя, нали?

Той бавно кимна.

— И какво стана? Ти си разбрал, че тя е тук. Сигурно си разбрал и за мен?

Уилям се опита да я успокои.

— Не ме обвинявай, Киара — каза тихо и доближи главата си до нейната. — Грешката не беше изцяло моя.

Тя рязко отскочи от него, блъскайки стола си толкова силно, че краката му негодуващо изскърцаха върху гладкия бетонен под. Келнерката изненадано вдигна поглед.

— И защо вината да не е била изцяло твоя? — гневно запита тя. — На кого ще я прехвърлиш?

— Виж... — започна той, но точно тогава келнерката им поднесе сметката. Уилям ѝ подаде кредитната си карта и я отпрати. — Виж, права си, тя дойде веднъж. Беше ужасно. Не знам кой от двама ни бе по-стъписан.

— И какво? — подтикна го Киара.

— Тя ми каза за теб. Разбира се, че го направи. Показа ми сватбения си пръстен и ми съобщи, че ти е намерила прекрасен баща. Беше ядосана, беше бясна. Почти не ми даде възможност да заговоря. И определено не искаше аз да съм част от нейния живот... от живота и на двете ви. Обърна ми гръб и излетя от магазина. Повече никога не я видях.

— Не изтича ли след нея? Не се ли опита да я откриеш?

— Киара, аз бях вцепенен. Последното нещо, което бях очаквал, бе да я видя. Освен това имах съпруга и две малки деца. Никой не знаеше за теб. Сигурно би могла да разбереш колко ми беше трудно.

— През цялото време — твърдо изрече Киара — ти си бил на единия бряг на реката, а майка ми — на другия. И двамата сте опазили своите тайни. Никой от вас изобщо не се е замислил дори за миг какво е най-добре за мен.

Келнерката се завърна. Уилям подписа бележката, без дори да я погледне.

— Това не е честно — каза той, отново насочил вниманието си към Киара. — Не е честно към мен или към майка ти. Тя ми каза, че и двете сте щастливи без мен, и аз не исках да разруша това. По-добре ли щеше да ти бъде, ако знаеше, че съм тук?

Киара сви рамене. Лицето ѝ бе затворено, устата ѝ — стисната в тънка линия, очите ѝ — ледени.

— Мисля, че ти си един много слаб човек — бе всичко, което каза.

— Слаб? Да, може би. Направих много неща, за които съжалявам. Не съжалявам обаче, че не последвах Мария Доменика в деня, когато дойде тук. Беше твърде късно и за двама ни. И двамата бяхме женени за други хора, и двамата имахме свой собствен живот.

— Ами аз?

— Да, знам и съжалявам. Но сега аз и ти имаме своя шанс, нали? Остани в Ливърпул за малко и нека да се опознаем по-добре. Нека да опитаме. Аз мисля, че си струва, а ти?

Киара искаше да опита. Искаше да падне в ръцете му и да се разтвори за него така, както за всеки друг мъж в живота ѝ, но нещо я дърпаше назад — вероятно верността към майка ѝ. А може би просто не беше сигурна, че Уилям Смит би могъл да бъде бащата, който тя желаше, онзи, за когото бе мечтала и търсила през всичките тези години, докато растеше на другия бряг на реката. Поклати глава.

— Няма да се получи толкова лесно — изрече с някаква тъга. — Не можеш да очакваш веднага да ти стана дъщеря.

— Не веднага — започна той, но келнерката донесе палтата им и нямаше причина да се заседяват на масата още. Изправиха се и се запътиха към вратата, а на улицата се сбогуваха колебливо и хладно.

— Ще те видя ли пак? — попита Уилям почти отчаяно.

— Да, но не знам кога — искрено отговори Киара и отстъпи една-две крачки, за да избегне опита му за прегръдка.

— Не си тръгвай така от мен — помоли я баща ѝ.

Киара почти се предаде. След това си представи как майка ѝ тича по Болд стрийт, знаейки, че най-накрая е открила своя Уилям, но твърде късно. Това втвърди позицията ѝ към високия мъж, който уморено стоеше пред нея.

— Моля те, не очаквай твърде много от мен. — Тя посочи с глава затъмнените прозорци на „Ливърпул Арт Съплейз“. — Сега знам къде си. Ще се свържа с теб, пак ще се видим... само ми дай малко време.

След като го остави и се спусна по оживените улици, оглеждайки се за такси, Киара се почувства изтощена, тъжна и все още малко ядосана, но най-вече самотна. Някак си бе представлявала, че Уилям Смит ще запълни празнината, останала в нея след смъртта на майка ѝ, и срещата с него ще приповдигне духа ѝ. Сега това очакване си бе отишло и тя се чувстваше по-празна от всякога.

Искаше да избяга от Ливърпул, да напусне града и непознатия, останал зад нея, който беше неин баща. За секунда-две си помисли, че ще заплаче. След това умът ѝ се проясни и тя разбра, че има само едно място, където иска да бъде. Място, за което сърцето ѝ знаеше, че ще ѝ даде топлината и сигурността на истинското завръщане у дома.

24.

С широкополата шапка, покрила тъмната ѝ коса, Хариет изглеждаше наистина идеално, седнала удобно на дългата маса под лимоновото дърво. На коляното ѝ седеше нейното бебе, момченце, а в ръката си държеше чаша с вино. Може би само около ъгълчетата на очите ѝ се забелязваха гънки от умора, които липсваха преди няколко месеца.

— Хайде, Киара, побързай. Умирам от глад тук — извика тя към кухнята.

Ерминио, разбрал ако не думите, то поне вложения в тях смисъл, се разсмя одобрително и потърка заоблениия си корем.

Този ден щеше да има сватба. Всички най-важни хора в живота ѝ бяха тук и Киара приготвяше обяд за тях в кухнята на баба си.

Като начало идваше супата от морски дарове, оцветена с течност от сепия и домати. В нея плуваха рачета и мустачета. Алекс подозрително я оглеждаше, но Франко го насърчи да загребе една лъжица и да я пъкне в устата си, след което вторият ѝ баща заяви, че не е чак толкова против въпросното кулинарно чудо.

Щеше да има сватба и всички изглеждаха щастливи.

Макар пролетта да бе напъпила едва-едва, Киара настоя, че е достатъчно топло да се хранят навън. Покри дървената маса с червено-бяла карирана покривка и подреди върху нея кошнички със златистия хляб на Пепина и кани с почти черно вино.

Баба ѝ отказа да предостави готвенето единствено на нея и я следваше като сянка в кухнята, смушквайки я със сръчната си ръка, ако преценеше, че Киара слага твърде малко олио в тигана за пържене или твърде щедро разсипва солта.

Това беше начинът, по който Киара обичаше да готви — безгрижно да слага щипка от това или да поръси с онова. Кой го бе грижа, че вкусът на тези ястия нямаше да се повтори още веднъж? Тя готвеше за хората, очакващи я навън в прашния двор — единствените хора, които наистина я интересуваха.

Хариет пристигна сама в Сан Джулио.

— Едуардо остана да се грижи за бара — заяви тя.

Киара усети в гласа ѝ лека нотка на разочарование, но не я притисна да каже нещо повече. Алекс трябваше да превъзмогне себе си, за да дойде тук, в дома, който Мария Доменика криеше от него, и да се срещне със семейството. Свенливостта го сковаваше и Франко, долавяйки неудобството му, кръжеше около него и предлагаше както любезност, така и приятелство.

Киара обмисляше да изпрати покана и на Уилям Смит, но така и не го направи и не съжеляваше за това свое решение. Уилям не принадлежеше на това място. Може би някой ден щеше да му позволи да се присъедини на масата към останалите, но за този ден беше рано. Все още го чувстваше като непознат, а всичко днес беше за семейството.

— Ето ни и нас. Яж, яж — каза тя на Хариет, докато поставяше купа пред нея, — но не изяждай всичкия хляб. Помни, че ще сервираме още много гозби. Имаме крехка млада бакла със затоплено козе сирене и ястие от броколи, задушени с горещо чили и чесън. Артишоците също са задушени с пресни картофи, а пилето е сварено с бяло вино, лимонов сок и листа от градински чай. След това ще си починем малко и даже ще се разходим в овощната градина, преди да завършим обяда с горчив шоколад и плодова пита с бадеми. Чаша-две от бабиното *limoncello*^[1] ще помогне на храносмилането ви. То е наистина *bellissimo*.

Киара целуна върха на пръстите си, както бе виждала дядо си да прави толкова много пъти, и се усмихна при вида на гостите си, наведени над масата и вдъхващи ароматната пара на морската ѝ супа.

Преди да се върне към горещината на кухнята, за да донесе още храна, Киара не успя да устои и се наведе да целуне гладкия мъжки врат с познатия горчив аромат на печено кафе и потърка бузата си в косата, изпъстрена със сребърни връхчета.

Джовани се извърна и вдигна поглед към нея.

— *Bella*, трябва ли ти помощ — попита той, а ъгълчетата на устата му се повдигнаха в усмивка.

— Не, не. Ти остани тук. аз съм готвачката.

— Поне ми позволи да донеса по-тежките неща от кухнята. — Той улови ръката на Киара и я придърпа за още една целувка.

Днес щеше да има сватба. Тя и Джовани щяха да застанат един до друг и да изрекат брачните си клетви в рушащата се малка църква на площада, а после щеше да има сватбена закуска в кафене „Анджели“.

Един следобед, докато седяха заедно на пейките под наблюдателните очи на Мадоната с майчиното ѝ лице, тяхното приятелство се бе превърнало в любов. Тогава ядоха сладолед, пиха неизбежното кафе и разговаряха с часове. Киара разбра, че понякога страстта не идва първа. Понякога, точно както бледите ръце на кухненски работник придобиваха от топлото слънце карамелен тен, така и любовта се задълбочава постепенно.

Освен това би могла да избледнее също толкова бързо, колкото и слънчевият загар, когато на небето се появят облаци.

Защитавайки крехкото ново чувство, стаено между двамата, Киара предложи да препаше бялата престилка и да открие бъдещето си зад вековната Гаджия и износения железен бар. Ръцете ѝ щяха да докосват дръжките, някога докосвани от ръцете на Мария Доменика. В края на деня щеше да забърсва масите, да събира столовете и да мие пода, докато с Джовани си обменят злободневните клюки.

— Ами кариерата ти? — възрази той. — Ти хвърли толкова много труд, за да успееш? Как ще зарежеш всичко?

— Все още мога да готвя — отбеляза тя. — Освен това мога да пиша и книги. Може би вече няма да съм известна, но така или иначе никога не съм държала на това, а само на готвенето.

Джовани се бе усъмнил. Погледна към туткация се зад бара Франко и с половин сърце предложи да я последва в Лондон.

— Сигурно бих могъл да си намеря работа в някой ресторант или кафене. Можем да опитаме.

Дни наред те говориха за това, опитваха се да чертаят планове, удобни и за двамата, докато в един късен, но топъл зимен следобед сложиха знака „Затворено“ на вратата и избягаха във фермата на нейните дядо и баба, за да седнат между прасковите.

Фермата бавно, но неотклонно бе поела обратния път към немарата. Някои от бунгалата на Паоло започнаха да се накланят под твърде странни ъгли и Ерминио заяви, че те са непригодни да бъдат обитавани от хора. Паоло бе направил опит да спори, но преди да узнаят това билетата на Пепина си присвоиха едно бунгало и петелът

цял ден кукуригаше похотливо от разкривените му прозорци, припомняйки на всички кратковременните строителни изяви на Джакомо Салерни.

Когато Пепина започна да съхранява там излишните буркани с туршии и конфитюри, Паоло не се опита да спори чак толкова енергично. Потокът от туристи вече бе намалял и Киара подозираше, че ще секне съвсем, успоредно със залеза на славата ѝ. Имаше толкова други готварски училища, по-находчиви и по-добре уредени, с много по-благоприятно местоположение. Със сигурност хората щяха да предпочетат да идат там. Бунгалата най-накрая щяха да се срутят, прасковите щяха да разпрострат клоните си над останките им и животът щеше да продължи в старото си русло. Росария отново щеше да се тъпче до пръсване. Пепина и Ерминио несигурно щяха да пристъпват в старостта и само потискащото неудовлетворение на Паоло щеше да вгорчава дните им.

Докато лежеше по гръб, взирайки се в ивиците синьо небе през плетеницата от клони, Киара разбра, че това е мястото, където иска да живее.

— Искам да остана тук — каза тя на Джовани. — Не само заради теб, Франко, дядо и баба, но и заради мен самата. Тук съм по-близо до майка ми и чувствам, че най-после я опознавам.

Джовани все пак продължаваше да я пита всеки ден:

— Убедена ли си, че искаш да останеш тук?

Всеки ден тя продължаваше да му отговаря с нарастваща сигурност:

— Да, убедена съм.

Сега, докато тичаше навътре и навън от кухнята, поднасяйки чинии, пълни с пролетни плодове, тя гледеше как Джовани се храни. Главата му бе наведена над чинията, докато пускаше късче хляб в супата си, завърташе го насам-натам и с наслада го хапваше. Той усети погледа ѝ и каза:

— Вкусно е.

Измъкна една мида от супата си и с огромно удоволствие я пъкна между зъбите си.

— Всичко е невероятно вкусно.

От думите в сърцето ѝ бликна гореща любов към него.

Шумът от похапващите на масата хора се увеличаваше — чуваха се потропване на приборите в чиниите и хор от одобрително мърморене. Киара зае мястото си, вдигна лъжицата си и се огледа.

Прииска ѝ се да заснеме с фотоапарат сцената или да я нарисува, както би сторила майка ѝ, за да запечата този миг завинаги: Пепина хока лакомия Ерминио, че краде от чинията ѝ, Франко и Алекс с пламнали лица чукат чашите си с червено вино, Хариет целува главичката на бебето си.

Паоло и Росария седяха в далечния край на масата с възможно най-приветливите си физиономии. Когато сметнеха, че никой не ги гледа, те тихо се дърлеха помежду си. Киара най-накрая бе успяла да види лелята и братовчед си през очите на Джовани и вече знаеше какво представляват: лакомии егоисти, незаслужаващи доверие. И все пак те бяха част от семейството, а тя беше достатъчно меко сърдечна да реши, че заслужават място на масата сред останалите.

Очите на Киара още веднъж се навлажниха, докато вдигаше лъжицата към устата си.

— Цялото мое щастие е тук... — Тя почти подскочи, защото се улови, че е произнесла думите на глас.

Джовани извърна глава, повдигна вежда и се усмихна.

— Ами така е — рече тя възмутено, докато ръката му нежно разрошваше острата ѝ коса, — и не виждам нищо лошо в това.

В далечината забеляза събиращите се дъждовни облаци и долови слаб тътен от гръмотевица, но небето над главите им бе все още синьо и ясно. Когато бурята ги удареше, вече щеше да се е стъмнило. Тя и Джовани щяха да са на сигурно място във взетата под наем вила и в леглото телата им щяха да се топят едно друго, а те щяха да слушат барабания ритъм на дъждовните капки по керемидения покрив.

---

[1] Студен лимонов ликьор. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.